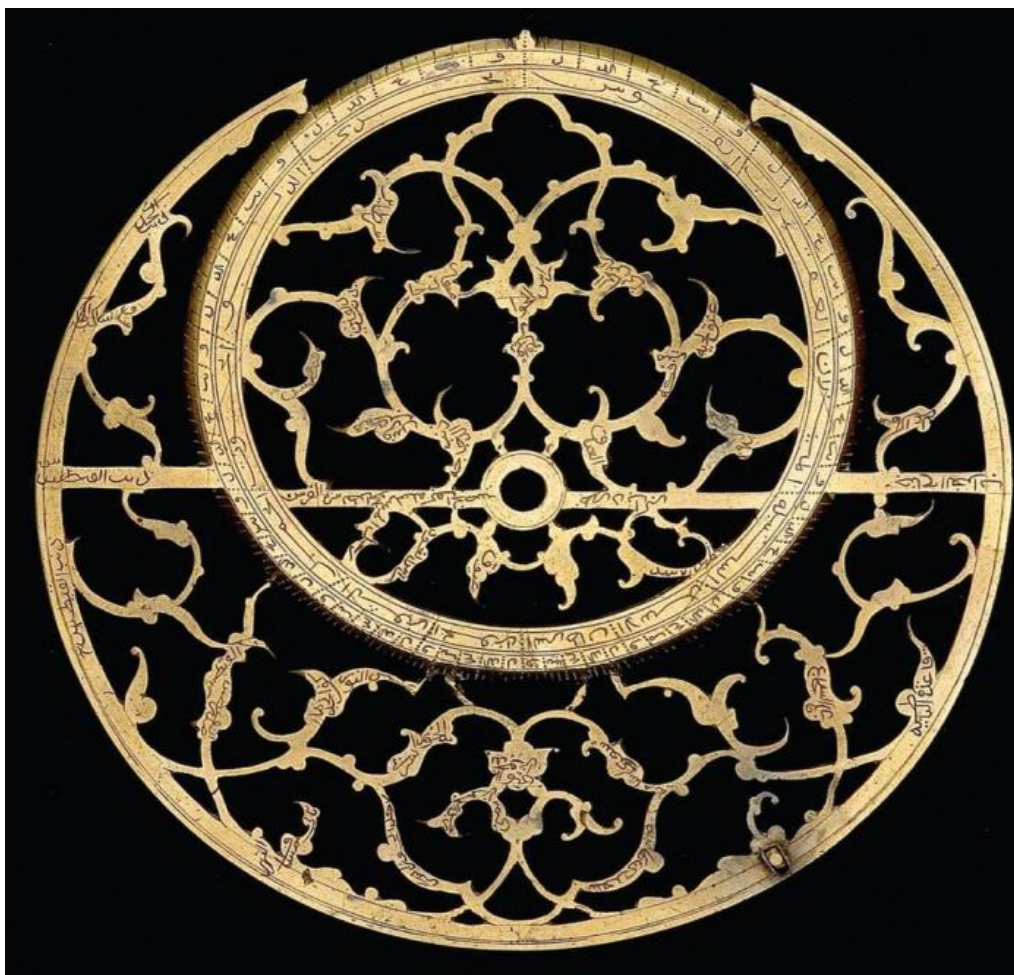

Roční prediktivní techniky řeckých, arabských a indických astrologů¹

Martin Gansten

Robin Salomon

Ostrava – 2025

**ŘADA: KLASICKÁ ASTROLOGIE
(VIII. MIMOŘÁDNÝ PŘEKŁAD)**

¹ Gansten, Martin: *Annual Predictive Techniques of the Greek, Arabic and Indian Astrologers*. The Wessex Astrologer. 2020.

Řada Klasická astrologie:

Úvod do studia helénské astrologie - Daimon a Štěstí (I.)²

Definice a základy helénské astrologie: Antiochos Athénský spolu s Porfyriem z Tyru, Rhetoriem Egyptským, Serapiónem Alexandrijským, Thrasylllem, Antigonem Nikájským, Héfaistiómem Thébským a dalšími (II.)³

Abú Ma'shar a al- Qabīsī: Uvedení do tradiční astrologie (III.)⁴

Ptolemaios a Geminus - fáze fixních hvězd (IV.)⁵

Starověké nauky o fixních hvězdách: Anonymovo (379) Pojednání o jasných fixních hvězdách - Hermes Trismegistus o fixních hvězdách (V.)⁶

Liber Hermetis - Kniha Hermova o astrologii (VI.)⁷

Antiochos Athénský: Tezaurus. Vysvětlení a přehled celého astronomického umění podle Pokladnice Antiocha Athénského (VII.)⁸

Dorotheus, Orfeus, Anubio a Pseudo-Valens: Učení o tranzitech (VIII.)⁹

Porfyrios Filozof - Úvod k Tetrabiblos. Serapión Alexandrijský - Astrologické definice. (IX.)¹⁰

Julius Firmicus Maternus - Mathesis. Starověká výkladová astrologie. (X.)¹¹

Starověká astrologie v teorii a praxi: Příručka tradičních technik (XI.)¹²

Orfický astrolog Kritodémos (XII.)¹³

Helénská astrologie: Studium osudu a štěstí (XIII.)¹⁴

² <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=103>

³ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=115>

⁴ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=116>

⁵ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=120>

⁶ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=121>

⁷ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=125>

⁸ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=134>

⁹ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=135>

¹⁰ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=136>

¹¹ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=137>

¹² <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=165>

¹³ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=180>

¹⁴ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=205>

Mimořádné překlady řady *Klasická astrologie*:

*Abū Ma'shar Ġa'far ibn Muḥammad ibn 'Umar al-Balḥī - Velký úvod do astrologie (I.)*¹⁵

*William Lilly a jeho způsob primárních direktí (II.)*¹⁶

*Gauricus a Jindřich II. Francouzský: Středověká astrologická prognóza (III.)*¹⁷

*Primární direktce I. Primární direktce k MC, IC, ASC a DSC. (IV.)*¹⁸

*Primární direktce II. Placidovy klasické meziplanetární direktce (V.)*¹⁹

*Omar z Tiberiady: Tři knihy o nativitách (VI.)*²⁰

*Diplomový kurz středověké astrologie (VII.)*²¹

Roční prediktivní techniky řeckých, arabských a indických astrologů (VIII.)

Řada *Astrologická magie*:

*Gájat al-hakím - Picatrix - Cíl mudrce: uvedení do středověké astrologické magie (I.)*²²

Řada *Babylonská astrologie*:

*Rady hvězd - Mikro-zodiak v seleukovské Babylónii (I.)*²³

*Babylonský Astroláb - Kalendář stvoření (II.)*²⁴

Řada *Astrologické aforismy*:

*Cardanovy astrologické aforismy (I.)*²⁵

¹⁵ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=122>

¹⁶ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=123>

¹⁷ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=128>

¹⁸ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=129>

¹⁹ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=130>

²⁰ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=131>

²¹ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=172>

²² <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=109>

²³ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=107>

²⁴ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=124>

²⁵ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=110>

Řada *Moderní astrologie*:

*Liz Greene: Astrologie osudu (I.)*²⁶

*Zodiak a svastika. Jak provázela astrologie hitlerovské Německo (II.)*²⁷

²⁶ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=163>

²⁷ <http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=204>

Obsah

Předmluva	9
I. Úvod	10
I. část: Pozadí	13
II. Mýtus západní astrologie	13
Indie: chybějící kousek skládačky	15
Dálný východ a Západ	17
III. Některé technické základy	18
Zvěrokruh	18
Domy	20
Planety, vládcovství a důstojnosti (hodnosti)	23
Aspekty	24
IV. Ptolemaiov prediktivní „balíček“	26
Primární direkce	27
Jak dlouho trvají účinky direkcí?	31
Terminologie	32
Jak se počítají direkce?	34
Direkční a konverzní	37
Direkce a védská astrologie	38
Profekce	39
Tranzity	41
Jak do sebe techniky zapadají	43
V. Roční revoluce (solární revoluce)	45
Hvězdný versus tropický rok: přesnost precesí	46
Umístění a správné použití figury revoluce	50
Ascendent revoluce a další domy	52
Různé konfigurace a <i>tádžické jógy</i>	53
Opakovací a nativně-revoluční kontakty	55
II. část: Praxe	60
VI. Primární direkce a roční predikce	60
Aspekty a šířka	60
Časová rovnice nebo „klíč“	62
Paralaxa a sekundární pohyb	63
Direkce jako samostatná technika	63

Opakující se vzory: vyznamenání a ocenění	67
Dvojitá událost.....	73
VII. Roční profekce a vládce roku	75
Vládce roku: Arabské versus Tádžické modely.....	75
Diskrétní nebo kontinuální profekce?.....	76
Jak profekce korespondují s směry	77
Znovu prozkoumána dvojitá událost	79
Opakování a permutace	81
Dvě smrti	84
Vládci a umístění.....	87
VIII. Posouzení figury revoluce (solární revoluce).....	91
Další pohled na cestování a romanci	91
Další pohled na vyznamenání a ocenění.....	92
Další pohled na ztrátu rodičů a přátel.....	99
Konfliktní indikace	103
Jedna planeta, která všem vládne	109
Na křídlech lásky.....	116
<i>Annus horribilis</i> („strašný rok“).....	118
Osudová svatba	120
Smrt ze dvou úhlů pohledu	123
Úpadek a utonutí	127
Ascendent revoluce	129
Nechat promluvit horoskop	133
Zvraty štěstí	139
IX. Kritické časy a období během jednoho roku	151
Obecné indikace časných nebo pozdních událostí	151
Identifikace klíčových tranzitů.....	152
Znovu zpracovaný příklad: na křídlech lásky.....	153
Kritická role stanic (zastávek)	155
Tranzity jako zesilující faktory	161
Opakující se indikace a spouštěče tranzitu	165
Velké a malé stavy (podmínky, okolnosti).....	166
Primární směry z revoluce?	170
Měsíční a denní profekce a revoluce	171

Příklad: tranzity a měsíční profekce.....	173
Tádžické systémy <i>dašā</i>	175
Shrnutí.....	178
Direkce měnící hranice.....	178
Indikace pozdních nebo časných událostí.....	178
Tranzity v reálném čase	178
Velké a malé stavy (podmínky, okolnosti).....	179
Měsíční profekce	179
Příloha I.	180
Příloha II.	182
Vzorce primárních direkcí	182
Požadované údaje.....	182
Výpočet deklinace (δ) a rektascenze (RA)	183
Direkce MC nebo bodu na něm	184
Direkce Ascendentu nebo bodu na něm.....	184
Direkce bodu, který není spojen s úhlem.....	185
Moderní metoda (proporcionální polooblouky)	185
Starověká/středověká metoda (smíšené vzestupy).....	186
Direkce přes hranice	187
Příloha III.	189
Nastavení softwaru pro tradiční direkce.....	189
Obecná nastavení	189
Výběr zvěrokruhu	189
Hranice	189
Paralaxa.....	190
Body, syzygy, uzly a stálice	190
Nastavení specifické pro direkce	190
Příloha IV.	195
Data příkladových horoskopů.....	195
Bibliografie	196
Textová vydání a díla v klasických jazycích.....	196
Díla a překlady v moderních jazycích	198

Předmluva

Tato kniha je plodem nejen studia a praxe, ale i podnětných a poučných diskusí s řadou lidí v průběhu let a v některých případech i desetiletí. Zvláštní poděkování si zaslouží Konrad Klawikowski, Jeffrey Kotyk, Tommy Larsen a Ola Wikander, a to jak za rozsáhlé rozhovory, tak za přečtení tohoto díla (zcela nebo částečně) v rukopise. Ilustrace byly vytvořeny pomocí aplikace Flatangle od João Ventury a jsem Joãovi velmi vděčný za to, že vyšel vstříc mým speciálním požadavkům. Stejně tak srdečně děkuji všem, kteří dali svolení ke sdílení jejich nativit a životních událostí jako učebních cvičení. A konečně, a to nejdůležitější, žádnými slovy nelze vyjádřit svou vděčnost mé úžasné ženě Anně, jejíž neutuchající láska a povzbuzení mě podporují ve všech věcech, včetně napsání této knihy.

Na obálce je zobrazen detail astrolábu. Jen málo objektů tak zapouzdřuje přenos astronomie-astrologie napříč kulturami jako toto zařízení. Jeho řecké jméno, znamenající „hvězdo-beroucí (nástroj)“, ²⁸ se dostalo nejprve do arabštiny a odtud do sanskrtu; avšak džinistický mnich Mahendrasūri – který složil první indické dílo na toto téma ve čtrnáctém století, krátce předtím, než Chaucer napsal své *Pojednání o astrolábu* – jej nazval jednoduše *yantra rāja*: „nástrojem králů“. Astroláb značně usnadnil vytváření přesných horoskopů a výpočet direkcí, dva postupy zásadní pro téma této knihy. Je tedy připomínkou jak vzájemné propojenosti horoskopické astrologie praktikované v různých epochách a oblastech světa, tak zásadního významu úzce aplikovaných technik v umění astrologa.

²⁸ Z řeckého ἀστρολάβος, *astrolabos*. RS

I. Úvod

Toto je kniha o praktické astrologii, průvodce konkrétními předpověďmi, který pro astrology napsal astrolog. Uvádím to hned na začátku, protože jsem jako akademik také obsáhle publikoval o historii astrologie. Tato kniha, i když se opírá o akademické vědy (jiné i mé vlastní), není neutrální historickou studií: potvrzuje, že přesná astrologická předpověď je možná – ve skutečnosti je to dovednost, kterou se lze naučit –, a v důsledku toho každý pohled na svět, který něco takového neumožňuje, je nutně chybný. Ale uvádím to spíše na základě své osobní zkušenosti než na základě akademických titulů nebo příslušností.

Jak název napovídá, kniha se zabývá zejména astrologickými předpovědi pro každý rok života. Je určena středně pokročilým studentům astrologie a předpokládá základní znalost prvků, které vstupují do astrologického výkladu: planet, znamení, domů a aspektů. Pokud již znáte nějakou formu toho, co se volně nazývá „tradiční“ (zhruba před devatenáctým stoletím) astrologie – helénistická, středověká, renesanční nebo indická –, pak tím lépe; pokud ne, postačí otevřená a zvědavá mysl.

Roční předpovědi jsou to, co David Pingree (1933–2005), zesnulý historik astrologie a souvisejících předmětů, nazval „nepřetržitou astrologií“, odlišuje ji od „základního natálního čtení“ a vtipkuje, že byla „navržena tak, aby zaručila astrologovi neutuchající přízeň“.²⁹ Pingree a další učenci později rozšířili koncept kontinuální astrologie, aby sloužila jako plošné označení pro jakýkoli druh prediktivní techniky. Ale i když lze teoreticky rozlišovat mezi statickým vymezením a dynamickou predikcí, v praxi jsou nutně na sobě závislé, jak bude zřejmé z okamžité úvahy. Astrologie se vždy zabývala dvěma otázkami, co a kdy, a je téměř nepředstavitelné, že by se astrologičtí klienti jakékoli doby spokojili se zcela nedatovanými předpověďmi typu „Oženíš se“ nebo „Onemocníš“ (nebo nic neříkající „Zemřeš“). Nepřetržité odkrývání potenciálu, který je přirozený nativitě, je nedílnou součástí astrologické interpretace, a jak uvidíme v následujících kapitolách, předpovědi z roku na rok se používají již od nejstarších dob horoskopické astrologie.

Jak také naznačuje název, čerpám především ze zdrojových textů v řečtině, arabštině a sanskrtu a aplikuji metody v nich vyučované na řadu

²⁹ Viz Pingree 1973: 120 f.

dnešních vzorových horoskopů. Na rozdíl od toho, co by si mohli myslet rádoby puristé, se nejedná o cvičení v moderním synkretismu nebo netradičním přístupu „*pick-and-mix*“.³⁰ Spíše druhotným účelem knihy je upozornit na úzké historické vazby, které již existují mezi regionálními variantami jediného znalostního systému, který známe jako horoskopická astrologie, z nichž některé jsem prozkoumal ve své akademické práci.³¹ II. kapitola se tomuto tématu bude věnovat podrobněji. Měl bych také zdůraznit, že kniha v žádném případě nepokrývá všechny prediktivní techniky nalezené ve starověkých a středověkých zdrojích: vyčerpávající popis, pokud je to vůbec možné, by byl vyčerpávající pro autora i čtenáře. Místo toho uvádím konzervativní výběr základních technik, o kterých jsem zjistil, že fungují spolehlivě a které tvoří organický celek: primární direkce, profekce, revoluce a tranzity.

Na základě toho, co může vypadat jako návrh, ale ve skutečnosti je to šťastná náhoda (nebo možná součást větší kauzality), tato kniha poměrně úzce navazuje na komentovaný překlad Benjamina Dykese v arabském díle Abū Ma'shara (787–886) *O ročních předpovědích* – dílo, které se snaží být na svou dobu vyčerpávající.³² I když jsem vděčný, že jsem se mohl na několika místech odvolávat na tento překlad, pravděpodobně je třeba zmínit, že současná práce byla v plném proudu, než jsem si všiml té první. Ve skutečnosti se můj osobní zájem o annuální techniky a moje akademická práce o historii indické školy Tádžika (která je s takovými technikami zvláště spojena) vyvíjely vedle sebe po větší část desetiletí. Tádžická astrologie je sanskrtizovanou verzí středověké persko-arabské astrologie, a díla Abū Ma'shara zřejmě patřila mezi její hlavní zdroje, spolu s těmi od Sahla ibn Bišra a některých dalších.

Tuto knihu jsem rozdělil na dvě části. První, kratší část představuje základní koncepty a techniky roční predikce a poskytuje některé historické pozadí. Druhá část je praktické povahy a skládá se z velké části z příkladů převzatých ze skutečného života s využitím současných horoskopů k ilustraci těchto technik. Přestože různé vrstvy predikce uvedené v této části mají být nakonec integrovány, byly nejprve z pedagogických důvodů představeny v samostatných kapitolách, přičemž každá kapitola navazuje na předchozí. Konkrétní událost spojenou s ukázkovou nativitou tak může být probrána v

³⁰ Mít směs různých věcí, které si člověk může vybrat. RS

³¹ Viz zejména Gansten 2019; Gansten 2020 (obě dostupné online pod Open Access).

³² Dykes 2019b.

několika z posledních čtyř kapitol knihy, abychom ukázali, jak syntetizovat stále složitější informace.

Při výběru příkladových horoskopů bylo mou ambicí poskytnout přesné nativity „obyčejných“ lidí, jejichž životy znám, nebo s nimiž jsem mohl osobně udělat rozhovor, místo spoléhání se na zprávy o událostech z druhé ruky, a někdy i na pochybné či sporné časy narození, takzvaných horoskopů celebrit. I když tato cesta nepochybně vedla k určitému nadměrnému zastoupení akademiků, nemyslím si, že by byl výběr více zkreslený než obvyklé horoskopy herců, politiků a rockových hvězd, které se vyskytují ve většině knih o astrologii. Všechny diskutované horoskopy mají časy narození, které jsou dobře zdokumentované a věrohodné, což znamená, že jsem se vyhnul horoskopům s časy, které se zdají podezřelé, i když jsou tyto časy v záznamech o narození černé na bílém, a proto si technicky zaslouží hodnocení AA (Rodden). Údaje pro všechny horoskopy jsou uvedeny v příloze IV; horoskopy ne-celebrit byly anonymizovány a jsou používány pro jedince, kteří jsou stále naživu, a to s jejich svolením. Tam, kde to bylo možné, jsem upřednostnil spíše zahrnout více událostí pro jednu nativitu, nežli zvyšovat počet použitých nativit. Je to proto, že jedna „trefa“ v kterékoli jedné nativitě je pravděpodobnější náhoda, a já bych chtěl ukázat, že techniky popsané v této knize fungují konzistentně nejen napříč horoskopy, ale po celý život v rámci téže nativity.

Při citování nebo uvádění dřívějších autorů, nebo když chci čtenáře odkázat na podrobnější diskusi o nějakém konkrétním tématu, uvádím odkazy ve formě vysvětlivek ke každé kapitole. Vysvětlivky také uvádějí zdroj jakýchkoli překladů uvedených z řečtiny, latiny, sanskrtu, arabštiny nebo hebrejštiny; ale neobsahují žádná další fakta nebo argumenty a mohou být bezpečně ignorovány, pokud si skutečně nechcete vyhledat odkaz (úplné podrobnosti o publikacích citovaných děl naleznete v *Bibliografii*). Překlady, které nejsou moje, byly někdy upraveny, aby pomohly čtenáři tím, že udrží technickou slovní zásobu – jako je „direkce“ pro řeckou *afezi*, nebo „rozdělení“ pro arabské *qisma* – konzistentní v celé knize. Všechny takové úpravy byly řádně zaznamenány.

I. část: Pozadí

II. Mýtus západní astrologie

Ve skutečnosti je na historii Abū Ma'shara špatně to, že je příliš jednoduchá a představuje přenos jako lineární, zatímco ve skutečnosti byly nebeské vědy neustále přenášeny ve vhodných kruzích, točících se tam a zpět mezi národy, o kterých se zmiňuje.

David Pingree³³

V myslích mnoha praktikujících astrologů v dnešním západním světě a na pozadí mnoha jinak užitečných historických přehledů je myšlenka – ne vždy plně vědomá nebo vyslovená – o vývoji horoskopické astrologie v tomto směru:

Západní astrologie:

Starověká Mezopotámie, starověký Egypt, řecko-římský svět, Sassánovská Persie, arabsky mluvící svět, středověká a renesanční Evropa, moderní západní kultura.

Východní astrologie:

Indie (nezahrnuto).

Na tomto obrázku je něco špatně – ve skutečnosti několik věcí. Za prvé, ne všechny kultury uvedené v prvním odstavci jsou v jiných kontextech normálně označeny jako „západní“; některé z nich jsou ve skutečnosti běžně kontrastovány se západní kulturou. Jistě, všechny jsou západně od Indie, ale vyhlídka lidí, kteří tyto seznamy sestavují, je jen zřídka indická. Za druhé, jak uvedl David Pingree ve výše uvedeném citátu, přenos astrologie neprobíhal lineárně, jak naznačuje takový seznam, ale spíše se pohyboval „ve vhodných kruzích“. A za třetí, ta opakující se spirála přenosu určitě zahrnovala Indii.

Je třeba připustit, že také indiští astrologové a dokonce i západní praktikující astrologie indického stylu (známého v sanskrtu jako *džjótiša*) často udržují historicky nesprávný pohled na jejich systém jako v podstatě oddělený a odlišný od „západní“ astrologie. Zdá se, že k této mylné představě přispívá několik faktorů. Mezi nimi vyniká volba rámce zvěrokruhu (diskutováno v III.

³³ Pingree 1989: 227.

kapitole); kulturní a náboženské kontexty, ve kterých byla astrologie praktikována v jižní Asii; indický nacionalismus, zakořeněný v hnutí za nezávislost koloniální éry; a mystifikace sanskrtu technickou slovní zásobou, o které se někdy tvrdí, že ji nelze přeložit.

Pravdou poslední věci je, že zatímco překlad je vždy aproximací, zejména na velké vzdálenosti v čase nebo prostoru, sanskrt není o nic méně (nebo více) přeložitelný než řečtina nebo arabština, nebo jakýkoli jiný jazyk s dlouhou a složitou historií. S ohledem na náboženský kontext je astrologie, stejně jako prakticky všechny tradiční systémy znalostí v Indii, v mnoha textech popsána jako odhalená bohy nebo polobožskými mudrci a předávaná prostřednictvím řady ctihodných učitelů (totéž ostatně platí o mnoha dílech z helénistického světa). V žádné z nich však není *džjótiša* označována jako „védská“ astrologie, což je nesprávné pojmenování, které, jak se zdá, pochází ze Severní Ameriky v osmdesátých letech. Ve skutečnosti se „védská“ v některých kruzích stala nejasným schvalovacím pojmem, který se vztahuje na téměř jakýkoli aspekt před-koloniální indické kultury, takže slyšíme o „védské matematice“, „védské hudbě“ a dokonce „védské kuchyni“. Ale v téže kultuře byla *vaidika* dobře srozumitelným technickým termínem aplikovaným pouze na věci nebo lidi přímo spojené s tělem starověkých textů známých jako Vědy. V tomto textovém korpusu není vůbec žádná horoskopická astrologie, i když se používají měsíční fáze a asterismy k určení správných časů některých védských rituálů.

Jde-li o astrologii, zdaleka se nejedná o objev jediné civilizace, uctivé předávané v průběhu věků, ale nejvíce se jí dařilo v dobách a oblastech kulturního slučování. Jedním z takových období byla helénistická éra, ve které lidé a myšlenky rychle prostupovali po cestách otevřených výboji Alexandra a kulturách spojených Řeky. Šíření Islámu mělo za následek několik dalších, z nichž první vznikla dobytím Persie v sedmém století a následnými úzkými kontakty s byzantskou civilizací. Pokračující muslimská expanze během středověkého období, nejprve na západ přes severní Afriku do jižní Evropy a poté na východ do Indie, přivedla latinské a sanskrtské tradice učení do kontaktu s arabskými znalostními systémy; a pád Konstantinopole v patnáctém století způsobil nárůst řeckých učenců a textů na latinský západ. V nedávné době vedly evropský kolonialismus a světové války, následované moderními informačními technologiemi, k masivnímu nárůstu globalizace. Je samozřejmé,

že všechna tato historická období a procesy jsou v mnoha ohledech problematické; ale aniž bychom jakýmkoliv způsobem schvalovali vojenskou, náboženskou nebo politickou rozpínavost, musíme stále připustit, že každý z nich přispěl k rozkvětu astrologie, protože se kultury střetávaly a mísily.

I když tedy nikdy neexistovala kulturně „čistá“ tradice horoskopické astrologie, je jistě možné rozlišit oblastní varianty. „Západní astrologie“ by mohla sloužit jako obecný termín pro nejmladší z nich, která se v západní Evropě vyskytuje zhruba v minulém tisíciletí. Pak můžeme hovořit o indických variantách jako o východních a možná označit byzantskou, perskou a arabskou tradici jako „centrální astrologii“. Nejdůležitější však je, že musíme uznat, že tyto různé tradice se navzájem ovlivňovaly mnoha způsoby.

Indie: chybějící kousek skládačky

Zaměříme se krátce na Indii, což je oblast, která je v historických knihách obvykle vynechána z toho důvodu, že západní historici, i když ovládají řečtinu, latinu a/nebo arabštinu, jen zřídka znají sanskrt (skutečnost s vlastními historickými příčinami). Horoskopická astrologie dosáhla na indický subkontinent z řecky mluvícího světa někdy v raných stoletích našeho letopočtu, jak dokládá velké množství řeckých technických výpůjček. Absorbovala původní astrální nauku zaměřenou na dvacet sedm nebo dvacet osm asterismů (*nakṣatry*) a plynule se přizpůsobila převládající zásadě karmy: činy v jednom životě utvářejí (astrologicky rozpoznatelný) osud člověka v dalším životě, čímž vytvářejí rámec, v němž se provádí nové jednání atd.³⁴ Astrologické nauky se zjevně vyvinuly v Indii, jako jsou všudypřítomné deváté části znamení (*návamša*), později se dostaly do Persie a během velkého arabského projektu v 8. století překládání a syntézy astrologických děl z různých oblastí byli indiští astrologové přítomní v Bagdádu a přinášejí s sebou své sanskrtské texty. Středověcí muslimští, židovští a křesťanští autoři jako Abū Ma'shar, Abraham ibn Ezra a Guido Bonatti se všichni odvolávají na indické učení, zjevně bez jakýchkoliv výčitek ohledně ohrožení čistoty jejich údajně „západní“ tradice nebo „*pick-and-mixing*“.³⁵

³⁴ Koncept karmy v tradiční indické versus moderní západní astrologie, viz Gansten 2010.

³⁵ Mít směs různých věcí, které si člověk může vybrat. RS

Sloučená astrologie v arabštině, založená převážně na perských a byzantských zdrojích, ale se syrskými a indickými vlivy, se někdy na počátku druhého tisíciletí našeho letopočtu rozšířila nejen do latinské Evropy, ale také zpět do Indie. Tento nový styl astrologie, zjevně přenášený lidmi perského etnika, se natolik lišil od předislámského indického stylu, čímž vytvořil samostatnou školu známou jako Tádžika („Perská“). Tádžická astrologie, dodnes praktikovaná v Indii, byla brzy spojována především s ročními předpověďmi neboli *varšaphala*, „výsledky [doslova ovoce] roku“. Zdá se spravedlivé poznamenat, že tato persko-arabská astrologická učení byla v Indii nepochopena nebo reinterpretována ve větší míře než ve středověké Evropě. Téměř jistě je to přinejmenším zčásti způsobeno skutečností, že Indie již měla dobře zavedenou tradici horoskopické astrologie, která se do určité míry chovala jako zkreslující čočka, přičemž nové myšlenky byly interpretovány z hlediska již existujících astrologických kategorií. Na druhou stranu je *Tádžika* možná nejdéle přežívající nepřetržitou tradicí annuální (roční)³⁶ astrologie kdekoli na světě a praktické zkušenosti nashromážděné indickými praktiky po mnoho staletí si jistě zaslouží pozornost. Sanskrtské zdroje také příležitostně uchovávají persko-arabské nauky, které se ztratily v latinských překladech.

V době Mughalů byly klasická (předislámská) indická astrologie i *Tádžika* typicky praktikovány členy dědičných komunit, kteří si tyto znalostní systémy uchovávali jako své intelektuální vlastnictví. Od konce devatenáctého století, pod vlivem západních teozofů, začala být astrologie v Indii popularizována a do určité míry reformována, typicky praktikujícími z profesionální střední třídy, kteří mluvili plyněji anglicky, nežli v sanskrtu, přičemž astrologii praktikovali jako hobby. Moderní praktikující často kombinují dva styly podle svého vlastního chápání a zálib, což má za následek, že *Tádžika* je nyní zahrnuta do nedávno vynalezené kategorie „védské astrologie“. V současné Indii je tak historický původ *Tádžiky* často z velké části zapomenut, ignorován nebo dokonce popírán.

³⁶ Má vlastní závorka. RS

Dálňý východ a Západ

Někteří čtenáři se mohou divit, proč trvám na zahrnutí Indie do globální historie astrologie, ale neříkám nic o čínské astrologii, mayské astrologii a tak dále. Odpověď zní, že „astrologii“ používám jako zkratku pro horoskopickou astrologii v plném technickém smyslu: astrologii, která používá Ascendent (řecky: *hōroskopos*) a další domy spolu s dvanácti znameními zvěrokruhu, sedmi viditelnými planetami a systémem aspektů. To je tradice, která se do Indie dostala dvakrát – z helénistického a persko-arabského světa – a dále se tam rozvíjela. Jiné kultury, včetně těch z východní Asie a Ameriky, měly své vlastní systémy astrálního a/nebo kalendářního věštění, ale ty jsou nezávislé na metodách diskutovaných v této knize a nesouvisejí s nimi. Horoskopická astrologie se skutečně dostala do Číny a jejích přilehlých oblastí ve středověkém období, jak dokazují nedávné výzkumy vědců jako Jeffrey Kotyk a Bill Mak, ale nikdy nenahradila ani se nesloučila s místními systémy, tak jako v Indii, a netvořila součást výše zmíněné „spirály přenosu“. To, co se dnes v angličtině obvykle nazývá „čínská astrologie“, je zcela samostatná znalostní tradice.

Doufám, že už je jasné, že v historii a praxi horoskopické astrologie neexistuje žádný ostrý předěl mezi východem a západem – jen kontinuum myšlenek a praktik s latinskou Evropou na jednom konci a Indií na druhém. Budeme-li hledat kontrast, historie nám poslouží lépe než geografie: nejzásadnější rozdíly ve výhledu jsou rozdíly mezi „moderní astrologií“ – duchovním dítětem Alana Lea (1860–1917) a jeho kolegů teozofů před více než stoletím, následně transformovaných pod vlivem hlubinné psychologie – a astrologickou tradicí předchozí dvě tisíciletí, která je ve srovnání nápadně homogenní. Techniky prezentované v této knize jsou čerpány z této větší tradice.

III. Některé technické základy

Metody prezentované v následujících kapitolách spočívají nejen na textových pramenech z několika vzájemně propojených astrologických tradic, ale obecně i na mé vlastní praktické práci s tradiční astrologií, což je již přes třicet let, a na primárních direkcích a roční prognóze, jimž se věnuji více než deset let. Níže uvádím technické parametry, o nichž jsem zjistil, že fungují nejlépe a které budou použity v celé knize. Čtenáři přirozeně nebudou chtít brát moje rozhodnutí jako konečné slovo, ani by neměli; ale pokud se tyto parametry liší od toho, co obvykle používáte, navrhuji, abyste s nimi provedli alespoň několik vlastních experimentů. Možná budete překvapeni tím, co zjistíte.

Zvěrokruh

Největším kamenem úrazu pro mnoho čtenářů (i když ne pro ty, kteří se již věnují „védské“ nebo indické astrologii) bude bezpochyby moje použití hvězdného zvěrokruhu. Na rozdíl od toho, co si někteří mohou myslet, není nic inherentně indického nebo cizího „západní“ tradici na rozhodnutí ukotvit zvěrokruh, je-li používán pro astrologické účely, spíše ke stálícím, nežli k měnícím se ročním obdobím. Zvěrokruh – doplněný o planetární hranice, které budou hrát hlavní roli v příštích kapitolách – vznikl v Mezopotámii, kde byl definován s odkazem na hvězdy, tedy sidericky.³⁷ Babylonští astronomové-astrologové skutečně používali rozdělení zvěrokruhu na dvanáct stejných částí počínaje jarní rovnodenností, což je užitečné pro jeho neustálý vztah k sezónním rytmům a symetrickým dobám vzestupu jeho dvanáctých částí; ale výslovně definovali rovnodennost jako posunutou od počátku Berana o určitý počet stupňů.

Tropické rozdělení zvěrokruhu, počínaje rovnodenností, bylo po několik staletí omezeno na kalendářní a astronomické postupy. To platilo i poté, co helénističtí astronomové začali dávat rovnítko mezi bod rovnodennosti a 0° Berana. Prvním autorem jakéhokoli dochovaného díla, který navrhl, aby byla zavedena tropická definice pro účely astrologické interpretace, byl Klaudios Ptolemaios.³⁸ Naproti tomu jeho současník Vettius Valens, rovněž píšící v

³⁷ Mezopotámský původ hranic, viz Jones a Steele 2011.

³⁸ Viz Ptol. Tetr. I 10, trans. Robbins 1940: 59–61.

Alexandrii ve druhém století n. l., na začátku své práce jasně uvádí, že používá zvěrokruh, který je o několik stupňů posunutý od rovnodennosti:

Beran je povahou vodnatý, s hromy a kroupami. Od svého prvního stupně do rovnodennosti je bouřlivý, plný krupobití, větrný, ničivý. Střední stupně do 15° jsou mírné [a plodné; následující stupně jsou horké a způsobují mor] zvířat. Toto znamení má 19 jasných hvězd. Na pásu je 14 jasných hvězd, 27 slabých, 28 poněkud jasných a 48 slabých.³⁹

Ptolemaiův názor se stal široce populárním až staletí po jeho smrti a Peršané a Indové, kteří v dřívějším období přijali horoskopickou astrologii z helénistického světa, si siderický rámec zachovali. (Tropická definice zvěrokruhu se stále používala pro astronomické a kalendářní účely, což je bod, který zmátl některé moderní zastánce „tropické védské“ astrologie.) Raní arabští astrologové jako Mášá'alláh a Sahl ibn Bišr, kteří se do značné míry spoléhali na perské zdroje, rovněž používali hvězdné parametry.⁴⁰ To konkrétně znamená, že tradice ročních revolucí či solárních návratů, námět této knihy, se vyvíjela v siderickém prostředí – což moderní západní praktici tradiční astrologie, kteří mají sklon jednoduše převádět metody popsané těmito autory do tropického zvěrokruhu, který považují za normu, jen zřídka přiznávají.

Toto není kniha o historii zvěrokruhu, takže stačí říci, že znalost precese nebyla v žádném případě mezi astrology v helénistických dobách a pozdním starověku univerzální a že mnozí ve svých spisech bezstarostně pokračovali v navazování znamení zvěrokruhu jak k pevným hvězdám, tak k ročním obdobím. To byla také doba, kdy rozdíl mezi tropickými a hvězdnými polohami činil jen několik stupňů a často byl v mezích chyb vzorců používaných k výpočtu planetárních poloh. (Někteří astrologové věřili v teorii chvění, pohybu tam a zpět, což znamenalo, že rozdíl nikdy nebude větší než 8° v obou směrech.) Dnes si však musíme vybrat: rozdíl mezi oběma zvěrokruhy je nyní nějakých 24°–25° a stále se zvětšuje.

Přesná precesní hodnota (nebo *ajanámša*, abychom použili sanskrtský termín, často používaná dokonce i mimo indické kontexty) je předmětem určitého sporu mezi astrology, stejně jako jiné proměnné, jako je rozdělení

³⁹ Vett. Val. I 2,3, trans. Riley 2010: 2. Zdůrazněno.

⁴⁰ Mášá'alláh, viz kapitolu 5 níže (poznámka 8). Sahlovo použití sassanovského hvězdného zvěrokruhu, viz Dykes 2019a: 7 (poznámka 13).

domu nebo orbisy aspektu; ale rozdíl mezi nejčastěji používanými hodnotami není větší než stupeň nebo dva – velmi malé číslo ve srovnání s rozdílem mezi systémy domu! V průběhu let jsem experimentoval s několika hodnotami, ale stále se vracím z důvodů přesnosti predikce k *ajanámše* od Krišnamurtiho, kterou používám ve všech horoskopech. (Čtenáři, kteří se pokoušejí znovu vytvořit horoskopy pomocí svého preferovaného softwaru, mohou stále najít malý rozdíl v délce Měsíce, která byla opravena o paralaxu, jak je uvedeno v kapitole VI.)

Domy

Všechny horoskopy jsou také vypočteny pomocí kvadrantového systému domu známého dnes jako Alcabitius, což byla metoda nejčastěji používaná středověkými arabskými a evropskými astrology; nejstarší dochovaný popis, nalezený v práci Rhetoria, pochází pravděpodobně z pátého nebo šestého století.⁴¹ Alcabitiovy domy jsou poměrně blízké takzvanému systému Porfyria, který byl používán v helénistických dobách, a je popsán Vettiem Valensem, který jej připisuje dřívějšímu autorovi jménem Orion.⁴² (V Indii je Porfyriův systém pojmenován po autoru *Śrīpatim* z jedenáctého století, který používal jeho hroty jako středy domů – stejně jako helénistický astrolog Pancharius ve třetím století, i když není známo, zda mezi nimi existuje historická souvislost.) Velmi příležitostně se zmiňuji o ekválních domech, což jsou jednoduše třicetistupňové segmenty zvěrokruhu počítané od stupně Ascendentu. Hroty ekválních domů tedy všechny odpovídají hrotu prvního domu a nemusí být samostatně označeny. Ptolemaios, Valens a římský astrolog Firmicus Maternus ve čtvrtém století popisují tento systém.⁴³

Protože používají astronomický Střed nebe nebo poledník, systémy kvadrantových domů se vztahují k denním rytům vzestupu, kulminace a západu (rovníkový souřadnicový systém). Ekvální domy se naproti tomu vztahují k aspektovým vztahům znamení (ekliptický souřadnicový systém). To jsou obě platné astrologické úvahy a zdá se, že obě přispěly k tradičnímu významu domů. Není proto překvapivé, že by oba systémy měly být schopny

⁴¹ Viz překlad a komentář in Holden 2009: 211–214. K datování Rhetoria, viz Gramaglia and Dykes 2017: 25–29.

⁴² Viz Vett. Val. III 2, překl. Riley 2010: 59.

⁴³ Viz Ptol. Tetr. III 11,3, překl. Robbins 1940: 273; Vett. Val. IX 3, 21–25, překl. Riley 2010: 154; Firm. Mat. II 19, překl. Holden 2011: 65–68. 8.

nabídnout užitečné poznatky v praktické práci při interpretaci horoskopu. Výzva spočívá ve vypíchnutí symbolické logiky jakéhokoli konkrétního významu: vztahuje se pátý dům k dětem, protože následuje dolní střed nebe (*imum caeli*, IC), nebo protože je nakonfigurován s Ascendentem pomocí aspektu trigonu – nebo možná obojího?

Celoznakové domy – které jednoduše ztotožňují vycházející znamení s prvním domem, další znamení s druhým domem a tak dále, bez ohledu na stupeň – se stávají stále populárnějšími mezi dnešními astrology zajímajícími se o tradiční techniky. Ačkoli nepochybuji o tom, že tento přístup byl ve starověku často používán (stejně jako v Indii), nikdy, pokud je mi známo, není ve skutečnosti předepsán žádným starověkým autorem. Je však kritizován několika astrology, a domnívám se, že vždy měl spíše povahu vhodné aproximace než systému. Navíc to možná nebylo natolik běžným systémem, jak si jeho moderní zastánci rádi myslí: výroky a vzorové horoskopy, které jsou považovány za důkazy o domech přes celá znamení, se ve skutečnosti často shodují se systémem ekválních domů, takže je lepší si zachovat otevřenou mysl ohledně záměrů starověkých autorů. Dokonce ani pojem „znamení“ není vždy jasný: jako „stupeň“ ho někdy starověcí autoři používali v diskrétním smyslu (znamení Beran, Býk atd.) a někdy jako měrnou jednotku – v tomto případě sestávající z třiceti po sobě jdoucích stupňů. Astrologové tímto způsobem používají slovo „znamení“ i dnes, jako když říkáme, že planeta na 7° Býka je přesně o jedno znamení před planetou na 7° Berana. Příklad stejného použití vidíme v zacházení s domy u Firmica Materna:

*Druhé místo od Ascendentu se nachází ve druhém znamení a přebírá svůj začátek od 30. stupně od stupně Ascendentu a rozšiřuje svou moc o 30 zbývajících stupňů. [...] Třetí místo je to, které je umístěno ve třetím znamení od Ascendentu, které začíná od 60. stupně od stupně Ascendentu a končí na 90. stupni. [...]*⁴⁴

Překladatel James Holden v poznámce pod čarou naznačuje, že Firmicus chtěl říci, že druhý dům začíná ve druhém znamení a tak dále; ale jakmile pochopíme, že „znamení“ může být také měrnou jednotkou, není třeba takového výkladu. Firmicova frazeologie spíše připomíná, že význam slov – v

⁴⁴ Firm. Mat. II 19,3–4, překl. Holden 2011: 65 (překlad mírně upraven).

neposlední řadě technických pojmů – velmi závisí na kontextu. Co je nejdůležitější z mého osobního hlediska, nenašel jsem, že by domy přes celá znamení v praxi konzistentně fungovaly, ačkoli jsem je prvních pár let svých astrologických studií používal. To neznamená, že například planeta nad obzorem na východě nemůže patřit do prvního domu: Ptolemaios se zmiňuje o pětistupňovém rozsahu od hrotu přesně z tohoto důvodu a jeden raný komentátor uvádí, že „Egyptané“ používali rozsah až patnáct stupňů.⁴⁵ Moje vlastní zkušenost potvrzuje, že planeta těsně spojená s Ascendentem nebo jiným hrotem se chová jako součást tohoto domu, i když to nejsem připraven definovat na přesný počet stupňů: mám pocit, že to může záviset alespoň částečně na jiných faktorech, jako je hrot spadající do sféry aspektu planety, a/nebo do stejných hranic.

Důležitým bodem, který je třeba poznamenat s ohledem na výběr definice zvěrokruhu a systému domu – a na jakoukoli jinou technickou záležitost, na které se astrologové neshodnou –, je to, že protože počet astrologických symbolů je omezený, různé parametry někdy dávají podobné výsledky. Například horoskopy vytvořené pro stejné narození v tropickém a hvězdném zvěrokruhu, nebo s domy přes celá znamení a kvadrantovými, mohou naznačovat, že stejná planeta, a/nebo dům je aktivován symbolicky významným způsobem v době události. Takovéto statisticky nevyhnutelné události nedokazují, že všechny astrologické metody jsou stejně platné (ani, jak by to měli kritici, že všechny jsou stejně svévolné a nesmyslné). Jednoduše nejsou užitečné pro určení, které metody jsou nejdůsledněji správné. Nejužitečnější příklady pro tento účel budou nutně ty, které se mezi systémy nejvíce liší. Je například Venuše na pádu v Panně nebo ve svém domicilu ve Vahách? Úhlová v prvním domě či kadentní ve dvanáctém? – a tak dále.

⁴⁵ Viz Anon. Quad. 1559: 109.

Planety, vládcovství a důstojnosti (hodnosti)⁴⁶

Horoskopy použité v této knize obsahují pouze sedm tradičních viditelných planet: Slunce a Měsíc, Merkur, Venuše, Mars, Jupiter a Saturn. Ve své diskusi o těchto horoskopech rovněž používám tradiční schéma vládnutí, kde dvě Světla vládnou Lvu a Raku a dalších pět planet vládne znamením, která se odtud rozprostírají v obou směrech. Merkur tedy vládne Panně a Blížencům; Venuše vládne Váhám a Býku; Mars vládne Štíru a Beranu; Jupiter vládne Střelci a Rybám; a Saturn vládne Kozorohu a Vodnáři. Toto symetrické uspořádání znamená, že domicil dvou dobrodějů tvoří příznivé aspekty s nejbližším Světlem – sextily v případě Venuše, trigony Jupitera –, zatímco domicily škodlivého Marsu tvoří podobně kvadratury, a domicily škodlivého Saturnu jsou proti znamením Světla. Lunární uzly (známé v indické astrologii jako *Rāhu* a *Ketu*) a *losy* nebo takzvané arabské body (nazývané *sahamy* v *Tádžice*) nejsou součástí mého základního interpretačního přístupu a nebyly zahrnuty do horoskopů – nikoliv proto, že bych je z principu odmítal, ale proto, že jsem je (zatím) nenašel natolik konzistentně, že bych byl schopen je předat ve srozumitelné formě. Přestože údaje pro všechny nativity jsou uvedeny v příloze IV, což umožňuje čtenářům přepočítat horoskopy a zahrnout do nich jakékoli prvky, které preferují, doporučuji vám prozkoumat interpretační sílu těchto sedmi základních symbolů.

Kromě domicilů se občas odvolávám na tradiční důstojnosti exaltace (s důsledkem slabosti pádu) a triplicity, a velmi často na hranice. Ty jsou uvedeny v příloze I. Přestože dekany nebo tváře tvoří součást arabské, latinské a indické tradice (předislámské i tádžické) a jsou zahrnuty v horoskopu použitém pro tuto knihu, nehrají tak výrazně roli v řeckých pramenech, a já osobně je při výkladu nepoužívám. Triplicity a hranice existují ve více než jedné verzi a několik řecko-arabských důstojností bylo dále nepochopeno nebo nově interpretováno indickou tradicí *Tádžiky*, kde jsou triplicity známé jako *trirāši*, hranice jako *haddā* (z arabštiny *ḥadd*), nebo někdy jako *trimśāṃśa*, „třicáté části“.⁴⁷ (Poslední název, který odráží skutečnost, že hranice v řečtině se často jednoduše nazývají *moirai*, „stupně“, obvykleji označuje jiný systém hranic, který se vyskytuje pouze v předislámské indické astrologii.) Používám to, co lze popsat jako standardní soubor hranic, často nazývaných egyptské nebo

⁴⁶ Má vlastní závorka. RS

⁴⁷ Podrobnosti, viz Gansten 2018.

Dorotheovy, a následované arabskými i tádžickými tradicemi; jejich tabulka je uvedena v příloze I. Obvykle neberu v úvahu dvanácté části (*dodekatemorie* nebo *dvādaśāṃśa* v sanskrtu), ani mnoho dalších pododdělení znamení zvěrokruhu nalezené v indické astrologii (předislámské a tádžické), z nichž nejvýznamnější je devátá část neboli *návamša*.

Zde lze poznamenat, že někteří moderní překladatelé vymysleli nová jména pro určité důstojnosti, stejně jako pro jiné technické pojmy. Například hranice se nazývají „mezemi“, úhly se nazývají „otočné body“ nebo „pivoty“ a tak dále. Ačkoli sympatizuji se záměrem jasněji vyložit základní myšlenky původní řecké a/nebo arabské slovní zásoby, mám silné podezření, že většině čtenářů nová terminologie ve skutečnosti sděluje o něco více než stará; a v tomto procesu se astrologická díla psaná v angličtině od sedmnáctého do devatenáctého století stávají pro nové generace čtenářů čím dál nesrozumitelnějšími, protože jejich technický jazyk se ztrácí ve zmatku konkurenčních překladů. Z těchto důvodů jsem se v rámci možností snažil používat zažitou tradiční terminologii.

Aspekty

Klasické aspekty uvedené výše – sextil, kvadratura, trigon a opozice, kromě konjunkce – jsou ty, které uznávají řecké, arabské a tádžické tradice a používám je ve všech příkladech. Variantní systém aspektů nalezený v předislámské indické astrologii na jedné straně a takzvané malé aspekty, které existovaly v západní astrologii za poslední čtyři století na straně druhé, nejsou zahrnuty. Když je aspekt v rámci jednoho stupně (60 obloukových minut) zdokonalováním svého ideálního úhlu, jako je 120° pro trigon, nazývá se *partile*; když je v procesu zdokonalování, ale ještě není *partile*, aplikace; a když je v procesu vzdalování od tohoto úhlu, *separace*. Orbisy světelných planet, tedy rozpětí, ve kterých jsou považovány za formující jejich aspekty, jsou uvedeny v příloze I.

Rozlišují se dva sextily, kvadratury nebo trigony, které každá planeta vrhá dopředu a dozadu ve zvěrokruhu: jsou známy jako *dexter* a *sinister*, respektive pravý a levý aspekt. Tato terminologie může být mírně matoucí, protože aspekt obvykle existuje mezi dvěma planetami, z nichž obě „spatřují“ tu druhou (doslovný význam aspektu). Pokud se Měsíc v Rybách aplikuje na Venuši v Býku, pak Měsíc vrhá levý sextil na Venuši, zatímco Venuše vrhá pravostranný sextil

na Měsíc – což znamená, že Měsíc je na pravém konci aspektu. Planeta na pravém konci – tedy ta, která vrhá svůj aspekt vpřed v pořadí znamení, v tomto případě od Ryb přes Berana do Býka – je obvykle považována za planetu, která má v konfiguraci aspektů navrch a říká se, že vrhá nadřazený (superiorní)⁴⁸ aspekt. Superiorní kvadratura byla od starověku považována za zvláště silnou, dominantní aspekt.

⁴⁸ Má vlastní závorka. RS

IV. Ptolemaiov prediktivní „balíček“

Podstatná část prediktivních technik diskutovaných astrologickými autory pozdní antiky, zlatého islámského věku a evropského vrcholného středověku lze vysledovat v jediném, překvapivě krátkém textu. V ještě větší míře totéž platí o technikách používaných od renesance, kdy latinský západ začal znovuobjevovat řecký jazyk a literaturu, až do devatenáctého století. (Z důvodů dosud ne zcela známých, ale pravděpodobně souvisejících alespoň zčásti s brzkým přerušением přenosu, indická tradice *Tádžiky* zachovala pouze části řecko-arabského dědictví.) Dotyčný zdrojový text je závěrečná kapitola Ptolemaiovy knihy *Apotelesmatika*, lépe známé jako *Tetrabiblos*.

V této krátké kapitole Ptolemaios nastiňuje techniky, které jsou dnes známé jako primární direkce, profekce a tranzity na pozadí rozdělení života do sedmi věků přiřazených planetám, a diskutuje o tom, jak spolu souvisí. Částečně podobné popisy těchto technik podávají jiní autoři – jmenovitě Dorotheus, který žil století před Ptolemaiem a byl hlavním zdrojem persko-arabské astrologie obecně, i když je někdy obtížné s jistotou říci, zda od něj pochází určité nauky: s výjimkou několika fragmentů se řecký text Dorotheova veršovaného díla ztratil a dochoval se pouze interpolovaný překlad z druhé ruky v arabštině (přes perštinu). Pozdější řečtí autoři občas parafrázují Dorothea prozaickou formou, ale často při tom mísí jeho učení s učením jiných, včetně Ptolemaia.

Ne proto, že považuji Ptolemaia za jedinečně autoritativní, ale spíše proto, že jeho stručné vylíčení bylo natolik vlivné, bude kapitola strukturována kolem něj a podle potřeby přidám technické a historické detaily. Další kapitola pak představí horoskop roční revoluce nebo solárního návratu, který Ptolemaios nezmiňuje, ale brzy byl přidán jako další vrstva do jeho hierarchie předpovědí. Konečně druhá část knihy bude demonstrovat praktické použití těchto technik v pořadí, přičemž každá kapitola navazuje na předchozí a využívá četné příklady ze skutečného života.

Univerzální rozdělení života do sedmi věků nehrálo v pozdější tradici tak důležitou roli jako ostatní techniky, a v příkladech nebude použito. Stručně řečeno, vládcovství věků jsou planetám přiřazena v pořadí podle zdánlivé rychlosti tak, že Měsíc vládne prvním čtyřem letům života, Merkur dalších deset do 14 let, Venuše osm do 22 let, Slunce devatenáct do 41 let, Mars patnáct do

56 let, Jupiter dvanáct do 68 let a Saturn po zbytek života. V perské tradici se zdá, že tento systém byl v určitém okamžiku nahrazen nebo alespoň doplněn jiným uspořádáním planetárních období a pod-období podobným systémům *dašā* indické astrologie a známým jako *fardār* nebo *firdār* (slovo nejistého významu, i když někteří věří, že je řeckého původu a souvisí s obdobím).⁴⁹ Níže se však omezíme na kombinované použití direkcí, profekcí, revolucí a tranzitů, které tvoří dobře integrovaný celek a pevný základ pro roční předpovědi.

Primární direkce

Individualizovaná část Ptolemaiova prediktivního systému začíná *afezī* („uvolnění“) neboli direkci nejdůležitějších signifikátorů, jimiž jsou dva hlavní úhly (Ascendent a Střed nebe), dvě Světla (Slunce a Měsíc) a Štěstí (vždy počítáno podle vzorce, který jiní autoři používají hlavně pro denní nativity: změřte vzdálenost od Slunce k Měsíci v pořadí znamení a stejnou vzdálenost přidejte k Ascendentu). Ptolemaios vztahuje Ascendent zejména k tělu a cestám; Střed nebe k činům, přátelství a plození dětí; Slunce k důstojnosti a slávě; Měsíc k duševním stavům a manželství; a Štěstí k majetku. Zatímco o některých z těchto ustanovení lze diskutovat, Ptolemaiův hlavní bod je dobře přijímán: život je obvykle směsí dobrého a špatného a nelze očekávat, že jediná direkce odhalí kvalitu všech aspektů života v daném okamžiku.

*Člověk může například ztratit příbuzného, a získat dědictví, nebo být právě poražen nemocí, a získat určitou důstojnost a povýšení, nebo se uprostřed neštěstí stát otcem dětí, nebo mít jiné zkušenosti tohoto druhu, které se mohou objevit.*⁵⁰

Ve vzácných případech, kdy se celý život zdá být buď nádherný, nebo vyčerpávající, říká Ptolemaios, zjistíme, že všichni nebo většina signifikátorů je současně pod vlivem dobrodějů, respektive škůdců. Měli bychom však poznamenat, že arabští autoři kladou zvláštní důraz na direkce *hīlāj* nebo *hylegu* (hlavního signifikátoru života, určeného podle složitých pravidel, která se poněkud liší autor od autora) a Ascendentu. Alī ibn Abī Rijāl napsal v jedenáctém století:

⁴⁹ Firdarie. RS

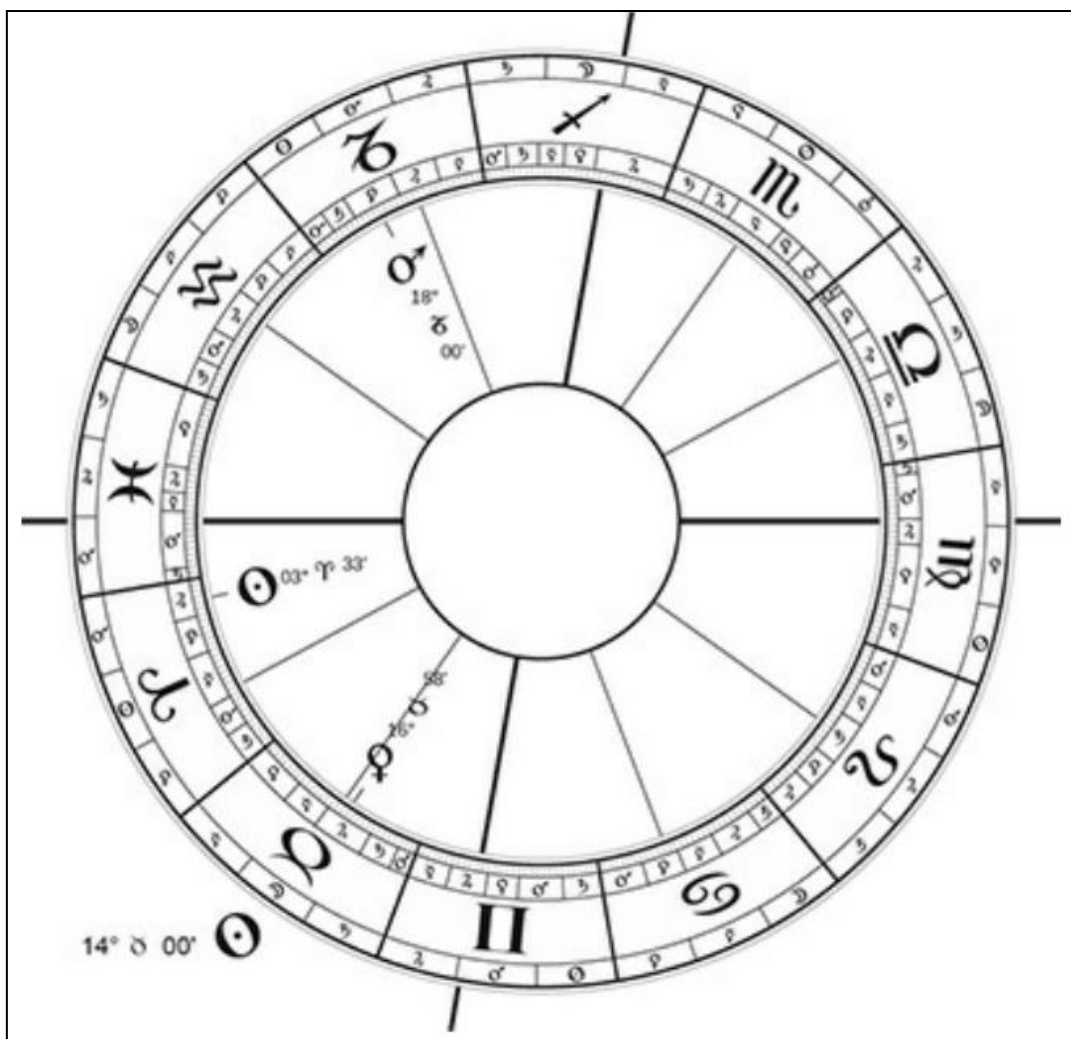
⁵⁰ Ptol. Tetr. IV 10,15, překl. Robbins 1940: 449.

*Člověk by měl skutečně provádět athazir [at-tasyīr, direkci] stupně Ascendentu, ať už je to hylech [hīlāj] nebo ne, protože z něj je znám stav zrození s ohledem na jeho tělo a jeho zdraví nebo slabost: neboť je to signifikátor života a duše.*⁵¹

Co pro signifikátora znamená být pod vlivem planety? Jak se signifikátor symbolicky pohybuje nativitou, setká se střídavě s různými planetami nebo s jejich body aspektu a vždy to bude v hranicích náležejících k té či oné planetě. Ptolemaios nahlíží na posloupnost konjunkcí a aspektů jako na určitý druh štafetového závodu: jakmile signifikátor naváže kontakt s planetou, vliv této planety zůstává v platnosti, dokud signifikátor nenaváže další kontakt, „a planetám, které ovládají hranice, bude přidělena část vládcovství“. Podle tohoto modelu signifikátor neustále podléhá vlivu jak planety, se kterou byl naposledy v aspektu nebo konjunkci, tak i vlivu vládce hranic, jimiž prochází, a ten první je důležitější, i když se tento aspekt vyskytl před deseti nebo dvaceti lety. Občas samozřejmě může nejnovější aspekt a hranice patřit stejné planetě.

Pro ilustraci si vezmeme hypotetickou nativitu se Sluncem v prvním domě v Beranu (viz obrázek níže). Odložíme-li záležitost skutečného výpočtu pro tuto chvíli stranou, můžeme vidět, že Slunce při narození bylo v prvních hranicích (0°–6°) v Beranu, jimž vládne Jupiter. Jak zrozenec stárl, šlo Slunce postupně direkcí přes hranice Venuše, Merkuru, Marsu a Saturnu, než se přesunulo do hranic Venuše na začátku Býka. Každá z těchto planet se tak stala vládce hranic Slunce. Když Slunce dosáhlo hranic Jupitera (14°–22°) v Býku, setkalo by se také s tělem Venuše, těsně následovaným aspektem trigonu Marsu, a tyto dvě planety by tedy ovlivňovaly záležitosti označované Sluncem spolu s jeho vládcem Jupiterem.

⁵¹ Abenragel 1551: 157. Můj překlad z latiny.

Slunce v natálním prvním domě jako signifikátor vedený přes hranice Jupitera v Býku

Skutečnost, kterou Ptolemaios nezmínil, ale stojí za to mít na paměti, je, že hranice (a znamení) používané signifikátorem v daném čase se budou lišit podle použitého siderického nebo tropického zvěrokruhu, zatímco direkce k tělům a aspekty planet, založené na relativních vzdálenostech, jsou nezávislé na zvěrokruhu. Pokud by Ptolemaios skutečně praktikoval astrologii – což nevíme, protože neuvádí žádné příklady –, používal by tropické hranice; ale Dorotheus, Valens a perští astrologové používali siderické hranice, jak je vidět z jejich vzorových horoskopů.

I když většina středověkých arabských autorů upřednostňovala Ptolemaiovu matematicky konzistentní metodu direkce před dřívějšími, hrubšími metodami, do určité míry se liší od jeho přístupu k interpretaci, pravděpodobně převzetím vodítka od jiných autorit, jako je Dorotheus.

Upřednostňují hranice aktuálně obsazené signifikátorem, čemuž říkají *distribuce* (arabsky *qisma*) – ne nutně v tom smyslu, že vládce hranic (*dělitel*, arabsky *qāsim*) má poslední slovo, ale hlavní význam je přikládán planetám, jejichž těla nebo body aspektů *spadají* do distribuce (nebo - podle některých autorů - těsně před).⁵² To znamená, že vliv planety může začít dříve, než se její direkce zdokonalí, za předpokladu, že je (nebo její bod aspektu) v aktivovaných hranicích.⁵³

Zdá se, že někteří z perských a arabských autorů považují distributora za důležitějšího než planetu s aspektem – a také naznačují, že když v distribuci nebude přítomna žádná planeta ani jej nebude aspektovat, bude signifikátor pod výhradním vlivem dělitele – zatímco jiní, kteří se přiklánějí spíše k Ptolemaiovi, tvrdí opak. Nejzajímavější však není relativní proporce vlivu dvou planet (která se v každém případě může lišit v závislosti na dalších faktorech, diskutovaných níže), ale způsoby, kterými se tyto vlivy spojují, aby vytvořily událost nebo sérii událostí. V reálném životě ovlivní výsledek postavení domu, vládnutí, aspekty a tak dále, ale zobecněné popisy těchto autorů jsou založeny hlavně na povaze a univerzálních významech planet – a samozřejmě vyjádřeny v termínech středověkého života a společnosti. Vezměme si například kombinace Venuše a Saturnu, jak je popisují dva různí autoři:

[Saturn jako dělitel, al-Andarzaghar:]

*Pak posuďte aspekt Venuše tak, že se ožení a bude mít dítě a možná od té ženy získá bohatství. Protože je to z distribuce Saturna, jeho dítě zemře a potká jej silný žal, bude naříkat pro své dítě a nenávidět svou ženu.*⁵⁴

[Saturn jako dělitel, Abū Ma'shar:]

*A pokud s ním ve vedení distribuce spolupracovala Venuše, naznačují, že se ožení a narodí se mu dítě, a budou ho sužovat úzkosti a odporné věci a jedno z jeho dětí nebo jeho žen zemře, pokud bude vedení v těchto hranicích.*⁵⁵

⁵² K poslední změně, viz al-Qabīṣī IV 12, překl. Burnett a kol. 2004: 127.

⁵³ Tím je myšlen aspekt ve stejné hranici. RS

⁵⁴ Překl. Burnett a al-Hamdi 1991/92: 321–322.

⁵⁵ Překl. Dykes 2019b: 318 (překlad upraven).

[Venuše jako dělitel, al-Andarzaghar:]

A pokud Saturn aspektuje samotnou Venuši, vezme si ženu alespoň na pár dní, a kvůli aspektu Saturnu je oddělí smrt, a zanechá mu dlouhotrvající smutek.⁵⁶

[Venuše jako dělitel, Abū Ma'shar:]

A pokud distribuce náležela Venuši a Saturn s ní ve vedení spolupracoval, svědčí to o potížích v záležitostech, kterým je oddán, a o abstinenci ve věci žen, o strádání kvůli nim, o nemoci některých z nich (nebo o jejich smrti) a o něčem odporném, a různých rozepřích, které ho postihnou. Jestliže ji Saturn, spolu se svým vedením v hranicích Venuše, aspektoval a činil ji nešťastnou, znamená to, že v ženách a kvůli nim nalezne jen málo radosti, načež budou [ženy] jistě zničeny a zažije mnoho utrpení [...].⁵⁷

Z těchto příkladů můžeme vidět, jak je kombinace stejných dvou planet často interpretována zcela podobně bez ohledu na to, která je dělitel a která slibující⁵⁸ (účastní se aspektem nebo konjunkcí). V tomto případě mají navrhované výklady v obou směrech témata lásky, manželství a dětí (Venuše) prolínající se s tématy sváru, smrti a smutku (Saturn).

Jak dlouho trvají účinky direkcí?

Tyto konkrétní interpretace také zdůrazňují důležitý bod týkající se načasování: trvání účinků nějaké direkce může částečně záviset na astrologických faktorech, ale dost často je vlastní typu události samotné. Smrt milovaného člověka je trvalá, bez ohledu na to, kolik prospěšných direkcí po ní následuje (ačkoli mohou existovat jiné vztahy). Některá zranění a nemoci jsou nevyléčitelné, i když je lze zmírnit. Pozitivnější je, že jakmile se dítě narodí nebo dosáhne profesního statusu, bude obvykle nadále existovat i poté, co blahodárná direkce skončí – ledaže by nativita naznačovala jejich ztrátu, a tato indikace není aktivována zlovolnými direkcemi.

Čistě astrologické faktory, které ovlivňují trvání a stabilitu výsledků určité direkce, zahrnují především direkci, která postupuje od jedné sady hranic k

⁵⁶ Překl. Burnett a al-Hamdi 1991/92: 331.

⁵⁷ Překl. Dykes 2019b: 325 (překlad upraven).

⁵⁸ Promitor. RS

druhé, takže se dělitelé mění – i když je třeba poznamenat, že Saturn a Mars mají každý dvě sady hranic umístěné zády k sobě (přes spojení Vah s Pannou a Štírem).⁵⁹ Abū Ma'shar považoval povahu znamení obsazeného dělitelem nebo promitorem za důležitou, pohyblivá⁶⁰ znamení označují přechodnější výsledky, pevná znamení stabilnější, a znamení se dvěma těly události, které přicházejí a odcházejí.⁶¹ Jiní, jako renesanční astrolog Johann Schöner (1477–1547), zdůrazňovali povahu samotných planet a tvrdili, že Mars působí rychle, zatímco Saturn má tendenci označovat déletrvající účinky.⁶²

S výjimkou těch případů, kdy jsou výsledky určité direkce ze své podstaty dlouhodobé, nemohu říci, že jsem zjistil, že Ptolemaiova představa o vlivu promitora nezbytně přetrvává, dokud ho nepřevzme další promitor. Podle mých zkušeností může být vliv promitora pociťován obecně po několik let, ale často vrcholí v roce, kdy se direkční aspekt nebo konjunkce zdokonaluje a poté slábne – někdy docela brzy po zdokonalování, i když to bude částečně záviset na jiných faktorech. Je-li povaha promitora (prospěšná nebo škodlivá) podobná povaze vládce hranic a planet aktivovaných profekcí, může být jeho vliv pociťován po delší dobu, než když jsou povahy opačné.

Terminologie

Na tomto místě může být také dobré projít si základní terminologii, se kterou se setkáte v následujících kapitolách a která se také opakuje v mnoha dřívějších dílech o primárních direkcích. Již jsme se setkali se *signifikátorem*, což je jednoduše bod v horoskopu, který označuje jakoukoli věc v životě. Někdy se může jednat o planetu;⁶³ ale Ptolemaios, jak je uvedeno výše, se typicky omezuje na úhly, Světla a Štěstí. (Jedna výjimka, kterou zmiňuje, nastává v souvislosti s určováním délky života.)

Setkali jsme se také s *distribucí*,⁶⁴ členy, jimiž vedený signifikátor právě prochází (nebo časovým úsekem odpovídajícím tomuto pohybu) a *dělitelem*, vládcem těchto hranic. Planeta nebo aspekt, se kterým se signifikátor setkává, se nazývá *slibujícím* (nebo někdy *promitor*), protože slibuje něco pro

⁵⁹ To znamená, že Panna končí hranicemi Saturna a Marsu, a následují hranice Saturna ve Váhách atd. RS

⁶⁰ To znamená kardinální znamení. RS

⁶¹ Viz Dykes 2019b: 332 ff.

⁶² Viz Opusculum IV 10, překl. Hand 1994: 89 f

⁶³ Mimo Světla. RS

⁶⁴ Rozdělování či dělení. RS

označovanou věc – i když „příslib“ může mít někdy spíše povahu hrozby! Jak je patrné z výše uvedených citací, o *promitoru* se někdy říká, že je „partnerem“ nebo se účastní jednání *dělitele*, a někteří autoři používají poetickou frázi „*vládce paprsků*“ pro planetu účastníci se podle aspektu, pojatou jako paprsek světla.

Benjamin Dykes, který publikoval řadu cenných překladů středověkých textů jak z arabštiny, tak z latiny, upřednostňuje překládat *qisma* a *qāsim* (nebo odpovídající *divisio* a *divisor*) jako „*distribuce*“ a „*distributor*“; ale ačkoli jsou to možné významy, nejsem přesvědčen, že jsou zamýšlenými. Hranice a jim odpovídající období koneckonců *rozdělují* znamení a život ve velmi konkrétním smyslu, a ačkoli se dá říci, že planety *distribuuji* jiné věci, jako je štěstí a neštěstí, planeta „*rozdělující časy*“ mi dává větší smysl. Zachoval jsem proto terminologii *dělení* a *dělitele*, používané v angličtině minimálně od 17. století.⁶⁵

Historicky, *qāsim* velmi pravděpodobně začalo jako překlad perského *bakhtār*, který se nalézá ve složeném *jārbakhtār* nebo *jānbakhtār* (latinizovaný, s arabským článkem *al-*, jako *algebuthar*, s variantami). Toto perské slovo mohlo být nepochopeno ještě předtím, než vstoupilo do arabštiny: starší slovo *jār-*, což znamená „čas“, bylo zaměněno se známějším *jān-*, což znamená „duše“ nebo „život“. Ve své dřívější knize o primárních direkcích jsem omylem následoval učence jako Bouché-Leclercq, když jsem přijal druhou variantu a dal ji do souvislosti s řeckým *biodotēr*, „*dárce života*“, který sice existuje, ale používá se v jiném kontextu. Řecký výraz, který měl *jārbakhtār* ve skutečnosti překládat, byl téměř jistě *chronokratōr*, „*vládce času*“ (nebo „*pán času*“), slovo, které lze použít na jakoukoli planetu ovlivňující dané období života a které se níže bude často opakovat s latinským pravopisným *chronokratozem*. *Bakhtār* má konotace jako *vládcovství* nebo *vláda*, ale doslova znamená „*distributor*“,⁶⁶ a zdá se, že tento doslovný význam byl v mysli arabských překladatelů, kteří vymysleli termín *qāsim*.

⁶⁵ Viz například Lilly 1647: 784 (kde je terminologie použita v sekundárním smyslu, s odkazem spíše na profekce, nežli na direkce).

⁶⁶ Případně „rozdělovatel“. RS

Jak se počítají direkce?

Výše jsem zmínil signifikátor „symbolicky se pohybující nativitou“, aniž bych podrobně uvedl, jak je tento pohyb vypočítáván nebo konceptualizován. Pravdou je, že zatímco koncepční část je poměrně přímočará, výpočty – zahrnující sférickou trigonometrii – jsou těžkopádnější. Pro čtenáře, kteří si je chtějí vyzkoušet, vyzbrojeni trpělivostí a vědeckou kalkulačkou, jsou potřebné vzorce uvedeny v příloze II. Naštěstí nyní existuje spolehlivý a dokonce free software, který vykoná stejnou práci během několika sekund. Většina SW však stále vyžaduje lehké vyladění, aby dávala zcela tradiční direkce, a příloha III popisuje, jak toho dosáhnout.

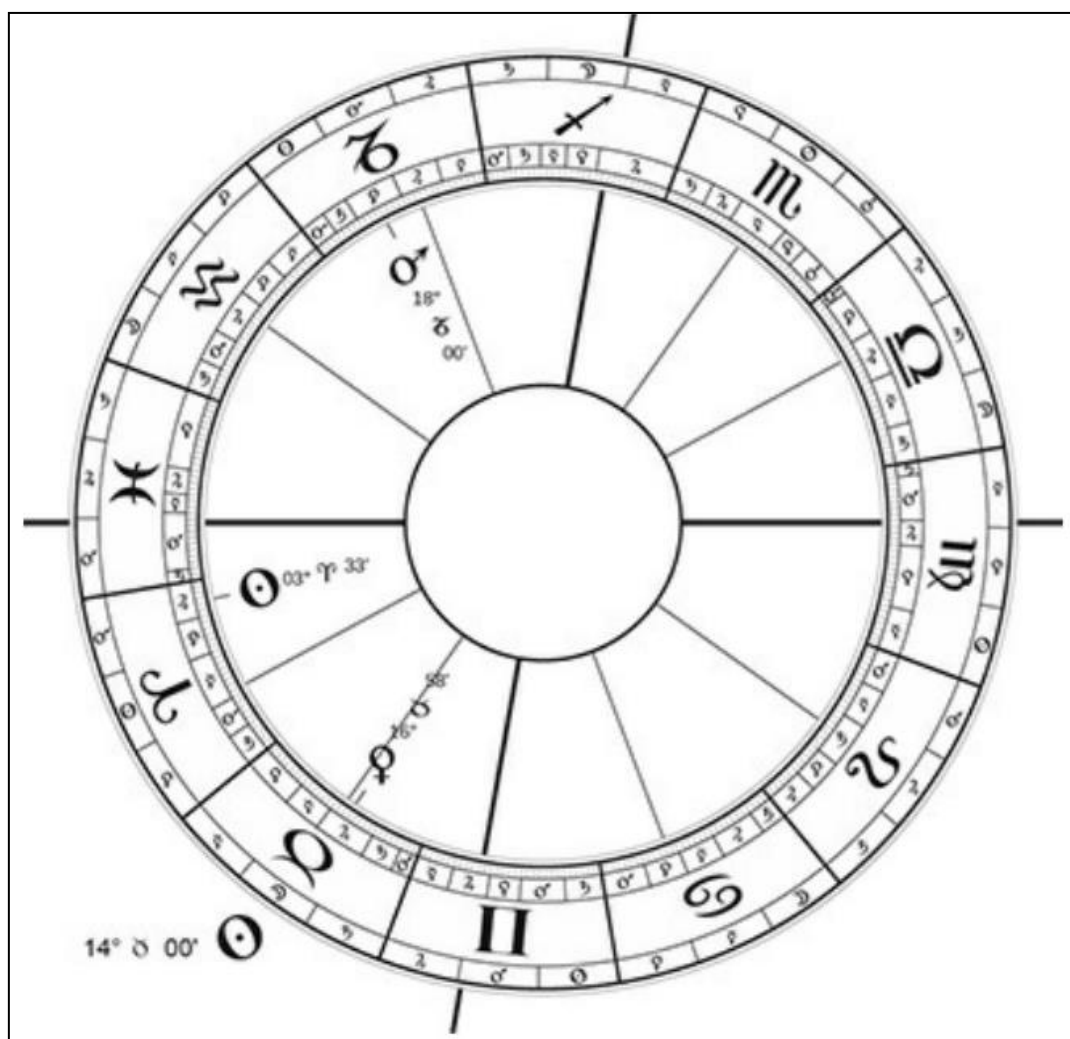
Koncepčně primární direkce vycházejí z primárního (zdánlivého) pohybu nebeské sféry – nebo jinak řečeno z denní rotace Země kolem její osy. Stejně jako můžeme vidět Slunce každé ráno vycházet na východě, kulminovat v poledne a zapadat na západě večer, tak každá planeta a každý stupeň zvěrokruhu má svůj vlastní jedinečný denní cyklus. Tato rotace se měří podél nebeského rovníku, přičemž každý stupeň stoupá nebo kulminuje přibližně ve čtyřech minutách času a odpovídá jednomu roku života, takže šest hodin po narození vytváří direkce po celých 90 let.

Jak vysvětluje Ptolemaios, Ascendent nebo planeta přesně na Ascendentu je řízena vzestupnými časy nebo šikmými vzestupy. Pokud jste se narodili přesně při východu Slunce s Jupiterem ve druhém domě a pokud by o dvě hodiny později měl být Jupiter přesně na východním obzoru, pak ve věku 30 let (což odpovídá 30° šikmých vzestupů nebo dvěma hodinám času) by Ascendent i Slunce směřovali k tělu Jupitera a do kterékoli části zvěrokruhu, kterou Jupiter zabíral. A to i přesto, že Slunce by svým druhotným pohybem (tedy tranzitem) za ty dvě hodiny téměř vůbec nezměnilo svou polohu ve zvěrokruhu. Takže symbolický pohyb signifikátoru přes zvěrokruh je ve skutečnosti prováděn pohybem zvěrokruhu přes natální signifikátor, který je udržován jako stojící.

Stejný princip platí při direkci MC nebo planety na MC, kromě toho, že místo časů vzestupu používáme kulminační časy neboli rektascenze. Je to proto, že stejné části zvěrokruhu bude trvat různě dlouho, než vyjde, zapadne nebo vyvrcholí. Znamení, které stoupá pomalu, jako jsou Váhy na severní polokouli, bude ve zvěrokruhu opačné než znamení, které stoupá rychle, jako je

Beran; ale přirozeně musí Beran také pomalu zapadat a Váhy rychle zapadat, jinak by se nemohly postavit proti sobě na východním a západním horizontu zároveň. Doba, za kterou každé vyvrcholí, bude někde mezi tím a pro obě znamení bude téměř stejná.

Nejsložitější scénář je, když je signifikátorem bod (jako je Slunce na obrázku níže) umístěný ani na obzoru, ani na meridiánu.

Princip je stále stejný: chceme posunout zvěrokruh přes natální signifikátor, což symbolicky ztotožníme se signifikátorem pohybujícím se zvěrokruhem. Problém je v tom, že zatímco horizont a poledník jsou velké kružnice, které musí každá planeta nebo stupeň zvěrokruhu v určitém čase překročit, planetární signifikátor je jen těleso nebo bod ve vesmíru a jeho zdánlivá trajektorie se téměř nikdy neprotne s trajektorií promitora. Ptolemaiovým řešením je prohlášení, že když planeta nebo stupeň zvěrokruhu dosáhne stejného proporčního vztahu k horizontu i poledníku, jaký měl

signifikátor v nativitě – to znamená, že dokončil stejnou část své cesty od vzestupu ke kulminaci nebo od kulminace k západu atd. – jsou považovány za spojené. Toto je známé jako proporcionální polooblouková metoda⁶⁷ nebo smíšené vzestupy. Výpočty jsou opět uvedeny v příloze II; pro úplnější prozkoumání příslušných pojmů odkazují na svou dřívější knihu o primárních direkcích.

Poněkud odlišným řešením, které navrhli někteří astrologové v arabštině (jako Muḥammad ibn Muʿādh al-Jayyānī, 989–1079) a v Evropě zpopularizoval Regiomontanus (vlastním jménem Johann Müller, 1436–1476), je vytvořit z každého significátoru kružnici vytvořením umělého horizontu nebo „kružnici polohy“, která prochází tělem dotyčné planety. Direkce tohoto significátoru pak budou měřeny šikmými vzestupy k jeho kvazi-horizontu, čímž se zcela eliminuje potřeba smíšených vzestupů. O dvě století později Placido de Titi nebo Placidus (1603–1668) obhajovali návrat k Ptolemaiově poloobloukovému systému, ale také vytvořili svou vlastní metodu pozice-kruh, myšlenou jako zjednodušenou verzi tohoto systému a poskytující direkční oblouky. Tato metoda je obecně známá jako Placidovy direkce pod pólem significátoru.

Co se týče historie, takzvané sekundární progrese nebo progresivní horoskop – snad nejpopulárnější prediktivní technika v západní astrologii, kromě tranzitů během minulého století – jsou hybridní metodou tvořenou primární direkcí úhlů a zjednodušenou verzí Placidových sekundárních direkcí. (Direkce, nikoli progrese: Placidus také vynalezl třetí techniku, kterou skutečně nazýval progrese, ale která se pohybovala v úplně jiném časovém měřítku.) Tento hybrid vytvořil Alan Leo, který nikdy úplně nezvládl primární direkce a byl za to některými jeho současníky kritizován. Na pohybu úhlů v „sekundárních direkcích“ tedy není nic „sekundárního“, a ani by nemohlo být: sekundární pohyb se vztahuje k vlastnímu pohybu planety ve zvěrokruhu – pohybu, který úhly, které jsou průsečíky mezi velkými kružnicemi, nemají.

⁶⁷ Metoda polooblouku (SA). RS

Direkční a konverzní

Dosud jsme předpokládali, že signifikátor je ve zvěrokruhu veden dopředu (tím, že primárním pohybem neboli denní rotací necháme zvěrokruh přejít přes jeho natální polohu). Toto je standardní způsob direkce, běžně známý jako přímý⁶⁸ pohyb. Ale je také možné vést signifikátor symbolicky zpět přes zvěrokruh, proti pořadí znamení, tím, že zvěrokruh pojmem jako zafixovaný ve své natální poloze a posuneme samotný signifikátor primárním pohybem. Toto je známé jako obrácený pohyb a Ptolemaios jej zmiňuje jako vhodný pro určení délky života v některých případech.⁶⁹ Pozdější astrologové více využívali konverzní direkce, i když byly obvykle považovány za poněkud méně silné než direkce v přímém pohybu.

Dva hlavní body, které je zde třeba poznamenat, jsou zaprvé, že všechny tradiční direkce – ať už se nazývají přímé nebo konverzní – jsou prováděny primárním pohybem ve směru hodinových ručiček; a za druhé, že způsob direkce nemění skutečnost, že signifikátor je bod označující danou oblast života,⁷⁰ zatímco promitor je bod slibující nějakou změnu v této oblasti.⁷¹ Obě tyto pojmové dvojice byly od devatenáctého století, po moderním přelomu v evropské astrologické tradici, stále více nepochopeny. Dnes se nedorozumění stalo normou, takže „konverzní“ direkce se typicky počítají proti primárnímu pohybu (tj. zpět v čase, do prenatalního období), zatímco „signifikátor“ a „promitor“ jednoduše znamenají pevný a pohyblivý bod. Bez nápravy těchto nedorozumění nebude možné pochopit záměry dřívějších autorů píšících o direkcích. To je také hlavní důvod, proč astrologickému softwaru implicitně nedůvěřovat (viz Příloha III), neboť vývojáři softwaru mají celkově velmi přirozeně tendenci vědět více o výpočtech a programování, nežli o historii astrologie.

S výše uvedeným souvisí tradiční způsob určování direkce: bez ohledu na to, zda je přímá nebo konverzní – tedy bez ohledu na to, který bod je zafixován a který se pohybuje s primárním pohybem –, vždy se říká, že signifikátor směřuje k promitoru, nikoli naopak. Ve své dřívější knize jsem se této

⁶⁸ Direkční pohyb jako přímý. RS

⁶⁹ Viz Horimaea. RS

⁷⁰ To, co bude ovlivněno. RS

⁷¹ Slibující nějaký vliv. RS

konvence (která se začala rozpadat v sedmnáctém století) důsledně nedržel, ale budu ji používat v následujících kapitolách.

Poslední bod, který je třeba poznamenat, se týká vztahu mezi primárními směry a systémy domu: žádný neexistuje. Na rozdíl od toho, co tvrdí někteří moderní autoři, použití poloobloukových („Placidových“) směrů vás v žádném případě nezavazuje k tomu, abyste také používali Placidovy domy, ani ti, kteří dělají směry podle pozičních kružnic (způsob „Regiomontanus“), nemusí používat domy Regiomontana. Poloobloukový směrní systém se k nám dostal od Ptolemaia, který nezmiňuje jiný systém dělení domů než ekvální domy; a samotný Alcabitius, jehož instrukce pro dělení domů daly jméno systému „Alcabitius“, je založený Ptolemaiem neboli „Placidovými“ polooblouky. Pojem samostatného systému směru, který by se měl uplatňovat u každého systému domu, je čistě vynálezem dvacátého století a lze jej bezpečně ignorovat.

Direkce a védská astrologie

Navzdory jejich důležitosti v helénistické tradici se zdá, že primární směry (a související pojmy, jako je nauka hylegu) se nedostaly do Indie v první vlně přenosu, k níž došlo v raných stoletích našeho letopočtu. S druhou vlnou, z persko-arabské kulturní oblasti, směry nakrátko vstoupily do Indie, ale nebyly správně pochopeny, a brzy zase zmizely. Jediným dochovaným dílem *Tádžiky* zabývajícím se v plném rozsahu národní astrologií, na rozdíl od pouhých ročních revolucí, je *Karma prakāśa*,⁷² také známé jako *Manuṣya jāta* nebo *Lidské nativity*. Tato práce obsahuje následující krátkou pasáž o načasování s použitím výrazů (známých jako *hadda* nebo *haddā*, z arabštiny *ḥadd*):

Ve všech znameních zrození je počet let pro haddu stejný jako počet let prodloužení haddu. Zrozenec bude mít povahu té [planety], která vládne hranicím, nebo jejíž světlo je zde, a místům těchto [planet].

Předpokládejme, že máme čtyři stupně v [první] haddě Ascendentu Blíženců, s přidanými čtyřiceti minutami: odpovídá tomu, že uplynuly čtyři roky a osm měsíců; vládcem období (daśā) byl Merkur. Svou povahou by dítě rychle mluvilo; dokonce i v dětství by jeho jazyk byl rychlý a silný. Světlo Marsu

⁷² Odkazuje na jedno z nejstarších dochovaných sanskrtských děl o persko-arabské (tádžické) astrologii, jehož autorem je Samarasimha z 13. století. RS

*dopadá v následujících dvou stupních: tou dobou se [projeví] výsledky jeho povahy.*⁷³

Toto má být shrnutím příkladu nalezeného v práci Abū Bakra z devátého století o nativitách, ale mívá smysl matematického vysvětlení Abū Bakra. V původním příkladu je na Ascendentu 1° Blíženců, přičemž zbývá 5° Merkurových hranic (neuplynulo). Tyto zodiakální nebo ekliptické stupně jsou pak převedeny na 4°40' šikmého vzestupu, což se zase rovná čtyřem rokům a osmi měsícům.⁷⁴ V další kapitole se *Samarasiṃha* znovu dotýká stejného příkladu a nazývá direkční období *kisimā* (z arabského *qisma*, rozdělení), ale pak je zaměňuje s obdobími *fardār*.⁷⁵

Pozdější práce *Tádžiky* zahrnují zkomolené verze direkčních postupů, jako je použití smíšených vzestupů, a některé metody používané pro načasování v rámci jednoho roku se nazývají *tāsīra* (z arabštiny *tasyīr*, které obecně odkazuje na direkce, ale někdy se také používá pro profekce). Ale použití pokynů jako techniky časování vyšší úrovně v sanskrtských zdrojích chybí a tádžičtí astrologové, kteří chtějí život zrozenců z vyšší perspektivy, mají tendenci uchýlit se k systému *daśā* klasické indické astrologie.

Profekce

Promitoři a rozdělovatelé jsou tím, co Ptolemaios nazývá obecnými nebo univerzálními chronokratory: dávají nejzákladnější vrstvu výkladu a jejich vliv může trvat mnoho let. Další vrstva v jeho prediktivní hierarchii zahrnuje roční chronokratory, které lze nalézt mnohem jednodušší technikou známou od raného novověku jako roční profekce: signifikátor se jednoduše posune vpřed ve zvěrokruhu o jedno znamení za rok, a tak dokončí kolo zvěrokruhu každých dvanáct let, ve věku 12, 24, 36 a tak dále. Vládce znamení daného roku je vládcem toho signifikátoru v daném roce. Perští a arabští astrologové zvláště zdůrazňovali profekce Ascendentu, stejně jako dělali jeho direkce, a nazývali vládce jeho domicilu „vládcem (nebo pánem) roku“.

Slovo profekce vypadá, jako by bylo odvozeno z latinského slovesa *proficio* „postoupit“ nebo *proficiscor* „vyrazit“, a současní astrologové obvykle

⁷³ Karmaṇprakāśa 13,1–3. Můj překlad ze sanskrtu.

⁷⁴ Viz Albubather 14, překl. Dykes 2010: 136 f.

⁷⁵ Firdarie. RS

tuto etymologii přijímají, když o ní vůbec přemýšlejí.⁷⁶ Řecká fráze, kterou Ptolemaios použil, je *tou sunteleioumenou zōdiou*, „znamení dosaženého na konci“, což přesně odpovídá významu standardních arabských termínů *burj al-muntahā a burj al-intihā* nalezených v dílech, která byla později přeložena do latiny.⁷⁷ (V tádžické tradici byla stejná arabská označení sanskrtizována jako *munthahā* nebo *munthā*, a *inthihā* nebo *inthā*, v daném pořadí.) Hypotéza Giuseppe Bezzy, že původní latinský překlad z arabštiny byl *perfectio*, ve smyslu uzavření nebo dokončení návrhu, a že *profectio* je výsledkem špatného čtení (písařská zkratka *P* pro *per-* má být interpretována jako *P* *pro-*), je tedy téměř jistě správná.⁷⁸ Navzdory tomu bude v této knize používán konvenční termín ‚profekce‘, aby nedošlo k záměně.

Zatímco Ptolemaiovo zacházení s profekcemi je omezeno na několik vět, jeho současník Vettius Valens popisuje svůj vlastní přístup k systému (který nazývá *paradosis*, „přenos, předání“) velmi podrobně ve třech ze svých devíti knih. Valens přijímá mnoho signifikátorů, včetně planet, ačkoli úhly, Světla a hlavní „body“⁷⁹ jsou nejdůležitější. Zásadní rozdíl mezi jeho pohledem a Ptolemaiovým názorem je ten, že Valens považuje jakoukoli planetu ve znamení profekce – natálně nebo, pokud neexistuje, tranzitem revoluci roku⁸⁰ – za významnější než jejího vládce. Tento přístup znamená, že jakákoliv planeta může následovat kteroukoli jinou jako roční chronokrator daného signifikátoru, bez omezení daných schématem domicilních vládcovství – kde například Mars může následovat pouze Venuše nebo Jupiter, protože Berana následuje Býk a Štíra následuje Střelec. Valens klade velký důraz na to, aby si každý všimnul, která planeta komu „předává“, a poskytuje interpretace pro každou takovou kombinaci.⁸¹ Pokud jsou dvě zúčastněné planety konfigurovány podle aspektu nebo konjunkce v nativitě, tato konfigurace bude aktivována v době přenosu.

Valens se také zabývá skutečností, že se stejné projevy narození opakují každých dvanáct let, a naznačuje, že podobné události mají tendenci se v důsledku toho vyskytovat – podobné, ale ne totožné, protože chronokratoři vyššího řádu, tranzity a „přeobsazení narození“ (diskutované v naší další

⁷⁶ Viz například Dykes 2019b: 37.

⁷⁷ Ptol. Tetr. IV 10,20, překl. Robbins 1940: 453.

⁷⁸ Viz Bezza 1996.

⁷⁹ Mé vlastní uvozovky. RS

⁸⁰ Náhodní vládci času, kteří tranzitují profekčním znamením, se stávají chronokratory. RS

⁸¹ Viz Vett. Val. IV 17–25, překl. Riley 2010: 84–90.

kapitole) budou odlišné. Čím více planety při revoluci roku zrcadlí své konfigurace v nativitě, ať už tranzity do natálních pozic, nebo tranzitními planetami, které mezi sebou opakují stejné aspekty, tím jsou očekávané výsledky jistější. Podobné body uvádí dochovaná arabská verze Dorothea a středověcí arabští autoři, kteří zdůrazňují důležitost opakování pro planetu ve znamení profekce, aby se její výsledky projevily v roce. Pokud by například roční profekce dosáhla znamení, kde byl Mars v nativním stavu, a Mars se v té době tranzitem buď vrátil do stejného znamení, nebo jej aspektoval, výsledky očekávané od Marsu by se pravděpodobněji objevily, zvláště pokud by povaha aspektu souhlasila s povahou očekávané události. K tomuto principu se vrátíme níže; prozatím si můžeme jen všimnout, že tranzity některých planet při revoluci roku se budou lišit více než ostatní. Slunce se podle definice vždy vrací ke svému nativnímu znamení a stupni; Merkur se může pohybovat od své původní polohy celoznakovým sextilem (ačkoli ne podle stupně); a Venuše může dosáhnout nejvýše kvadratury.

Tranzity

Poslední vrstvou Ptolemaiovy hierarchie jsou tranzity, někdy nazývané ingrese, o kterých říká, že „nehrají malou roli v předpovědi časů událostí“. Tranzity jsou samozřejmě první (někdy jedinou) prediktivní technikou, se kterou se studenti moderní astrologie setkali, ale v dřívějších formách umění byly používány poněkud odlišně, kde do značné míry závisely na jiných metodách predikce.

Ptolemaios zvláště vztahuje tranzity Saturnu k „obecným místům časů“, tedy místům vedených signifikátorů; Jupitera na „místa let“ neboli roční profekce; Měsíc k denním profekcím; a zbývající planety do měsíčních profekcí. Ptolemaiovým nápadem je jasně spojit nejpomaleji se pohybující tranzity s nejpomaleji se měnícími chronokratory a tak dále; ale můžeme se oprávněně ptát, zda je skutečně nejlepším nástrojem pro načasování výsledku příznivé direkce tranzit škodlivého Saturnu, nebo pro načasování nepříznivé direkce tranzit příznivého Jupitera. Navíc, jak Jupiter prochází zvěrokruhem za méně než dvanáct let, prakticky se pohybuje v tandemu s profekcemi: pokud byl Jupiter ve třetím znamení od Ascendentu vašeho narození, jeho tranzit bude po celý váš život ve třetím znamení nebo blízko třetího znamení od vašeho profekčního Ascendentu.

Ptolemaios také uvádí, že natální konfigurace planety se signifikátorem ovlivní výsledky jejího tranzitu vzhledem ke stejnému místu. Pokud byly v nativitě v harmonickém aspektu, harmonický tranzitní aspekt poskytne příznivé výsledky, ale tranzitní opozice bude nepříznivá. Pokud nebyly v nativitě harmonicky příbuzné a jsou také opačné sekty, pak bude nepříznivou tranzitní kvadratura nebo opozice, ale ne ostatní aspekty. To se zdá být mírně nakloněno směrem k záporu.

Užitečnější rady ohledně tranzitů podle mého názoru naleznou jiní starověcí a středověcí autoři, kteří přikládají zvláštní význam dvěma principům: věnovat pozornost chronokratorům – tedy planetám již aktivovaným direkcí a profekcí – a všímat si tranzitů při revoluci roku, kdy je vládcovství profekce předáváno z jedné planety na druhou. V kontextu shrnutí Dorotheova učení o tranzitech úryvek připisovaný Štěpánu Filozofu (osmé století?) uvádí:

Není nutné zkoumat tranzity všech hvězd, ale pouze tranzity chronokratorů nebo tranzity potkávající se s [hvězdami] a vládci hranic. Neboť Ptolemaios říká, že kdykoli by měly stejné [hvězdy] vládnout jak časům, tak i tranzitům, výsledek je smíšený. A my, vytrvalí v neustálých zkouškách, zjišťujeme, že stejné tranzity značně přispívají k výsledkům období, a to nejen tehdy, když hvězdy dorazí na místa, která mají autoritu nad pevným, ale také na místa časů zjištěných z cirkumambulací.⁸² Neboť také najdeme velkého Ptolemaia, jak nás o tom ujišťuje ve 2., 3. a 4. knize Apotelesmatiky [to jest Tetrabiblu].⁸³

V tomto kontextu „hvězdy“ znamenají pohybující se hvězdy, tedy planety; cirkumambulace (*peripatos*, doslova ‚obcházení‘) je synonymem direkcí; a potkávající hvězda je promittorem, se kterým se signifikátor setkává, když obchází kolem narození. „Pevné“ (*pēxis*) se zdá, že srovnání s jinými řeckými zdroji, že znamená samotnou nativitu (odpovídající široce latinskému termínu *radix* nebo „kořenový“ diagram). Přechody chronokratorů a do míst vedených signifikátorů tvoří základní kámen metody navržené v této knize a budou ilustrovány na podrobných příkladech v její druhé části. Použití tranzitů jako techniky načasování během jednoho roku života je diskutováno v kapitole 9.

⁸² Pohybující se. Například Cirkumambulace ASC přes hranice. RS

⁸³ Viz CCAG 2: 198. Můj překlad z řečtiny.

Jak do sebe techniky zapadají

Ptolemaios shrnuje svůj přístup slovy, že direkce mají největší autoritu při určování událostí, zatímco profekce jim pomáhají nebo brání a tranzity posilují nebo oslabují jejich výsledky. **Jinými slovy, plný účinek direkce slibujícího nemusí být nutně pociťován v měsíci nebo dokonce v roce, kdy se zdokonaluje: je-li direkce příznivá, ale profekce a tranzity jsou nepříznivé, nebo naopak, výsledky direkce mohou být plně zažity, až když tyto překážky pominou. To je důležitý princip, který je třeba mít na paměti jak při predikci, tak při pokusu o rektifikaci nejistého času narození pomocí primárních direkcí.**⁸⁴

Ptolemaios nám také připomíná (a já souhlasím), že vlády planet v nativitě zůstávají v platnosti po celý život a že jejich dobré nebo zlé účinky nezávisí pouze na jejich kombinované povaze, ale také na jejich natálních vztazích s místy, kterým nyní vládnou jako chronokratoři – tedy se signifikátory, jimž právě vládnou. Pokud navíc chronokrator určitého signifikátoru také vládl nebo měl nějakou pravomoc nad tímto signifikátorem v nativitě, jeho účinky k dobrému nebo špatnému budou velmi výrazné.

Abychom to ilustrovali na pozitivním příkladu, MC vedené v direkci skrze hranice Jupitera nebo k jeho tělu či aspektu je obecně dobrým znamením pro záležitosti související s prací a počtami. Je-li Jupiter v narození dobře konfigurován s MC, snad trigonovým aspektem, jsou dobré účinky jistější, a ještě více, pokud by Jupiter sám vládl natálnímu MC – jako by, abychom učinili náš příklad co nejpríznivěji, bylo MC v Rybách a Jupiter jej svým povýšením v Raku v prvním domě aspektoval trinem. Triumfy, které bychom od takové direkce mohli očekávat, by se s největší pravděpodobností odehrály v roce, kdy by Jupiter sám vládl MC nebo Ascendentu profekcí, a byl na příznivém místě tranzitem, bez účasti škůdců. Čím dále jsme od tohoto druhu idealizované situace – pokud by například náš chronokrator (Jupiter) neměl být nakonfigurován se signifikátorem (MC) v nativitě, nebo by neměl mít dobrý aspekt, nebo by nad ním neměl mít autoritu – tím smíšenější a nejednoznačnější výsledky můžeme očekávat.

⁸⁴ Má vlastní zdůraznění klíčového poznání. RS

Kromě aspektů tranzitujících planet Ptolemaios uvádí, že vztah aspektů mezi znamením roční nebo měsíční profekce na jedné straně a „místem příčiny“ na straně druhé pomůže určit čas události, bohužel nevysvětluje, co tato poslední fráze v současném kontextu znamená. Kdybychom to brali jako nativní místo samotného signifikátora – například pokud bychom měli v profekci Slunce jako signifikátora vyznamenání a zaznamenali aspektový vztah mezi tímto projevem a Sluncem v nativitě –, pak by pro každého a v každém okamžiku platilo, že věk 3, 6 a 9 a všechny věky odvozené přičtením násobků 12 k nim (například 27, 30 a 33) by odpovídaly kvadraturám nebo opozicím podle ročních profekcí. Podobně by věky odvozené sečtením násobků 12 až 2, 4, 8 a 10 odpovídaly sextilům nebo trigonům. Prediktivní hodnota takové techniky se zdá být pochybná, ale Ptolemaios měl možná na mysli něco úplně jiného, například místo vedeného signifikátoru (jak se říkalo, že direkce „určují“ události). Jeho stručný styl ztěžuje s jistotou říci více.

Přestože se Ptolemaiovo dílo časem stalo velmi vlivným, je příliš krátké na to, aby mohlo být použito jako úplný průvodce předpovědí. Jak je však patrné z výše uvedeného citátu Štěpána Filozofa, pozdější generace astrologů doplňovaly Ptolemaiovu hierarchii předpovědí materiálem od jiných helénistických autorů a vedly ji novými a plodnými směry. Tento vývoj je tématem následující kapitoly.

V. Roční revoluce (solární revoluce)

Využívání ročních profekcí, při nichž se jednou ročně předává vláda signifikátoru, jímž je Ascendent, z jedné planety na druhou, a pozornost věnovaná planetárním pozicím při tranzitu v době tohoto předání – revoluce roku –, nakonec dala vzniknout praxi zcela nového horoskopu pro každý rok života. Historické detaily tohoto vývoje jsou stále velkou neznámou. Dochovaná arabská verze Dorothea (jejíž ztracený řecký originál pochází z prvního století n. l.) nezmiňuje samostatný horoskop revoluce, ale uvádí, že nový rok života začíná, „když Slunce vstoupí na začátek minuty, ve které bylo v den, kdy se dotyčný narodil“.⁸⁵ Vettius Valens ve druhém století n. l. hovoří o „přepracování narození“ (*anti genesis*), což je zjevně samostatný horoskop, ale se spíše symbolickým než astronomicky skutečným stupněm Ascendentu:

*Přepracování horoskopů považujeme za zásadní, protože přepracování značně přispívá k časové záměně chronokratorů. Někdy přepracování zvyšuje sílu výsledků, někdy to naznačuje zpoždění ve výsledcích. Poté, co přesně vypočítáme polohy hvězd k datu narození v aktuálním roce, nacházíme Ascendent takto: když je Slunce ještě v natálním znamení, zkoumáme, kde byl tehdy Měsíc a kdy Měsíc dojde na přesně stejný stupeň, jako byl v době narození, a tento bod nazýváme Ascendentem.*⁸⁶

Přestože Valensovy pokyny nejsou úplně jednoznačné, je jasné, že jeho kuriózní metoda se liší od toho, co dnes známe jako „solární revoluci“. Jeho vynález byl pravděpodobně způsoben obtížným určením přesného času, a tím i skutečného předchůdce revoluce. Perští astrologové se později pokusili tento problém vyřešit tím, že s velkou přesností definovali trvání slunečního roku. Toto trvání ve dnech a zlomcích by se pak použilo jako konstanta a zjištění přesného času revoluce by bylo jednoduchou záležitostí vynásobení konstanty počtem let, které uplynuly od narození. Ve skutečnosti jsou věci trochu složitější, protože skutečná délka slunečního roku (na rozdíl od jeho střední nebo průměrné délky) se rok od roku mírně liší. To je způsobeno především jevem odchylky způsobené gravitační přitažlivostí jiných těles na oběžné dráze Země, která nebyla před Newtonem obecně chápána, a tak používání roční

⁸⁵ Carm. astr. IV 1,1, překl. Dykes 2017: 197.

⁸⁶ Vett. Val. V 3,3–6, překl. Riley 2010: 97 (překlad mírně upraven).

konstanty pro výpočet revolucí zůstalo standardním postupem po mnoho staletí.

Takovou konstantu najdeme v takzvané *Aristotelově knize*, kterou Burnett a Pingree připisují Māshā'allāhovi (asi 740–815), ale nedávno Dykes přesvědčivě prokázal, že jejím autorem je perský astrolog Zādānfarrūkh al-Andarzaghār pravděpodobně ze sedmého století.⁸⁷ Toto může být nejstarší dochovaná práce, která explicitně hovoří jak o vypočítaném Ascendentu figury revoluce, tak o domech z ní počítaných, i když text, který máme, není na toto druhé téma tak jasný nebo podrobný jako objemné zpracování Abū Ma'shara z období asi o dvě stě let později.⁸⁸ Abū Ma'sharovo dílo se stalo velmi populárním, bylo částečně přeloženo do řečtiny i latiny a zdá se také, že částečně tvoří základ sanskrtské (tádžické) literatury o revolucích. Již byla zmíněna výše a budeme mít důvod se k ní opakovaně vracet níže.

Hvězdný versus tropický rok: přesnost precesí

Hodnota udávaná al-Andarzagharem pro trvání roku (365,25833 dnů) vyvolává hlavní technickou úvahu, která je typická pro roční revoluce. Nepřetržité unášení bodů rovnodennosti s odkazem na stálice, známé jako precese rovnodennosti, znamená, že hvězdný sluneční rok je o nějakých dvacet minut delší než tropický sluneční rok. Jednoduše řečeno, když se Slunce vrátí přesně na místo, které zaujímalo o rok dříve vzhledem k rovnodennosti – bod, kde ekliptika protíná rovník a den a noc jsou stejně dlouhé –, samotná rovnodennost se bude pohybovat velmi mírně (v opačném směru) vzhledem k stálicím, takže Slunce má ještě dalších dvacet minut, než se vrátí na své původní místo vzhledem ke stálicím. Doba trvání roku, kterou používá al-Andarzaghār, je hvězdná hodnota (na základě hvězd), jen o půl minuty odlišná od té, kterou používali indiští tádžičtí astrologové o tisíciletí později (365,25875 dnů), a do tří minut od moderní průměrné hodnoty hvězdného roku (365,256363 dnů).⁸⁹

Někteří autoři Tádžiky poznamenali, že pozorovatelný návrat Slunce do své polohy v nativitě ne vždy přesně souhlasil s časem vypočítaným pomocí roční konstanty. To by bylo částečně způsobeno výše zmíněnou odchylkou, ale

⁸⁷ Viz Burnett a Pingree 1997: 1–9; Dykes 2019a: 27.–32.

⁸⁸ Pro příklad, viz Lib. Arist. IV 15, překl. Dykes 2009: 210.

⁸⁹ Viz Lib. Arist. IV 1,2, překl. Dykes 2009: 185; Burnett a Pingree 1997: 196 f.; Hāyanaratna 1.6, překl. Gansten 2020: 111–117.

pravděpodobně především mírnou nepřesností v samotné roční konstantě. Jiní, méně empiricky naklonění astrologové kritizovali tento pojem na teoretických základech.⁹⁰

Peripatetický židovský učenec a astrolog Abraham ibn Ezra (asi 1089–1167, původem ze Španělska) uvádí různé názory na délku roku, kterou připisuje indickým, perským, syřským, arabským a řeckým autoritám. Údaje spojené s Ptolemaiem a s některými arabskými autory (včetně al-Battānī a Yaḥyā ibn Abī Manṣūr) odpovídají přibližně moderní průměrné hodnotě pro tropický rok (365,2421875 dnů), zatímco ostatní hodnoty jsou hvězdné. Ibn Ezra však tuto terminologii nepoužívá, pouze vágně uvádí, že „většina [hodnot] je správná, i když vyžadují dlouhé vysvětlení“.⁹¹ Hodnota, kterou připisuje Indům, zmíněná jako první, je ve skutečnosti ta, kterou používá al-Andarzaghar, zatímco údaje, které spojuje s Peršany, je jí velmi blízká. Jiný středověký text, jehož autorem je pravděpodobně ibn Ezra, uvádí, že Māshā'allāh a Abū Ma'shar používali stejnou hvězdnou perskou hodnotu pro délku roku.⁹² Māshā'allāhova práce o revolucích nativit se nedochovala, ale dochovaný text Abū Ma'shara ve skutečnosti dvakrát podporuje Ptolemaiovu tropickou hodnotu, zatímco na jiných místech používá hvězdný rok, stejně jako příklady horoskopů s hvězdnými délkami.⁹³ To by se dalo jednoduše interpretovat jako technická nešikovnost nebo nedůslednost ze strany Abū Ma'shara – obvinění, které na něj bylo vzneseno ještě za jeho života⁹⁴ – ale také by to mohlo naznačovat, že text, jak ho máme, byl interpolován (pokud ano, pravděpodobně poměrně brzy v jeho historii přenosu) nějakým arabským autorem, který upřednostňoval Ptolemaia.

Přestože pozdější evropská tradice astrologie byla téměř výhradně tropická, existovaly výjimky. Italský astrolog a teolog Francesco Giuntini (1523–1590)⁹⁵ projevuje neobvyklé povědomí o siderických parametrech právě v kontextu revolucí a příslušná pasáž z jeho *Speculum Astrologiae* neboli *Zrcadlo astrologie* si zaslouží být citována v plném rozsahu:

⁹⁰ Viz Hāyanaratna 1.6, překl. Gansten 2020: 119–123, pojednávající o Tājikasāra 41 a Tājikabhūṣaṇa 1,8–9.

⁹¹ Sefer ha-Moladot IV 1, překl. Sela 2014: 183 f.

⁹² Liber de rationibus tabularum; viz Sela 2014: 341

⁹³ Viz Dykes 2019b: 5 f., 74 f., 157 f., 632.

⁹⁴ Viz Dykes 2019b: 3 ff.

⁹⁵ Junctinus. RS

Kromě toho existují někteří astrologové, kteří, aby správně přijali Ptolemaiovy předpisy v astrologických předpovědích, připravují obrazy nebes a místa planet podle pohybu osmé sféry, a skutečně tímto způsobem: je třeba hledat pravé místo Slunce, které se v den dokončení [roku] bere z efemerid; dále se od tohoto [místa] odečte zdánlivá precese jarní rovnodennosti. Zůstává tedy skutečné místo Slunce počítané od první hvězdy Berana, a ne od průsečíku [ekliptiky] s jarním bodem, kteréžto místo Slunce efemeridy skutečně nevykazují běžným [způsobem] výpočtu.

Všechna zbývající [místa] jsou dokončena obvyklou metodou pro vymodelování figur domů. Místa planet, která byla vypočtena z efemerid tímto způsobem, je rovněž třeba odečíst skutečnou precese od téhož, v čase řádně stanoveném, a jaké výsledky představují skutečné místo planety podle pevných hvězd nebo asterismů, nikoli podle dvanáctých částí [tropického zvěrokruhu], které běžně používáme. Tuto metodu v úsudcích, která se navíc v nejvyšší míře shoduje se zkušenostmi, jsme definovali v našem pojednání o soudech o narozeních.⁹⁶

Indické texty *Tádžiky* nabízejí nepřímý důkaz z opačné strany, jak to bylo: ačkoli tradice jako celek je výslovně siderická, někteří praktikující si byli vědomi existence tropických praktik. Zdá se, že jedním z lépe informovaných autorů byl Yādavasūri, který mohl žít na počátku 17. století a který občas kritizoval své bratry bráhmany za to, že „nerozumí javanské [tj. muslimské] tradici“.⁹⁷ Ve své *Tájikayogasudhānidhi* neboli *Nektarovém oceánu konfigurací Tádžiky* napsal o profekci (*inthehā*):

Když byla k Ascendentu zrození přidána precese, vládcem roku je vládce [znamení], kde [spadá] inthehā. Je-li to dobroděj, měl by člověk prohlásit výsledek za dobrý; pokud je to škodlivá planeta, není příznivá. Tuto [metodu] schvaluje Romaka.⁹⁸

Použití tropických délek, odvozených zde přidáním precese nebo *ajanámši* k výchozím siderickým figurám, je tedy spojeno zejména s „Romakou“ – slovem znamenajícím „Říman“ nebo možná „Římané“. Ve středověku by toto označení odkazovalo na astrology byzantského etnika, jejichž použití

⁹⁶ Junctinus 1581: 1012. Můj překlad z latiny.

⁹⁷ Gansten 2017: 125–128 (oprava některých chyb Pingreeho).

⁹⁸ Tájikayogasudhānidhi 8.29. Můj překlad ze sanskrtu (zdroje rukopisů; žádná známá vydání).

ptolemaiovských tropických tabulek skutečně kontrastovalo se siderickou perskou a indickou praxí. Jsem si vědom pouze jediného indického díla v sanskrtu, které ve skutečnosti obhájí používání tropických hodnot jako správnějších než hvězdných. Toto je pozdní *Sāya nābdaphalodgama* neboli *Vyjádření*⁹⁹ *výsledků tropického roku*, jejímž autorem je jinak neznámý *Raṅganātha* kolem roku 1650, která opět začíná odkazem na „Romaka“.¹⁰⁰

Dvacet minut za rok se nemusí zdát mnoho, ale rozdíl je kumulativní: již ve věku tří let bude mezi siderickými a tropickými revolucemi asi hodina a v polovině třicátého roku bude rozdíl činit dvanáct hodin. To znamená, že rozdíl mezi siderickou a tropickou revolucí je mnohem větší než mezi odpovídajícími nativními horoskopy. V siderickém a tropickém zrození pro stejný soubor dat budou planety zabírat stejné domy a tvořit stejné úhly stran podle stupně, i když se většina umístění znamení liší. V siderické a tropické revoluci pro stejný rok života zrozence budou planety zabírat nejen různá znamení, ale také různé domy a rychleji se pohybující planety – zejména Měsíc – mohou mít různé konfigurace aspektů. Zkrátka půjde o dva naprosto nesouvisející horoskopy.

Někteří astrologové, kteří experimentují s hvězdnými revolucemi, považují umístění domů, které vytvářejí, spolehlivější, ale přesto (z jakéhokoli důvodu) nechtějí opustit tropický zvěrokruh, upřednostňují hybridní přístup „předchozích tropických“ revolucí – jinými slovy, používají tropický zvěrokruh, ale hvězdnou dobu trvání roku. Protože to znamená, že zvěrokruhová pozice Slunce v revoluci nebude ve skutečnosti totožná s polohou narození, ale posune se o více než stupeň v průběhu průměrné délky lidského života, osobně považuji takový přístup za nekonzistentní – zvláště pokud je tato technika označována jako „solární revoluce“.¹⁰¹

⁹⁹ „Manifestace“. RS

¹⁰⁰ Žádná známá vydání. Viděl jsem pouze neúplný rukopis Chandra Shum Shere d. 805 v Bodleian Library.

¹⁰¹ Umí například Solar Fire. Solár s precesí. RS

Umístění a správné použití figury revoluce

Další otázkou, která je charakteristická pro revoluce, je, pro jaké místo je vytvářet. Zatím jsem nenarazil na žádného starověkého či středověkého autora, který by se touto otázkou zabýval; první diskuzi, kterou jsem na toto téma našel, je ta od Jeana-Baptisty Morina de Villefranche (1583–1656), který upřednostňoval vytváření pro místo, kde se zrozenec shodou okolností nacházel v přesné době revoluce.¹⁰² Někteří současní astrologové podobně obhajují přemístění horoskopu revoluce a někteří dokonce radí, kde strávit narozeniny v daném roce, aby byla zajištěna co nejpříznivější revoluce. Protože takové diskuse ve spisech dřívějších astrologů chybí, zdá se rozumné předpokládat, že tito astrologové jednoduše vytvářeli revoluci pro místo narození, což je praxe, kterou doporučuji a kterou jsem v této knize dodržoval.

Jakmile je vytvořena figura revoluce, další otázkou je, co s ní dělat. Na rozdíl od tvrzení mnoha knih a internetových zdrojů není „solární revoluce“ nezávislým horoskopem, který by se dal interpretovat stejně jako narození, i když platný pouze jeden rok. Ať už je vaše revoluce obsazena v hvězdném zvěrokruhu nebo tropickém, ať už s korekcí precese nebo ne, relokovaná nebo ne, pokud ji budete považovat za nezávislou entitu, nevyhnutelně to povede k předpovědím typu *zásah-vedle* (pokud tyto předpovědi nejsou příliš vágní na to, aby je bylo možné zfalšovat). To je ve skutečnosti to, co mě mnoho let přimělo pochybovat o platnosti této techniky.

Přesto má revoluce ve skutečnosti velkou prediktivní hodnotu, protože nám poskytuje podrobnosti v podobě postavení planet v domech v době revoluce a také jejich vzájemné konfigurace – pokud víme, kterým planetám věnovat pozornost. Existují dva základní způsoby, jak toho dosáhnout, i když nakonec vedou ke stejným úvahám. Prvním přístupem je otázka s otevřeným koncem: „Co se stane v tomto roce života?“ Abychom to zjistili, prozkoumáme planety, které jsou v daném roce aktivovány jako chronokratoři – promittoři, rozdělovatelé, vládce roku – a všechny planety s nimi konfigurované, přičemž si všímáme jejich povahy, důstojnosti, vládců a tak dále. Druhý přístup začíná otázkou na konkrétní téma: Budu mít letos dítě? Jaké budou moje finance? Změním práci? Abychom mohli odpovědět na takové otázky, musíme najít planetu nebo planety, které označují danou záležitost v nativitě, a určit, zda

¹⁰² Astr. Gall. XXIII 4, překl. Holden 2002: 7 ff.

jsou v roce aktivní jako chronokratoři nebo v konfiguraci s chronokrator – a pokud ano, zda jsou dobře nebo špatně v aspektu. Podobně můžeme prozkoumat všechny planety, které v revoluci zabírají příslušný dům, abychom zjistili, zda jsou konfigurovány s chronokrator, nebo zda vrhají aspekt do distribuce hlavního signifikátoru (to jest hranic, skrze které je aktuálně veden v směru). Čím více způsobů chronokratoři aktivují význam, tím jistější a výraznější bude v roce. Pokud se daná oblast života vůbec neaktivuje, znamená to, že se v dané oblasti během daného roku se nic nezmění.

Pozice v domě v revoluci jsou také důležité pro posouzení vlivu chronokratora v daném roce. Planeta aktivovaná směrem nebo profekcí, ale umístěná v kadentním domě ve figuře revoluce, bude mít obvykle malou sílu projevit své významy, zatímco planeta, která zaujímá úhel, zejména Ascendent nebo Střed nebe, to udělá snadno – i když vždy v rámci hranic definovaných zrozením. Pokud je například Ascendent roku nasměrován do trigonu Jupitera, vládce druhého domu, a Jupiter je nepoškozen v prvním domě revoluce (nebo v nějakém jiném mocném a vhodném domě, jako je jedenáctý dům zisku, kde se raduje), pak můžeme s jistotou předvídat, že se finance zrozene v tomto roce zlepší – stav Jupitera (a obecně zlepšení bohatství) určuje tyto události. Ale pokud by měl Jupiter obsadit šestý nebo dvanáctý dům revoluce, je nepravděpodobné, že by sám o sobě v tomto roce způsobil nějaké zásadní zlepšení.

Přirozeně nejlepším scénářem je, aby byl aktivovaný signifikátor dobře umístěn jak v nativitě, tak v revoluci, zatímco signifikátor špatně umístěný v obou časech dává nejhorší výsledky. Když se indikace na dvou horoskopech liší, jedna zásada zmíněná Abū Ma'shareem a opakovaná autory *Tádžiky* je ta, že planeta, která je lépe umístěna v revoluci než v nativitě, vykazuje (dočasné) zlepšení; pokud je situace opačná, jde o (dočasné) zhoršení.¹⁰³ Tádžikové to mají tendenci interpretovat tak, že prvních šest měsíců v roce je špatných a posledních šest měsíců dobrých nebo naopak, ale věci jsou jen zřídka tak jasné: jak je uvedeno v kapitole IX, načasování roku závisí na řadě faktorů.

¹⁰³ Viz Dykes 2019b: 187 f

Ascendent revoluce a další domy

Abū Ma'shar, jehož motto, jak se zdá, bylo *„zahrnout vše“*, opakovaně používá tři různé sady domů k posouzení umístění jedné planety (nebo konfigurace dvou nebo více planet) v době revoluce: domy narození, narození a revoluce. To je docela zbytečná rada, protože tři sady domů obvykle umístí jednu planetu na tři zcela odlišné pozice najednou (dost často současně do úhlu, následného a kadentního domu), což znemožní úsudek. Moje vlastní doporučení, založené na zkušenostech, je posuzovat planety v době revoluce podle jejich pozic domů ve figuře revoluce, stejně jako používáme pozice natálních domů k hodnocení planet v nativitě.

Pokud jde o vládcovství, která bude částečně určovat záležitosti označované planetou, Abū Ma'shar opět kolísá mezi svými třemi sadami domů, i když za nejsilnější považuje nativní vládcovství. Indická *Tádžika* funguje jasněji (ne-li univerzálně) ve prospěch natálních vládcovství, a to souhlasí s mými zkušenostmi: domy narození razí planetu s významy uchovanými po celý život. **Jsou-li tedy v revoluci konfigurovány dvě planety, z nichž alespoň jedna je chronokrator, jejich dopad a/nebo okolnosti, za kterých projevují své významy, se projeví jejich umístěním domů v revoluci, ale samotné významy jsou většinou přeneseny z narození.**¹⁰⁴ Představte si například, že pro osobu s vycházejícím Beranem ve zrození je ascendent veden přes hranice Merkura; a že samotný Merkur je v konjunkci s Venuší, vládyní druhého a sedmého nativního domu, v jedenáctém domě revoluce. V důsledku této konfigurace bychom mohli předvídat manželství nebo romantický vztah (Venuše a sedmý dům), možná po setkání s přáteli (jedenáctý dům), a/nebo finanční zisky (Merkur a jedenáctý dům), možná z dobrých investic (druhý dům).

Abū Ma'shar následoval dřívější autory jako al-Andarzaghara v připisování zvláštní důležitosti Ascendentu revoluce a planetám v ní – jak v době revoluce samotné, tak v době narození (jako když by vycházel 10° Býka v revoluci a natální Mars by byl na 15° Býka). Považoval to za téměř, i když ne zcela, na úrovni skutečného Ascendentu a považoval vládce Ascendentu revoluce za chronokratora jako takového; a v tomto jej následovali indiští tádžičtí autoři. Poté, co jsem svůj názor otestoval (pro důkladné prozkoumání jak tropických, tak siderických revolucí), věřím, že Abū Ma'shar vážně zveličil důležitost

¹⁰⁴ Mí vlastní zvýraznění. RS

Ascendentu revoluce, i když jsem připraven souhlasit s tím, že vládnutí nebo umístění může posílit význam planety, která je již hlavním chronokrátorem, jako je vládce roku, nebo konfigurace s distributorem roku. Některé příklady budou probrány v VIII. kapitole.

Různé konfigurace a *tádžické jógy*

Důležitým bodem, který je třeba vzít v úvahu, kdykoli je chronokrator konfigurován s jednou nebo více planetami, jaká přesná povaha této konfigurace? Je daný aspekt nebo konjunkce partile (vyskytující se v rámci stupně), nebo je v procesu aplikování či separace? Nezapomeňte si poznamenat, zda bude tento proces skutečně dokončen, protože výsledky jsou někdy obráceny tím, že se planeta otočí retrográdně (nebo, pokud již retrográdní je, obrátí přímo), nebo změní znamení.¹⁰⁵ Aspekt separace může naznačovat několik různých věcí v závislosti na kontextu: může znamenat skutečné odloučení (mezi přáteli, manželi atd.), očekávanou událost (dobrou nebo špatnou), která se nekoná, nebo situaci, která je zcela nebo částečně v minulosti – buď nedávno dokončená, nebo pokračující z předchozího roku.

Mezi další neobvyklé scénáře patří přenos nebo shromažďování světla. V přenosu světla dvě planety – jako je chronokrator a signifikátor nějaké uvažované záležitosti – samy o sobě nejsou spojeny, ale třetí planeta mezi nimi vytváří spojení tím, že se separuje od jedné a aplikuje se na druhou.¹⁰⁶ Ve shromažďování světla se obě nespojené planety aplikují na třetí planetu, která vytváří spojení.¹⁰⁷ Podobně, když přijímající planeta zaujímá místo, kde má aplikující planeta důstojnost (především domicilem nebo povýšením), jako je Merkur v Beranu aplikující se na Mars nebo Slunce, říká se, že druhá „přijímá“ první, což obvykle znamená, že se bude chovat vlídněji – i když někdy přijetí¹⁰⁸ může hrát více ve smyslu závislosti nebo silové rovnováhy mezi lidmi, přičemž přijímací nebo „hostitelská“ planeta má navrch.¹⁰⁹ Pakliže nemá aplikující planeta ve znamení žádnou důstojnost, a možná by tam byla dokonce v oslabení (jako kdyby se Merkur v Beranu aplikoval na Saturna), situace je opačná a nazývá se nepřijetí. Všechny tyto typy konfigurací mohou mít vliv na

¹⁰⁵ Principem je ověření, že se aspekt uskuteční. RS

¹⁰⁶ Je z nich nejrychlejší. RS

¹⁰⁷ Je z nich nejpomalejší. RS

¹⁰⁸ To je smyslem jednostranné recepce. RS

¹⁰⁹ Každá planeta, pokud není domicilní je tzv. hostem v nějakém znamení, jemuž vládne její hostitel. RS

události během roku a některé z nich jsou ilustrovány na příkladech horoskopů probíraných ve druhé části knihy.

Jedním z nejznámějších přehledů různých planetárních konfigurací je Sahl ibn Bišr z počátku devátého století.¹¹⁰ Sahlův seznam šestnácti kategorií je také původem šestnácti takzvaných tádžických jóg, ačkoli několik posledních položek na seznamu bylo překladateli Tádžiky rozděleno nesprávným způsobem a některé definice byly špatně pochopeny. Tabulka níže ukazuje Sahlův původní seznam s anglickými překlady a sanskritizovanými jmény používanými v Tádžických dílech (někdy s variantami pravopisu).¹¹¹

Arabic name	English meaning	Sanskritized name
1. <i>iqbāl</i>	1. Advance	1. <i>ikkavāla</i>
2. <i>idbār</i>	2. Retreat	2. <i>induvāra</i>
3. <i>ittiṣāl</i>	3. Application	3. <i>itthaśāla</i>
4. <i>iṣṭirāf</i>	4. Separation	4. <i>īsarāpha</i>
5. <i>naql</i>	5. Translation	5. <i>nakta</i>
6. <i>jāmi'a</i>	6. Collection	6. <i>yamayā</i>
7. <i>man'a</i>	7. Prohibition	7. <i>maṇaū</i>
8. <i>qabūl</i>	8. Reception	8. <i>kambūla</i>
9. <i>ghayr al-qabūl</i>	9. Non-reception	9. <i>gairikambūla</i>
10. <i>khalā' as-sayr</i>	10. Being void of course	10. <i>khallāsara</i>
11. <i>radd</i>	11. Return	11. <i>radda</i>
12. <i>dufa l-quwwa</i>	12. Committing strength	12. <i>duhphālikuttha</i>
13. <i>dufa t-tadbīr ...</i>	13. Committing disposition ...	13. <i>duṭṭhotṭhadabīra</i>
... <i>wa-t-ṭabī'a</i>	... and nature	14. <i>tambīra</i>
14. <i>quwwa</i>	14. Strength	15. <i>kuttha</i>
15. <i>duf</i>	15. Weakness	16. <i>duruppha</i>
16. <i>aḥwāl al-qamar</i>	16. Conditions of the Moon	– –

Kromě kategorií diskutovaných výše tento seznam zahrnuje takové položky, jako je poloha domu (úhlová nebo následující planeta „postupuje“,

¹¹⁰ Viz Dykes 2019a: 52–71. všimněte si, že Dykesovy překlady několika technických termínů se liší od těch, které jsou zde použity.

¹¹¹ Poprvé diskutovali Gansten a Wikander (2011); viz také Gansten 2020: 23–26.

zatímco kadentní „ustupuje“); síla a slabost na základě umístění ve zvěrokruhu a dalších úvah; a podrobnější analýzy konfigurace aspektů. Prohibice je aplikační aspekt, který je přerušen vpádem škůdců, zatímco stav „prázdná“ (nebo, v modernějším idiomu, „na prázdné cestě“ – tedy s nikým se neseťkat) znamená nedostatek uplatnění. Silná planeta může odevzdat svou sílu jiné tím, že se na ni aplikuje, zatímco planeta, která se uchází o svého vládce (to znamená, že je přijata), svěřuje své schopnosti a povahu tomuto vládci; a návrat světla znamená, že planeta podala zpět vše, co je jí svěřeno, protože není schopna převzít odpovědnost. Některé z těchto posledně jmenovaných kategorií jsou poměrně složité a nedostatečně vysvětlené Sahlem a dalšími, ale obsažené základní principy jsou přesto velmi užitečné při interpretaci konfigurací aspektů.¹¹²

Opakovací a nativně-revoluční kontakty

Hlavním faktorem při správné interpretaci figury revoluce je opakování, které může mít různé podoby. Spojení domu je jednou z takových forem: je-li chronokrator nebo planeta konfigurovaná s chronokrátorem spojena s domem v nativity tím, že mu vládne nebo je umístěna v něm, a poté je umístěna ve stejném domě v revoluci, význam planety v tomto domě se pravděpodobně v daném roce silně projeví. Například, pokud Venuše, která je aktivována direkci nebo profekci, vládne nativnímu pátému domu a také zaujímá pátý dům ve figuře revoluce, může mít dotýčný v tomto roce dítě (pokud s tím jeho/její doba života souhlasí), nebo se může odehrát nějaká zvláště šťastná událost týkající se dětí – jistěji, pokud je Venuše důstojná a dobře aspektovaná v obou časech. Naopak, pokud by Saturn měl obsadit pátý dům v obou případech, neštěstí pravděpodobně postihne děti (nebo zrozence s ohledem na děti), zvláště pokud je Saturn v oslabení a/nebo poškozený jak v narození, tak v revoluci.

Opakování může mít také podobu planety, která se vrací do své vlastní natální pozice podle znamení, hranic nebo stupně, přičemž každý podtyp je silnější než předchozí. (Astronomické šance na návrat planet zhruba shodný se slunečním návratem se liší od planety k planetě v závislosti na složitosti jejich cyklů vzhledem ke Slunci, přičemž osmiletý cyklus Venuše je možná nejsnáze

¹¹² Popis těchto figur najdete v mém překladu Dykese („*Albumasar a Alcabitius: Uvedení do tradiční astrologie*“):
<http://fragmenty.johannes.cz/getfile.php?id=116>

pozorovatelný.) Takový návrat může silně reaktivovat významy planety v nativitě – opět vzhledem k tomu, že jde o chronokrator nebo nakonfigurovaný s chronokrátorem. Pokud však její umístění domu v revoluci nesouhlasí – pokud by například planeta byla mocně umístěna do desátého domu narození a vrátila se ke stejným hranicím v revoluci, ale s těmito hranicemi nyní klesajícími ve dvanáctém domě –, pak by byly výsledky méně jisté a stabilní.

Scénář, který si zaslouží zvláštní zmínku, je situace, kdy se slibující (promittor),¹¹³ který již v posledních letech dal podnět k významné události, vrátí ke stejným hranicím v revoluci, což má za následek opakování události. Představte si například zrození s vycházejícím Štírem a Ascendentem, který je v současné době veden v směru přes hranici Marsu ve Střelci, s Venuší jako vládkyní sedmého domu přítomnou v těchto hranicích v narození. Jedním z možných důsledků takové směry by byla svatba zrozence v roce, kdy se konjunkce s Venuší zdokonalí – řekněme ve věku 29 let –, aby o rok později došlo k rozvodu (rozvod je označen Marsem a podléhá takovým indikacím v narození). Ale pokud by se Venuše v následující revoluci vrátila ke stejným hranicím (což by se mohlo stát ve věku 32 let, vzhledem k osmiletému tranzitnímu cyklu Venuše), zatímco Ascendent by byl v směru stále přítomen, Venuše by obnovila svůj natální slib a naznačila by nové manželství.

Roční profekce dosahující znamení, ve kterém se planeta vrací, je podobným, ne-li stejně silným znamením, že tato planeta obnovuje své významy. Ve skutečnosti, jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, některé texty – včetně arabské verze Dorothea – naznačují, že planeta natálně přítomná ve znamení roční profekce bude plně schopna poskytnout očekávané výsledky pouze tehdy, bude-li také přítomna v tomto znamení v revoluci, nebo bude toto znamení aspektovat.¹¹⁴

Třetí forma opakování nastává, když je chronokrator nakonfigurován s jinou planetou v nativitě a stejné dvě planety jsou znovu nakonfigurovány v revoluci. Například, pokud Merkur tvoří natální trigon s Jupiterem, a pak, v době, kdy je kterýkoli z nich vládcem roku (nebo distributorem nebo promittorem), jsou Merkur a Jupiter v revoluci v konjunkci, bude aktivován význam natálního aspektu. To je samozřejmě složitější situace s mnoha

¹¹³ Má vlastní závorka. RS

¹¹⁴ viz Carm. astr. IV 1,22–34, překl. Dykes 2017: 200 f.

možnými variacemi. Typ aspektu v revoluci může být stejný jako v nativitě (například trigon v obou časech), nebo podobného typu (například trigon v jednom čase a sextil nebo konjunkce v druhém), nebo odlišný (například trigon a kvadratura). Podobně mohou být důstojnosti, postavení domů a tak dále na dvou planetách podobné nebo odlišné. Čím větší je podobnost mezi figurami, tím výraznější budou výsledky uvedené v nativitě, k lepšímu nebo horšímu. Abū Ma'shar uvádí, že opakující se konfigurace označuje událost způsobenou něčím v minulosti zrozené, zatímco konfigurace přítomná pouze v revoluci naznačuje novější příčinu.¹¹⁵

Existují také smysluplné kontakty mezi revolucí a narozením, které nezahrnují opakování. Snad nejdůležitější z nich je, když planeta v revoluci vrhá aspekt na distributora (tedy hranice) vedeného signifikátora v direkci: tento scénář bude probrán s mnoha příklady horoskopů, počínaje další kapitolou. Pokud jde o kontakty mezi planetami, chronokrator v revoluci může být umístěn v nebo blízko natálního stupně jiné planety nebo naopak. Když se planeta revoluce spojí s natálním chronokrátorem, ovlivní to výsledky chronokratora k lepšímu nebo horšímu podle jeho vlastní povahy a stavu a může také přidat podrobnosti týkající se okolností, za kterých se tyto výsledky projeví. Samotný chronokrator spojující natální pozici jiné planety může podobně aktivovat významy této planety. Vícenásobná spojení jako vždy zajišťují stabilnější a jistější výsledky: je-li Saturn chronokrator a povýšený ve Vahách v nativním schématu, v dobrém domě a denním horoskopu, a Jupiter v revoluci je ve stejném stupni nebo blízko něj, pak lze očekávat, že Saturn dá dobré výsledky odpovídající povaze a vládě Jupitera v daném roce; ale pokud je navíc revoluce Saturna ve Vodnáři (kde má důstojnost domicilu) přibližně ve stejném stupni, v trinu na konjunkci ve Vahách, pak je dobro ještě více posíleno. Pokud by naopak Mars revoluce měl být v pádu v Raku, tedy v kvadratuře na konjunkci ve Vahách, bude odvádět pozornost od dobra a vnášet konflikt a nepříjemnosti.

¹¹⁵ Viz Dykes 2019b: 424 f.

Nyní, když jsme získali přehled některých nejdůležitějších technik používaných pro vytváření ročních předpovědí astrology písíci v řečtině, arabštině a sanskrtu, je čas podívat se, jak si tyto techniky vedou při aplikaci na skutečné, současné horoskopy. Následující dvě kapitoly se zaměří na direkce, respektive profekce, v obou případech je kombinují s tranzity v době revoluce. V posledních dvou kapitolách spojíme tyto úvahy s údajem o roční revoluci a s jemnějšími technikami časování.

II. část: Praxe

VI. Primární direkce a roční predikce

[Astrologové] znají budoucí události na základě svého řemesla; je tomu tak proto, že mají znalosti o tom, jak vytvářet natální horoskopy, o tom, jak nasměrovat stupně podél hranic a podél aspektů planet a dvou světél, a o tom, jak vytvářet horoskop při revoluci roku, měsíce, týdne a dne.

Abraham ibn Ezra¹¹⁶

V této kapitole se začneme dívat na praktické příklady horoskopů, přičemž se nejprve zaměříme na direkce. (Můžeme se obejít bez modifikátoru „primární“, který zavedl Placidus v sedmnáctém století, protože nebudeme používat žádný jiný druh direkce.) Základní terminologie této techniky – jako signifikátor, promittor a distributor¹¹⁷ – byla vysvětlena ve IV. kapitole; ale než se ponoříme do příkladů, je třeba vyřešit několik technických proměnných souvisejících konkrétně s direkcemi. Pro čtenáře, kteří mají zájem prozkoumat tyto problémy do větší hloubky, odkazuji na svou dřívější knihu o direkcích. Zde jednoduše popisuji parametry, o kterých jsem od té doby zjistil, že fungují nejlépe, a které se proto používají ve všech níže uvedených reálných příkladech. (Příloha III vysvětluje, jak nastavit software, aby odpovídal těmto parametrům.) Doporučuji vám projít každý příklad pomalu a metodicky, nejlépe několikrát, pokud není uvedeno jinak, všechny direkce popsané v této knize jsou prováděny v přímém pohybu, což znamená, že se signifikátor pohybuje symbolicky vpřed podél zvěrokruhu.

Aspekty a šířka

Jako všichni astrologové až do raného novověku používám pro direkce pouze zodiakální aspekty – tedy běžné aspekty, které zvažujeme při čtení horoskopu. Pokud je Venuše v nativitě na 10° Býka, pak direkce Ascendentu do trigonu Venuše znamená otáčení horoskopu primárním pohybem (ve směru hodinových ručiček), dokud nebude 10° Panny nebo 10° Kozoroha na Ascendentu atd. Takzvané mundánní aspekty zavedené Placidem, které nejsou body ve zvěrokruhu, ale spíše proporcemi polooblouků (doba, kterou planetě

¹¹⁶ Commentary on Dan. 2.2, překl. Sela 2014: 6.

¹¹⁷ Dělitel, rozdělovatel atd. RS

trvá, než přejde od vzestupu ke kulminaci, od kulminace k západu atd.), zde nebudou použity.

Související otázkou je, zda by direkce zahrnující Měsíc a planety měly brát v úvahu jejich šířku, tedy využívat jejich skutečná těla v určité vzdálenosti od ekliptiky – a pokud ano, zda by šířka měla být také nějak přiřazena k jejich bodům aspektu. (Otázka nevzniká u Slunce, které je podle definice vždy na ekliptice.) Když je Měsíc nebo jakákoliv planeta signifikátorem, vždy vedu spíše její skutečné tělo¹¹⁸ (to znamená planetu s uvažovanou šířkou), nežli její projektovanou polohu na ekliptice. Aspektové body na druhé straně nejsou tělesa, ale pouze citlivé body na ekliptice a nepřisuzuji jim žádnou šířku.

Existují však dvě výjimky: zkušenost mě naučila, že konjunkce a opozice s šířkou dávají správné a často nápadné výsledky. Proč tomu tak je? Můj nejlepší odhad je, že takové konjunkce a opozice nejsou aspekty v obvyklém smyslu, ale týkají se spíše konceptu *paranatellonty* nebo spolu-vzestupu.¹¹⁹ Když je signifikátor veden v direkci na konjunkci nebo opozici promittora s šířkou, jsou tyto dva prvky jakoby umístěny na stejném horizontu, buď na stejné straně, nebo na opačných stranách. (To znamená, že opozice planety má také opačný druh šířky: pokud je samotná planeta 2° severně od ekliptiky, její opoziční bod bude 2° jižně od ekliptiky.) Když je signifikátorem Ascendent, je tomu tak doslova; a jak je diskutováno ve IV. kapitole, někteří astrologové vymysleli metody direkce založené na umělých horizontech nebo kruzích polohy, což znamená, že promittor je vždy veden k ‚horizontu‘ signifikátoru (nebo naopak v případě opačné direkce). I když v této knize takové metody nepoužívám, stále považuji spolu-vzestup za platnou metaforu pro pochopení konjunkcí a opozic s šířkou.

Tyto zodiakální konjunkce a opozice s šířkou (latinsky *cum latitudine*) budou vždy totožné s odpovídajícími ‚mundánními‘ (in mundo) konjunkcemi a opozicemi, které obhazuje Placidus, ale je důležité pochopit, že to neplatí pro jiné typy aspektů. Direkce zahrnující trigon, kvadraturu nebo sextil ve zvěrokruhu, ať už s šířkou nebo bez ní, je zcela odlišný od Placidova takzvaného mundo trigonu, kvadratury nebo sextilu – které, jak již bylo zmíněno, nejsou

¹¹⁸ Primární direkce s šířkou. RS

¹¹⁹ Vychází z toho, že například stálce s velkou šířkou nevycházejí se stupněm, který odpovídá její ekliptické projekci, ale úplně s jiným stupněm, kdy se fyzicky dotýká obzoru. RS

založeny na geometrických vztazích mezi znameními nebo planetami, ale spíše na jejich cyklech vzestupu, kulminace a tak dále. Představte si například horoskop, kde Střed nebe směřuje k tělu Merkura, které se nachází na 20° Střelce s malou nebo žádnou šířkou, zatímco Ascendent v direkci je současně na 20° Berana. V tradičním smyslu by to druhé bylo direkcí Ascendentu k (zodiakálnímu) trigonu Merkura, ale Placidus – který neuznával zodiakální direkce jako platné pro úhly – by uvažoval Ascendent za vedený do (mundánní) kvadratury Merkura. Ve své dřívější knize jsem termíny „mundánní“ a „s šířkou“ používal zcela zaměnitelně, když mluvil o konjunkcích; ale ačkoli se tato dvě označení v praxi shodují, jejich pojmové rámce se liší a v této knize důsledně používám „s šířkou“.

Když má planeta značnou šířku, její konjunkce nebo opozice s šířkou a bez ní mohou být roky od sebe. V takových případech může být promittor bez šířky nejlépe koncipován jako bod aspektu na ekliptice a bude stejně účinný jako jiné takové body, ačkoli direkce s šířkou („direkce spolu-vzestupu“) jsou často pozoruhodnější. Když planety mají jen malou šířku, může dojít ke konjunkcím/opozicím s šířkou a bez ní během měsíců nebo dokonce dnů od sebe navzájem, a která z nich se více shoduje s důležitými událostmi, může záviset hlavně na dalších faktorech, jako jsou profekce, revoluce a tranzity.

Časová rovnice nebo „klíč“

Ptolemaios a další astrologové z helénistické éry a pozdní antiky srovnávali 1° primárního pohybu – to znamená stupňů vzestupu, měřeno podél nebeského rovníku – s jedním rokem života. Středověcí a zejména raně novověcí astrologové přišli s mnoha variacemi tohoto měření: některé pevné, jiné proměnlivé, ale všechny měly průměrnou hodnotu blízkou 1° za rok. Účelem těchto modifikací, často nazývaných „klíče“, bylo sladit dobu, kdy se direkce blíže zdokonalovala, s dobou velkých událostí, které tuto direkci označovaly; ale jak poznamenal v sedmnáctém století Morin de Villefranche (který byl sám zastáncem pevného klíče Naiboda: 0°59'08" za rok), bez ohledu na to, které měření bylo přijato, některé účinky direkce se vždy projeví před časem dokonalosti, jiné po něm.¹²⁰ Souhlasím s Morinem, že tato skutečnost života opět závisí na faktorech odlišných od samotných direkcí. Všechny

¹²⁰ Viz Astr. Gall. XXII 3,6, překl. Holden 1994: 88 ff.

příklady direkcí v této knize jsou založeny na jednoduchém měření 1° za rok neboli „Ptolemaiově klíči“.

Paralaxa a sekundární pohyb

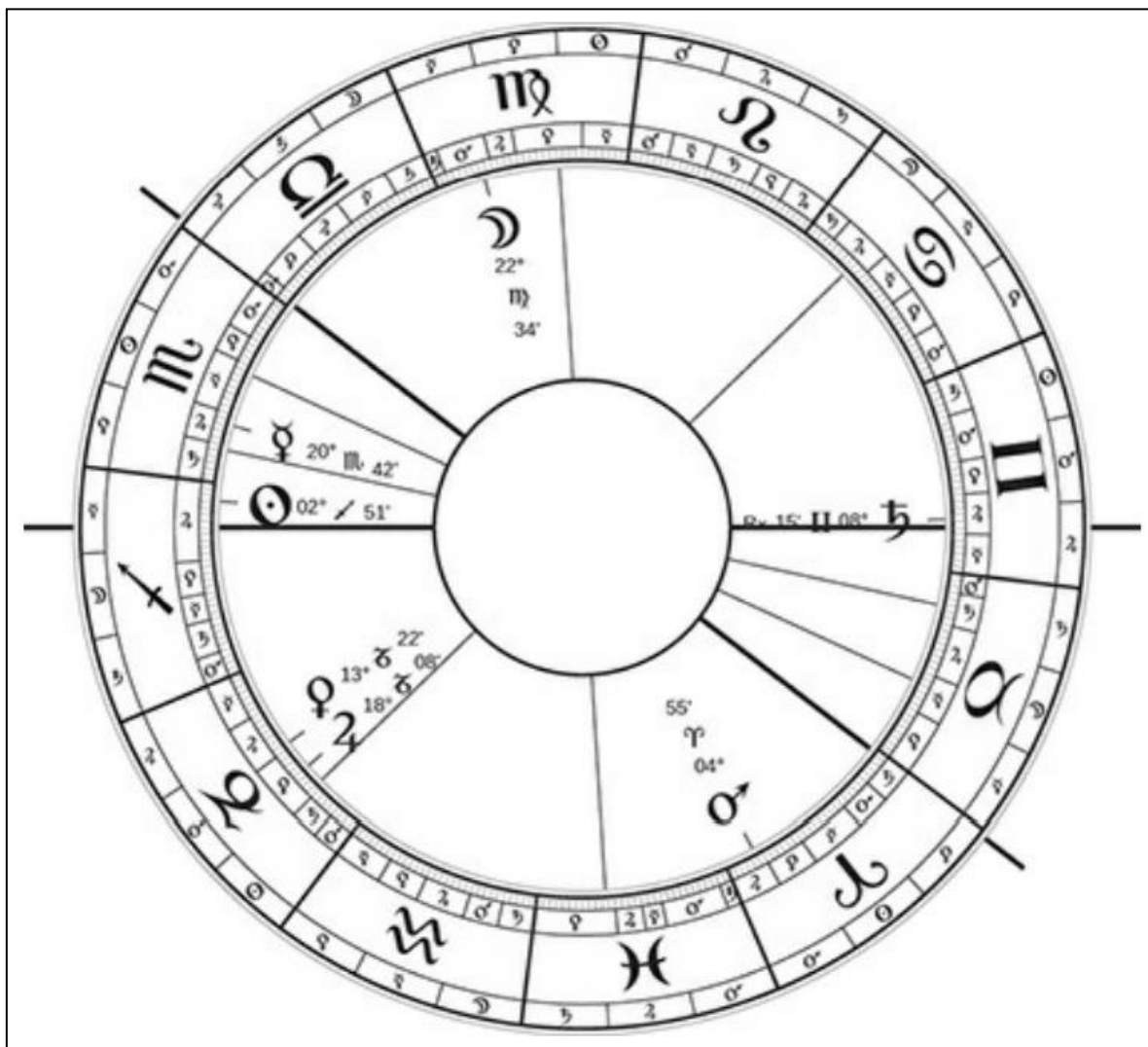
Dvě další úvahy se týkají hlavně direkcí zahrnujících Měsíc, který je k nám mnohem blíže než ostatní nebeská tělesa a pohybuje se kolem zvěrokruhu mnohem rychleji. První úvahou je měsíční paralaxa: zda by se poloha Měsíce měla vypočítat jako pozorovatelná ze skutečného místa narození někde na povrchu Země či z imaginárního bodu ve středu Země. První je známá jako topocentrická poloha, druhá jako geocentrická. Velká vzdálenost ostatních planet od nás činí rozdíl mezi těmito dvěma modely v jejich případě zanedbatelným, takže geocentrické pozice mohou být snáze použity. V případě Měsíce, zvláště když je v nativitě blízko horizontu, může rozdíl způsobený paralaxou činit přibližně 1° délky (v direkcích odpovídá v průměru roku). Moje zkušenost byla taková, že topocentrický Měsíc dává mnohem přesnější výsledky, což je poloha použitá ve všech příkladech horoskopů.

Poněkud k mému překvapení se druhá možná úvaha – totiž sekundární pohyb – neukázala jako užitečná. Teoretickým argumentem ve prospěch by bylo, že řekněme za tři hodiny po narození, které odpovídají direkci k prvním 45 letům života (každý stupeň vzestupu trvá přibližně čtyři minuty času), se Měsíc posune asi o jeden a půl stupně podél zvěrokruhu, takže jeho poloha v té době je znatelně odlišná od polohy při narození. V praxi jsem však musel připustit, že astrologicky nejlépe funguje poloha při narození, a proto jsem v příkladech nebral v úvahu sekundární pohyb.

Direkce jako samostatná technika

Vzhledem k tomu, že znamení zvěrokruhu se liší v době svého vzestupu – rozdíly se stávají výraznějšími, čím dále na sever nebo na jih od rovníku se člověk narodil –, signifikátoři, kteří se v nich nacházejí, postupují přes hranice a aspekty planet velmi rozdílnou rychlostí. U osob narozených se znameními krátkého vzestupu těsně před vzestupem, zejména ve vysokých zeměpisných šířkách, se může Ascendent téměř každý rok dostat pod vliv nového natálního promittora a/nebo distributora. V takových případech se může stát tolik pouze podle direkce, že se revoluce mohou zdát téměř zbytečné. Přesto bych

doporučil vždy zahrnout revoluci do svých úsudků; ale abychom si udělali představu o základní metodě, prozkoumejme jednu takovou nativitu (obrázek níže), korelující hlavní témata a události dospělého života zrozence, jak je on sám spojoval, s směry Ascendentu a dalších hlavních signifikátorů.

Nativita I

Po dokončení středoškolského vzdělání ve věku 18 let žil dotyčný rok v náboženské obci, než se zapsal na univerzitu, kde se věnoval religionistice. V této době byl Ascendent veden v směru přes hranice Merkuru (0°–7°) v Kozorohu. Kromě toho, že je Merkur univerzálním signifikátorem učení, vládne devátému domu náboženství a vědění; tvoří také separující, ale stále blízký sextilní aspekt s Jupiterem, který má přirozenou spřízněnost se stejnými tématy. Když dotyčný začal studovat na univerzitě, MC – symbol povolání – bylo přesně nasměřováno v směru do téhož sextilu Jupitera, na konci

Merkurova období¹²¹ ve Štíru. Stejně dvě planety nadále uplatňovaly svůj vliv v dalším období života zrozence s mírným posunem v důrazu. Když Ascendent vstoupil do hranic Jupitera (7°–14°) v Kozorohu ve věku 22 let a MC dosáhlo konjunkce Merkura (který spadá do hranic Jupitera na 19°–24° Štíra), dotyčný se přestěhoval na univerzitu v sousední zemi a na dva roky změnil zaměření studia na starověké jazyky. Obě planety vládnou domům souvisejícím s cestováním (třetí a devátý); sedmý, kterému vládne Merkur, je také běžně spojován s cizími zeměmi. A samozřejmě Merkur je univerzálním signifikátorem nejen učení obecně, ale především mluveného a psaného jazyka.

Brzy poté, co se dotyčný vrátil domů, aby dokončil svá vysokoškolská studia ve věku 25 let, Ascendent dosáhl konjunkce Venuše bez šířky, po které okamžitě následovaly hranice Venuše (14°–22°) v Kozorohu. Venuše je univerzálním symbolem lásky a manželství, ale také vládne desátému domu povolání. V tomto období dotyčný poznal a oženil se se svou první manželkou a nastoupil svou budoucí kariéru vstupem do doktorského programu na své univerzitě. O čtyři roky později, ve věku 29 let, úspěšné dokončení jeho doktorátu přineslo vzestup postavení a profesních vyhlídek. Ačkoli Ascendent v této době směřoval v direkci přes hranice Saturnu (22°–26°) v Kozorohu, byl také v konjunkci s oběma dobroději (Venuše a Jupiter) – s šířkou, neboli to, co jsem nazval direkcemi „společného vzestupu“ – ve stejném období, což do značné míry zastiňuje negativní významy Saturnu.

Po této šťastné události následovalo méně prosperující období s nedostatkem zaměstnání a napjatými financemi, protože Ascendent byl veden v direkci přes hranice Marsu (26°–30° Kozoroha) ve věku 29–30 let. Mars, škůdce v rozporu se sektou, vládne čtvrtému domu rodičů a ve stejném období matka zrozence onemocněla rakovinou, když Ascendent narazil na opozici Měsíce, univerzálního signifikátora matky. (Opět to byla direkce s šířkou, nápadně odlišná od toho, co by se dalo očekávat při pouhém pohledu na dvourozměrný horoskop, protože šířka Měsíce byla neobvykle velká a místo narození daleko od rovníku.) Samotný Měsíc byl veden v direkci přes hranice Marsu, nejprve ve Vahách a poté ve Štíru.¹²²

¹²¹ Hranice. RS

¹²² Vládce poslední hranice Vah a vládce první hranice Štíra. Tyto přechody, kde jdeme ze škůdce do škůdce, jsou neharmonické. RS

Jedním z nejšťastnějších období života zrozence byl věk 34–35 let, kdy byl Ascendent veden v direkci přes hranice Jupitera ($13^{\circ} - 20^{\circ}$) ve Vodnáři, zatímco Slunce (Světlo sekty a předpokládaný Hyleg) během jednoho roku se spojilo s oběma dobroději s šířkou. Jupiter je univerzálním signifikátorem dětí v konjunkci s Venuší, vládkyní pátého domu; dotyčnému se v tomto období narodilo jediné dítě (dcera). Brzy poté bylo MC vedeno v direkci ke konjunkci Slunce: v této době byla zrozenci udělena akademická hodnost docenta a prestižní, i když ne trvalé, univerzitní místo.

Naproti tomu direkce Ascendentu přes hranice Marsu ($20^{\circ} - 25^{\circ}$) ve Vodnáři, který se shoduje s věkem 36 let, byla dotyčným popsána jako „pekelná“. Kromě přirozené škodlivosti Marsu, Merkur jako vládce sedmého domu manželství vrhá do těchto hranic kvadrurní aspekt. To byl rok, ve kterém manželství nakonec ztroskotalo, navzdory jeho mnoha pokusům o jeho záchranu po dlouhodobém zhoršování duševního zdraví jeho manželky (mysl je dalším znakem Merkura). Když se Ascendent přestěhoval do hranic Saturna ($25^{\circ} - 30^{\circ}$ Vodnáře) ve věku 37 let, byla podána žádost o rozvod, která byla nakonec dokončena, přičemž dotyčný dostal do výhradní péče jeho dceru. Saturn, který má malou jižní šířku, je v narození přesně na západním obzoru, na vrcholu sedmého domu.

K velkému zlepšení situace zrozence došlo na konci období distribuce Venuše ($0^{\circ} - 12^{\circ}$) v Rybách, jakmile Ascendent ve věku 40 let prošel kvadraturou Saturnu. V této době zrozenec vstoupil do nového romantického vztahu právě ve chvíli, kdy byl Měsíc veden v direkci k sextilu Venuše. Měsíc je univerzálním signifikátorem žen a Ptolemaios ho zvláště doporučuje směřovat pro předpovědi týkající se manželství. Když se Ascendent setkal s druhým sextilem Venuše v hranicích Jupitera ($12^{\circ} - 16^{\circ}$) v Rybách, dotyčný se ve věku 41 let formálně znovu oženil.

Ve věku 42 let vstoupil Ascendent v direkci podruhé za méně než šest let do hranic Marsu, nyní v Rybách ($19^{\circ} - 28^{\circ}$) a spadá do nich spíše trigon než kvadratura Merkura. V této době na něj rodiče převedli vlastnictví venkovského majetku, což je pozitivní událost, která souhlasí s tím, že Merkur obsadil jedenáctý dům akvizice a Mars vládl čtvrtému domu domova i rodičů. Když se však Ascendent – stále ve stejných termínech – následující rok přiblížil ke konjunkci Marsu s šířkou, otec zrozence byl diagnostikován s agresivní

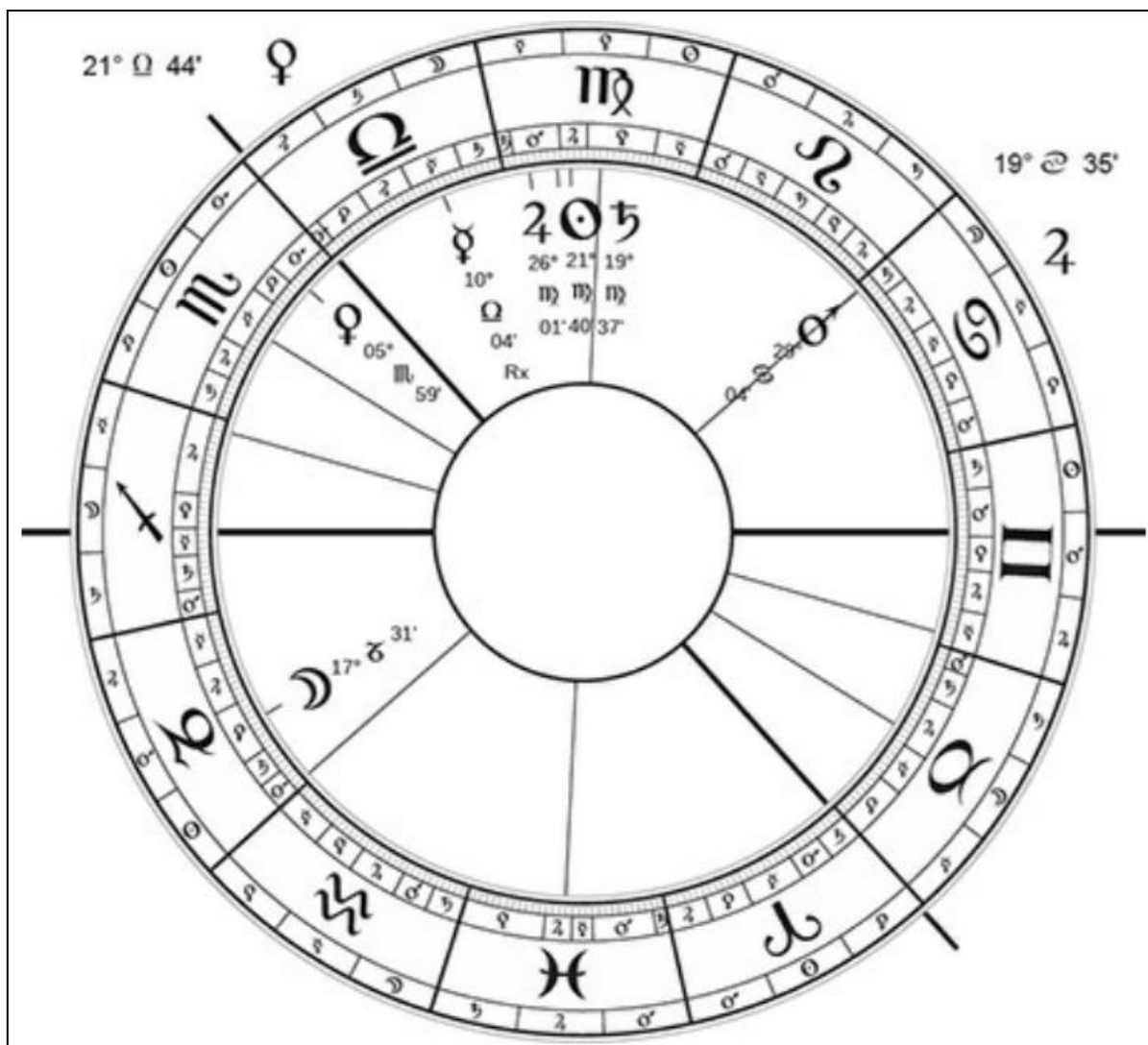
rakovinou a nedlouho poté zemřel. Slunce jako univerzální signifikátor otce bylo současně vedeno direkci do opozice Měsíce, vládce osmého domu, s šířkou.

Ve věku 45 let, což bylo nedávno uzavřeno v době vytváření této publikace, byl Ascendent veden v direkci přes hranice Jupitera ($0^{\circ} - 6^{\circ}$) v Beranu, kde se setkal s trigonovým aspektem Slunce. Tato direkce se shodovala s dosažením akademické definitivy.

I když by bylo pošetilé předstírat, že výše uvedené je něco jako úplný popis událostí za čtvrt století, z tohoto příkladu by mělo být jasné, jak dobře může astrologická symbolika direkci – včetně direkci prostřednictvím siderických hranic – odpovídat objektivní realitě lidského života. Je však třeba zdůraznit, že tento příklad je z astronomického hlediska poněkud extrémní: za pouhých 45 let života pokryla direkce Ascendentu asi 113° ekliptické délky – téměř jednu třetinu zvěrokruhu, zahrnující dvacet sad hranic – a vytvořila opakované aspekty s každou ze sedmi planet. Naproti tomu v nativitách ve vysokých zeměpisných šířkách, kde stoupají znamení dlouhého vzestupu, může zrozenec strávit dekádu nebo více pod vlivem jediného distributora. V takových případech se pro vytváření předpovědí z roku na rok stávají klíčové jiné techniky.

Opakující se vzory: vyznamenání a ocenění

Hodnotu zahrnutí tranzitů při revoluci, při posuzování vlivů direkci, a to i v případech, kdy se hlavní signifikátoři pohybují poměrně rychle, ukazuje náš další příklad nativity (viz obrázek níže). Toto je další akademik, mimochodem se stejným vycházejícím znamením jako předchozí zrozenec a s přesně stejným stupněm – a stejnou stálíci (Severní dráp nebo Šupina, povahy Jupiter-Merkur) – ve Středu nebe. V tomto horoskopu Venuše vládne nejen onomu Střednímu nebi, ale obývá také desátý kvadrantový dům (a jedenáctý ekvální dům), zatímco devátý kvadrantový dům (ekvální desátý) má svého vládce Merkura a také Slunce, Světlo sekty, lemované dalšími dvěma denními planetami: Saturnem a Jupiterem, vládce Ascendentu.

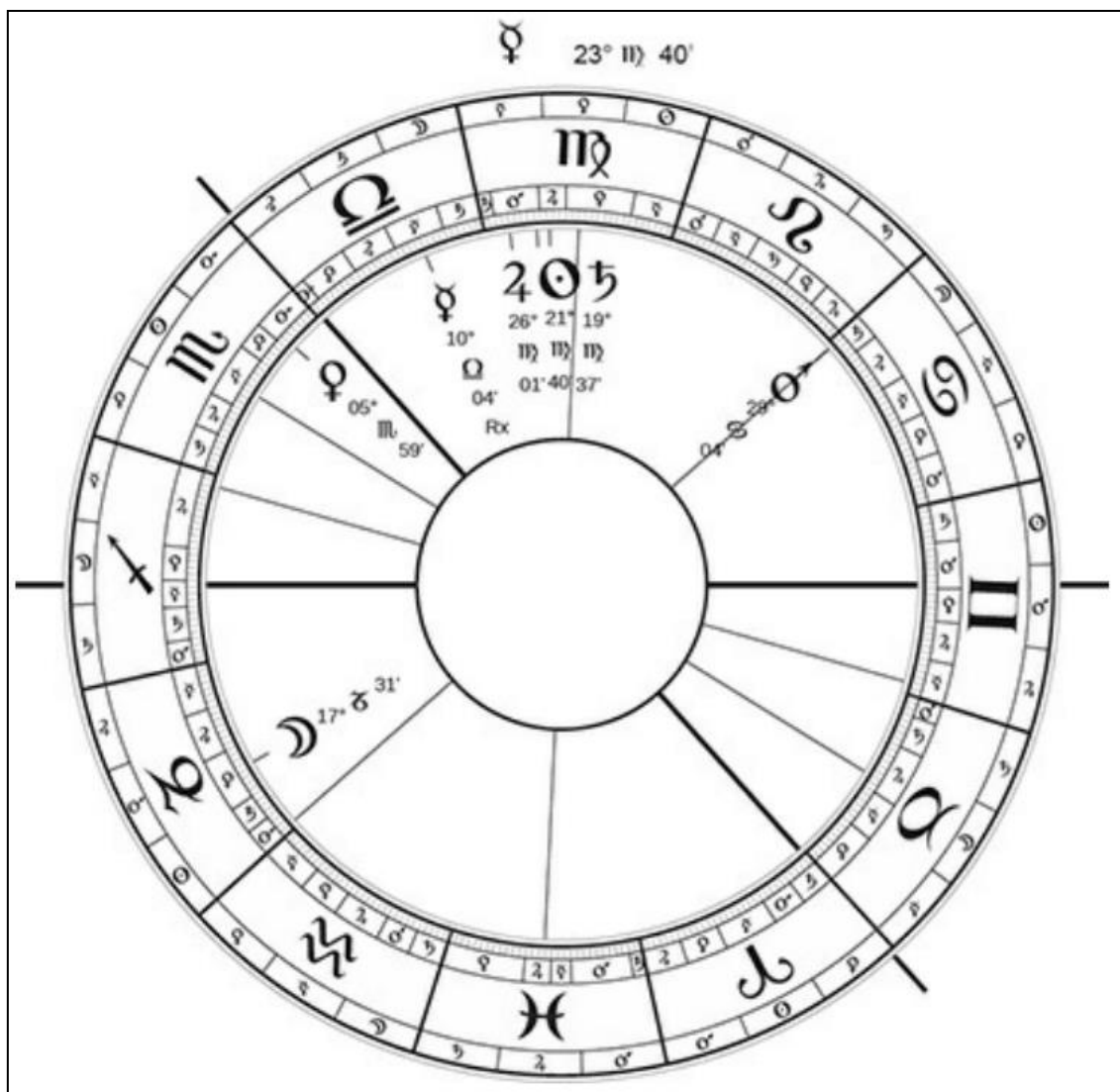

Nativita J s tranzity revoluce 21. roku

Mezi 18. a 22. rokem byl Ascendent veden v direkci přes hranice Venuše (14°–22°) v Kozorohu, kde se setkal s aspekty trigonu, nejprve Saturna a poté Slunce (zdokonalování ve věku 21 a 22, v tomto pořadí). Toto období znamenalo začátek veřejného uznání pro dotyčného tím, že ve věku 21 let byl publikován široce uznávaný překlad náboženských textů ve starověkém jazyce – výstižné vyjádření Saturna a Slunce ve znamení Merkuru v devátém domě. Ale měli bychom sebevědomí předpovědět tak velmi pozitivní výsledek direkci od samotného narození, zvláště pro někoho tak mladého?

Při hledání potvrzení tranzitů v revoluci roku vidíme, že obě dobrodějné planety – Venuše je aktuálním distributorem a vládne natálnímu Středu nebes, Jupiter vládoucí Ascendentu – vrhají aspekty do hranic direkčního Ascendentu (14° – 22° Kozoroha). Navíc jsou obě ve velkých důstojnostech, Venuše zaujímá

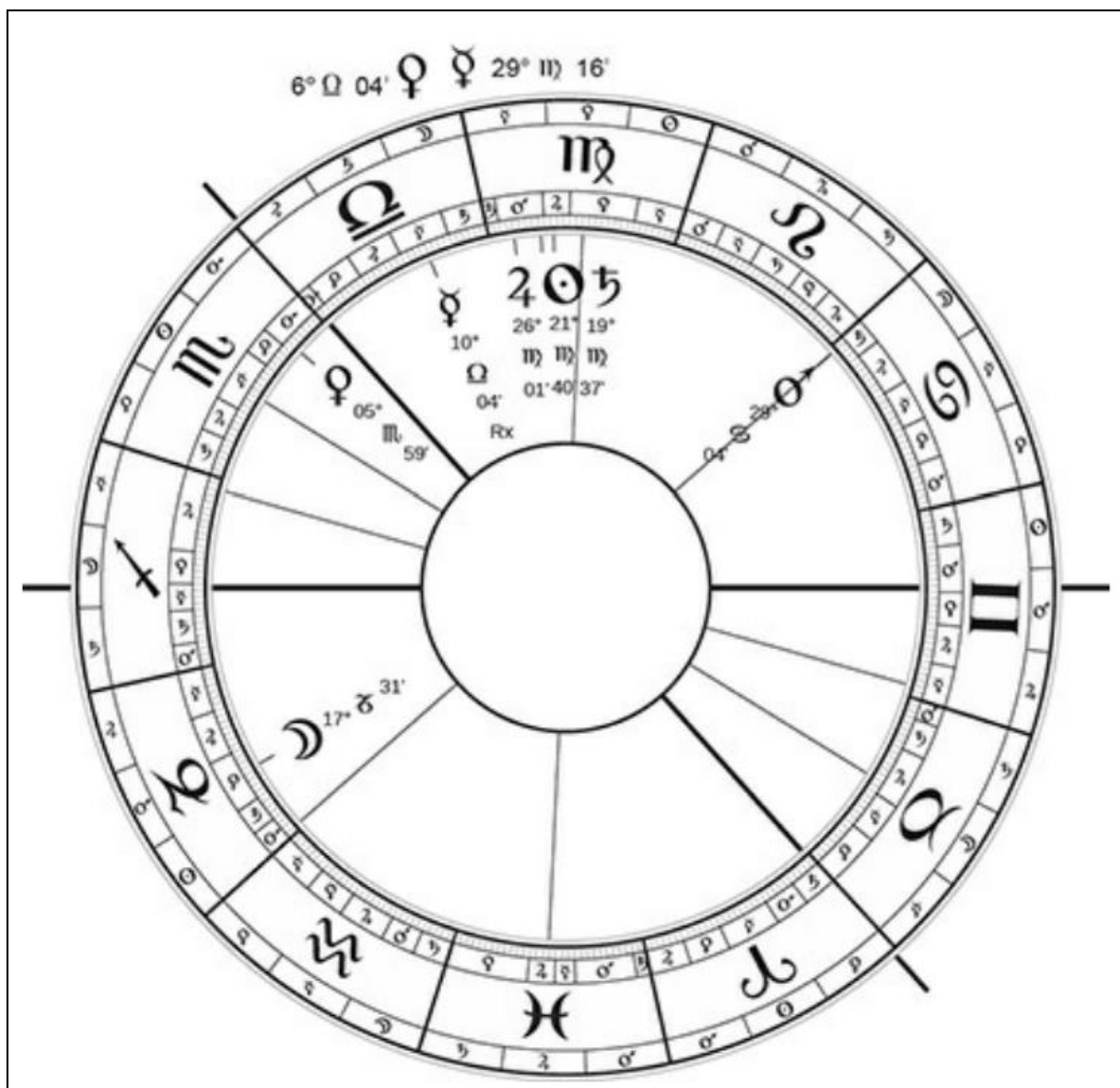
vlastní domicil a Jupiter jeho povýšení, kromě toho, že jsou ve svých vlastních hranicích. Tyto silné příznivé vlivy jednoznačně podporují vysoce pozitivní interpretaci direkce v tomto roce.

Nativita J s tranzity revoluce 23. roku

I bez direkce k natálnímu promittoru může být přítomnost nebo aspekt planety v hranicích direkčního signifikátora velmi významný. Ve 23 letech dostal tentýž zrozenec nejprve prestižní cenu za svou první knihu a později téhož roku vydal druhou. V tomto roce (viz obrázek výše) bylo MC velmi vhodně vedeno v direkci k sextilu Slunce, spadajícího do hranic Jupitera (19°–24°) ve Štíru; ale Ascendent vstoupil do hranic Saturnu (22°–26°) v Kozorohu – což mimochodem znamenalo určité neštěstí v osobním životě zrozence –, a nebyl veden v direkci na žádného promittora. V revoluci toho roku však Merkur v Panně vrhal jak trigonový aspekt do hranic direkčního Ascendentu, tak sextil do hranic

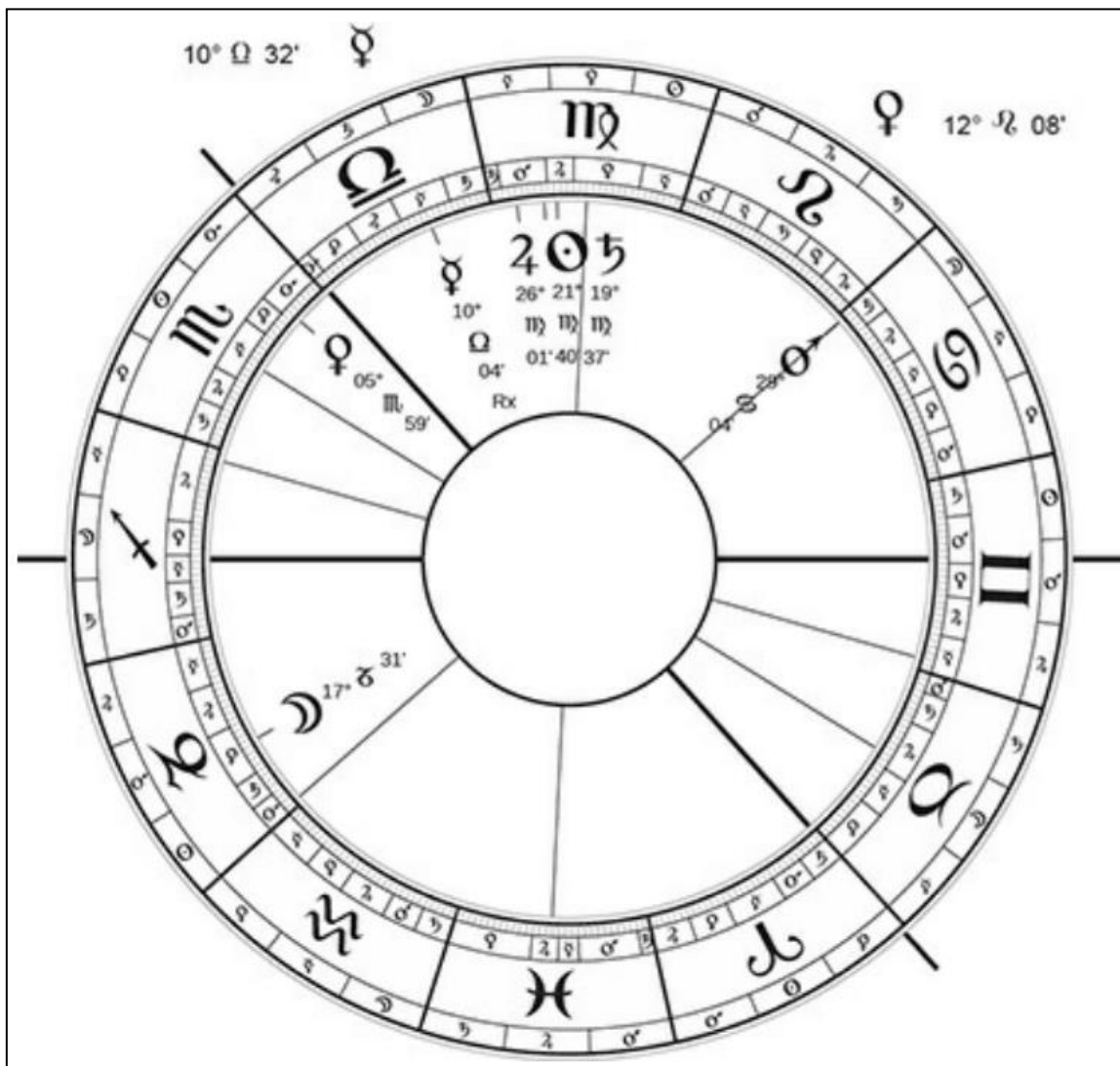
direkčního MC. Panna není jen domicilem a povýšením Merkura, ale také dvoutělesným znamením, které souhlasí s opakovanými úspěchy na literárním poli.

Nativita J s tranzity revoluce 30. roku

30. rok ukazoval dvě důležité dokonalé direkce k radixu, protože se Slunce (Světlo sekty) spojilo s Venuší s šířkou, zatímco Ascendent šel v direkci do trigonu Merkura v hranicích Venuše (7°–13°) ve Vodnáři. Podobně jako ve věku 21 let, kdy byla Venuše prvním distributorem Ascendentu, se toto shodovalo s velkým pokrokem v kariéře, když úspěšně obhájil dizertační práci a získal doktorát; ale také se projeví univerzální významy Venuše v podobě svatby zrozence. Za zmínku také stojí, že Merkur vládne sedmému domu manželství (a mimochodem označuje Ascendent v narození jeho manželky). V

době revoluce (viz obrázek výše) byly planety Venuše jako distributor a Merkur jako promittor obě silné ve svých domicilech, přičemž Venuše byla jen několik stupňů vzdálena od Merkurova nativního postavení (a tedy v trigonu k direkčnímu Ascendentu).

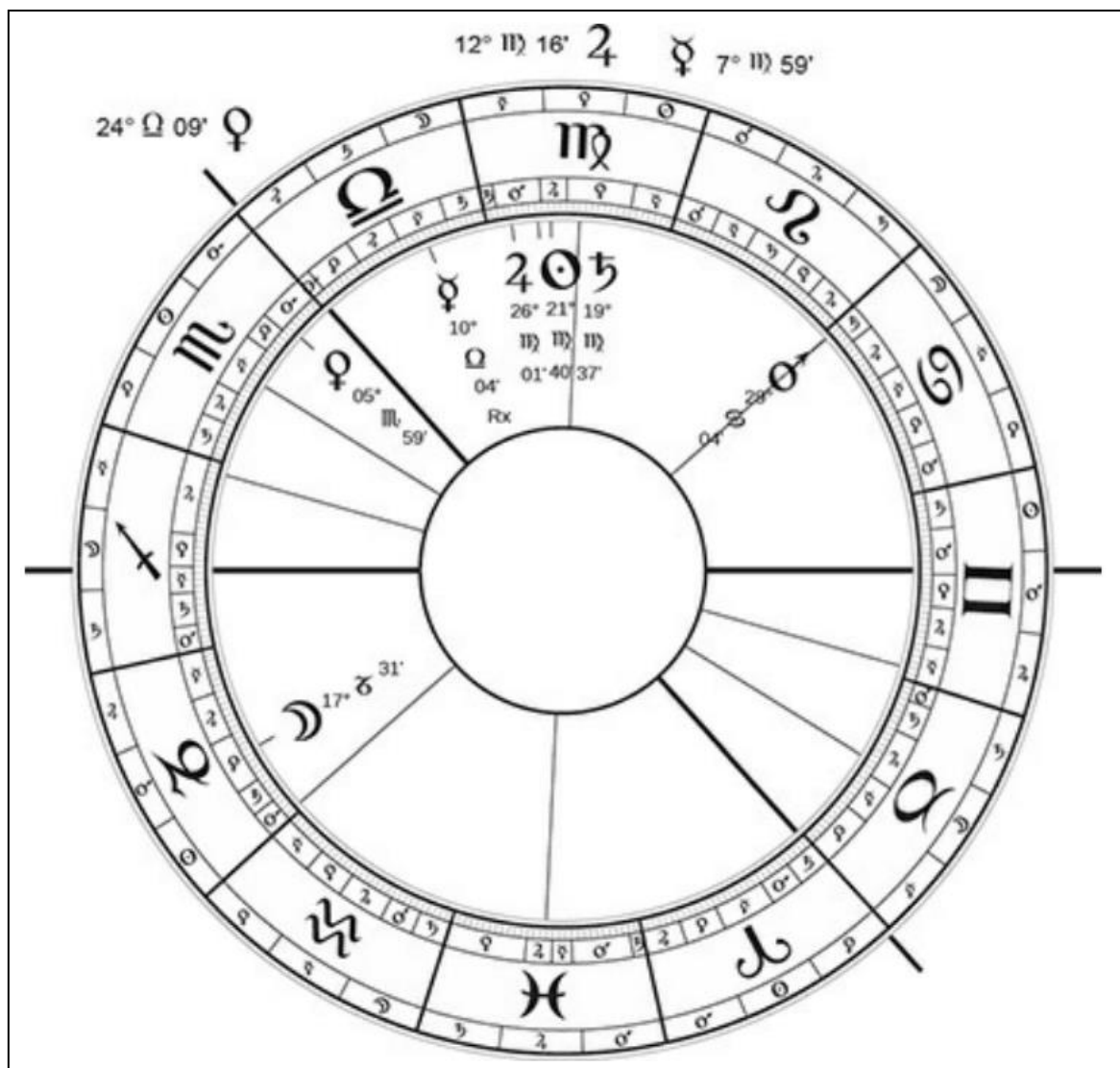

Nativita J s tranzity revoluce 31. roku

Ve věku 31 let (viz obrázek výše) se události z předchozích osmi let téměř opakovaly, protože jiná královská akademie udělila zrozenci cenu za další knihu. Toto je příklad principu, který byl zmíněn v V. kapitole: ačkoli direkce Ascendentu k (natálnímu) trigonu Merkura byl zdokonalen již rok předtím, Merkur se partile¹²³ vrátil do své natální pozice ve Vahách, zatímco direkční Ascendent byl stále ve stejných hranicích ve Vodnáři, reaktivoval direkci, což

¹²³ Merkur obsadil v revoluci stejný stupeň jako v nativitě. RS

naznačuje další pozitivní událost související s psáním a učením. Merkur byl také šťastnější díky jeho aplikaci sextilu s Venuší (distributor Ascendentu a vládce Středu nebe), čímž rovněž vrhal aspekt do hranic direkčního Ascendentu.

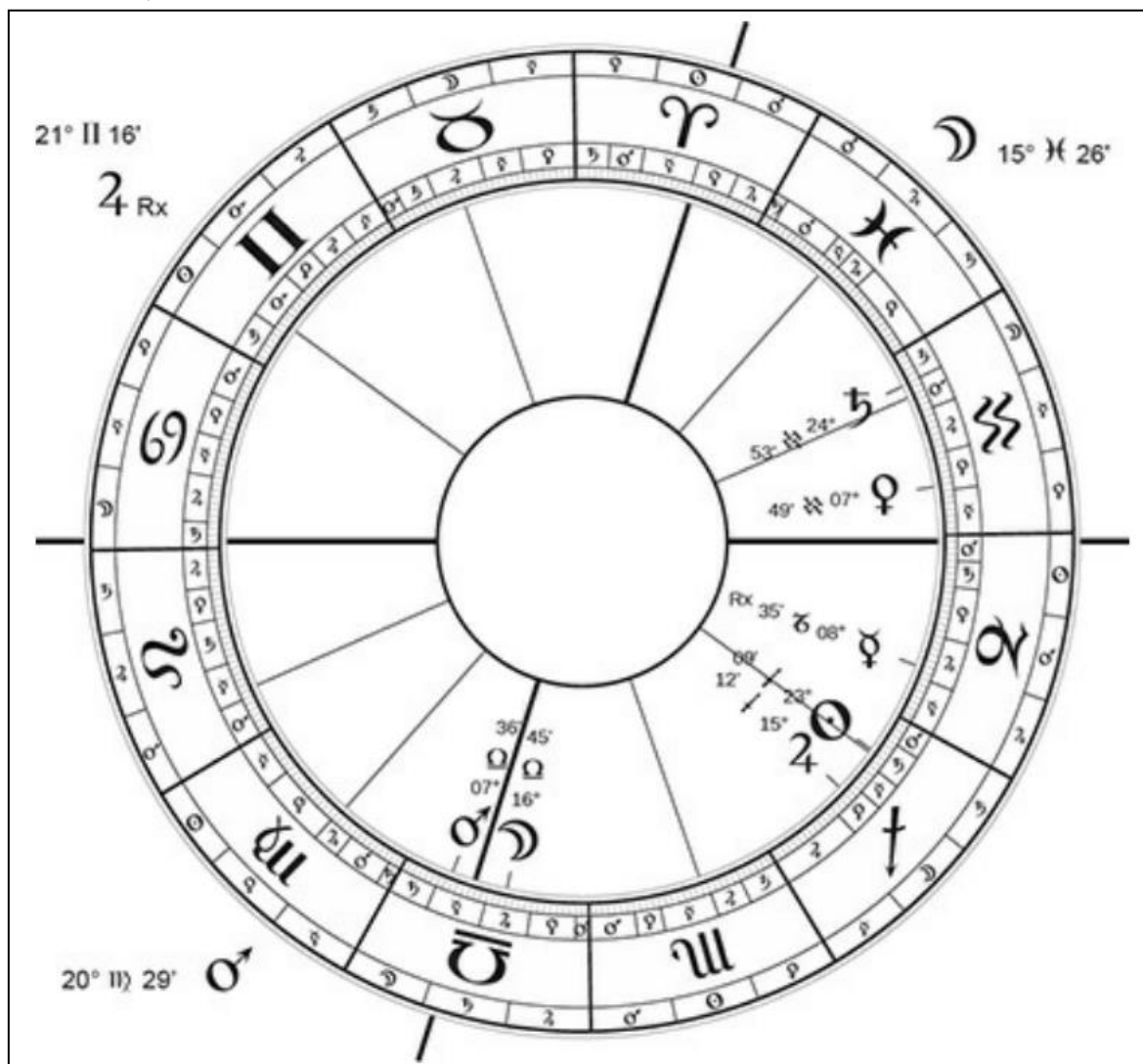

Nativita J s tranzity revoluce 35. roku

Jako poslední ukázkou z tohoto zrození (prozatím) důležitosti tranzitujících planet přelévat aspekty do hranic aktivovaných direkcí uvažujme revoluci ve věku 35 let (viz obrázek výše), kdy si zrozenec zajistil prestižní výzkumné stipendium ve vysoce konkurenčním prostředí. Ascendent byl veden v direkci přes hranice Marsu na 20°–25° Vodnáře, což ukazuje na řadu zdravotních problémů v tomto roce; ale to, co nás zde znepokojuje, je aspekt trigonu, který do těchto hranic vložila Venuše, vládkyně MC, z pozice důstojnosti v jejím vlastním domicilu a hranicích. Je také důležité, že MC bylo vedeno v direkci přes

hranice Jupitera (0° – 12°) ve Střelci, a že Jupiter jako distributor se nejen chystal učinit heliakální vzestup, ale byl také přijat Merkurem v jeho domicilu/povýšení. Merkur dále vrhl aspekt do hranic direkčního MC.

Dvojitá událost

Nativita A s tranzity revoluce 77. roku

Jak je patrné z předchozích příkladů, planety s aspektem na hranice direkčního signifikátoru při revoluci roku jsou důležité, ale stejně tak jsou důležité hranice a konfigurace aspektů, pokud existují, vládci těchto hranic (distributor). Pokud obě tyto indicie souhlasí, jsou výsledky o to jistější.

Na obrázku výše je narození staršího muže, který měl ve věku 77 let tu smůlu, že si zlomil nejprve jednu nohu a o několik týdnů později i druhou. Ascendent v tomto roce byl veden v direkci přes hranice Jupitera, vládce

šestého domu nemoci a zranění, na 17°–21° Panny. Nesetkal se s žádným natálním promittorem, ale Mars při revoluci roku těmito hranicemi procházel na direkčním Ascendentu a vytvářel s Jupiterem blízkou, vzájemně působící kvadraturu.¹²⁴ Kromě toho se Měsíc (vládce Ascendentu a univerzální signifikátor těla) na Mars aplikoval opozicí – konfigurace zhoršená faktem, že Měsíc přibýval a revoluce probíhala ve dne, oba faktory sekty dělají Mars škodlivější.¹²⁵ Distributor (Jupiter) je retrográdní a všechny tři planety zaujímající dvojtělesná znamení naznačovaly opakovanou událost.

Vidíme tak, jak se tranzity v době revoluce mohou kombinovat s direkce, aby podrobněji a jistěji naznačovaly události během roku dopředu. V další kapitole přejdeme ke zkoumání interakcí mezi tranzity a další klasickou prediktivní technikou: ročními profekcemi.

¹²⁴ Tím je myšlena solární kvadratura, která rozehrává direkční ASC. RS

¹²⁵ Na tuto kombinaci pamatuje Maternus, který zohledňoval, zda Mars roste nebo ubývá ve světle Měsíce v denním nebo nočním horoskopu. RS

VII. Roční profekce a vládce roku

Poté, co jsme se podívali na interakce mezi univerzálními chronokratory – tedy distributory a promittory direktí – a tranzity v době revoluce, nyní zaměříme svou pozornost na roční chronokratory. Čtenářům obeznámeným s *daśami* indické astrologie nebo podobnými systémy, jako jsou helénistická *decénia* nebo období *fardār* („firdaria“) středověké arabské a evropské astrologie, může být užitečné uvažovat o univerzálním chronokratoru jako o vládci velkého období (*daśā* nebo *mahādaśā*), v němž každý rok života funguje jako sub-perioda (*antardaśā* nebo *bhukti*).

Vládce roku: Arabské versus Tádžické modely

Arabsko-jazyčné práce o ročních předpovědích typicky následují Ptolemaia při identifikaci domicilních vládců roční profekce v době revoluce (to jest narozenin) jako chronokratory. Konkrétně, domicilní vládce ročního profekčního Ascendentu je určen vládcem roku (arabským perským výrazem *sālkhudā*) – i když se občas zdá, že se Abū Ma'shar přiklání k názoru Vettia Valense, popsanému ve IV. kapitole výše, že planeta zabírající znamení profekce je důležitější než její vládce.¹²⁶ Ve skutečnosti Valens zahrnuje nejen nativní místa, ale sekundárně také planety, které tímto znamením v době revoluce procházejí. Osobně zjišťuji, že ačkoli nativní planeta ve znamení povolání bude mít často slovo, planety, které se tam nacházejí pouze v revoluci – a nikoliv také vládnoucí roku nebo konfigurované s vládcem roku –, mají malý nebo žádný vliv na události během daného roku. Souhlasím také s většinovým názorem, že nejdůsledněji relevantním ukazatelem událostí je vládce znamení profekce.

Indičtí tádžičtí astrologové rovněž přikládají velkou důležitost vládci profekčnímu znamení (které nazývají znamením *munthahā* nebo *munthā*, z arabského *muntahā*, „došel na konec, skončil“); ale činí rozdíl mezi ním a posledním vládcem roku. Tento konečný vládce je vybírán z pěti kandidátů podle poněkud složitého postupu (podobného výběru hylegu nebo hlavního

¹²⁶ Viz Dykes 2019b: 340.

signifikátora života), přičemž autoři *Tádžiky* uvádějí mírně odlišné verze.¹²⁷ Pět možných kandidátů je:

1. Domicilní vládce profekčního Ascendentu (*munthahā*).
2. Domicilní vládce Ascendentu revoluce.
3. Vládce (primární) triplicity Ascendentu revoluce.
4. Domicil vládce sektového Světla v revoluci.
5. Domicilní vládce Ascendentu v nativitě.

Podle pravidel *Tádžiky* by posledním vládcem roku měla být planeta aspektující vycházející znamení revoluce, je-li to možné. Pokud vycházející znamení aspektuje několik kandidátů, dává se přednost planetě, která je nejsilnější a/nebo má největší počet svědectví, to znamená, že se v seznamu kritérií objevuje nejvícekrát. Vzhledem k tomu, že tento model využívá triplicity a sekty, koncepty, které se v předislámské indické astrologii nevyskytují, zdá se pravděpodobné, že je odvozen z nějakého dosud neidentifikovaného persko-arabského zdroje. Jednodušší přístup – považovat vládce profekčního Ascendentu za celkového vládce roku – však považuji za spolehlivě fungující, a to je přístup, který bude použit níže.

Diskrétní¹²⁸ nebo kontinuální profekce?

Moderní praktici tradiční astrologie jsou někdy rozděleni v otázce, zda považovat profekce za souvislý pohyb rychlostí třiceti ekliptických stupňů za rok (což odpovídá 2°30' za měsíc, nebo 1° za něco málo přes dvanáct dní), nebo za diskrétní pohyb, kdy Ascendent nebo jiný profekční bod udělá kvantový skok za rok, v jednom časovém znamení. Ačkoli nejstarším dochovaným zdrojem, který výslovně popisuje nepřetržitou povahu profekcí, je práce 'Umara ibn al-Farrukhāna aṭ-Ṭabarīho z osmého století, podle mého názoru jsou tyto dvě perspektivy ve skutečnosti kompatibilní a mohly koexistovat již od nejstarších dob této techniky.

Způsob, jakým vnímám profekce, je analogický sledování tranzitu planety: pohyb profekčního bodu (nejdůležitějším z nich je Ascendent) je nepřetržitý, ale jeho poloha „zmrazené figury“ v době revoluce má stále

¹²⁷ Úplnou diskuzi o parametrech *Tádžiky* pro výběr vládce roku naleznete in Hāyanaratna 5.8, překl. Gansten 2020: 457–465. Pro postupy hylegu, srov. Gansten 2009: 106–128.

¹²⁸ Oddělené. RS

zvláštní význam, dává pečeť příštímu roku a dává po celý rok vládci domicilu tohoto znamení pravomoc. Souvislý profekční pohyb může být – opět stejně jako tranzit – použit jako časovací technika do jednoho roku a bude diskutován v IX. kapitole.

Jak profekce korespondují s direkcí

Vliv distributora a/nebo promittora je filtrován nebo řízen vládcem (nebo pánem) roku, který jej buď posílí, nebo modifikuje. Vládce roku také přidává podrobnosti k výkladu, ale nemůže zcela potlačit univerzální chronokrator. Sahl ibn Bišr na počátku devátého století cituje toto přirovnání ze svého staršího současníka Māshā'allāha:

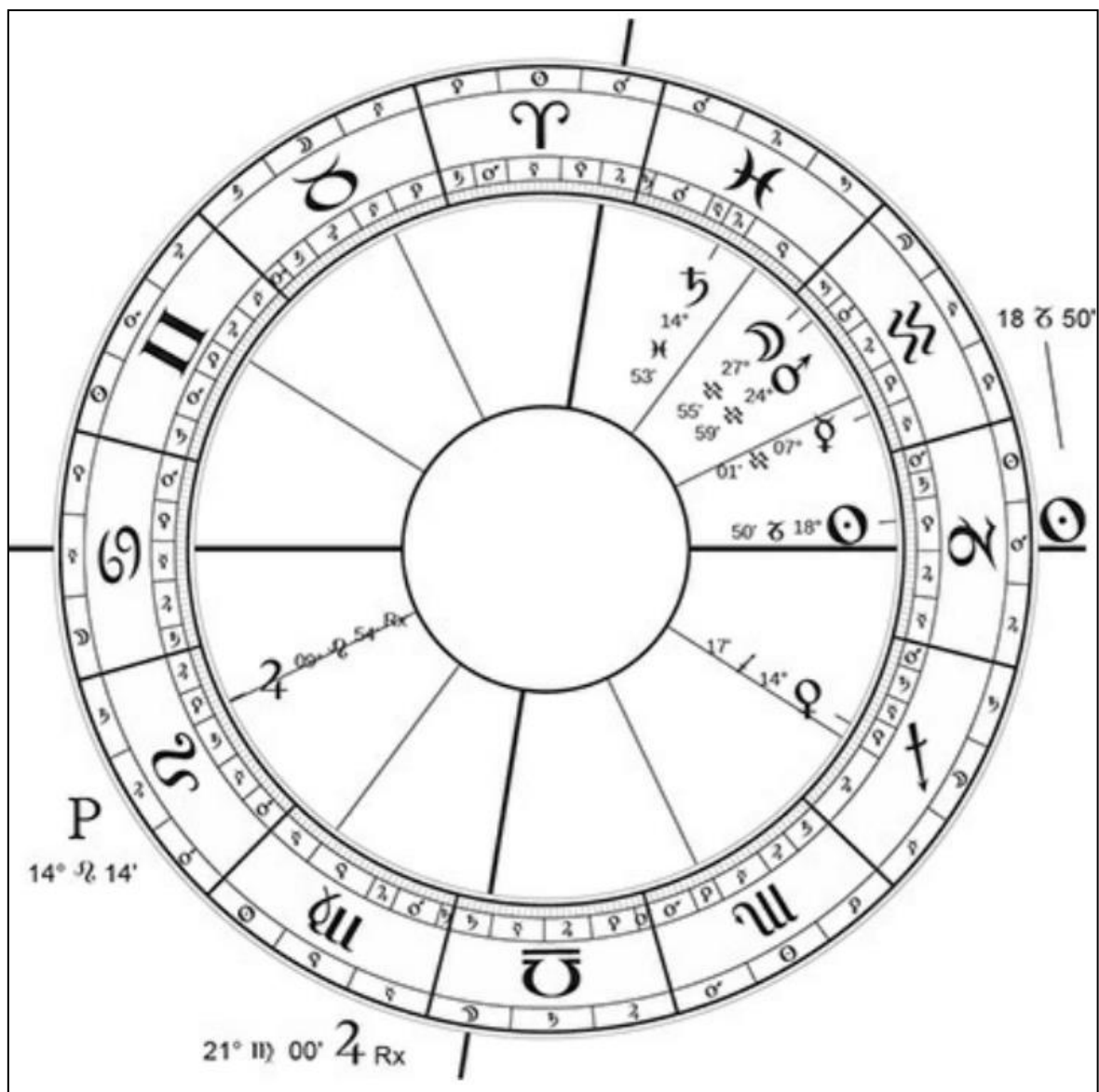
*A vězte, že pán divize je jako pastevec [ovce] a pán roku jako nádeník; takže kdyby se pečovatel zavázal svým ovčím mocným způsobem, nájemník by neměl moc ovci ublížit.*¹²⁹

Nicméně, roční profekce může být interpretována v podstatě stejným způsobem jako direkce signifikátora prostřednictvím hranic. Vládce roku je analogický s distributorem a všechny planety ve znamení profekce jsou analogické s promittory. Stejně tak umístění vládce roku tranzitem v době revoluce a jeho konfigurace s jinými planetami v té době mají velký význam pro určení výsledků nadcházejícího roku.

Nejmarkantnější efekty jsou přirozeně pozorovány, když se všechny úrovně prediktivní hierarchie – direkce, profekce a tranzity – shodují. Pro ilustraci udělejme výjimku z našeho obecného pravidla a podívejme se na narození „celebrit“, které již může být některým čtenářům známe v souvislosti s ročními profekcemi, protože jej často používal astrolog *Chris Brennan* k demonstraci této techniky: horoskop Lisy Marie Presley (viz obrázek níže).¹³⁰ Brennan se zvláště zaměřuje na skutečnost, že Presley zdědila přibližně sto milionů dolarů, když jí bylo 25 let. V té době se jako všichni ostatní ve věku 25 let přestěhovala do druhého znamení profekce; a druhé znamení od Ascendentu v jejím narození (sidericky řečeno, Lev) obsahuje dobře umístěného denního Jupitera, který znamená bohatství. Ve skutečnosti je Jupiter podle kvadrantového dělení částečně spojen s hrotem druhého domu.

¹²⁹ Překl. Dykes 2019a: 314 (překlad upraven).

¹³⁰ Viz například Brennan 2017: 539, 544, 550.

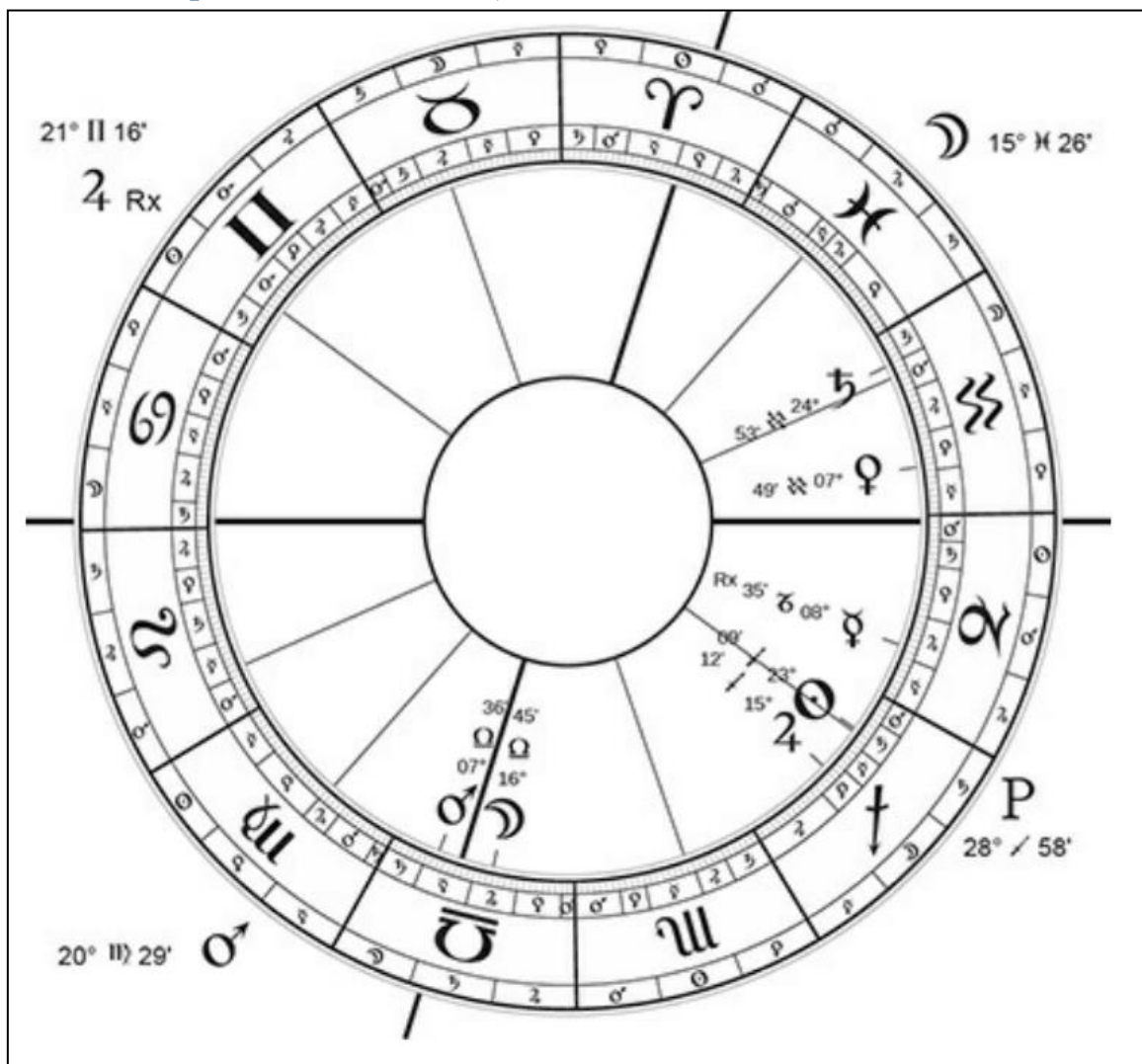

Nativita Marie Presley s tranzity revoluce 25. roku (roční profekce Ascendentu označená P)

Ale proč k tomuto enormnímu nárůstu bohatství došlo ve věku 25 let a ne ve 13, 37 nebo v kterémkoli jiném roce, ve kterém dosáhla profekce Ascendentu Lva? Z pohledu Ptolemaiovy prediktivní hierarchie je důvod jasný: profekce pouze posilují nebo modifikují účinky direktí. A direkte, která se zdokonalila v narození v den nebo kolem jejích pětadvacátých narozenin, byla hlavní: Slunce – které kromě toho, že vládne druhému domu, je jak Světlem sekty (hlavním signifikátorem bohatství zrozenice), tak hlavním signifikátorem otce v denním zrození – bylo vedeno v direkci proti opozici Jupitera v tomto domě. To mimochodem demonstruje to, co bylo řečeno v VI. kapitole: opozice s šířkou v zásadě znamená, že signifikátor a promittor jsou takřikajíc na stejném

horizontu, a nemusí být nutně špatní. Profekce do Lva, ovládaná Sluncem a obsazená Jupiterem, aktivovala stejné dvě planety, čímž posílila jejich indikaci bohatství (Jupiter ve druhém domě) od otce (Slunce). Jako posledním dotekem byl direkční kontakt Slunce-Jupiter opakován tranzitem v době revoluce, přičemž obě planety tvořily blízký a vzájemně aplikující trigon.

Znovu prozkoumána dvojité událost

Nativita A s tranzity revoluce 77. roku

Pro další příklad indikací posílených stejnými planetami, které působí jako univerzální i roční chronokratory, se vraťme k narození staršího muže, který si zlomil obě nohy, jak je uvedeno v VI. kapitole. Protože mu bylo v té době 77 let, profekce Ascendenta dokončila již šest kol zvěrokruhu (ve věku 72 let) a nyní byl ASC ve Střelci v natálním šestém domě, čímž se stal Jupiter

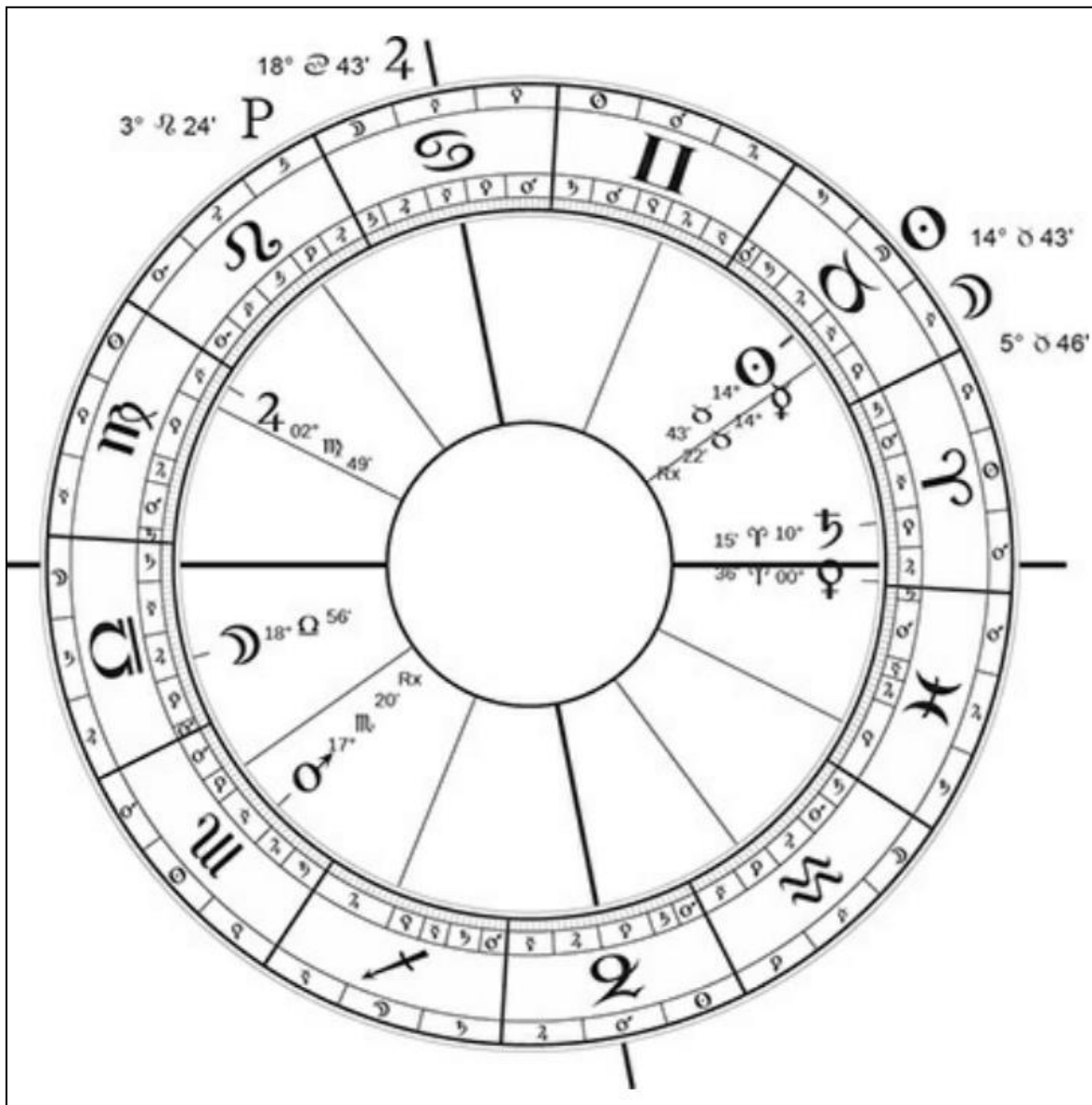
vládcem roku (viz obrázek výše). Protože Jupiter byl také distributorem Ascendentu (který směřoval k 20° Panně, do hranic Jupitera), poškození postihující Jupitera z aplikační kvadratury s Marsem v tranzitu pociťuje svůj dopad na obou úrovních, čímž se potvrzuje nešťastná událost.

V obou těchto případech také vidíme samotné znamení profekce obsahující dům s příslušnými asociacemi: v narození Presley druhý dům financí; v domě starého muže, šestý dům nemoci a zranění. I když se jedná o zcela běžný vzorec, z koncepčního hlediska taková domovní spojení patří dle mého názoru do druhé úrovně výkladu. Profekce do Lva v horoskopu Presley primárně aktivuje Slunce (vládce Lva) a Jupiter (okupující Lva). Tyto planety zase dávají výsledky naznačené jejich povahou, domicilním vládcovstvím a postavením. Toto rozlišení není pouhá sofistika: vládce roku se dvěma domicily (jako je Jupiter, který vládne jak Střelci, tak Rybám) může – v závislosti na dalších faktorech, jako jsou direkce a figura revoluce – jednat v souladu s domy spadajícími do jednoho nebo obou těchto znamení. Jinými slovy, její působení není omezeno na znamení, do kterého spadá roční profekce.

Když jsme poukázali na to, že profekce jsou vždy podřízeny direkčním, zaměříme se přesto na několik následujících příkladů na roční profekce Ascendentu a vládce roku, abychom viděli, kolik nám mohou říci o významných událostech za rok, bez odkazu na direkce. V další kapitole se pak bude diskutovat o tom, jak integrovat direkce a profekce s figurou revoluce neboli horoskopem solární revoluce.

Opakování a permutace

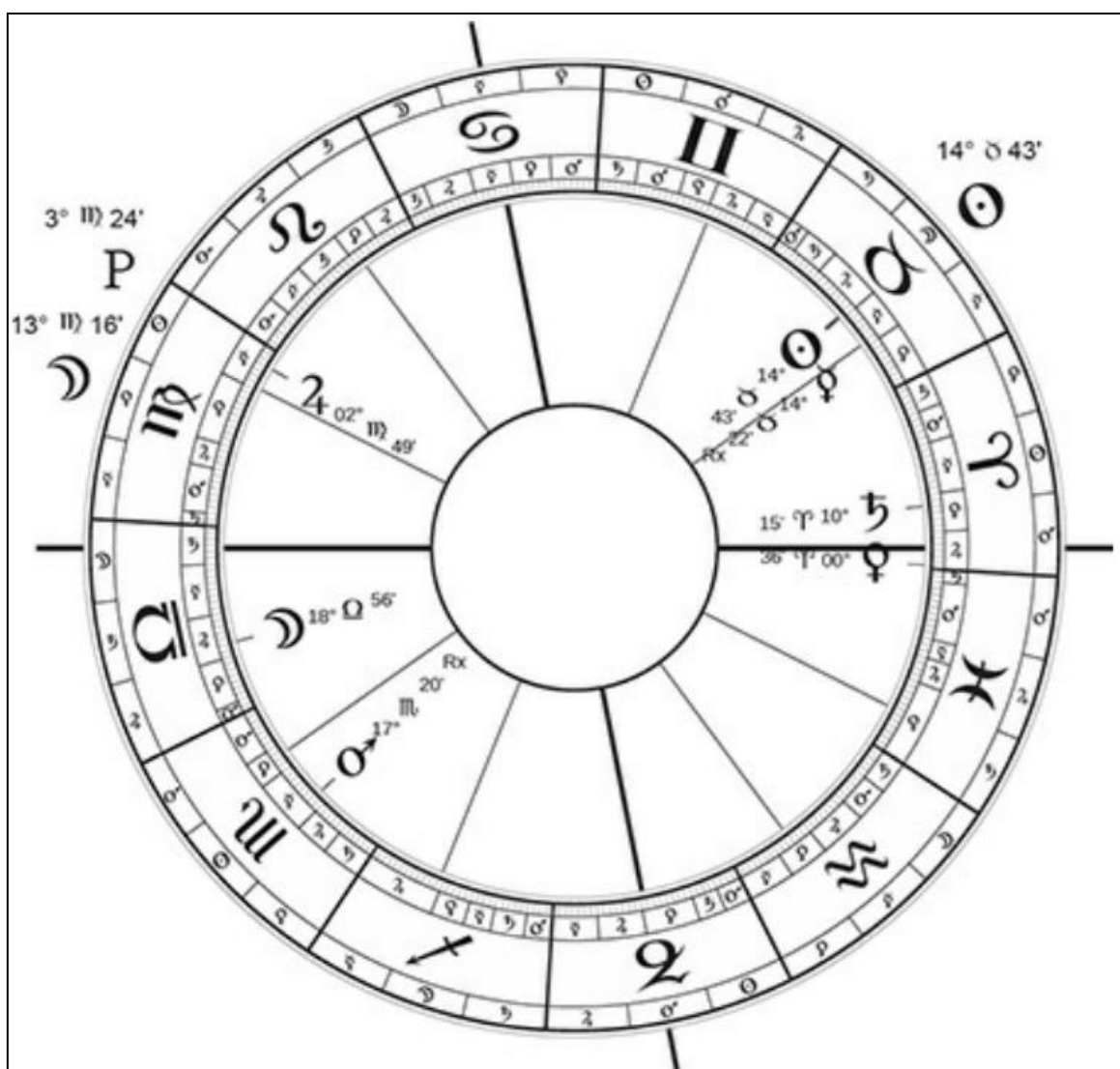
Začneme tím, že se podíváme na tři různé roky v jednom narození. První a druhý z nich zahrnují podobná témata, i když se profekční znamení a vládce roku liší, zatímco první a třetí (od sebe dvanáct let) sdílejí stejné profekční znamení, ale s odlišnými výsledky.

Nativita G s tranzity revoluce 34. roku

Zrozenec zažil dvě určující životní události ve věku 34 let (viz obrázek výše). První – úspěšné dokončení doktorátu, který ho pevně postavil na cestu jeho akademické kariéry – byla pozitivní; druhá byla negativní, protože jeho desetileté manželství se rozpadlo a oddělil se od své ženy. Profekce Ascendentu dosáhla Lva a stalo se vládcem roku Slunce; ani nativita, ani revoluce nemají ve

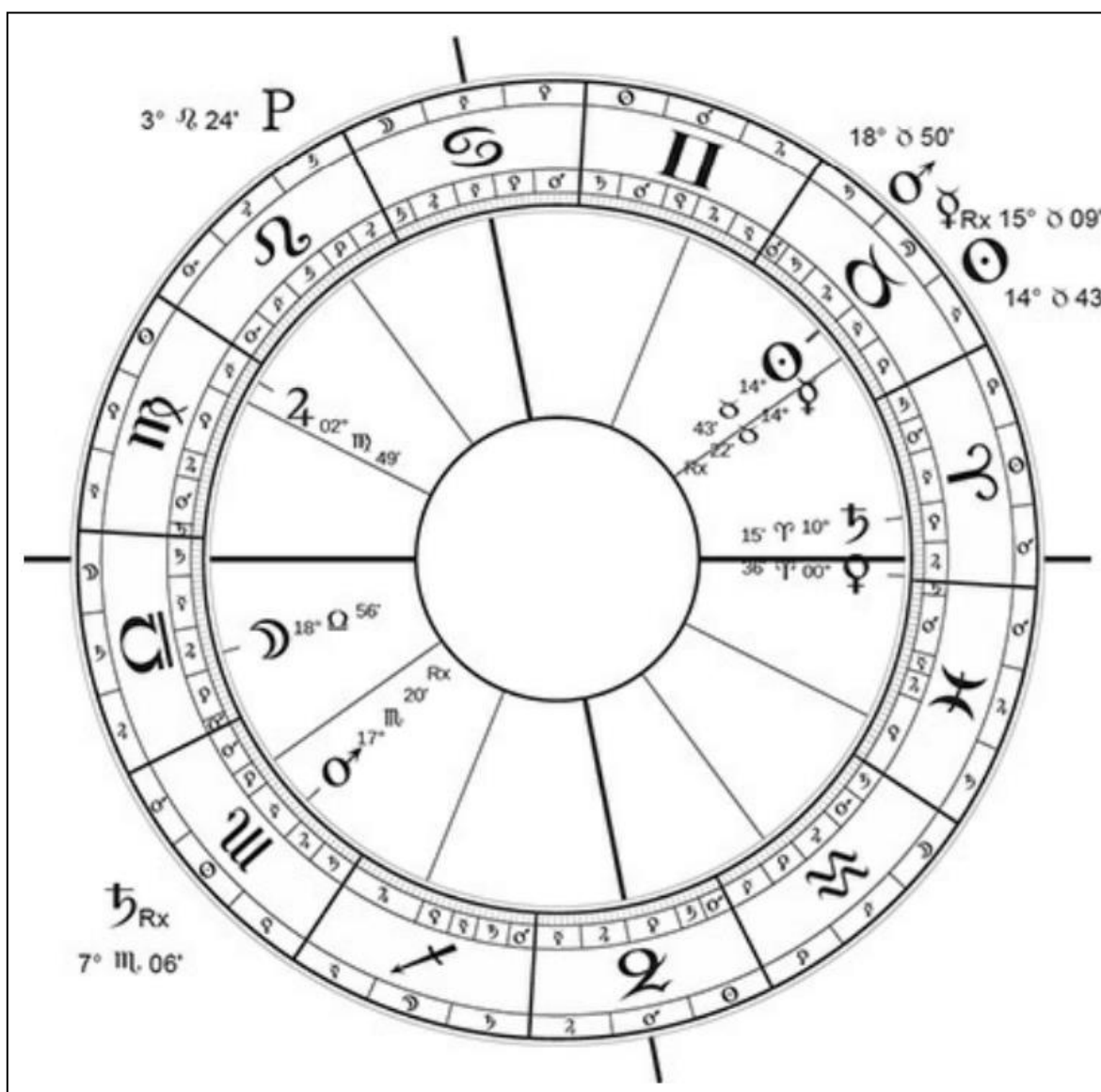
Lvu žádné planety.¹³¹ Slunce – které se v revoluci podle definice vrátilo do své natální pozice a reaktivovalo své natální aspekty – je v nativitě v opozici vůči Marsu, vládci sedmého domu manželství. To jasně souhlasí s tématem manželských neshod a rozchodu, i když to samo o sobě nestačí k tomu, abychom neověřili, proč by se tato událost měla konat ve věku 34 let, a nikoli v nějakém jiném roce profekčního Lva (například ve věku 22 nebo 46 let). Ve stejné době byl v revoluci povýšen Měsíc, vládce desátého domu kariéry, aplikoval se na konjunkci se Sluncem jako vládce roku, zatímco Slunce samo se aplikovalo sextilem na povýšeného Jupitera. To dobře souhlasí s tématem profesionálního úspěchu a vyznamenání.

Nativita G s tranzity revoluce 35. roku

¹³¹ Tím míří Gansten na Valense, který si všímal planet v profekčním znamení, také v revoluci, které se mohou stát náhodnými vládci času. RS

Příští rok, ve věku 35 let (viz obrázek výše), byla kariéra zrozence opět podpořena získáním velkého tříletého výzkumného grantu. Profekce v tomto roce byla v Panně, s Měsícem – vládcem desátého domu – ve znamení profekce v revoluci, těsně v trigonu na nativní postavení Merkura jako vládce roku. Natální Merkur je také partile v konjunkci se Sluncem, vládcem jedenáctého domu zisku, čímž se opět vrací a tak reaktivuje natální konfiguraci. Přestože se znamení profekce liší, vidíme tak opakování vládce desátého domu příznivě konfigurovaného s vládcem roku: v prvním případě konjunkcí, ve druhém trinem od samotného znamení profekce.

Nativita G s tranzity revoluce 46. roku

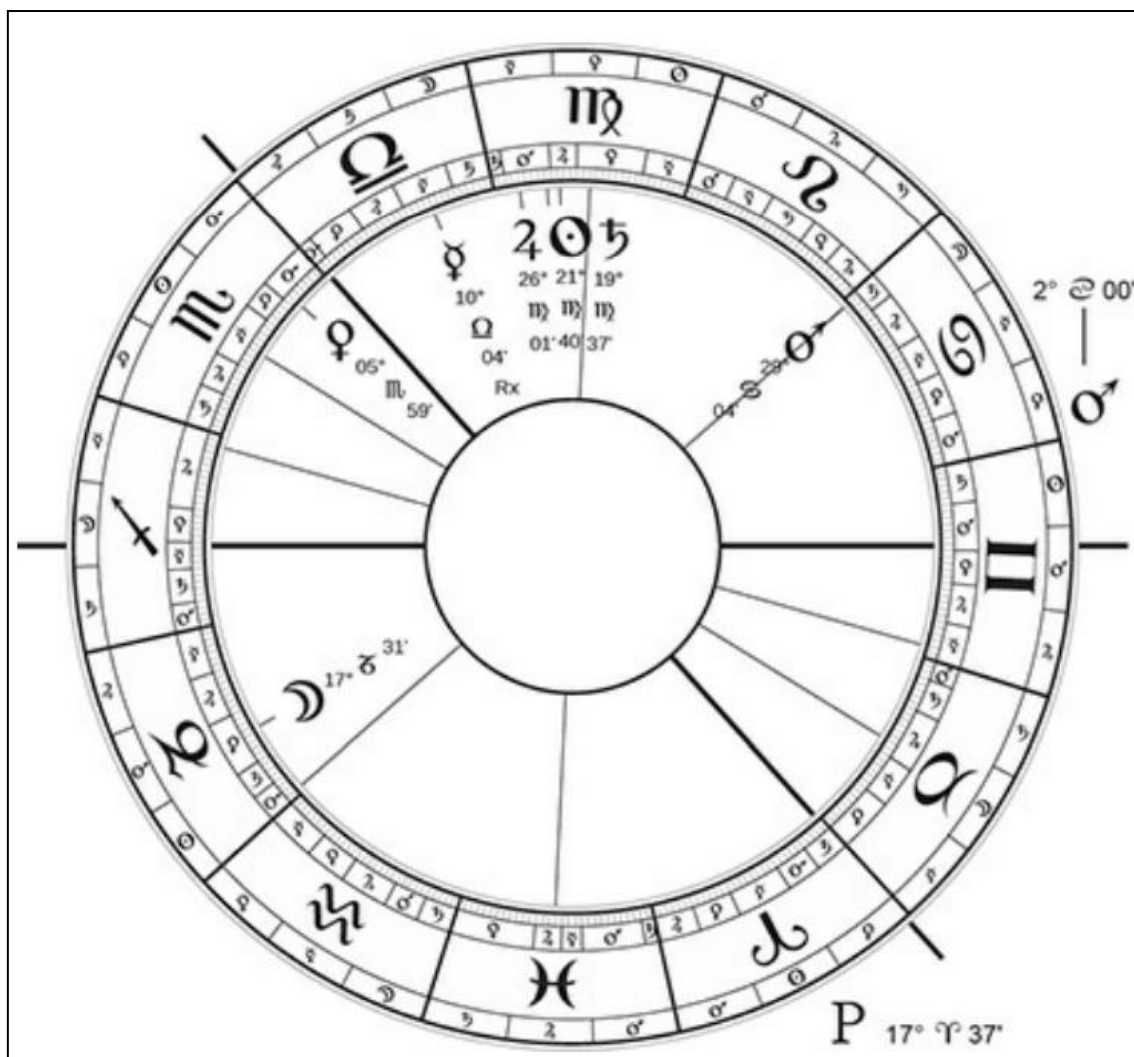
Dvanáct let po předchozí revoluci, ve věku 46 let, dosáhla profekce opět Lva (viz obrázek výše), v tomto znamení nebyly přítomny žádné planety. Slunce jako vládce roku se přirozeně vrátilo do své původní polohy naproti nativnímu Marsu; ještě důležitější je, že Mars sám zopakoval konfiguraci tím, že se těsně spojil se Sluncem a postavil se proti své vlastní natální pozici. Ve skutečnosti se Slunce v revoluci separovalo od opozice vůči Saturnu, zatímco se aplikovalo na konjunktci s Marsem, což je stav známý jako obléhání.¹³² Protože Slunce je hlavním a univerzálním signifikátorem otce při denním zrození (a mimochodem také vládne Bodu Otce), není divu, že dotyčný v tomto roce ztratil svého otce, kdy jeho Slunce v osmém domě bylo obléháno škůdci.

Srovnáním dvou profekcí Lva (viz obrázky výše *Nativita A s tranzity revoluce 77. roku* a *Nativita G s tranzity revoluce 35. roku*) můžeme vidět, že obě nešťastné události souhlasí s opozicí Slunce-Mars (ve druhém případě umocněnou pozicemi škůdců v revoluci), za použití jednoduché astrologické úvahy: sedmý dům vztahující se k manželství, osmý dům k smrti; Slunce označující otce; Mars je škůdce, spíše v denním narození; opoziční aspekt týkající se konfliktů. Přesto jsou tyto dvě události samy o sobě velmi odlišné. Abychom s větší jistotou určili, která z několika možností se v daném roce projeví, musíme zahrnout jak chronokratory vyšší úrovně – tedy direkce –, tak figuru revoluce.

Dvě smrti

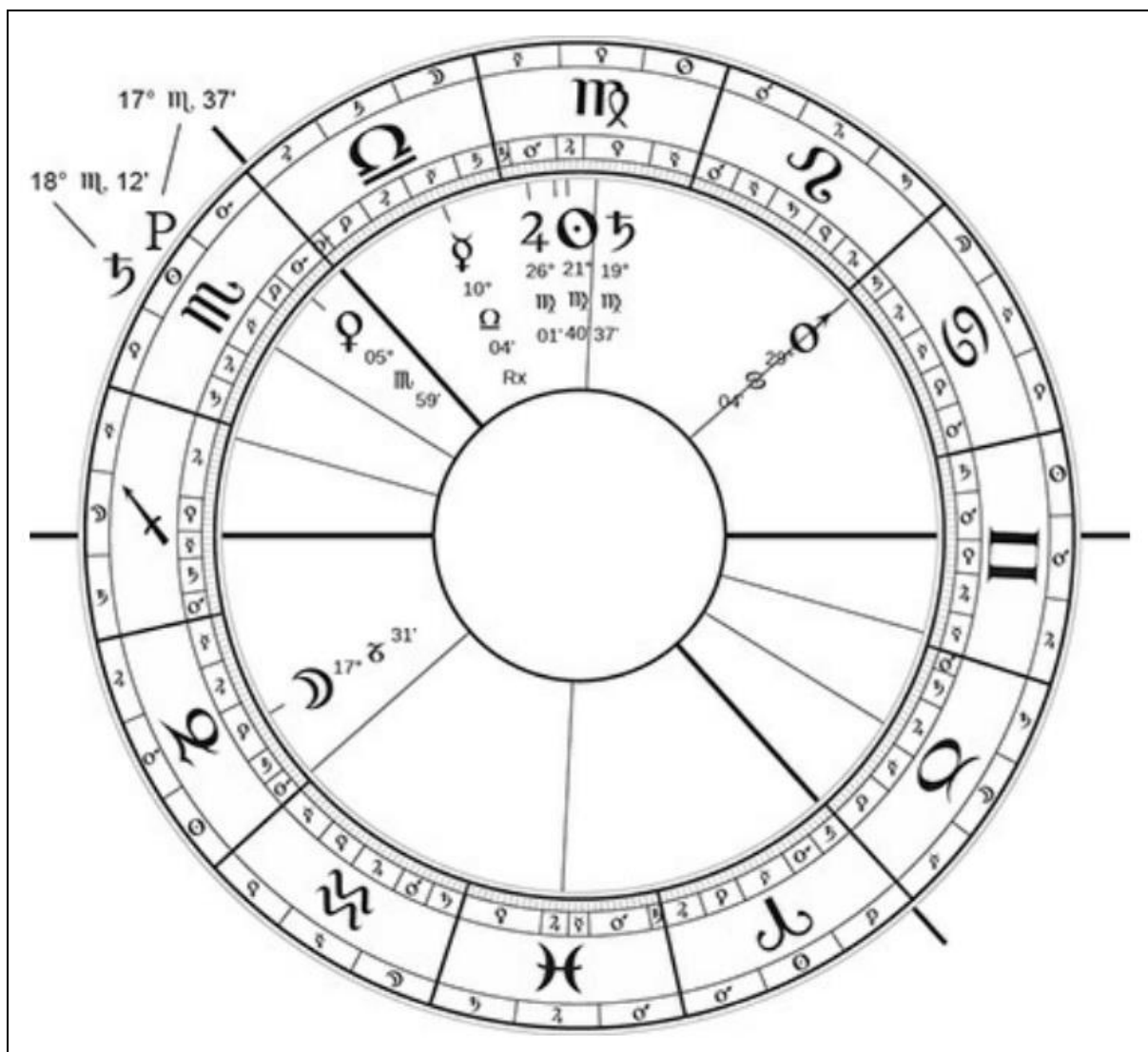
Další dvojitou ilustraci zahrnující smrt nalézáme v narození (v jiném kontextu probíráno v VI. kapitole), kde Mars – škůdce v rozporu se sektou – vládne čtvrtému a jedenáctému domu a zaujímá svůj pád přímo na hrotu osmého domu smrti (viz obrázek níže). Ve věku 28 let dosáhla roční profekce Ascendentu Berana, kde je natální IC neboli nižší střední nebe (vrchol kvadrantového čtvrtého domu, označující rodiče). V Beranu nebyly žádné planety ani v narození, ani v revoluci, ale Mars jako vládce roku se vrátil do znamení pádu. V tomto roce došlo ke ztrátě matky.

¹³² Slunce se separuje od jednoho škůdce a aplikuje druhého. Je tzv. v obležení. RS

Nativita J s tranzity revoluce 28. roku

Další rok, kdy Mars vládl roku, šlo o 35. rok, profekce dosáhla Štíra. V této revoluci (viz obrázek níže) byl Saturn přítomen ve Štíru, partile spojený se stupněm profekce (což je samozřejmě stejný stupeň jako u natálního Ascendentu), takže obě škodlivé planety byly aktivovány profekcí. V tomto roce došlo ke ztrátě blízkého přítele, což znamená jedenáctý dům.

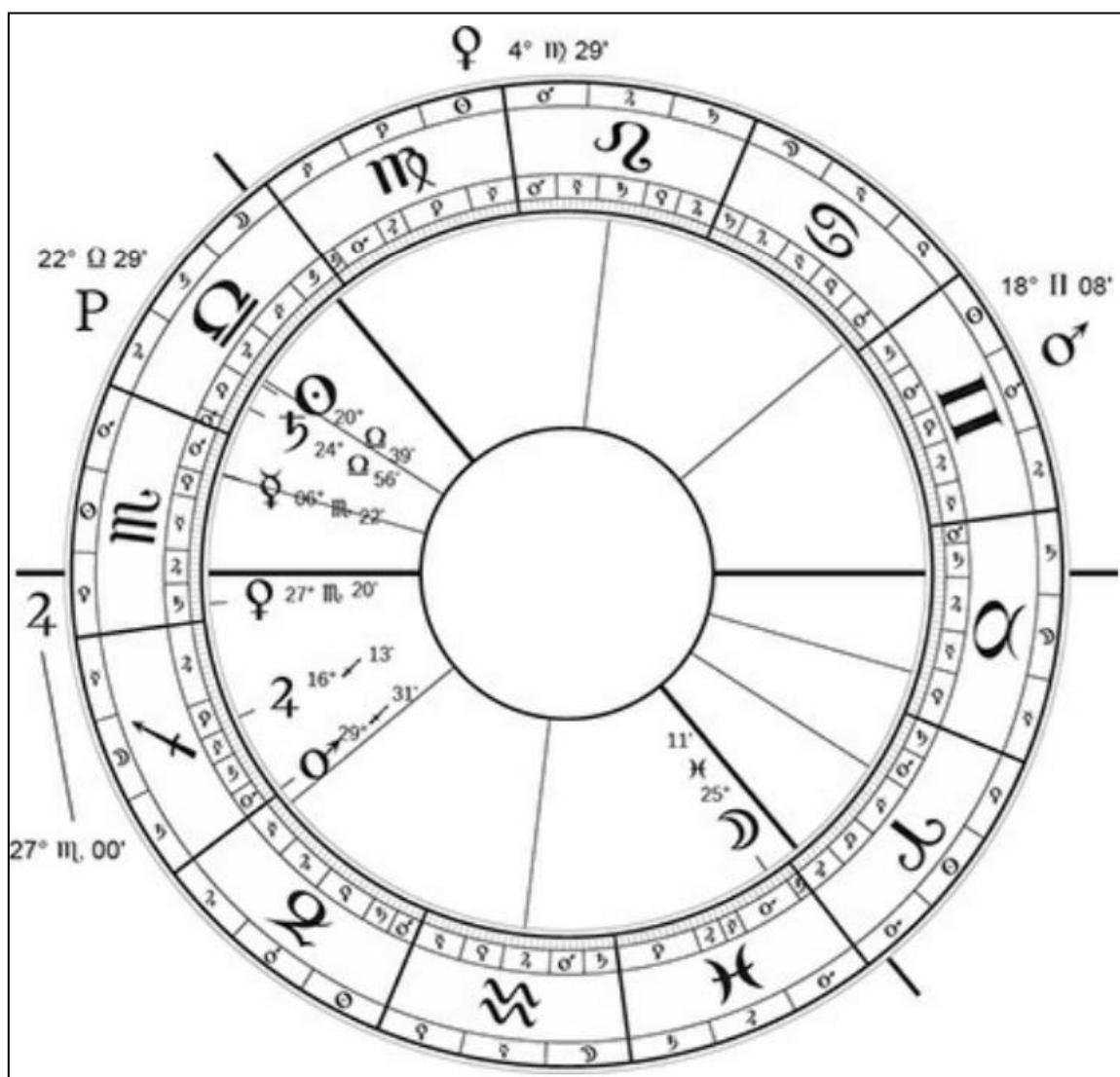

Nativita J s tranzity revoluce 35. roku

Je důležité pochopit, že tyto indikace by nestačily k předpovědi smrti s jistotou. Potvrzení profekce a vládce roku s událostí – nebo alespoň její nebránění, je-li událost označena chronokratorý na vyšší úrovni – je nutnou, nikoli však postačující podmínkou, aby se tato událost uskutečnila. Před předpovídáním významné události, zejména nepříjemné povahy (pokud se zdá, že etika situace ji vůbec umožňuje), je nejlepší se ujistit, že je indikována na všech úrovních prediktivní hierarchie: direkce, profekce a figura revoluce.

Vládci a umístění

Jak již bylo uvedeno výše, souhlasím s Ptolemaiem a většinou středověkých autorů v tom, že přikládají větší váhu vládci znamení profekce (tj. vládci roku), nežli planetám, které se v něm nacházejí. Nicméně planety obývající toto znamení budou ve větší či menší míře aktivovány v závislosti na dalších faktorech – především direkcích a tranzitech v době revoluce. Když se vládnoucí a umístěné planety¹³³ výrazně liší povahou nebo důstojností – například tím, že jsou prospěšné a škodlivé, nebo v povýšení a pádu, může být rok poznamenán událostmi velmi rozmanitých nebo dokonce opačných typů.

Nativita K s tranzity revoluce 23. roku

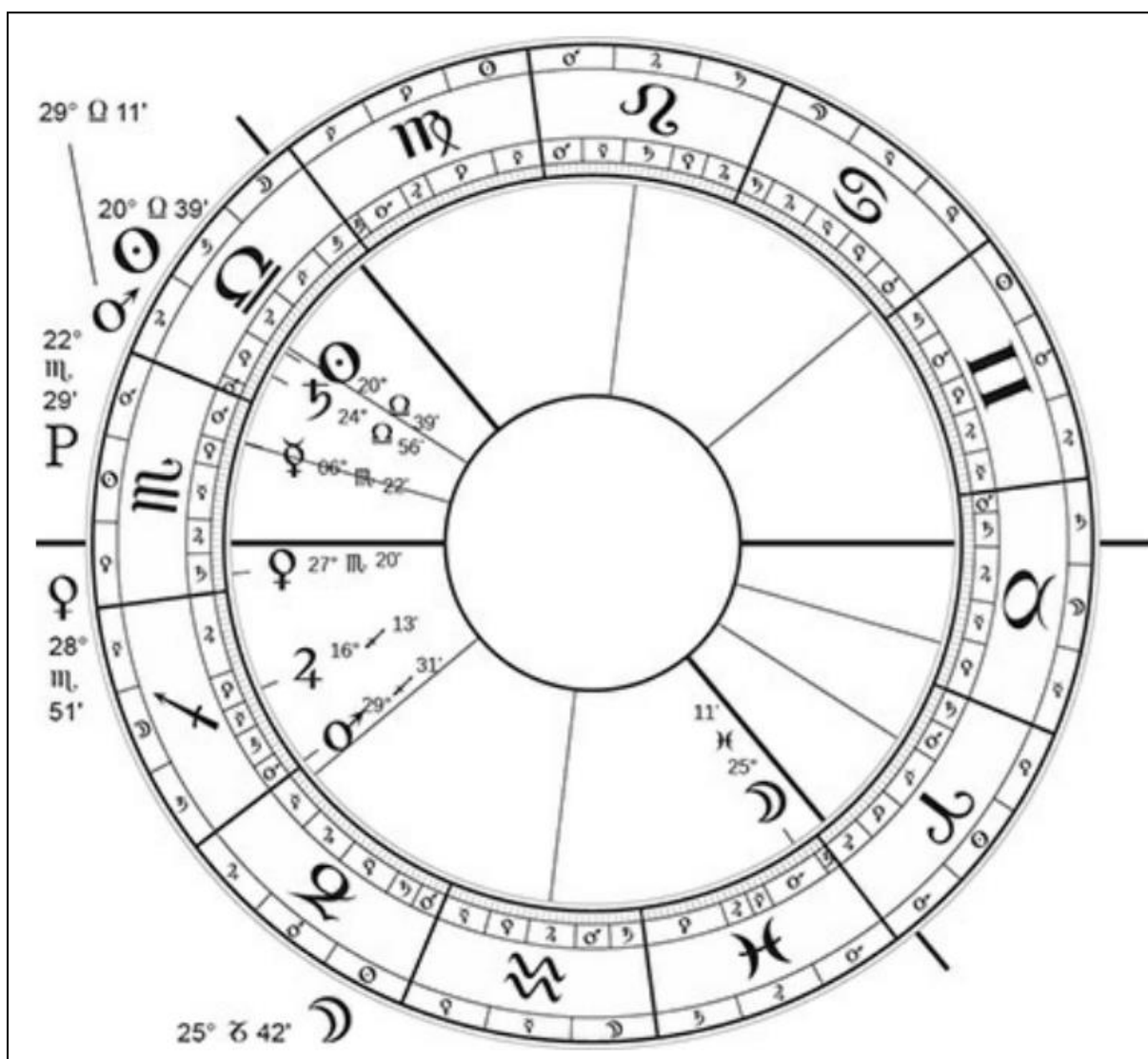
¹³³ Planety v profekčním znamení. RS

Tyto principy jsou ilustrovány zkušenostmi z mládí dotyčného na obrázku výše. Na pozadí toho, ve věku 17–19 let, kdy bylo MC poprvé nasměřováno v směru ke Slunci a samotné Slunce jako Světlo sekty bylo poté nasměřováno v směru na tělo Merkura, dotyčný získal diplom v oboru výpočetní techniky a pokračoval na univerzitě, ale brzy ztratil zájem a odešel. Tato počáteční nestabilita byla pravděpodobně způsobena umístěním Merkura na hrotu dvanáctého domu a pravděpodobně Sluncem v pádu. (O deset let později zrozenec pokračoval ve studiu s vynikajícími výsledky a nyní pokračuje v doktorátu v oboru religionistiky.) Poté, co směrnice MC a Slunce vstupují do hranic Venuše, dotyčný přešel na studium hudby, ale nedařilo se mu dobře, a když bylo MC na konci věku 22 let vedeno v směru na tělo Saturna, byl nucen to vzdát, protože mu byly odebrány finance. V té době Ascendent také vstoupil do hranic Venuše, což z této planety učinilo vysoce prominentního univerzálního chronokratora.

Náš stávající zájem se soustředí na profekční Ascendent ve Vahách ve věku 23 let, a ve Štíru ve věku 24 let. V prvním z nich, kdy Venuše vládla roku kromě toho, že byla distributorem jak úhlů, tak Světla sekty, velmi přirozeně dominovala Venušina témata. V době revoluce (viz obrázek výše) byl tranzitující Jupiter partile ve spojení s natální Venuší, což ukazuje na blahobyt a prosperitu. Na druhé straně samotná Venuše procházela znamením pádu a blížila se ke kvadratuře s Marsem, což naznačuje případné zhoršení. V narození Venuše vládne šestému, sedmému, desátému a jedenáctému domu, z nichž poslední tři mají převážně pozitivní významy, a ty do značné míry charakterizovaly rok. Na samém začátku zrozenec zahájil romantický vztah (sedmý dům), který popsal jako „polovážný“ a který trval asi rok. Celkově byl jeho život bezstarostnější, na způsob Venuše, a znovu navázal kontakt s přáteli (jedenáctý dům), se kterými ztratil kontakt během svého pobytu na univerzitě.

Asi nejzajímavějším rysem roku však byla skutečnost, že dotyčný si výrazně zvýšil výdělky tím, že dělal na stavbách, jak sám říkal, polo-kvalifikované, ale nekvalitní práce, a zejména to, že na některých z těchto prací se podíleli i jeho přátelé. Stavební práce nejsou znakem Venuše, ale velmi dobře se shodují se Saturnem, který v narození vládne druhému domu financí a zaujímá jedenáctý dům přátel ve Vahách, znamení profekce, kde je povýšen. Již jsme viděli, že MC, označující práci, bylo v tomto roce nasměřováno v směru na

tělo Saturna. I když to byla špatná direkce, která se zprvu shodovala s odebráním financí na hudební studia, zjistil jsem, že Morin měl pravdu, když učil, že důstojný škůdce produkuje „namáhavě“ dobré věci označované domem a se zpožděním, nebo nedokonalým způsobem.¹³⁴ Povýšený Saturn v jedenáctém jako promittor MC a aktivovaný profekcí ve Vahách tak nakonec dokázal vylepšit finance saturnským způsobem a ve společnosti přátel.

Nativita K s tranzity revoluce 24. roku

V následujícím roce (viz obrázek výše) se profekce vrátila k nativnímu Ascendentu ve Štíru, čímž se Mars stal vládcem roku. Kvůli svému osmiletému tranzitnímu cyklu se Venuše také vrátila do dvou stupňů od své natální pozice v konjunkci s Ascendentem, a byla tedy dvakrát aktivována profekcí, kromě toho,

¹³⁴ Viz Astr. Gall. XXI 2,2, překl. Baldwin 1974: 42 f

že nadále působila jako univerzální chronokrator. Měli bychom tedy očekávat, že se v tomto roce projeví jak témata Marsu, tak Venuše.

Převládajícím tématem roku bylo ve skutečnosti téma, které je tradičně velmi spojováno s Marsem, i když je v moderní astrologii do značné míry zapomenuto – totiž cesty nebo putování. Dotyčný, jehož domov byl v severní Evropě, strávil téměř osm měsíců nepřetržitým cestováním nejprve po Americe a poté v Austrálii. Tento univerzální význam Marsu je zdůrazněn zaprvé jeho aplikovanou konjunkcí se Sluncem, vládcem devátého domu nativity (souvisejícím rovněž s cestováním), a zadruhé skutečností, že Mars se právě chystá změnit znamení, což není neobvyklý náznak změny – včetně změny bydliště. Ale také se projevil známý sklon Marsu k násilí a nehodám: asi pět měsíců v roce byl zrozenec na cestách napaden a zraněn. Potenciál pro takové události je v nativitě naznačen aplikující kvadraturou mezi Marsem a dorůstajícím Měsícem (univerzálním signifikantem těla) v denní figuře,¹³⁵ a stejná konfigurace se opakuje i v revoluci.

Jak se tedy projevila přítomnost Venuše ve znamení profekce? Jednak, stejně jako stavební práce v předchozím roce, cestoval částečně ve společnosti přítele; ale co je důležitější, během jeho stěhování dotyčný načal to, co se mělo stát šestiletým romantickým vztahem se ženou z jiné země. I když okolnosti jejich setkání – zahraniční cesty – diktoval Mars jako vládce roku, nejtrvalejší výsledek roku tedy znamenala Venuše, která se aktivovala třemi způsoby: **jako univerzální chronokrator (distributor), jako obsazení znamení profekce v narození a návratem na ono místo narození tranzitem v době revoluce.**¹³⁶

Končíme tedy tuto kapitolu tak, jak jsme začali, tím, že si všimneme nezbytnosti kombinovat profekce s směry, abychom lépe porozuměli jejich významu a dopadu. Dalším a posledním krokem je integrace obou technik s figurou revoluce či horoskopu solární revoluce.

¹³⁵ Opět odkaz například na Firmica. RS

¹³⁶ Mé vlastní zvýraznění. RS

VIII. Posouzení figury revoluce (solární revoluce)

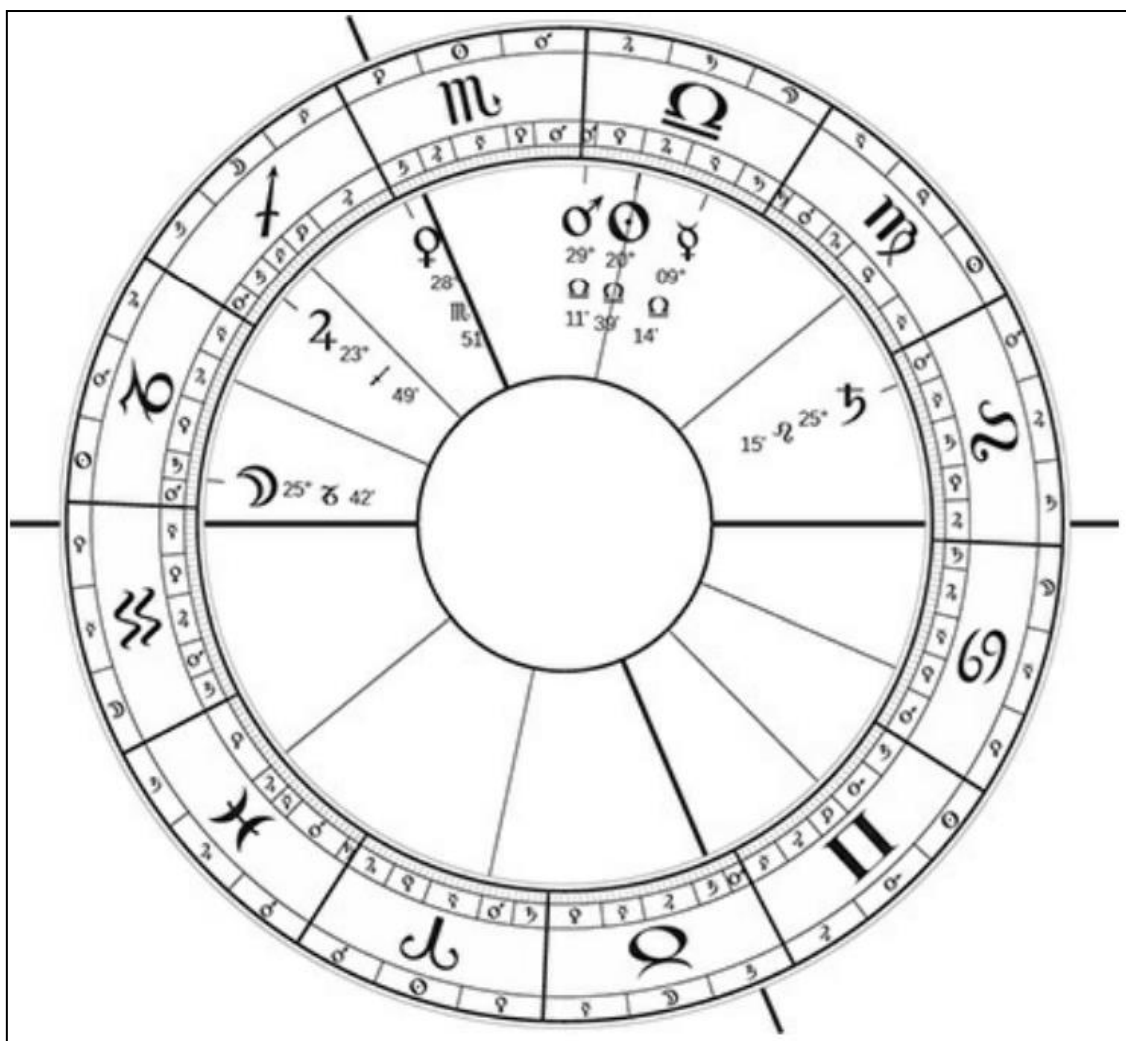
V posledních dvou kapitolách jsme se podívali na předpovědi vytvořené z nativního diagramu s jeho směry a projekcemi. Zahrnuli jsme pozice planet v době revoluce a viděli jsme, jak důležité mohou být pro přesné měření účinků těchto technik; ale až dosud jsme je považovali pouze za tranzity vzhledem k nativitě. Nyní nadešel čas zahrnout do našich úsudků úplný údaj o revoluci – v moderní terminologii horoskop solární revoluce – s využitím principů uvedených v V. kapitole.

Začneme opětovným prozkoumáním některých příkladů probíraných v kapitolách VI. a VII., abychom viděli, jaké doplňující nebo potvrzující informace mohou figury revoluce nabídnout, než přejdeme ke zcela novým příkladům. V důsledku toho bude tato kapitola nejdelší v knize. Je také pravděpodobně nejdůležitější, protože se pokouší stanovit integrovanou metodu posuzování celkových výsledků kteréhokoli roku života. Končí hloubkovým pohledem na období života jednoho zrozence, podobně jako v prvním příkladu v VI. kapitole, ale tentokrát spíše s využitím celé škály diskutovaných technik, nežli samotných směrů.

Další pohled na cestování a romanci

Začneme posledním příkladem předchozí kapitoly, který máme stále v paměti, zrozence, který většinu 24. roku strávil na cestách v zahraničí – a přitom navázal dlouhodobý romantický vztah se ženou z jiné země. Dva hlavní chronokratoři v tomto roce byli Venuše, distributor Ascendentu, která se v rámci několika stupňů vrátila do své natální pozice (ve znamení roční projekce), a Mars, který vládl roku.

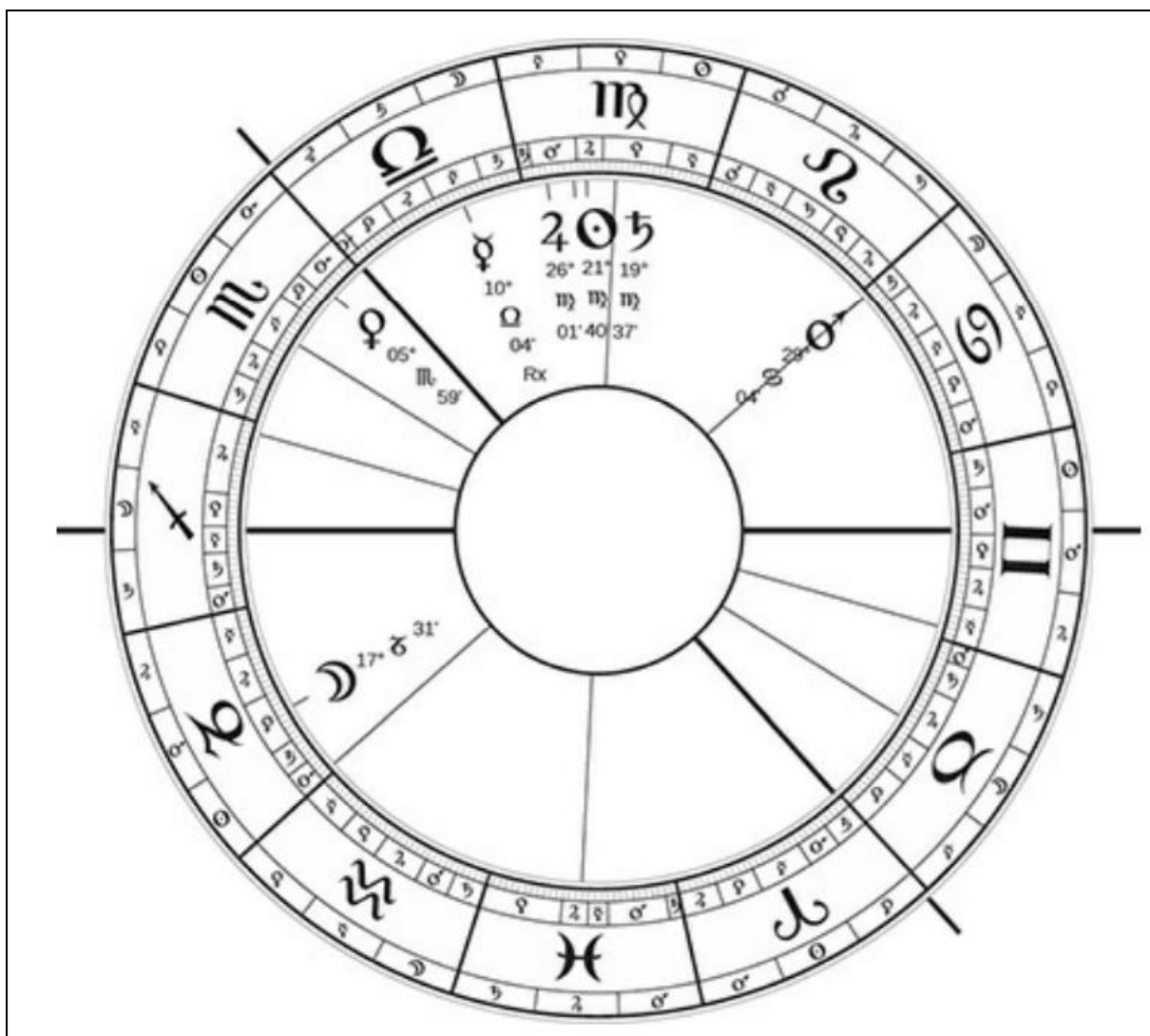
Pokud jde o Venuši, můžeme si všimnout, že je v revoluci silně úhlová (viz obrázek níže), což potvrzuje její velký vliv v tomto roce života. Konkrétněji vidíme, že Mars není pouze univerzálním signifikátorem cestování; a konjunkce se Sluncem jako vládcem devátého domu cestování v nativitě: obě planety také obávají devátý dům revoluce (Slunce je partile na vrcholu domu), což tento význam silně posiluje. To ilustruje princip vládce roku, který řídí nebo usměrňuje vliv chronokratorů vyšších úrovní, protože Venuše, signifikátor lásky a vládkyně sedmého domu, projevila své výsledky prostřednictvím zahraničních cest naznačených Marsem.

Nativita K, revoluce 24. roku

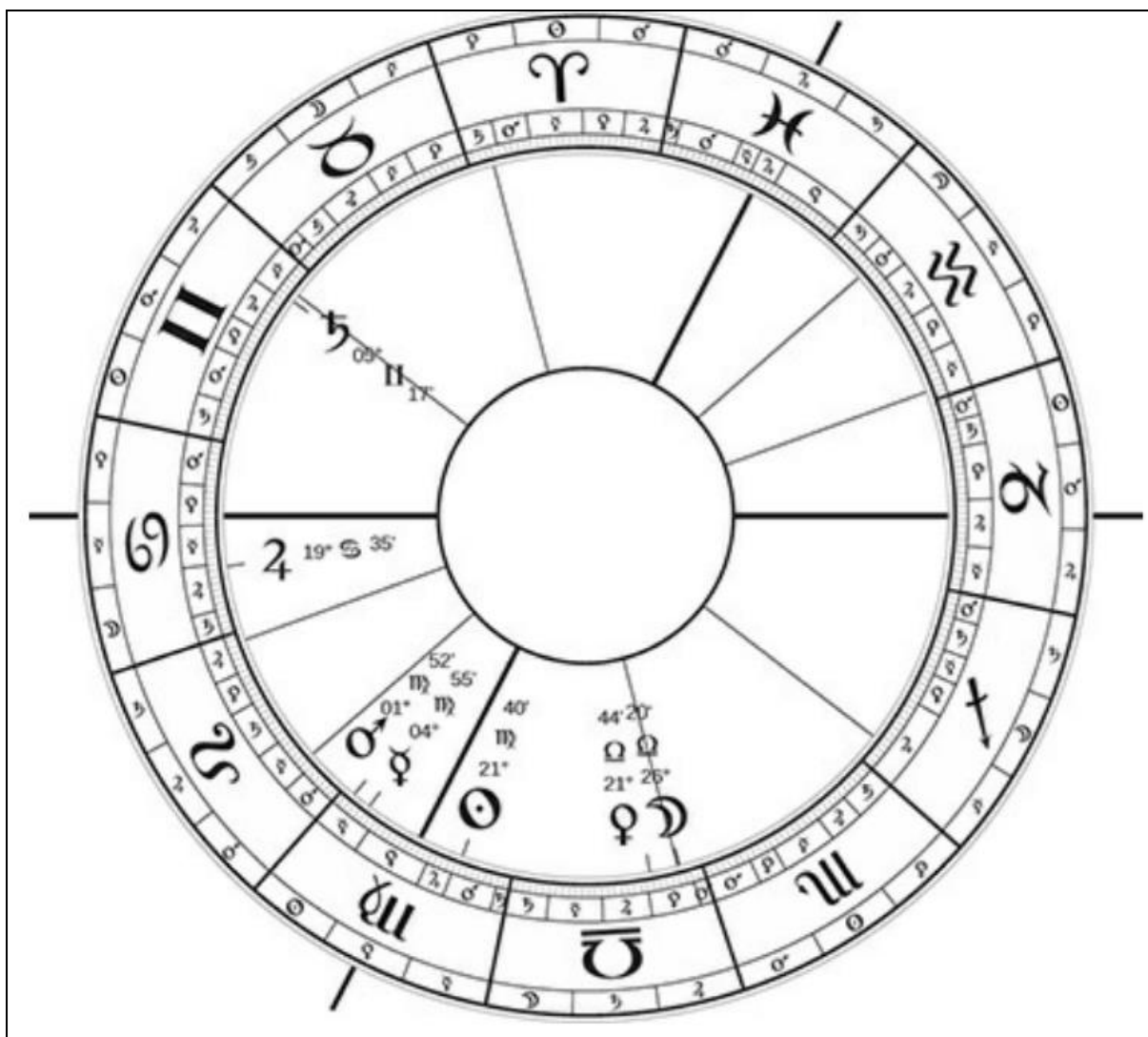
Další pohled na vyznamenání a ocenění

Nyní se vracíme k sérii revolucí, které se shodují s profesionálními poctami v jediném narození, o nichž pojednává VI. kapitola. Zrozenec (viz obrázek níže 19) se proslavil vydáním své první vědecké práce ve věku 21 let a všimli jsme si, že se to shodovalo nejen s direkcí Ascendentu do hranic Venuše (vládce MC v 10. domě), kde došlo k setkání s trigonovými aspekty Saturna a Slunce, ale také s hranicemi Jupitera a Venuše s jejich aspekty (14°–22° Kozoroha) v době revoluce. K tomu můžeme přidat fakt, že roční profekce dosáhla Panny, čímž se Merkur stal vládcem roku, což dobře souhlasí s blahodárnými vlivy projevujícími se prostřednictvím psaní.

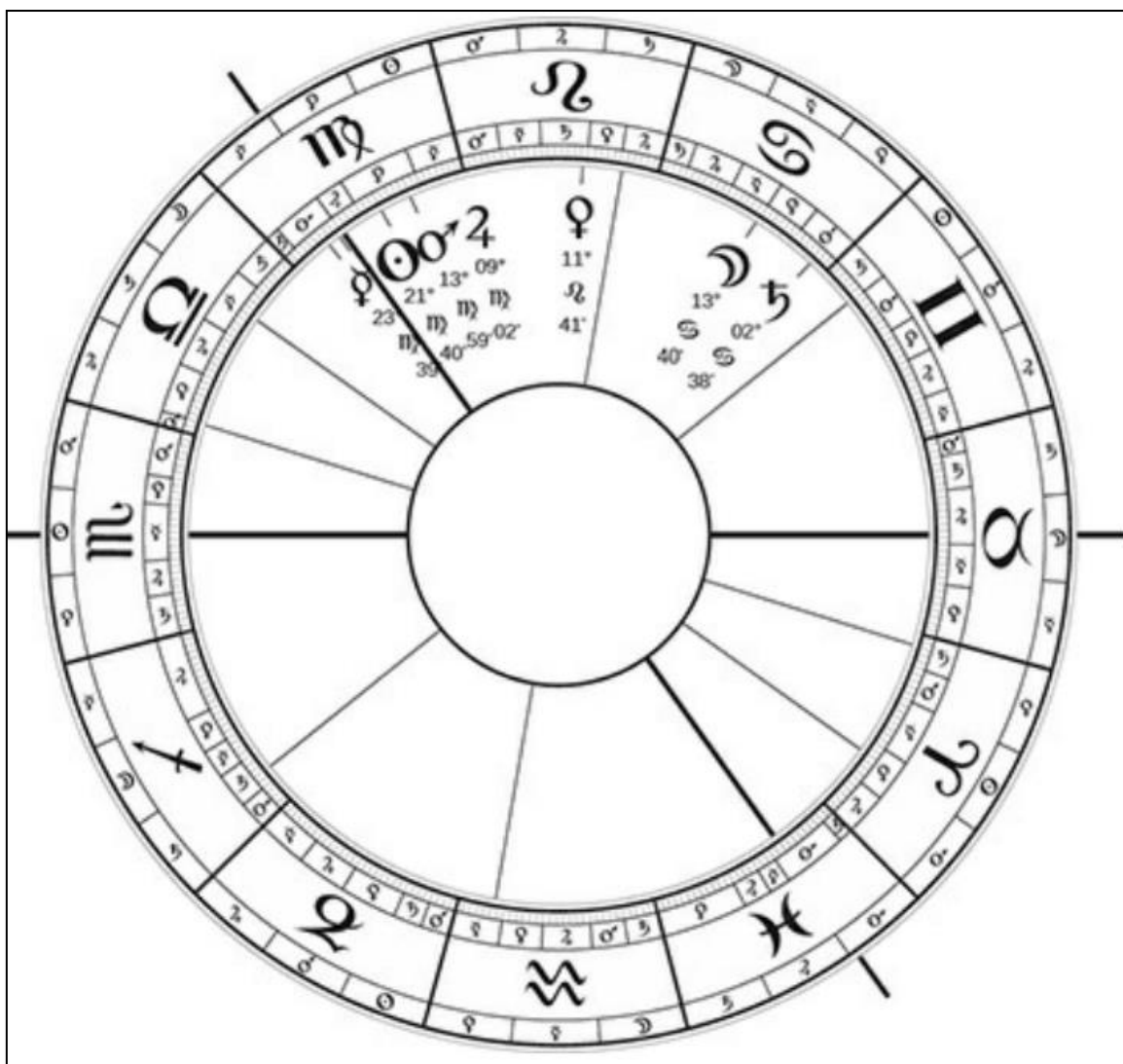
Nativita J

V horoskopu revoluce (viz obrázky níže) nyní vidíme, že Jupiter a Venuše jsou nejen vysoce důstojné povýšením a domicilem, a nadto zauímají své vlastní hranice, ale jsou také úhlové: Jupiter v prvním domě, Venuše ve čtvrtém. To potvrzuje jejich schopnost jednat, to znamená projevit šťastný potenciál naznačený jejich povahami a důstojností. Slunce jako promittor se z definice vrátilo do své natální polohy – tedy opakovalo svůj trigonální aspekt k direkčnímu Ascendentu –, a bylo podobně úhlové ve čtvrtém domě.

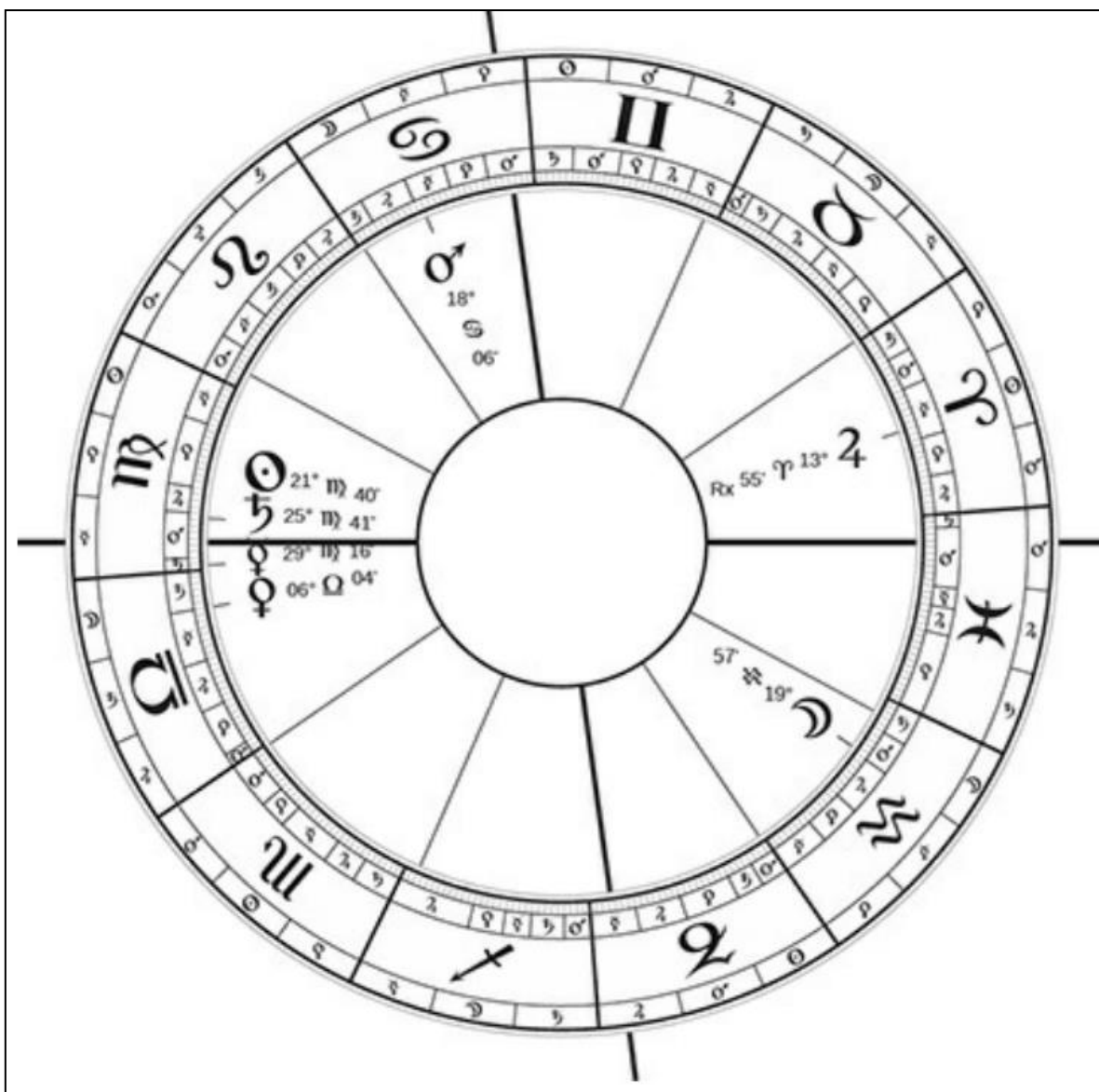
Nativita J, revoluce 21. roku

Dále jsme si všimli, že tento zrozenec obdržel za svou knihu cenu královské akademie ve věku 23 let, kdy bylo MC nasměřováno v směru na sextil Slunce v hranicích Jupitera (19°–24°) ve Štíru. V revoluci pro ten rok (viz obrázek níže) je Slunce jako promittor partile ve spojení s MC – jako klasická konfigurace pro „pocty od krále“, kterou je možné získat –, a také v těsném spojení s Merkurem v jeho domicilu/povýšení. Tento důstojný a vysoce úhlový Merkur vrhá jak trigonální aspekt do hranic direkčního Ascendentu, tak i sextil do hranic MC.

Nativita J, revoluce 23. roku

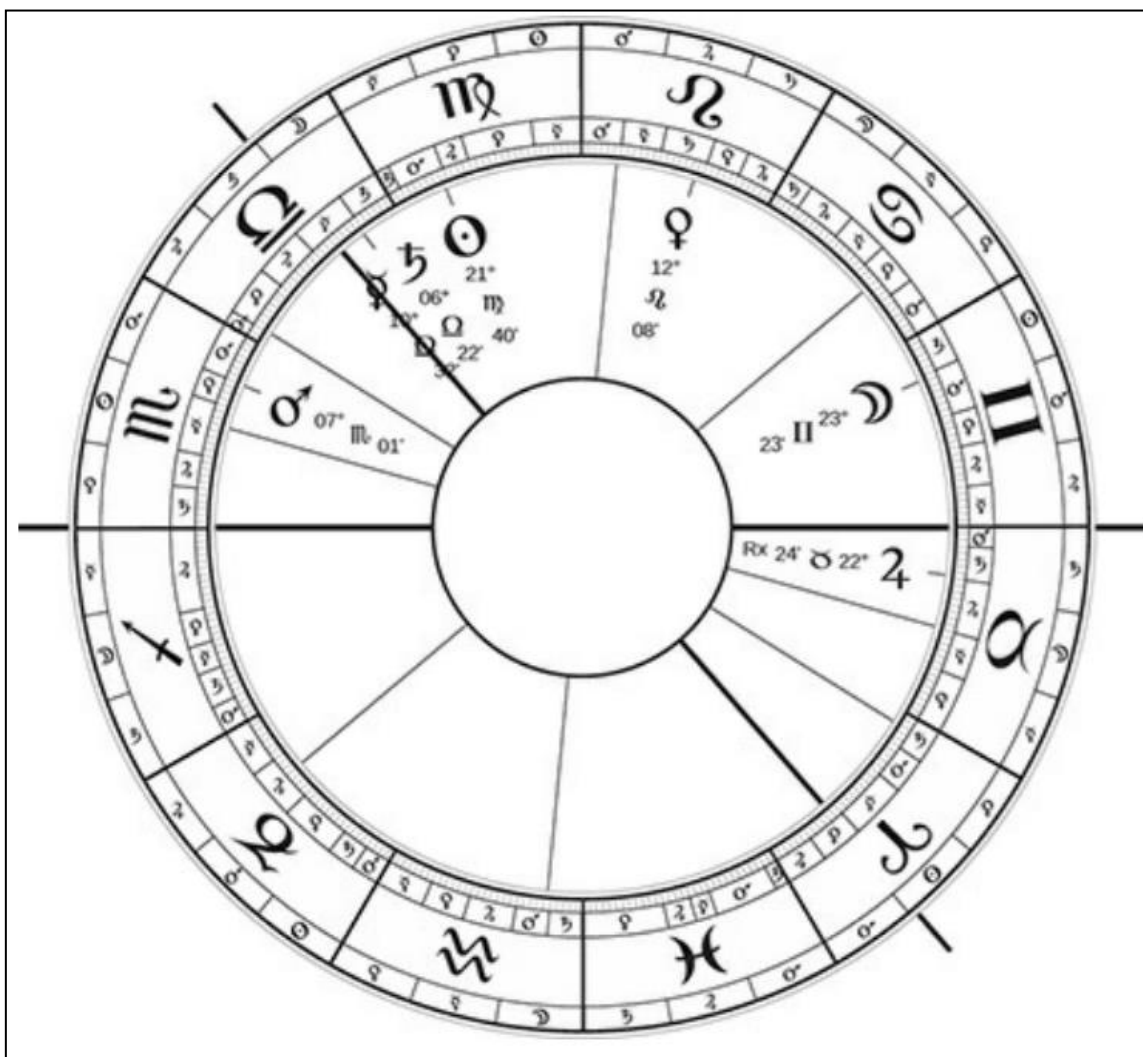
Ve věku 30 let direkční Ascendent zdokonalil trigon s nativním Merkurem v hranicích Venuše (7°-13°) ve Vodnáři, což se shoduje s direkcí Slunce ke konjunkci Venuše s šířkou. Merkur je univerzálním signifikátorem učení a vládne sedmému domu manželství; Venuše je univerzálním symbolem lásky a vládne desátému domu povolání. V tomto roce se dotyčný oženil a získal doktorát. V horoskopu revoluce (viz obrázek níže) jsou planety Merkur a Venuše v prvním domě velmi úhlové a ve svých příslušných domicilech; Merkur vládne roku a Venuše je v několika stupních v konjunkci s nativním Merkurem.

Nativita J, revoluce 30. roku

Ke třetímu případu, kdy byl Merkur v trigonu s direkčním Ascendentem – tentokrát v revoluci – došlo ve věku 31 let, s výsledky velmi podobnými těm ve věku 23 let, protože jedna z knih mu vynesla ocenění od královské akademie. V revoluci pro ten rok (viz obrázek níže) se Merkur partile vrátil do své natální pozice a je partile ve spojení s MC, z něhož vrhá trigonový aspekt do hranic Venuše ve Vodnáři (stále hranice direkčního Ascendentu). Jak tomu bylo ve věku 23 let, důraz na desátý dům nejen dává Merkurovi sílu jednat, ale také potvrzuje povahu prospěšné události. Při porovnání této figury s figurou pro 30. rok, je Venuše, přestože je distributorem a také v aspektu na direkční Ascendent, mnohem méně nápadná, zatímco Merkur je umístěn stejně nápadně jako předtím či ještě více. Není proto divu, že významy promittora

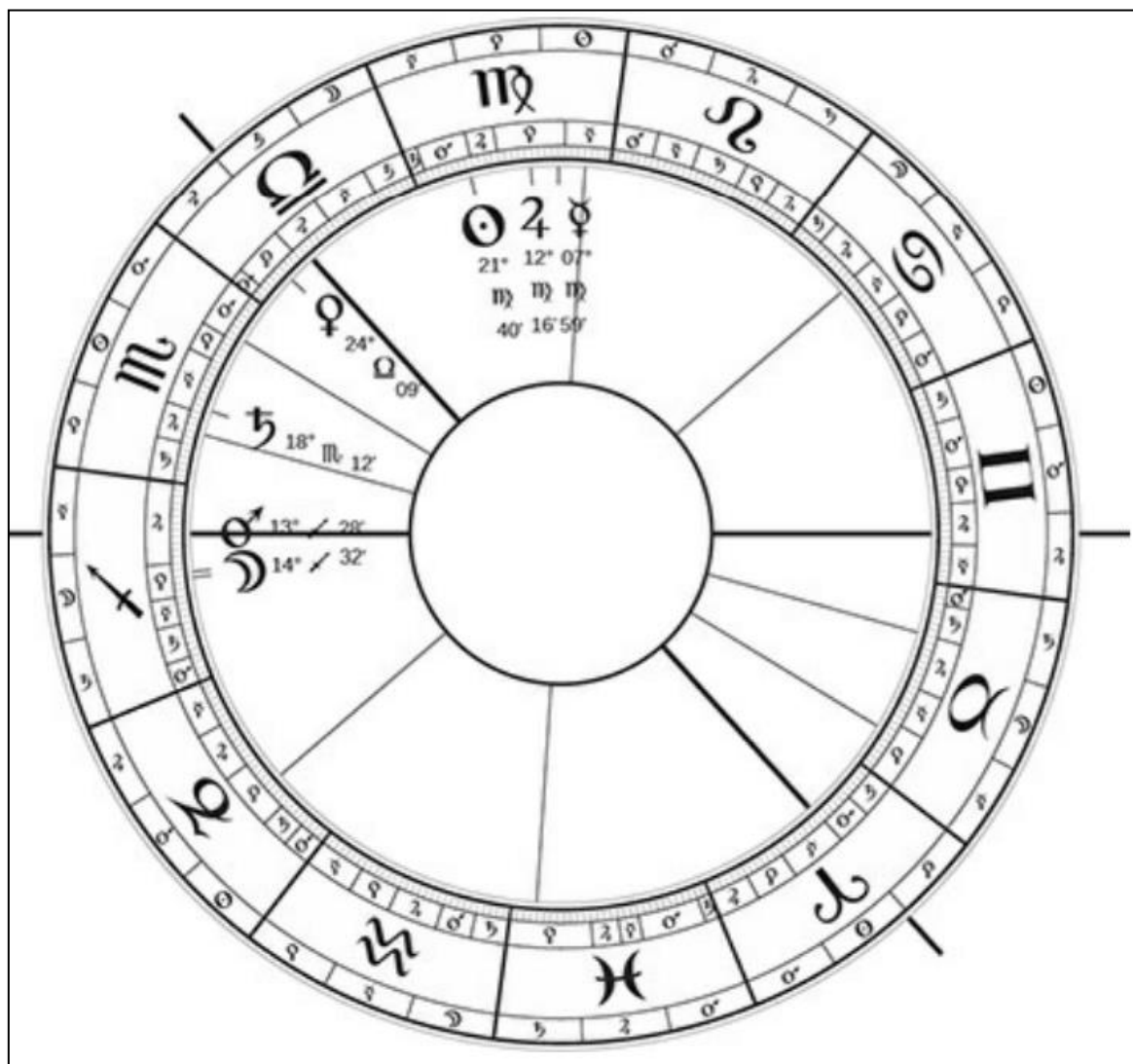
Merkura by měly více odpovídat událostem ve věku 31 let, nežli významy Venuše.

Nativita J, revoluce 31. roku

Posledním rokem života tohoto zrozence, který jsme zkoumali v kontextu vyznamenání a ocenění, byl 35. rok, kdy byl vybrán do velmi konkurenceschopného výzkumného stipendia. V revoluci pro tento rok (viz obrázek níže) je to Venuše, vládkyně desátého domu narození, která je těsně spojena s MC ve svých vlastních důstojnostech domicilu a hranic, zatímco vrhá trigonový aspekt do hranic direkčního Ascendentu, což jsou hranice Marsu na 20°–25° Vodnáře. Znovu tak vidíme vzor planety s příslušnými významy, ovlivňující oblasti nativity aktivované technikami vyšší úrovně a účinným způsobem k tomu umožněné tím, že jsou mocně umístěny ve figuře revoluce.

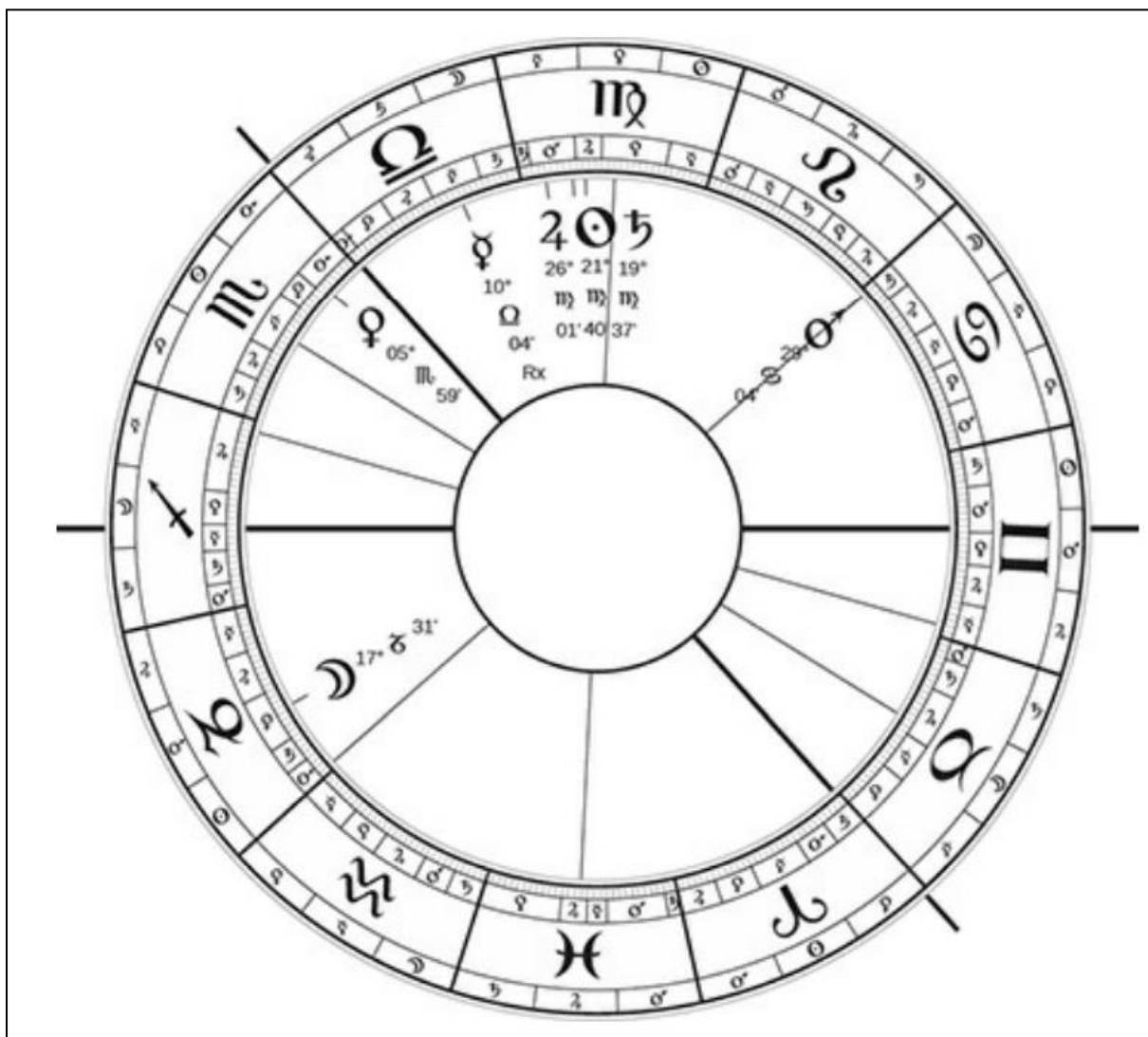
Nicméně tato konkrétní revoluce má i temnější stránku. Toho jsme se již dotkli v VII. kapitole a dále to prozkoumáme v dalším oddíle.

Nativita J, revoluce 35. roku

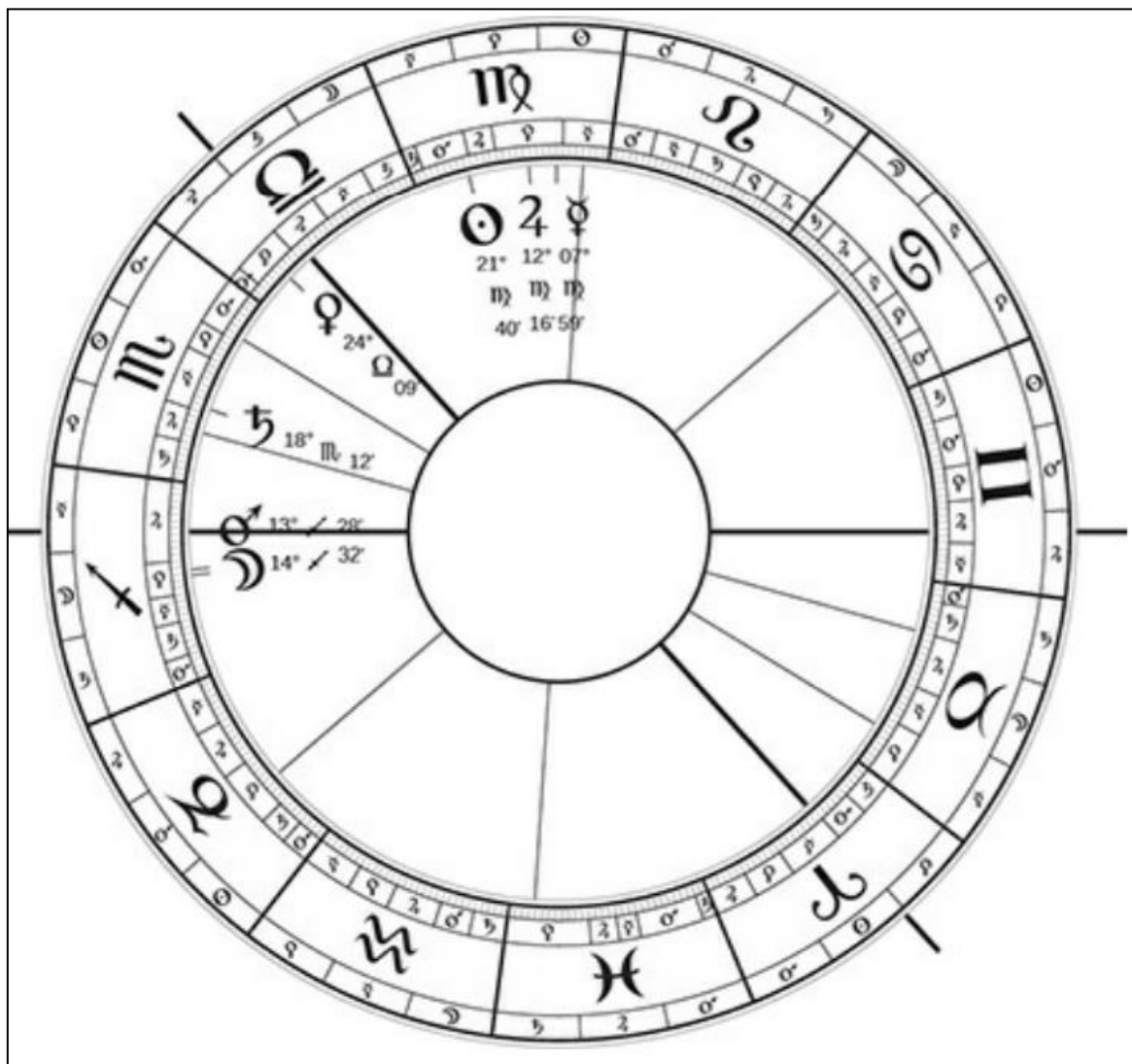
Další pohled na ztrátu rodičů a přátel

Ve stejném narození, jak je uvedeno v VII. kapitole, dosáhla roční profekce Ascendentu ve Štíru ve věku 35 let, čímž se Mars stal vládcem roku. Zároveň byl Ascendent v tomto roce veden v direkci přes hranice Marsu (20°–25°) ve Vodnáři, takže Mars zastával dvojí funkci chronokratora. V narození (*Nativita J*) je Mars ve svém pádu na hrotu osmého domu a vládne čtvrtému a jedenáctému domu; v revoluci (viz obrázek níže) je Mars v prvním domě poblíž Ascendentu, což naznačuje velkou sílu jednat, ale také naznačuje zdravotní problémy. To potvrzují těsné konfigurace Marsu s Měsícem (univerzálním signifikátorem těla, a v nativitě vládcem osmého domu v prvním) a Jupiterem (vládce natálního Ascendentu).

Nativita J

Obě konfigurace se separují, což naznačuje, že tyto problémy začaly již v předchozím roce. Tato revoluce, která zde není zobrazena, způsobila, že se Měsíc aplikoval na tělo Marsu, přenášel světlo z Venuše jako vládce roku, a samotná Venuše se aplikovala kvadraturou na Saturna.

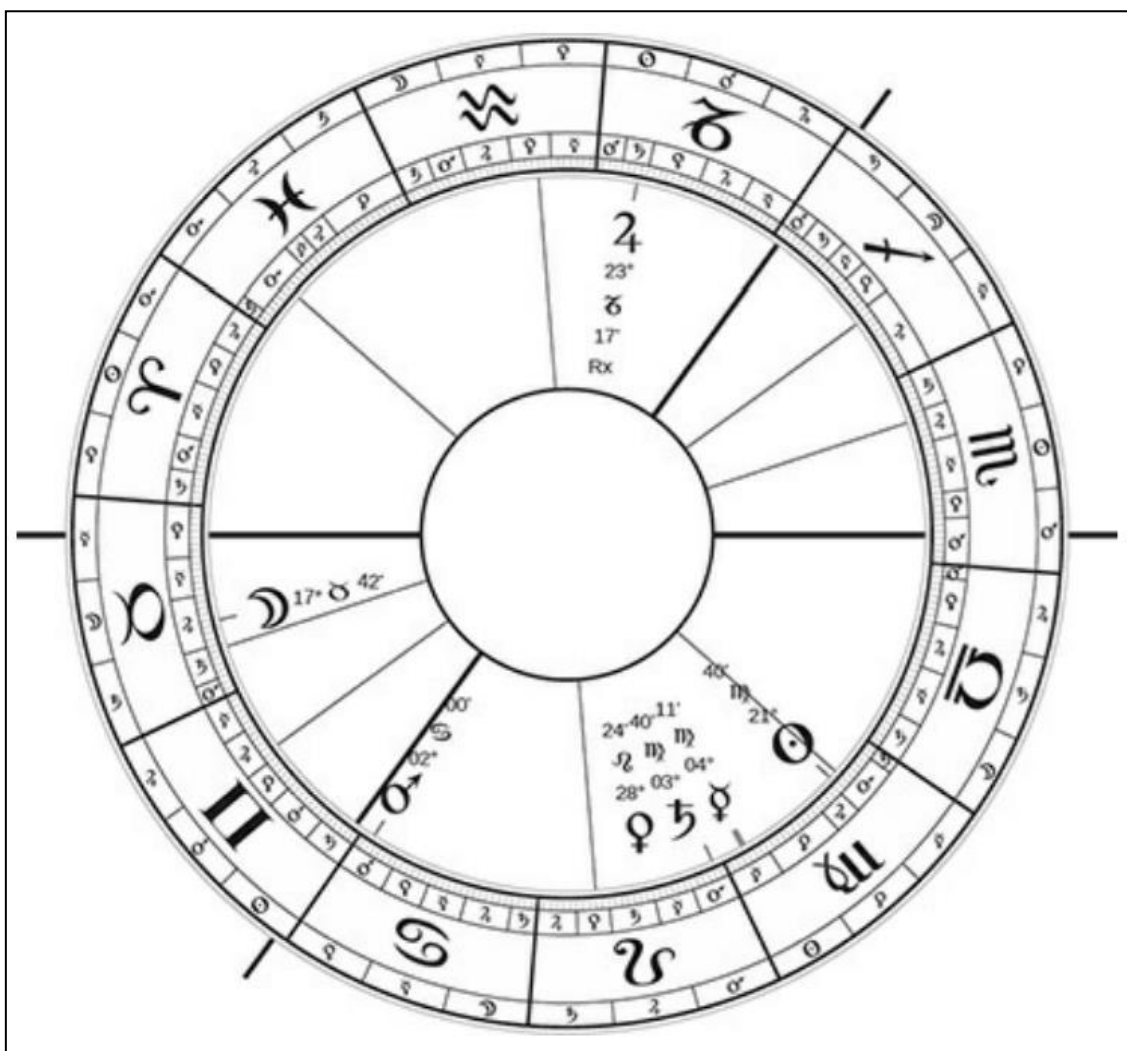

Nativita J, revoluce 35. roku

Ještě traumatictější je, že blízký přítel tragicky a nečekaně zemřel v tomto roce, zatímco další přítel byl o týden později přepaden nožem. Kromě toho, že Mars vládne jedenáctému domu přátel v narození (a také v revoluci, i když tomu přiřádám menší význam), můžeme si všimnout, že Saturn je partile spojen se stupněm profekce v jedenáctém domě revoluce.

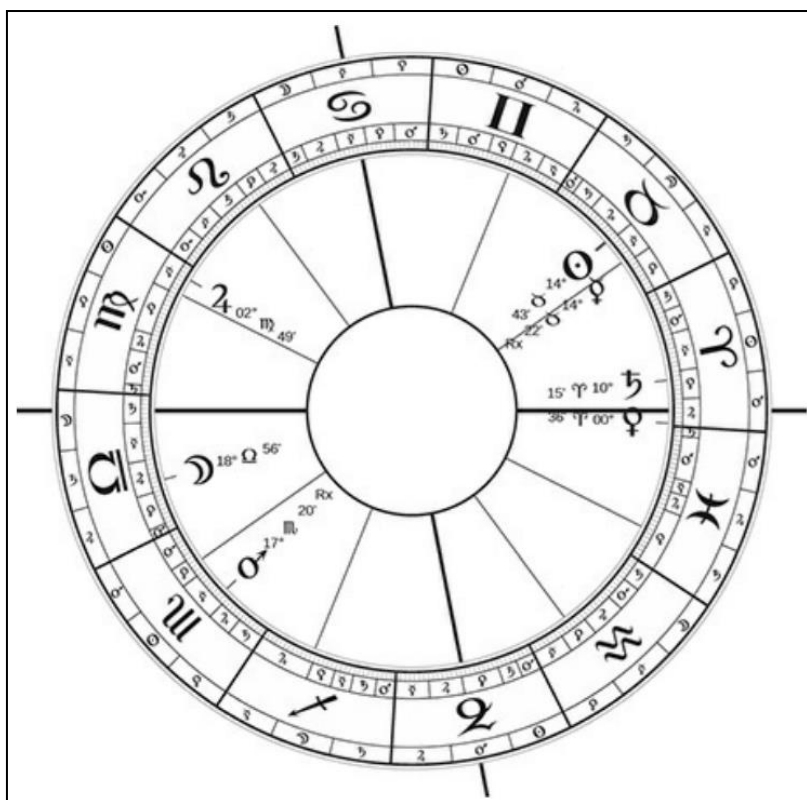
Ve věku 28 let, jak bylo také uvedeno v předchozí kapitole, byl Mars rovněž vládcem roku, protože roční profekce dosáhla Berana. V tomto roce byl

Ascendent veden v direkci do opozice Marsu s šířkou, čímž se Mars opět stal dvojítm chronokrátorem. V revoluci (viz obrázek níže) se Mars vrátil do svého znamení pádu a je silně úhlový ve čtvrtém domě rodičů a zároveň vládne čtvrtému domu narození. To byl rok, kdy matka zrozence zemřela, také zcela náhle. Měsíc byl ve stejném roce veden v direkci do opozice Slunce, čímž byl následován opozicí Saturna s šířkou.

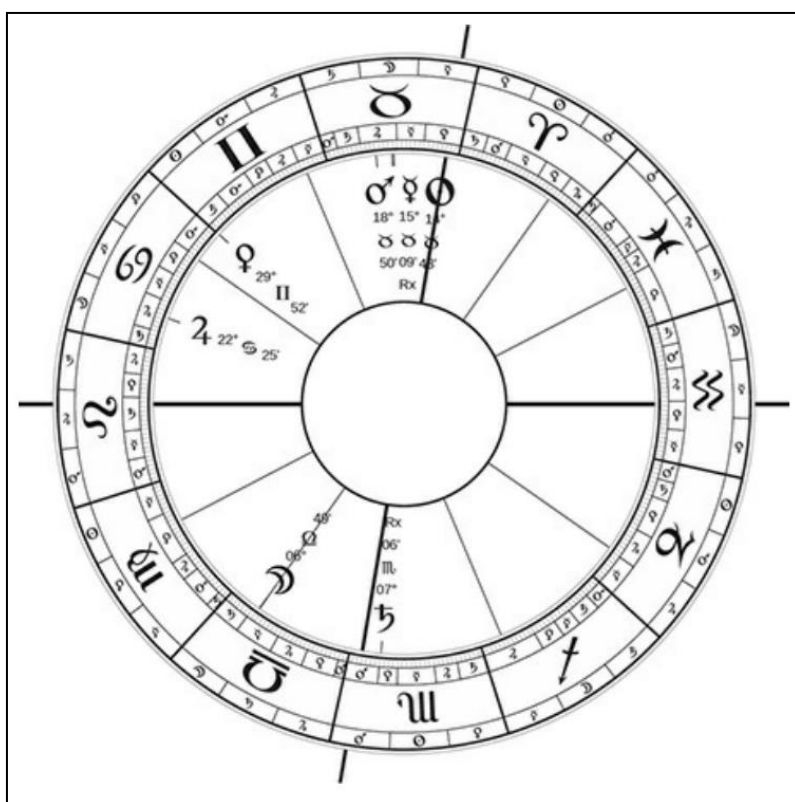

Nativita J, revoluce 28. roku

Přejdeme-li nyní k dalšímu narození (viz obrázek níže), o kterém jsme dříve hovořili v VII. kapitole, všimli jsme si, že zrozenec ztratil otce ve věku 46 let. Roční profekce Ascendentu pak dosáhla Lva, čímž se Slunce (univerzální signifikátor otce) stalo vládcem roku. Slunce je natálně v osmém domě, konfigurováno s Marsem opozicí a v revoluci (viz obrázek níže) se tato konfigurace opakuje těsnou konjunkcí.

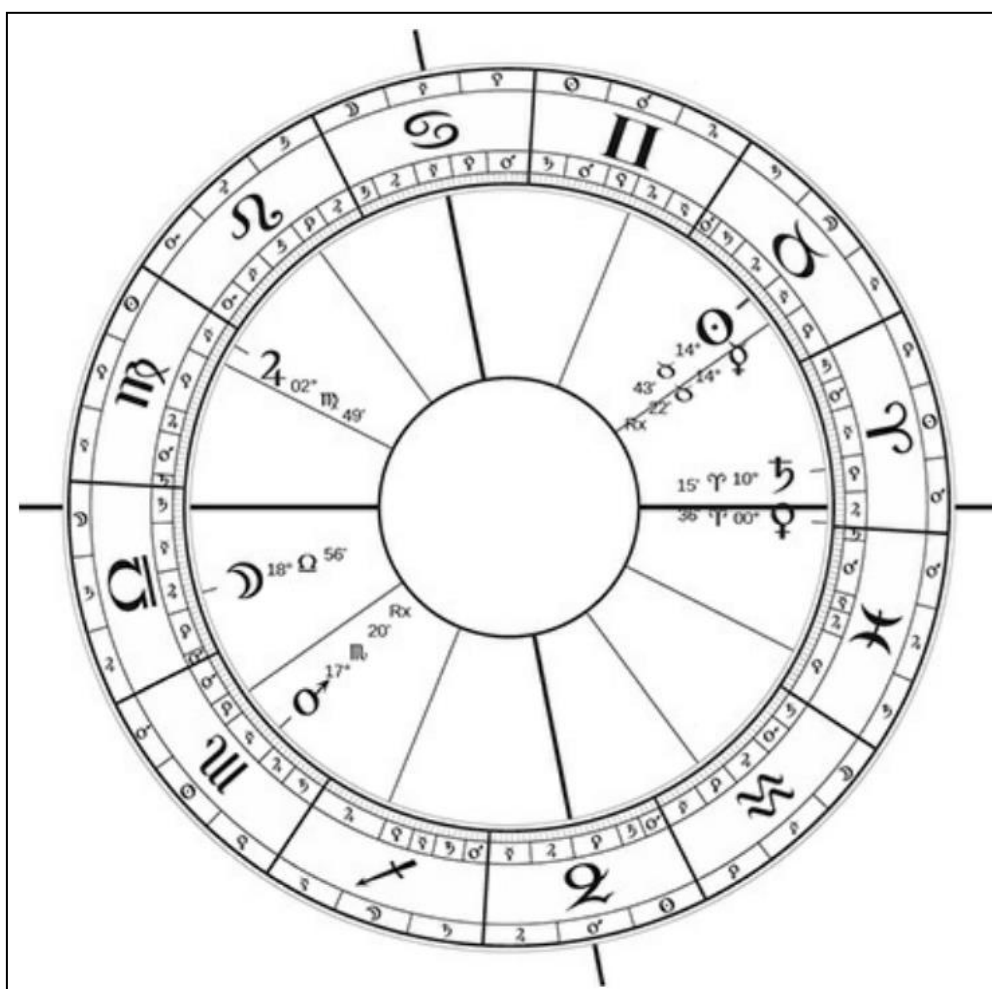
Nativita G

Nativita G, revolve 46. roku

K těmto úvahám nyní můžeme přidat, že Ascendent byl veden v direkci přes hranice Marsu (0° – 7°) ve Štíru, čímž se Mars stal společným chronokrátorem se Sluncem a mocně aktivoval jejich konfiguraci. Navíc Saturn – vládnoucí natálnímu čtvrtému domu rodičů a v konjunkci s hrotem čtvrtého domu revoluce – se právě chystal vstoupit do těchto hranic retrográdním pohybem, navíc aspektoval konjunkci Slunce/Mars v desátém domě. Jak bude diskutováno v IX. kapitole, Saturn hrál klíčovou roli při načasování události označované těmito umístěními.

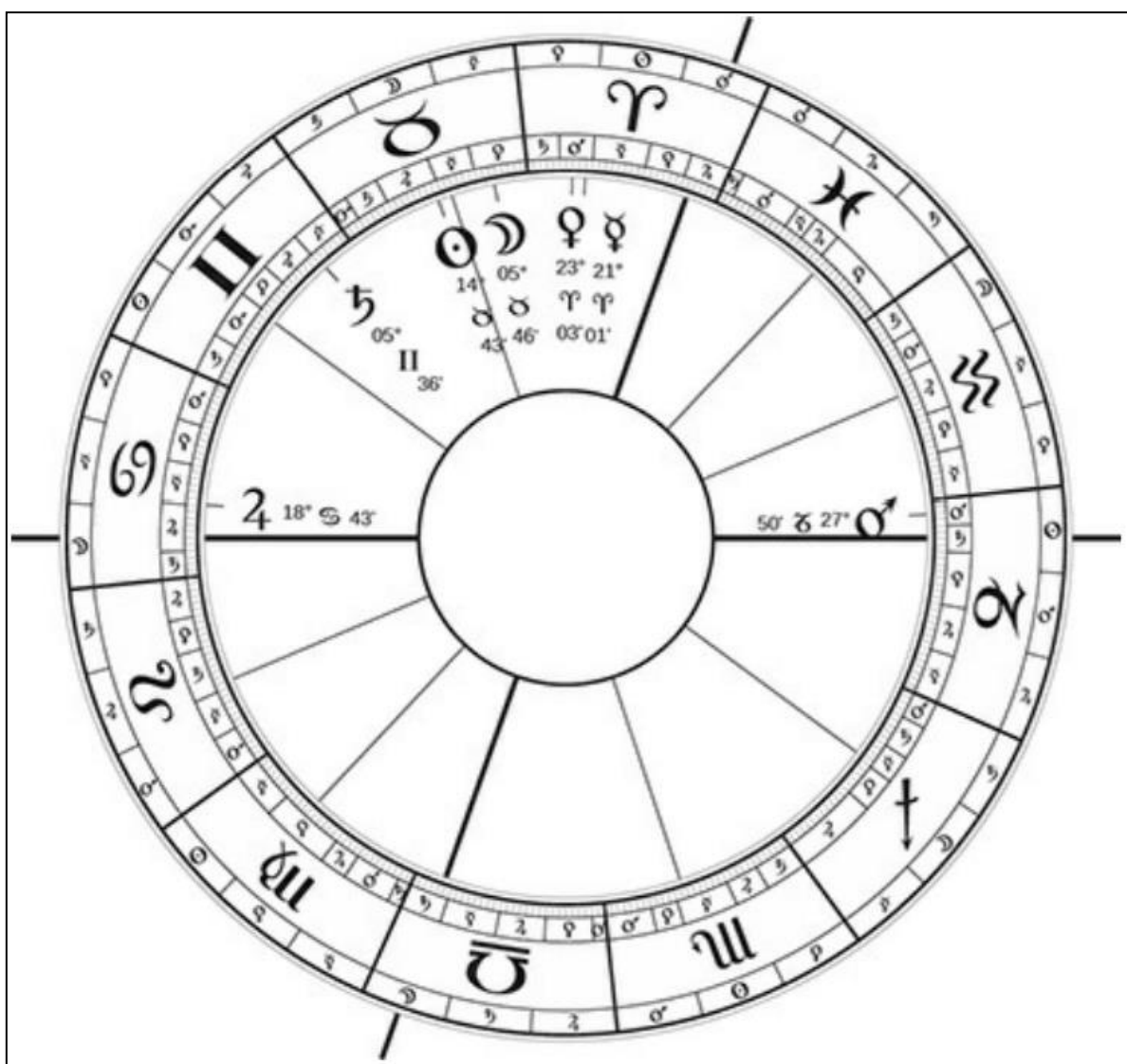
Konfliktní indikace

Nativita G

Náš poslední přezkoumaný příklad z VII. kapitoly se týká stejné nativity (viz obrázek výše) a ilustruje Ptolemaiův princip, kdy se šťastné události odehrávají v jedné oblasti života, zatímco jiná oblast je sužována neštěstím. Ve věku 34 let učinil dotyčný velký kariérní postup dokončením doktorátu, ale

zároveň se jeho desetileté manželství rozpadlo. I toto byl rok profekce do Lva, díky němuž se Slunce stalo vládcem roku a reaktivovalo jeho nativní opozici vůči Marsu, vládci sedmého domu. Ascendent byl v této době veden v direkci přes hranice Venuše (21°–28°) ve Vahách a Mc bylo v hranicích Merkura (18°–24°) ve Lvu, přičemž nedávno zdokonalilo sextil s Měsícem, vládcem desátého domu v prvním. Kromě toho byl Měsíc sám veden v direkci přes hranice Merkuru (11°–19°) ve Štíru a právě se chystal zdokonalit konjunkci s Marsem bez šířky.

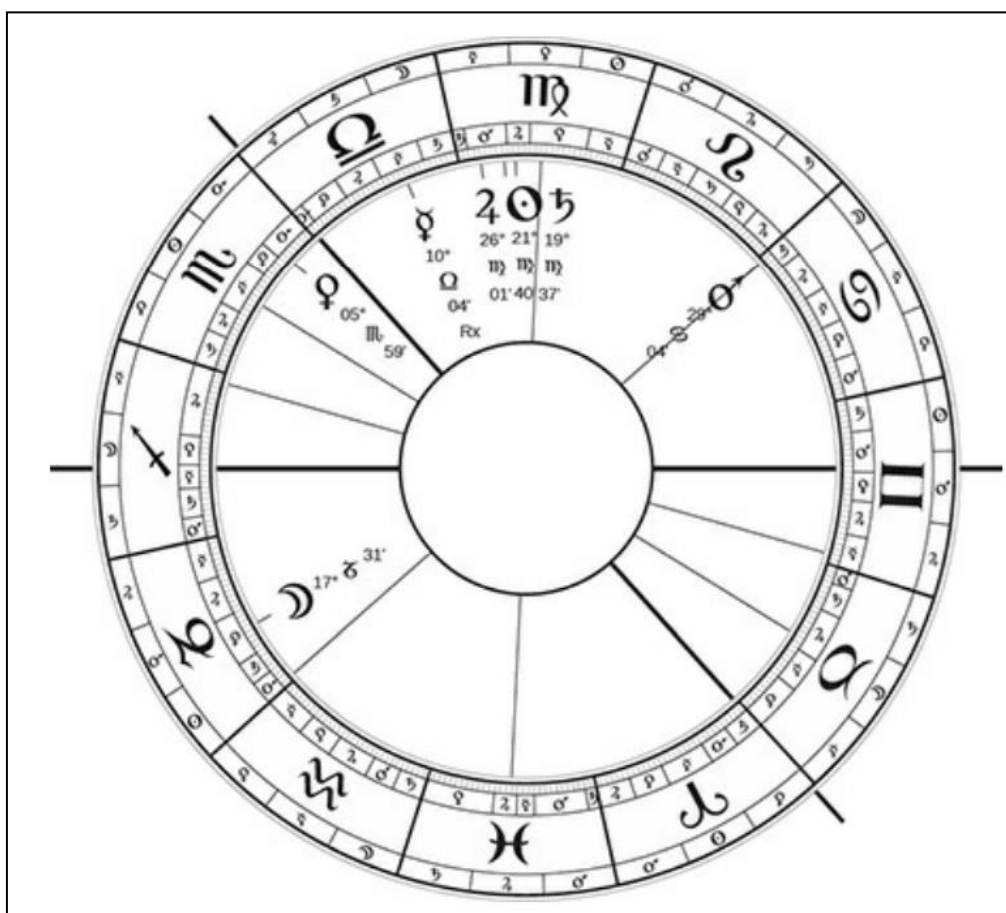

Nativita G, revoluce 34. roku

V revoluci (viz obrázek výše) najdeme Venuši a Merkura – distributory Ascendentu a MC – v konjunkci v desátém domě a vrhající aspekty do direkčních hranic obou úhlů (trigony v případě MC). Slunce jako vládce roku je v

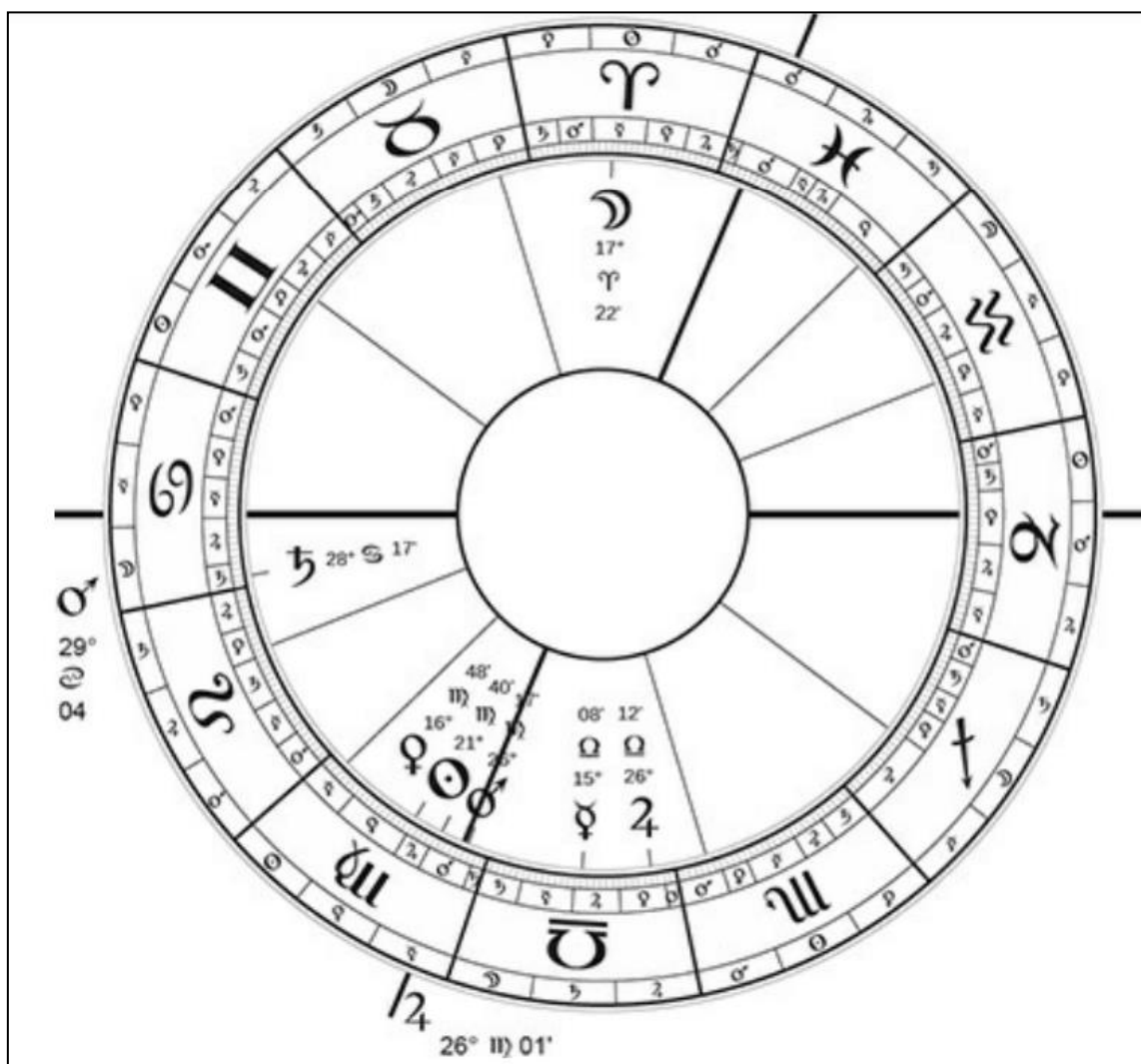
jedenáctém domě a povýšený Měsíc – vládce nativního desátého domu a promittor direkčního MC – se na něj aplikuje konjunkcí z desátého. Samotné Slunce se sextilem přibližuje k povýšenému Jupiteru, nad obzorem, ale stále je spojen se stupněm Ascendentu v rámci svého vlastního orbisu světla. Tato umístění a aspekty jasně ukazují na vzestup postavení v tomto roce, spojený s profesí zrozence.

Současně je však Venuše jako distributor Ascendentu poškozena aplikační kvadraturou na Mars, vládce nativního sedmého domu umístěného v sedmém domě revoluce. Mars také vrhá svůj další kvadrurní aspekt do hranic direkčního Ascendentu na konci Vah. Tento důraz na Mars a sedmý dům silně naznačuje manželský konflikt a rozchod. Přijetí Venuše v Beranu Marsem sice mohlo zabránit jejím násilnějším projevům, ale také potvrzuje, že Mars, který navíc drží pravý konec aspektu a zaujímá svůj nejvyšší stupeň exaltace, má v konfiguraci navrch.

Nativita J

Někdy se protichůdné indikace mohou týkat jedné oblasti horoskopu nebo života zrozence, což činí předpověď mimořádně obtížnou. Jeden takový případ související s předchozí nativitou (viz obrázek výše) byl stručně popsán v mé dřívější knize o direkcích. V té době jsem spíše inklinoval k Morinově praxi úplného vyloučení planetárních hranic a kompenzaci ztráty tím, že jsem všechny planety (a vrcholy domu) použil jako potenciální signifikátory, a moje analýza direkcí byla provedena z této perspektivy. Během posledního desetiletí jsem si však získal velký respekt pro prediktivní užitečnost hranic a začal jsem se soustředit na úhly a Světla jako na nejdůležitější (i když ne jediné) signifikátory, které je třeba vést v direkci. I když stále věřím, že body uvedené v mé dřívější analýze jsou platné, nyní považuji některé z nich pouze za druhořadé.

Nativita J, revoluce pro 25. rok s nativními umístěními mimo horoskop

Jednalo se o 25. rok, kdy Ascendent právě vstoupil do hranic Marsu (26°–30°) v Kozorohu, přičemž se současně setkal s tělem Měsíce s šířkou a trigonovým aspektem Jupitera. Jupiter byl také aktuálním distributorem MC a v revoluci (viz obrázek výše) byl přítomen v hranicích Venuše ve Vahách, přes které bylo vedeno v direkci Slunce – Světlo sekty. Nativní Mars, stejně jako Mars z revoluce, Jupiter a Saturn, všechny vrhají aspekty do hranic direkčního Ascendentu. Roční profekce dosáhla Kozoroha, čímž se stal Saturn vládcem roku. Všechny tyto planety byly úhlové, stejně jako Měsíc (promittor Ascendentu).

Co si máme myslet o takovém zmatku indikací? Můžeme začít tím, že se je pokusíme roztrdit do dvou tříd:

Šťastné	Nešťastné
Ascendent je veden v direkci na trigon Jupitera	Ascendent je vedený v direkci přes hranice Marsu
Jupiter revoluce aspektuje hranice direkčního Ascendentu	Mars nativity a revoluce aspektují hranice direkčního Ascendentu
Jupiter revoluce je přítomný v hranicích direkčního Slunce	Saturn revoluce aspektuje hranice direkčního Ascendentu
MC je vedeno v direkci do hranic Jupitera	Saturn jako vládce roku

Direkce Ascendentu k tělu Měsíce je obtížněji klasifikovatelný. Měsíc sám o sobě není ani prospěšný, ani škodlivý; vládne osmému domu narození, což naznačuje určité utrpení, ale v revoluci zaujímá desátý a aplikuje Jupitera.

Nelze popřít výzvu, která je spojena s posuzováním případů silně smíšených indikací, ale přesto lze učinit určitá definitivní prohlášení. Jedním z nich je, že pouhý počet zdokonalujících se direkcí a planet interagujících s direkce ve figuře revoluce znamená rok plný událostí. Za druhé, silné škodlivé a prospěšné indikace, které jsou přítomny současně, se obvykle navzájem nevyrušují, ale spíše vedou tam, kde je to možné, k událostem obou typů projevujících se: úspěch a neúspěch, zisk a ztráta, spojení a odloučení atd.

K tomu, že jeden nebo druhý typ události převládá, mohou přispívat různé faktory; ale možná ještě důležitějším principem, který je třeba poznamenat, je, že když nešťastná událost je naznačena škůdci a zúčastněné

dobrodějné planety nejsou početné nebo dostatečně silné, aby tomu zabránily, jejich významy se často projeví jako okolnosti obklopující událost. Abū Ma'shar tedy říká, že Jupiter podílející se na aspektu, když je Mars distributorem, a jeho špatný stav (ačkoli tomu tak není přesně v tomto případě), znamená problémy způsobené lidmi typu Jupitera: *„něco ohavného ho ovlivní ze strany administrátorů a úřadů a přiměje ho to k mocným lidem, ale ti se k němu budou chovat nepřátelsky“*.¹³⁷

Výrok Abū Ma'shara ve skutečnosti přesně odráží některé zkušenosti zrozenec v tomto roce. V chronologickém pořadí byly čtyři hlavní události související s kariérou: (1) Kniha, kterou zrozenec napsal, byla zařazena do užšího výběru prestižní ceny, ale nevyhrála. (2) Zrozenec požádal o juniorské výzkumné stipendium, ale jeho žádost byla diskvalifikována na základě toho, co se později ukázalo jako nesprávné, v rámci vnitrorezortního boje o moc. (3) Zrozenci bylo nabídnuto místo ve vládní agentuře odpovědné za rozvoj vědy a vědy. (4) Zrozenec podal druhou žádost o stipendium ekvivalentní té první a byl úspěšný. Rok byl tedy nakonec rokem úspěchu a cti, ale s určitým počátečním zklamáním a tváří v tvář odporu „správců a úřadů“.

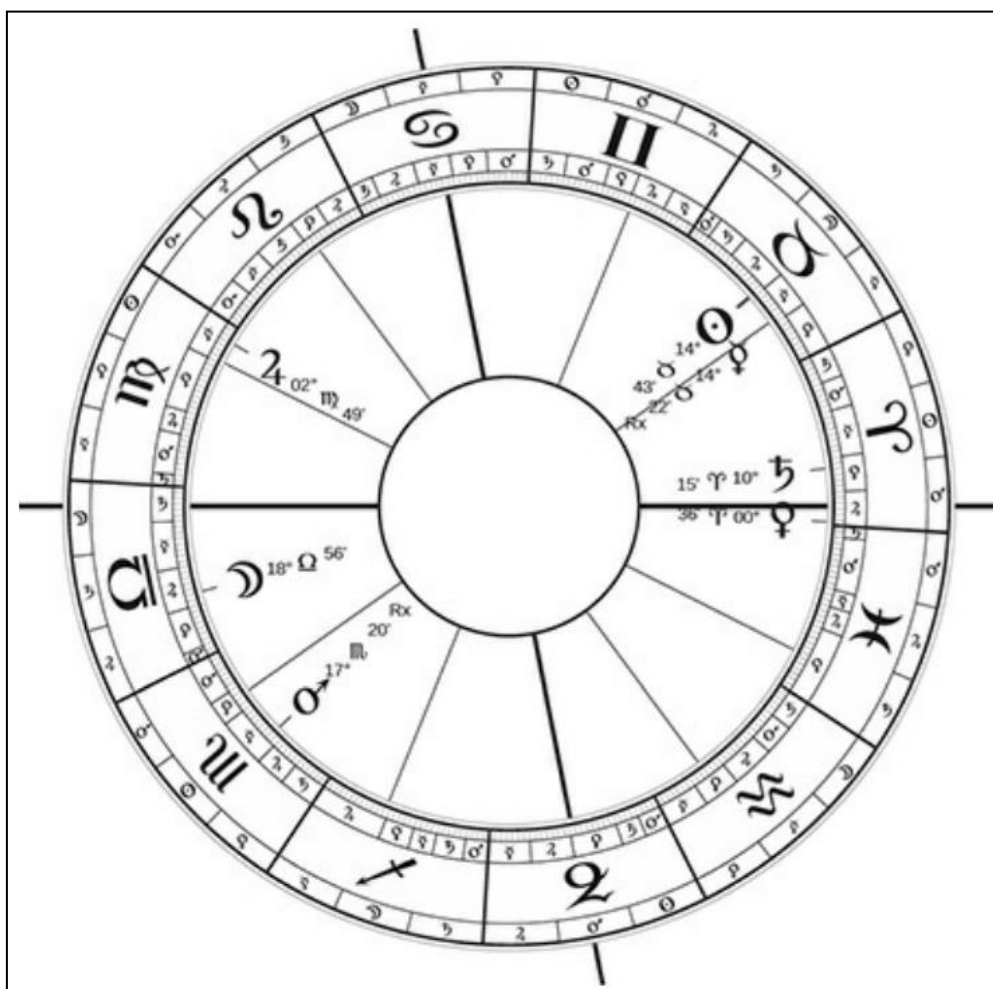
Se srozumitelností zpětného pohledu si můžeme všimnout, že Saturn jako vládce roku tvoří vzájemnou recepci s Jupiterem (vládce natálního Ascendentu, a chronokratoru obou úhlů i sektového Světla), protože se navzájem přijímají ve znamení povýšení a zároveň tvoří aplikující aspekt. I když tento faktor mohl být rozhodující, pouhá předpověď jak pozoruhodného úspěchu (Jupiter), tak velkého konfliktu (Mars) v tomto roce, aniž by bylo definitivně uvedeno, co bude převažovat, by stále představovala dokonale platnou a přiměřeně konkrétní předpověď.

¹³⁷ Překl. Dykes 2019b: 323 f.

Jedna planeta, která všem vládne

Ačkoli indikace nejsou obecně tak zamotané jako v právě probíraném případě, direkce často odrážejí skutečnost, že život je směsí dobra a zla, přičemž někteří signifikátoři jsou pod vlivem prospěšných, zatímco jiní jsou ovládáni škodlivými planetami. Ale jak poznamenává Ptolemaios, existují výjimky:

Subjekty jsou nešťastné nebo šťastné ve všech ohledech najednou, kdykoli se buď všechny či většina direkcí nachází na jednom a tomtéž místě, nebo pokud jsou různé, kdykoli všechna nebo většina setkání, ke kterým dochází ve stejných časech, jsou podobně šťastná nebo nešťastná.¹³⁸

Nativita G

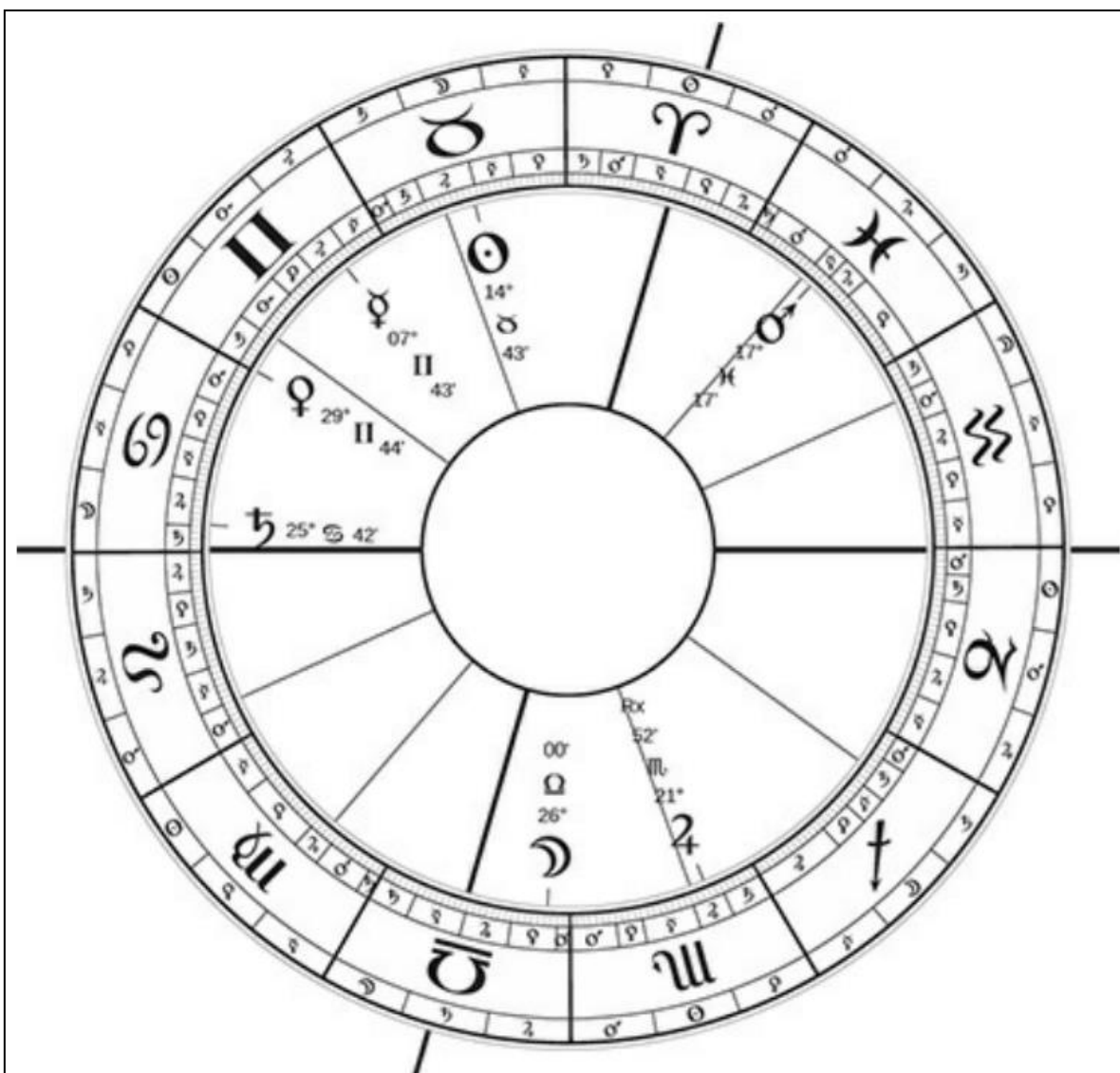
Ptolemaios mluví hlavně o setkáních, to znamená, že signifikátoři se setkávají s těly nebo aspekty promittorů, když se pohybují po horoskopu; ale

¹³⁸ Ptol. Tetr. IV 10, překl. Robbins 1940: 457 (překlad upraven).

stejně důležitý je vliv distributorů. V narození na obrázku výše, počínaje věkem 38, Ascendent, MC a Slunce, všichni jdou přes hranice Marsu ve Vahách, Lvu a Blížencích. Měsíc – který, i když není Světlem sekty, lze důvodně předpokládat, že je hlavním signifikátorem života (hyleg) – byl v hranicích Jupitera, ale nedávno se spojil s tělem Marsu s šířkou.

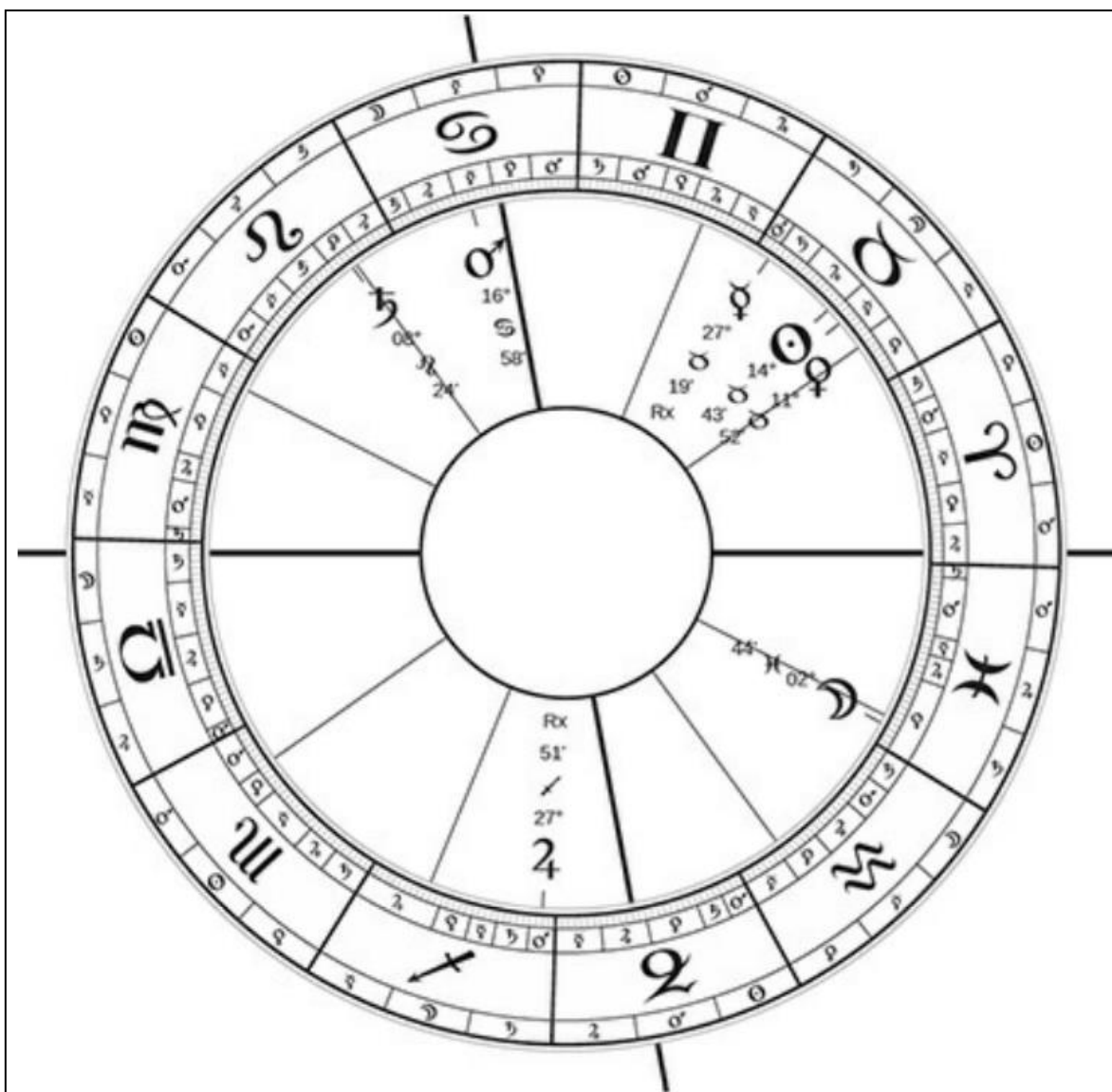
Mars jako škůdce v rozporu se sektou je potenciálně nejškodlivější planetou v nativitě, i když do jisté míry zmírněn důstojností domicilu. Vládne druhému domu financí a sedmému domu manželství, a věk 38 let ve skutečnosti znamenal začátek sedmiletého období velkých finančních potíží pro zrozence, a také vleklých právních a osobních konfliktů s jeho bývalou manželkou, které způsobily duševní utrpení a nakonec i fyzické špatné zdraví. Během tohoto dlouhého období neštěstí však byly některé roky stále lepší než jiné. Není překvapením, že nejšťastnější roky byly ty, kterým vládl Jupiter, dobroděj sekty. Podívejme se na tři roky v tomto období a porovnejme dva, kde se Jupiter účastnil jako vládce roku, s jedním, ve kterém byl škodlivý vliv nezmírněný.

V revoluci pro věk 38 let (viz obrázek níže), kdy Ascendent nedávno vstoupil do hranic Marsu (28° – 30°) ve Vahách, nacházíme Venuši, která do těchto hranic vrhá aspekt trigonu. Vzhledem k tomu, že Venuše zaujímá dvanáctý dům, nelze se na tento aspekt spoléhat, že přinese stabilní výsledky; ale upozorňuje nás na možnost romantiky v tomto roce života – zvláště když Venuše byla od narození spojena s hrotem sedmého domu a Mars, distributor, jí vládl. Profekce Ascendentu dosáhla Střelce a Jupiter jako vládce roku byl v konjunkci s natálním Marsem, s nímž vytvořil blízký vztah, aplikoval se trigonem se vzájemnou recepcí v revoluci. V tomto roce zrozenec začal dlouhodobý, živý vztah, který nakonec dospěl k druhému manželství. Vzhledem k tomu, že Jupiter zmírňuje škodlivý vliv Marsu, nacházíme v tomto roce pro sedmý dům smíšené indikace: na jedné straně konflikty s bývalým partnerem; na druhé straně nový vztah.

Nativita G, revoluce 38. roku

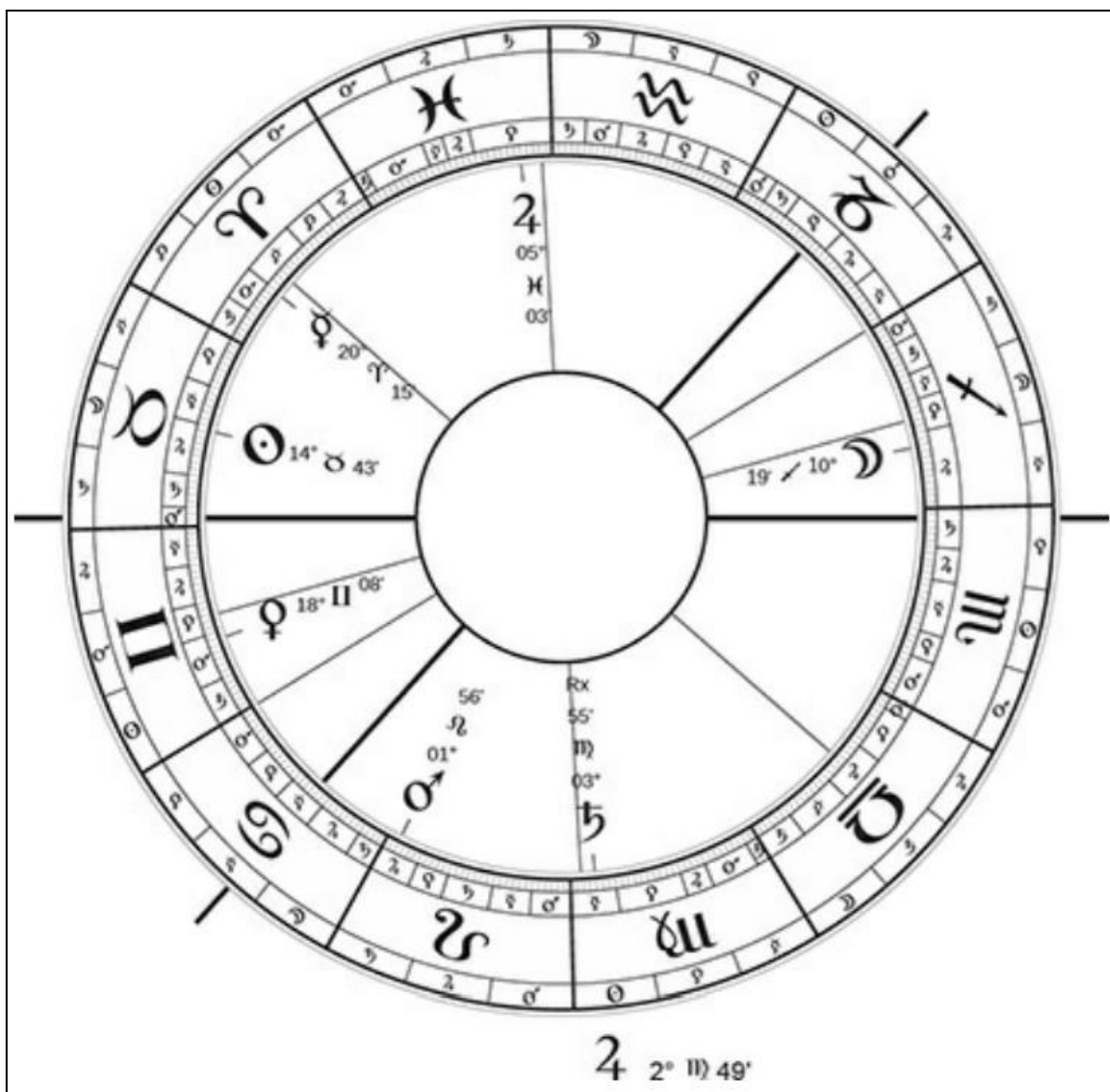
Pokud jde o finance (druhý dům), byla situace podobná: zrozcovo zaměstnání sice skončilo, ale na nějakou dobu si mohl zajistit další příjem soukromým vyučováním. Další významnou událostí v tomto roce byla natální opozice Marsu se Sluncem, vládcem jedenáctého domu přátel, která byla přirozeně reaktivována návratem Slunce do svého natálního stupně. Dotčená událost byla vážnou roztržkou, k níž došlo mezi zrozcem a jedním z jeho nejbližších přátel a kolegů, zahrnující další bývalou partnerku zrozcce (opět sedmý dům), a trvala několik let.

Nativita G, revoluce 39. roku

V revoluci pro 39. rok (viz obrázek výše) je Mars prominentní svou úhlovostí a je mnohem škodlivější tím, že zaujímá svůj pád (kromě toho, že je západní a je v rozporu se sektou), zatímco Saturn vládne roku; revoluci tak zcela dominují škůdci. Saturn, vládce roku, vládne čtvrtému a pátému domu narození a je umístěn na hrotu jedenáctého domu (tedy naproti hrotu pátého domu) revoluce. Jeho natální konfigurace s Venuší, vládkyní Ascendentu, se v revoluci opakuje jako separující kvadratura, přičemž Venuše je umístěna v osmém domě. Nejvýraznější událostí tohoto konkrétního roku života byl útěk exmanželky se svými dětmi, čímž došlo k rozluce a vyvolal vleklý právní konflikt. Druhou významnou událostí bylo stěhování samotného zrozence, pravděpodobně označované stejným separujícím aspektem (čtvrtý dům

označující domov). Obě události tak mohou souviset s vládcem roku; nešťastnější událost byla také kauzálně spojena s významy Marsu, převládajícího chronokratora (distributora a promittora) širšího období.

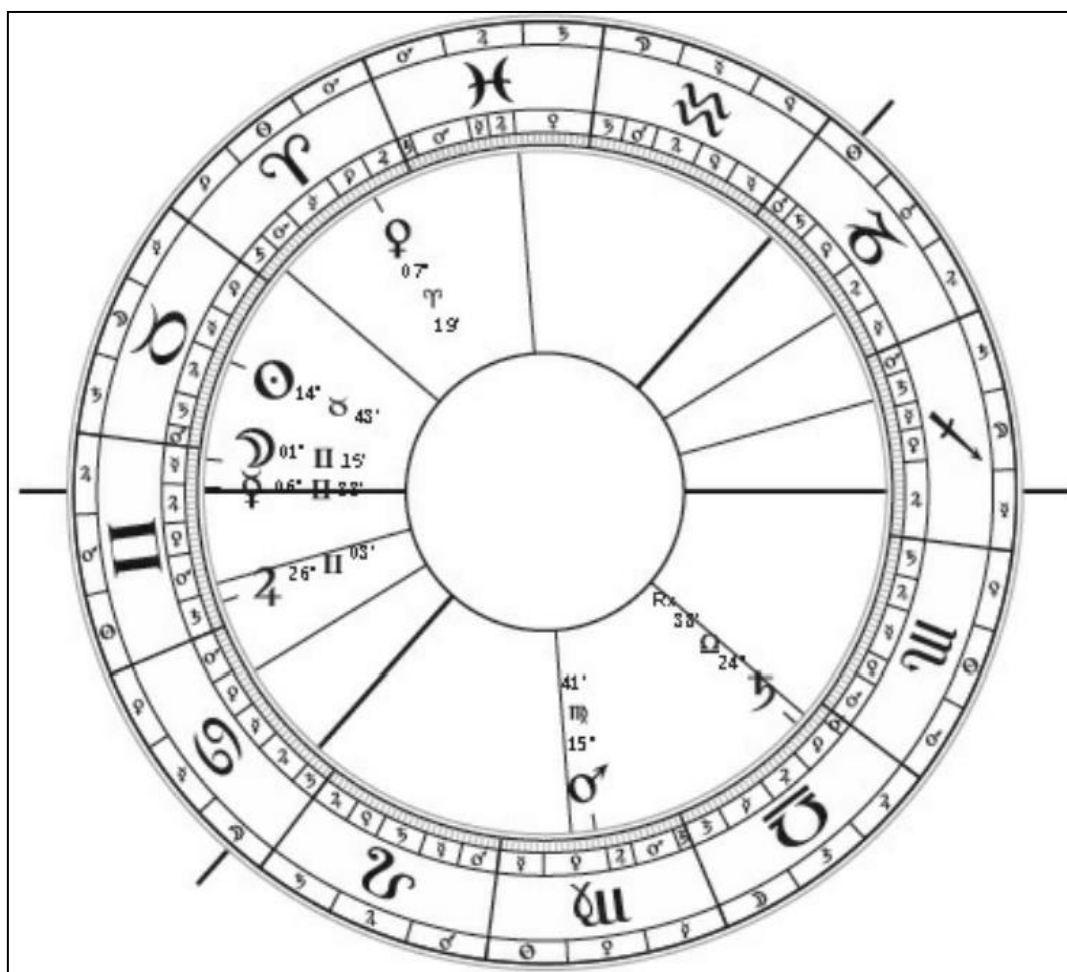
Nativita G, revoluce 41. roku s nativními umístěními mimo horoskop

Následně vládl jako vládce roku Jupiter, ujal se úřadu jako chronokrator ve věku 41 let, kdy roční profekce dosáhla Ryb. V revoluci v tomto roce (viz obrázek výše) stále převládají škůdci, přičemž Mars jako distributor obou primárních úhlů¹³⁹ vrhá kvadrurní aspekt do hranic direkčního Ascendentu, které nyní náležely Marsu (0°–7°) ve Štíru. Saturn je také těsně spojen s natální pozicí Jupitera, vládce roku, a Jupiterem revoluce, a se separující se, avšak stále těsnou opozicí. Samotný Jupiter je však obzvláště dobře umístěn: v sektě,

¹³⁹ Tj. ASC a MC. RS

přímý, orientální vůči Slunci, v jedenáctém domě (kde se raduje), a v důstojnosti domicilu. Měsíc v sedmém domě se také spojuje s Jupiterem a s Venuší přenosem světla, a Jupiter vrhá trigonální aspekt do hranic direkčního Ascendentu. Přestože se vnější poměry zrozence v tomto roce podstatně nezměnily, poznamenaly ho dvě šťastné události: zaprvé svatba (Venuše, sedmý dům) s partnerkou z posledních tří let, a zadruhé usmíření (Jupiter) s odcizeným přítelem (jedenáctý dům).

Ačkoli direkce Ascendentu přes hranice Marsu (ve Vahách a Štíru) trvala celých třináct let, první záblesk světla se objevil asi v polovině tohoto období, když direkční MC opustilo hranice Marsu ve Lvu a vstoupilo do hranic Merkuru (0° – 7°) v Panně, což platí pro konjunkci Jupitera. Trvalo však další rok a půl, než byli tito chronokratoři dostatečně dobře umístěni v revoluci, aby podpořili zásadní změnu v bohatství zrozence.

Nativita G, revoluce 45. roku

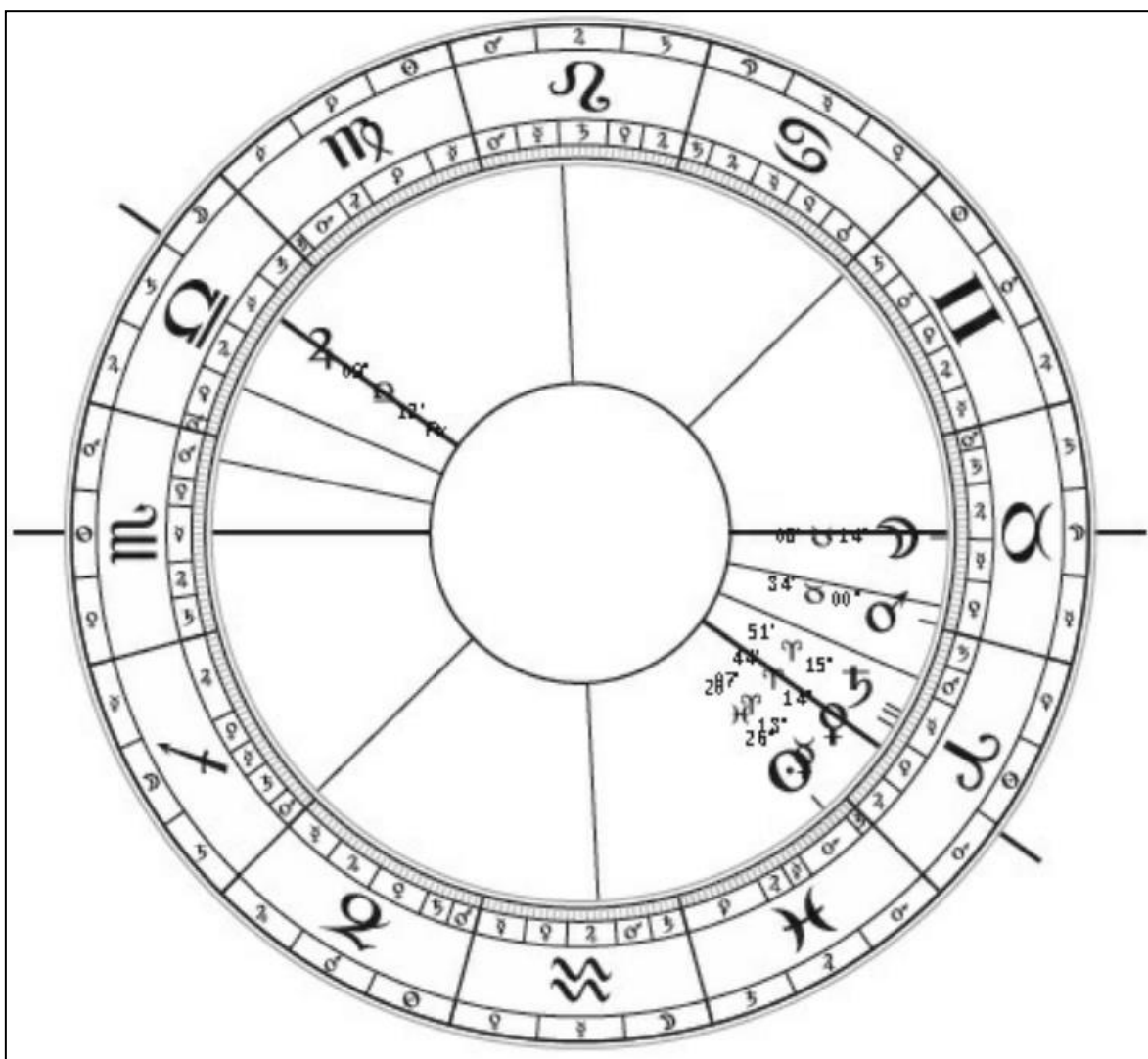
Ve věku 45 let dosáhla roční profekce Raka, čímž se Měsíc – nativní vládce desátého domu umístil v prvním – vládcem roku. V revoluci (viz obrázek výše) je Měsíc (který má značnou část jižní šířky) těsně pod obzorem, chystá se vyjít a aplikuje se na konjunkci s Merkurem, distributorem MC, který je důstojný domicilem, vysoce úhlový v prvním domě (kde se raduje), spolu-vycházející¹⁴⁰ s blahodárnou stálicí hvězdou Castor (také Merkurovy povahy), a v konfiguraci uzavřením a aplikováním sextilu na Venuši v jedenáctém domě zisku. Jak Merkur, tak Měsíc vrhají aspekty do hranic direkčního MC; Jupiter, přirozeně přítomný v těchto hranicích, zaujímá vycházející znamení revoluce, ale ve druhém domě bohatství – a mimochodem v konjunkci se Štěstím.

V tomto roce byl zrozenci udělen tříletý výzkumný grant, který znamenal návrat do akademického zaměstnání. Ve skutečnosti byl jeho návrh projektu schválen oběma hlavními financujícími orgány, u kterých se ucházel, a daly mu na výběr mezi nimi – další příklad mocných signifikátorů ve dvou-tělesných znameních označujících opakovanou událost. To také ilustruje to, co bylo řečeno ve IV. kapitole o trvání účinků, které jsou závislé na astrologických i neastrologických faktorech: jakmile byl tříletý projekt schválen, nebylo nutné, aby další dvě revoluce byly stejně příznivé, aby si zrozenec udržel zaměstnání. Při absenci škodlivých konfigurací ohrožujících předčasný konec projektu se dalo očekávat, že se rozběhne, a tak se také stalo. Následovaly však další dva roky bez výdělečné činnosti, což odpovídalo tomu, že Ascendent byl veden v směru v posledních několika stupních hranic Marsu.

¹⁴⁰ Paranatellonta. Stálice je fyzicky na obzoru. RS

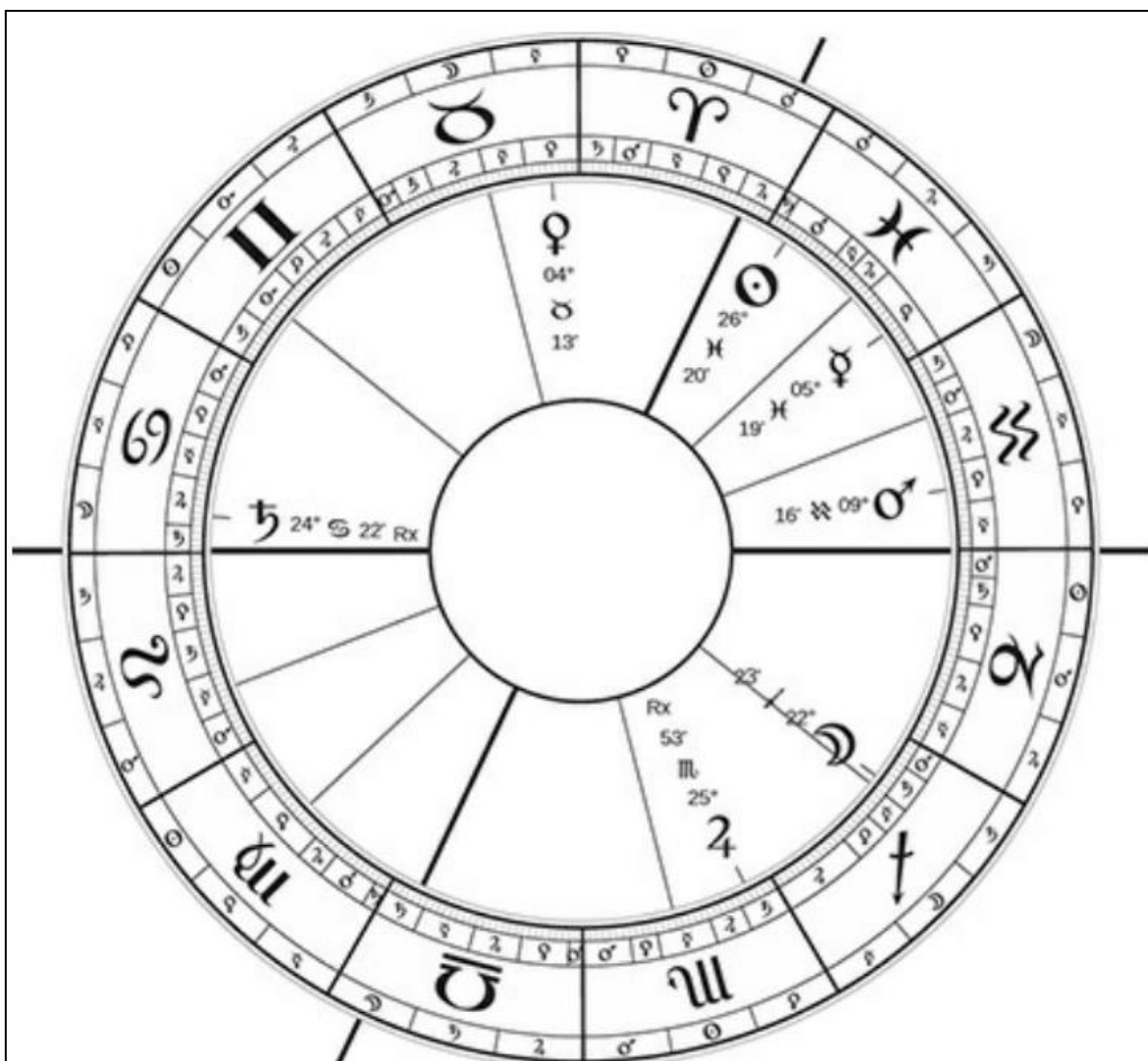
Na křídlech lásky

Po těchto obšírných diskusích o dvou nativitách představených v předchozích kapitolách se nyní zaměříme na některé nové a stručnější příklady. Prvním je narození ženy, která se poté, co do 37 let žila s rodiči, starala se o ně a ostatní členy rodiny, náhle odstěhovala o tisíc kilometrů dál za mužem, kterého milovala (viz obrázek níže).

Nativita H

Direkční Ascendent v tom roce právě vstoupil do hranic Venuše (12°–17°) ve Střelci, kde by se setkal s aspektem trigonu samotné Venuše a také Merkura a Saturnu. Venuše je nejen univerzálním signifikátorem lásky a romantiky, ale také vládne sedmému domu manželství a partnerství; její natální konjunkce s Merkurem a Saturnem dobře souhlasí s pozdním sňatkem s mužem, s nímž se seznámila v akademickém kontextu.

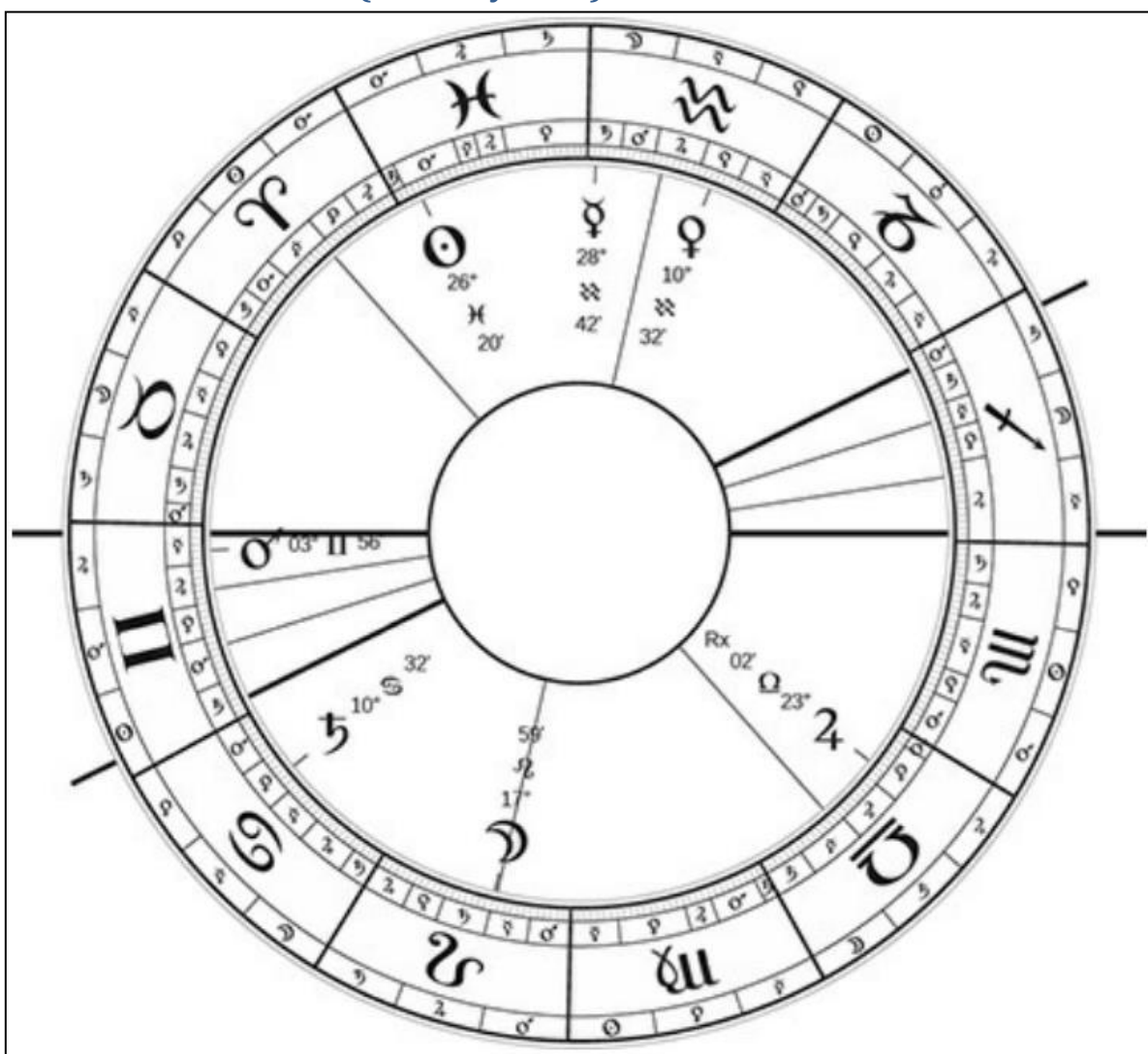

Nativita H, revoluce 37. roku

Ve figuře revoluce (viz obrázek výše) je Venuše jako distributor úhlová v desátém domě, je důstojná domicilem v Býku a ve svých vlastních hranicích. I když by tedy Venuše měla být plně schopna předložit své významy v tomto roce, Venuše se aplikuje také kvadraturou na Mars v sedmém domě, což naznačuje určitou překážku ovlivňující manželství nebo vztahy – možná omezení pocházející od dotyčné samotné, protože Mars vládne natálnímu Ascendentu. Roční profekce dosáhla Střelce a Jupiter se stal vládcem roku. Vzhledem k tomu, že Jupiter je prospěšný, nepoškozený a přiměřeně dobře umístěný jak v narození, tak v revoluci, je pro tento rok obecně dobrým znamením; ale protože je v obou případech retrográdní, naznačuje to také možnost zpoždění, nestability a opakování.

Asi sedm měsíců v roce si dotyčná koupila letenku a odjela na letiště, ale strach z uzavřených prostor jí zabránil skutečně nastoupit do letadla. Rozhodla se nenechat se ovládnout svým strachem, a proto se rozhodla vyhledat odbornou pomoc, vytrvale pracovala a během dvou měsíců si fobii osvojila natolik, že byla schopna absolvovat cestu nejen jednou, ale třikrát rychle za sebou. Přechody kolem těchto událostí jsou docela poučné a bude o nich pojednáno v další kapitole.

Annus horribilis („strašný rok“)¹⁴¹

Nativita H, revolve 36. roku

Zpožděný přesun nebyl prvním problémem, který Mars v životě dotyčné způsobil. Jen předloni, kdy byl Ascendent stále veden v direkci přes hranice

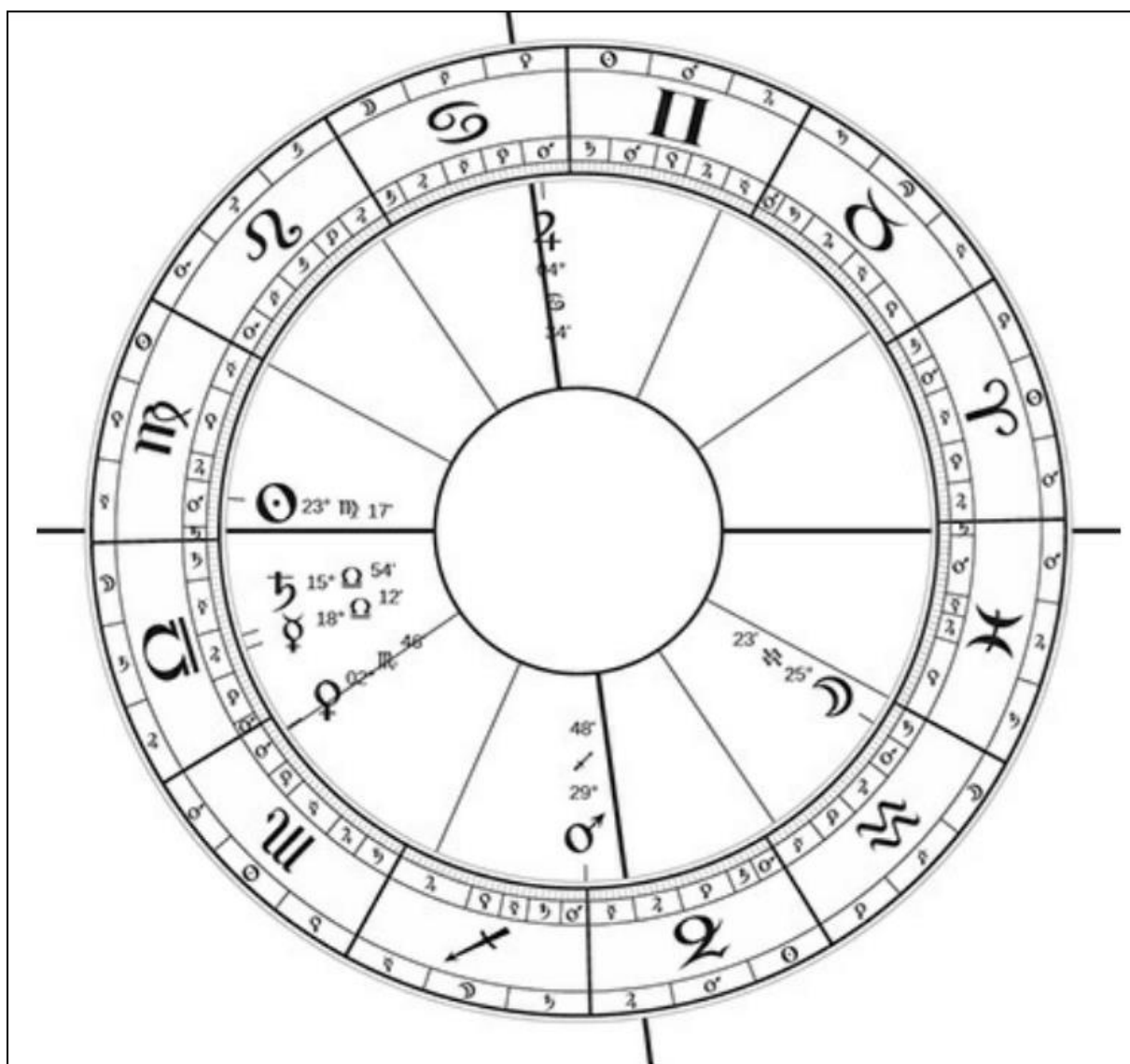
¹⁴¹ Má vlastní závorka. RS

Jupitera (0°–12°) ve Střelci, Mars do těchto hranic vrhal opoziční aspekt, zatímco samotný Jupiter byl v revoluci retrogradní v šestém domě nemoci a zranění (viz obrázek výše). Vzhledem k tomu, že dotyčné bylo 36 let, roční profekce se vrátila k natálnímu Ascendentu ve Štíru, čímž se Mars stal vládcem roku; a kromě toho, že Mars vládl prvnímu domu narození, byl těsně spojen s Ascendentem revoluce, právě se ve dne dostal nad obzor – oba faktory jsou v rozporu s jeho sektou, a proto zvyšují jeho škodlivé tendence.

V revoluci se Merkur právě chystal vstoupit do Ryb, svého znamení pádu, kde by s tímto Marsem vytvořil aplikační kvadraturu – konfigurace, která se ukázala jako vysoce relevantní pro události během roku. První věc, která se vážně pokazila, byla stomatologická procedura: z důvodů, které nebyly nikdy objasněny, účinky aplikovaného lokálního anestetika nevymizely tak, jak by měly, a dotyčná strávila téměř měsíc bez pocitů v dolní čelisti. (Chirurgové a chirurgie jsou tradičními symboly Marsu v kombinaci s Merkurem.)¹⁴² Dále, dotyčná byla zralou studentkou, která se vrátila na univerzitu kvůli magisterskému studiu a ve studiích si vedla obecně velmi dobře; ale v posledním semestru byla velmi zarmoucena, když její klíčová práce nezískala tak vysoké hodnocení, jak si myslel její vedoucí. Nakonec, jen několik hodin před obhajobou diplomové práce, během níž se rodačka stala terčem útoku příliš horlivého oponenta, také omylem obdržela e-mail s velmi nevíтанou informací, která ji na dlouhou dobu negativně ovlivnila. V tomto roce tak vidíme trápení jak s prvoplánovými tématy (tělo a zdraví), tak s tématy Merkur (vzdělávání a komunikace).

¹⁴² Viz například Ptol. Tetr. IV 4,7, překl. Robbins 1940: 387.

Osudová svatba

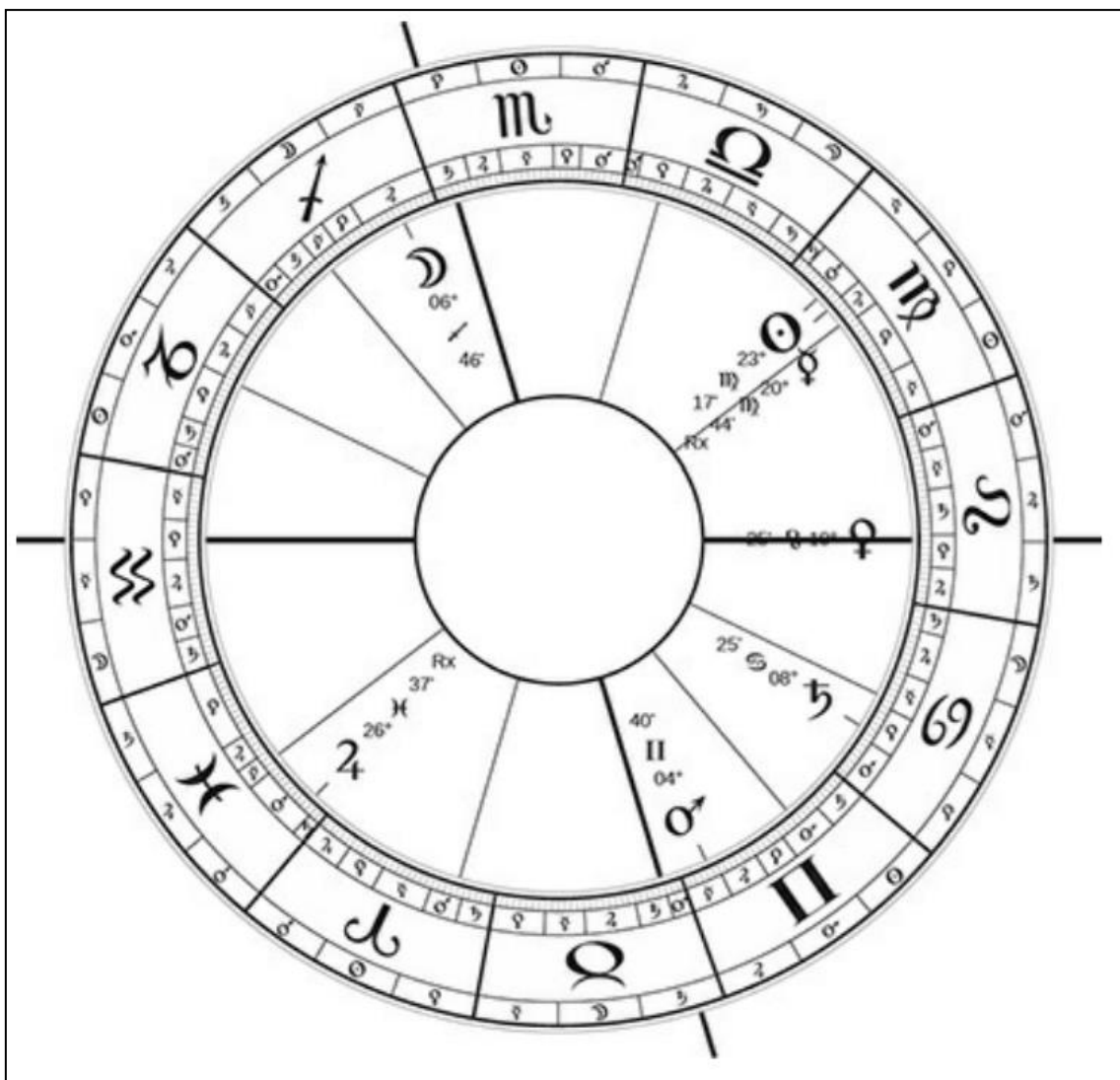
Nativita C

Naším dalším příkladem je narození ženy, která požádala o rektifikaci času narození poté, co jí jiný astrolog řekl, že jejím Ascendentem by měly být spíše siderické Váhy než Panna, což by znamenalo pozdější dobu narození, než je uvedeno v jejích záznamech. Po prozkoumání indikací radixu i jejích primárních direkci a revoluci jsem byl spokojen, že Ascendent je skutečně v Panně a že zaznamenaný čas narození byl přiměřeně správný – skutečný čas byl možná o dvě nebo tři minuty dříve, ale ne více. Uvádím nezměněný horoskop (viz obrázek výše).

Mezi prvními otázkami, které jsem dotyčné položil, bylo, zda je šťastně vdaná za obzvláště úspěšného a bohatého muže. Důvodem byl mimořádně

dobře umístěný Jupiter na MC jako vládce sedmého domu: v sektě, orientální vůči Slunci, angulární, povýšený a v aplikačním trinu s Venuší na vrcholu druhého domu. Tato domněnka se potvrdila. Pokud by vycházely Váhy, sedmému domu by vládl zlý Mars, který je v rozporu se sektou, je západní, kadentní, bez větší důstojnosti (i když ve svých vlastních hranicích), a bez aspektu na dobroděje. Kontrast sotva mohl být větší.

Načasování této svatby, pouhé dva dny před dvacátými druhými narozeninami, nás zde obzvláště zajímá a dále potvrzuje správnost času narození. Šťastná událost byla ve skutečnosti naplánována na pozdější datum, ale byla posunuta, aby byla zajištěna přítomnost budoucí tchyně, která byla vážně nemocná.

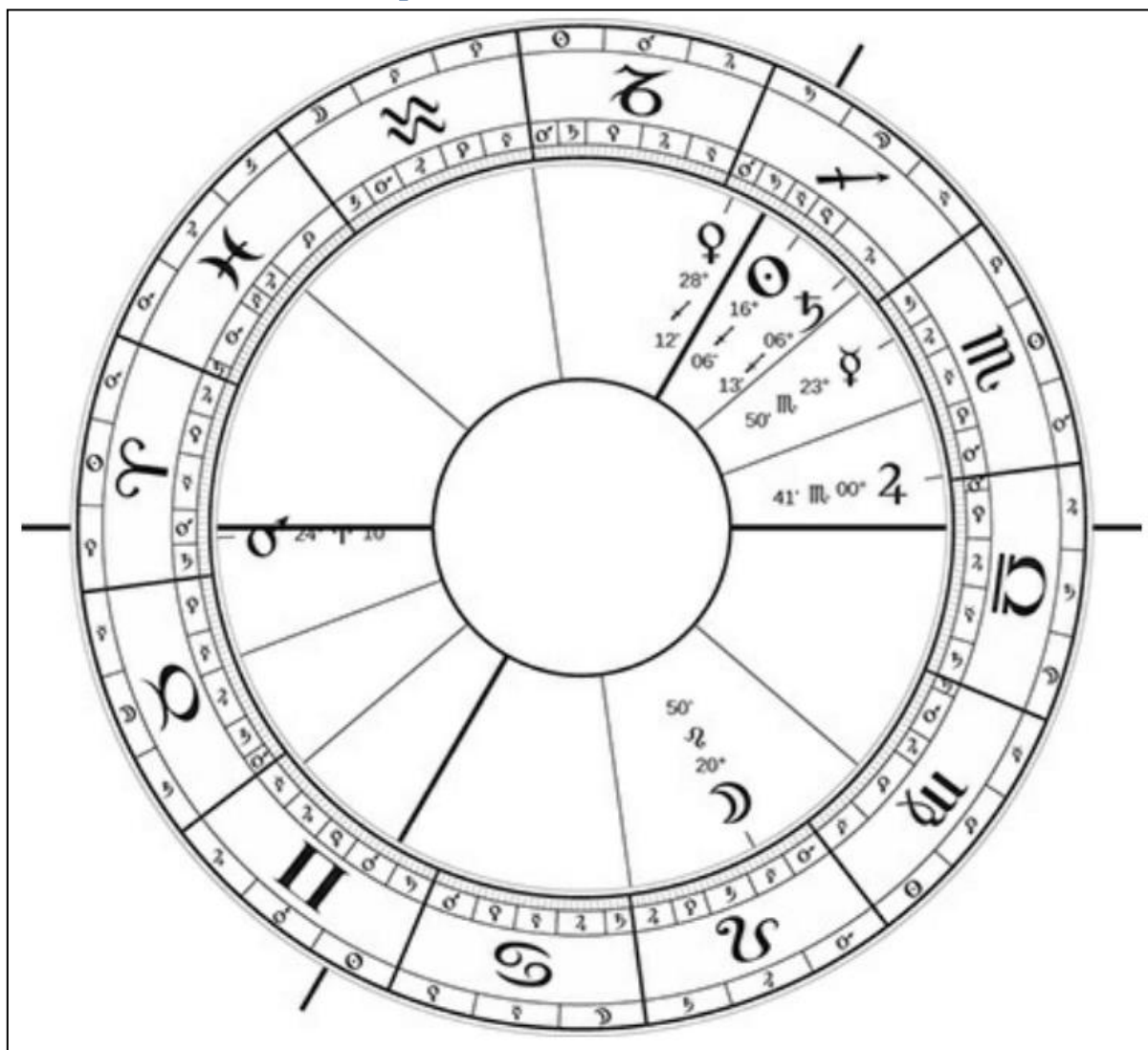
Nativita C, revolve 21. roku

Ascendent ve věku 21 let byl veden v direkci přes hranice Merkura (6°–14°) ve Vahách a Merkur také vládl roku, což z něj činilo nejdůležitějšího chronokratora. V revoluci (viz obrázek výše) je tento Merkur ve své důstojnosti domicilu a povýšení, ale retrogradní, a proto zdánlivě separující se od opozice Jupitera. Krátce poté se však Merkur umístil (aniž by kdy opustil orbis Jupiterova aspektu), obnovil aplikaci a zdokonalil aspekt. Jupiter nejen vládne nativnímu sedmému domu, ale je ve skutečnosti spojen s natálním hrotem sedmého domu tranzitem ve svém vlastním domicilu. Opoziční aspekt, i když se často objevuje v konfliktech a nešťastných událostech, není nutně zlý, zvláště když je tvořen dobrodějnými planetami v důstojnosti nebo se vzájemným přijímáním: znamená, že se s něčím setkáme „tváří v tvář“ v dobrém i zlém, a často jsem to viděl v souvislosti s manželstvím nebo milostnými vztahy.

V tomto případě může separace směřující k aplikaci souviset s náhlou změnou plánů. Podle mého názoru je však nejnápadnějším rysem figury revoluce Venuše přesně na hrotu sedmého domu, vrhající sextilní aspekt do hranic direkčního Ascendentu. Vzhledem k tomu, že Venuše je již příznivě konfigurována s vládcem sedmého domu v narození, takové umístění kladně označuje svatbu, začátek velkého vztahu nebo podobnou událost. Prostě neexistoval způsob, jak by se dotyčná mohla letos svatbě vyhnout!

I když jsem se to neodvážil předpovídat, můžeme si také s dokonalým odstupem všimnout, že okolnost nemoci tchyně, která uspíšila svatbu, odráží Měsíc, vládce nativního desátého domu, který nyní zaujímá desátý dům a vrhá sextilní aspekt do hranic direkčního Ascendentu ve Vahách, zatímco se aplikuje trigonem na Venuši. Desátý dům, který je čtvrtým od sedmého, znamená tchána a Měsíc, který se separuje od své opozice s Marsem, souhlasí s pokračující nemocí.

Smrt ze dvou úhlů pohledu

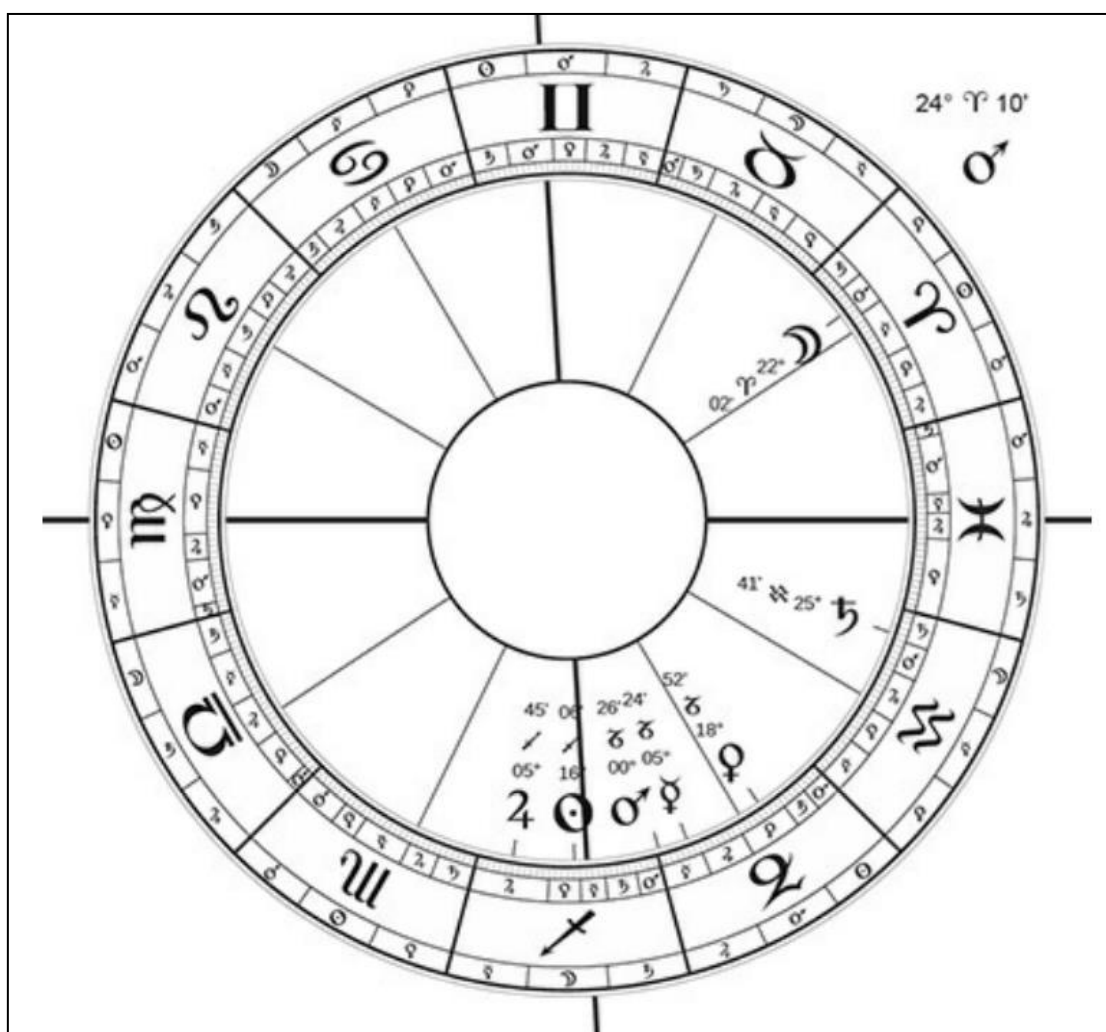
Nativita E

Dále se dostáváme k nešťastné události, kterou ilustrují dva horoskopy: muž s vrozenou plicní chorobou, který zemřel na zápal plic ve věku 37 let, a jeho matka, která ho později téhož dne našla mrtvého v jeho domě. O narození muže (viz obrázek výše) se krátce hovořilo v mé dřívější knize o direkcích, ale zde o něm provedeme poněkud podrobnější studii.

Tradiční metody vymezování délky života a povahy a okolností smrti jsou komplexní záležitostí, která by vyžadovala vlastní knihu, ale typicky se soustředí na identifikaci hylegu neboli hlavního signifikátora života. Stručně řečeno, v tomto případě existují dvě hlavní možnosti. Podle názoru většiny arabských autorit (založených převážně na Dorotheovi a Vettii Valensovi) by Měsícem v následném domě byl hyleg, který by měl přednost před kadentním Sluncem, i

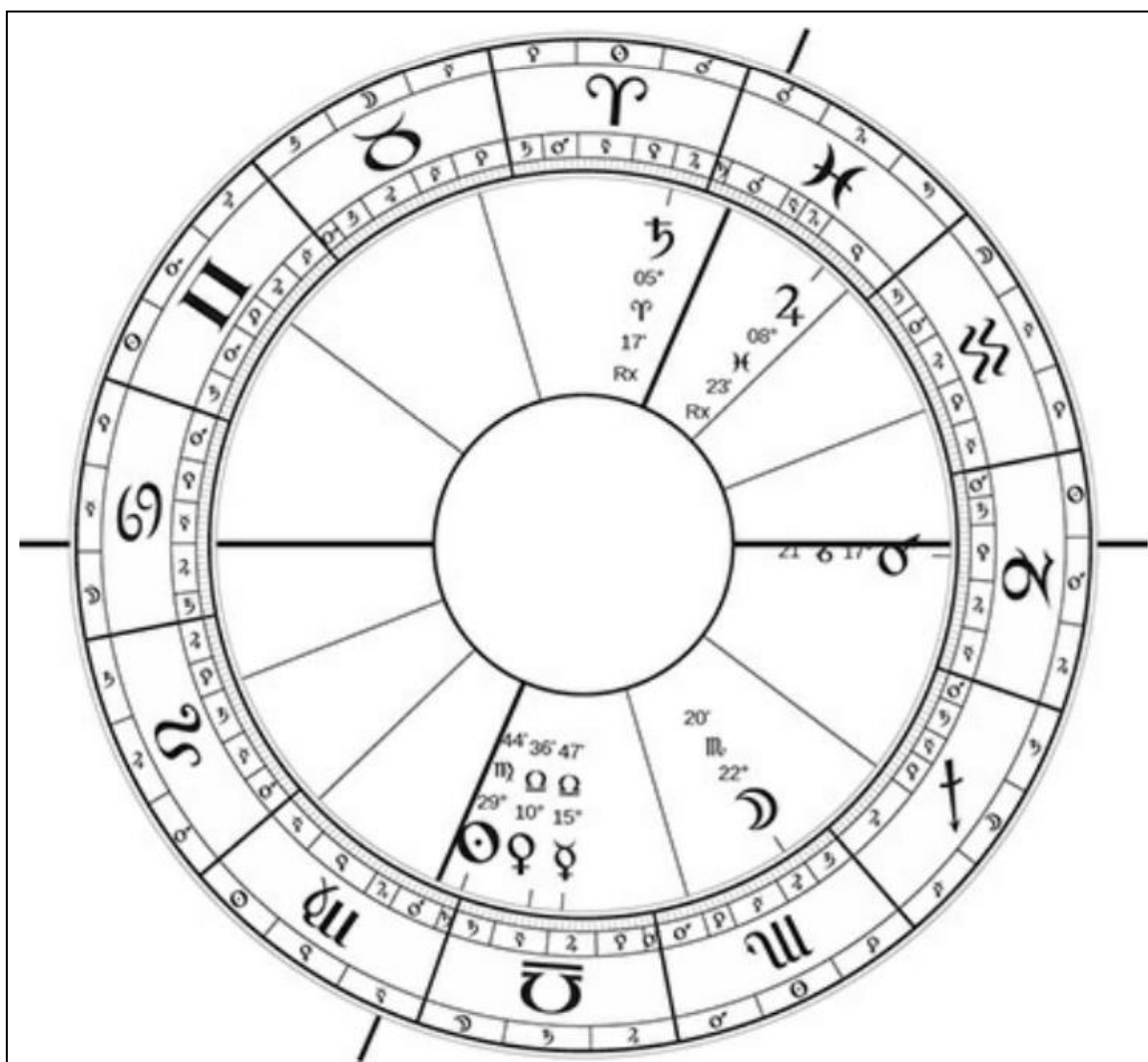
když se jedná o Světlo sekty. Podle pravidel daných Ptolemaiem je však Mars – spojený s Ascendentem a mající tam důstojnost domicilu a hranic – nejkvalifikovanější na pozici hylegu. (Ptolemaios mimochodem nebyl sám, kdo dovolil, aby planeta byla hylegem: víme, že Balbillus, který žil o století dříve a byl tedy Dorotheovým současníkem, umožnil totéž.)

Jak se stalo, oba tyto potenciální signifikátoři byli ve věku 37 let vedeni v direkci ke zlým aspektům, které se během několika dní zdokonalovaly: Měsíc proti opozici Marsu s šířkou, a Mars proti opozici Saturnu s šířkou. Bez ohledu na to, kterou planetu považujeme za přesvědčivější hyleg, není tedy pochyb o tom, že tento rok byl velmi kritický. Shodou okolností také Měsíc a Mars (a také Ascendent) procházely hranicemi Jupitera, který se tak stává hlavním chronokrátorem. Roční profekce byla v Býku, čímž se Venuše stala vládyní roku.

Nativita E, revoluce 37. roku s nativními umístěními mimo horoskop

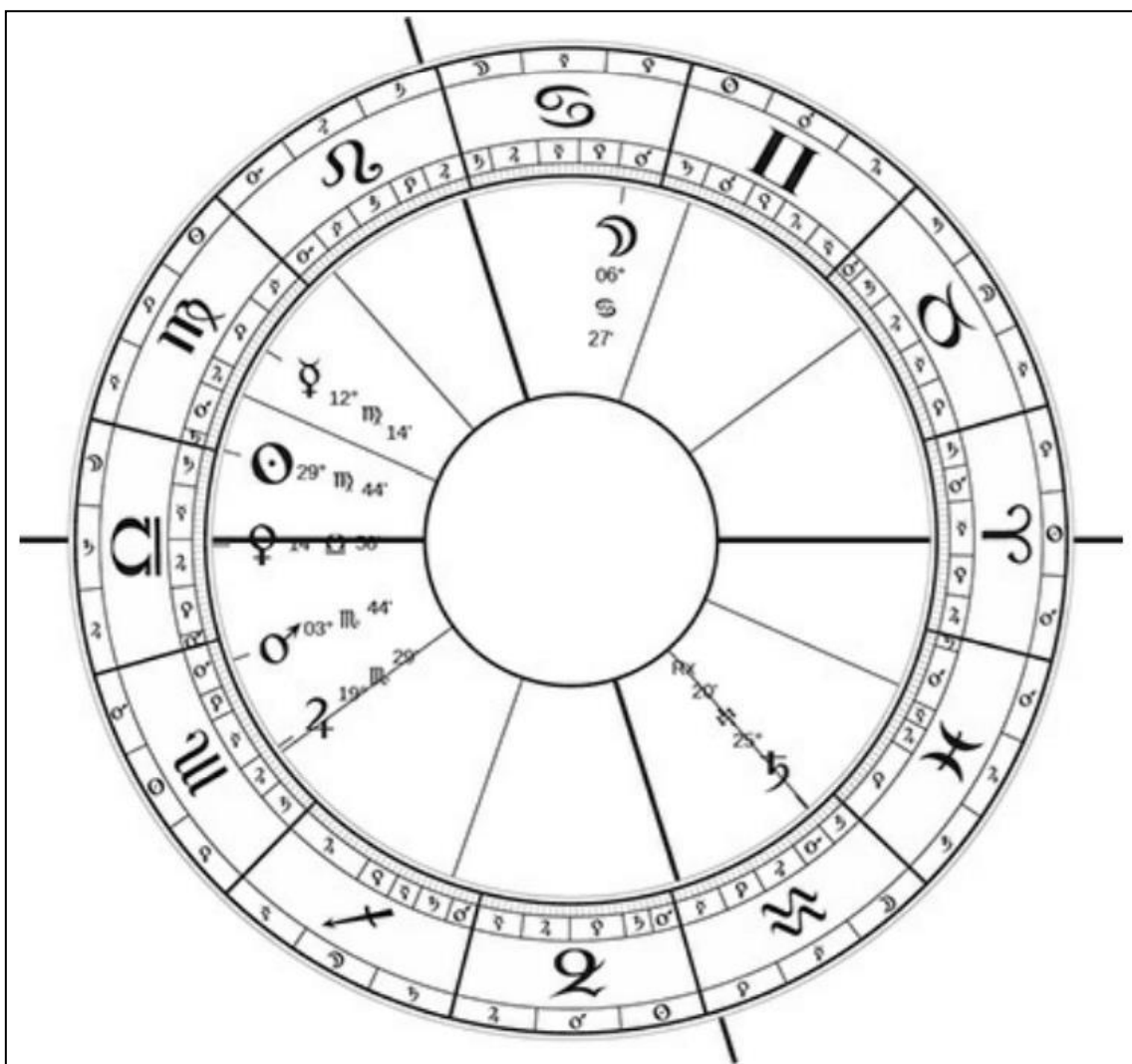
Nejvýraznějším rysem revoluce (viz obrázek výše) je Měsíc v osmém domě smrti, partile spojený s natálním Ascendentem, a asi 2° od natálního Marsu, vládce prvního a osmého – tedy naproti své vlastní direkční poloze, opakující kontakt uskutečněný direkci. Měsíc se dále aplikuje sextilem na Saturna v šestém domě; a protože se Měsíc naposledy separoval od Venuše kvadraturou, tato aplikace také představuje přenos světla mezi Venuší (vládce roku) a Saturnem. Zdá se, že Merkur, vládce natálního šestého domu, se separuje od dalšího možného hylegu, Marsu, ale ve skutečnosti stojí před opuštěním svého orbisu a pokračuje k dokonalé konjunkci.

Nativita B

Nyní obrátíme svou pozornost k narození matky (viz obrázek výše), kde Měsíc jako vládce Ascendentu je ve svém pádu v pátém domě dětí, zatímco Mars jako vládce pátého domu je těsně naproti Ascendentu samotnému (a

tvoří aplikující kvadraturu s Merkurem, vládcem Bodu Děti). Ve věku 56 let Měsíc vstoupil do hranic Venuše (14°–22°) v Kozorohu, kde se nachází Mars, a přibližoval se k tělu Marsu s šířkou (ke zdokonalení došlo ve věku 58 let), zatímco Ascendent byl vedený v direkci přes hranice Marsu ve Lvu. Mars byl tedy dvakrát aktivován jako chronokrator. Roční profekce byl v Rybách, díky čemuž se Jupiter stal vládcem roku.

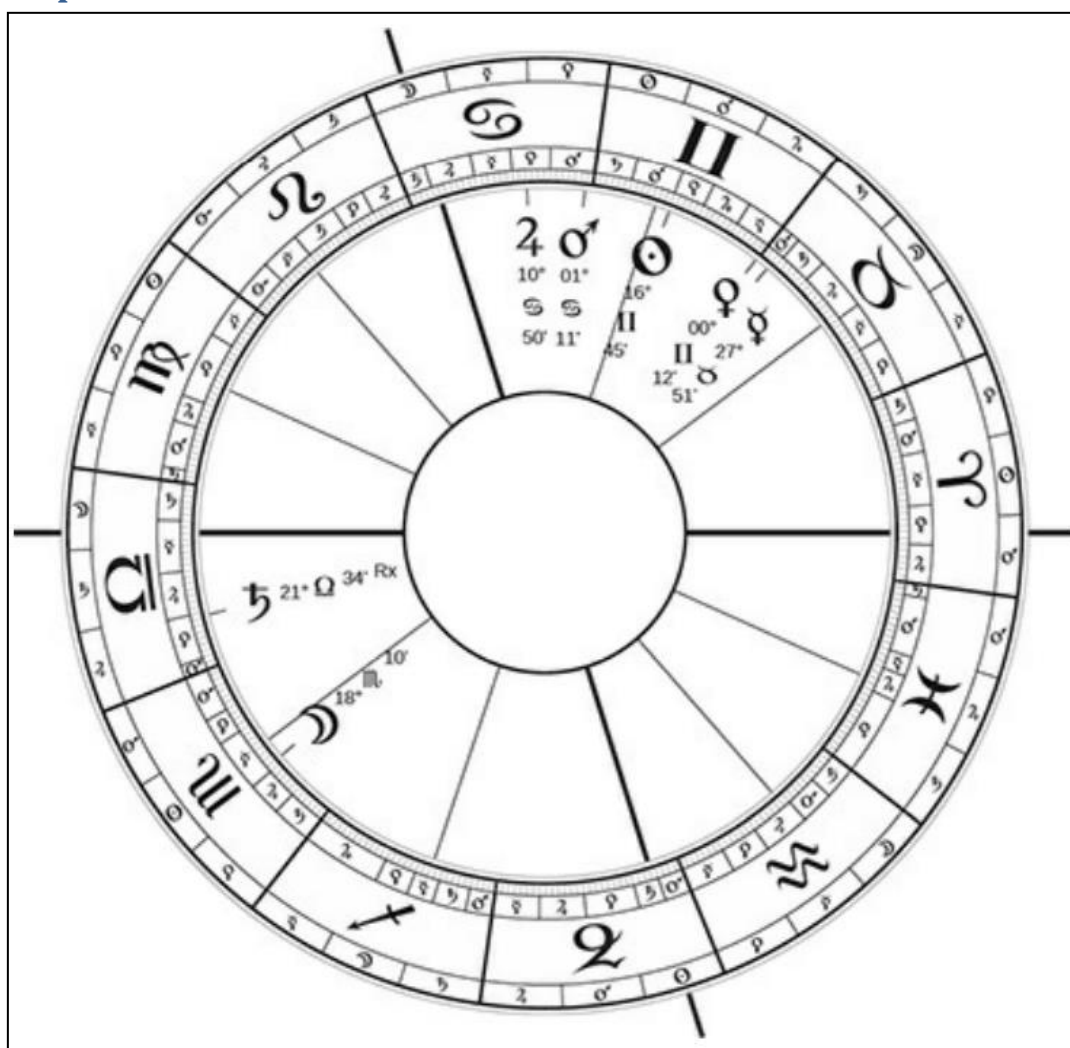
Nativita B, revoluce 56. roku

Horoskop revoluce (viz obrázek výše) jasně ukazuje, jak zavádějící může být obvyklý přístup číst „solární návrat“ jako samostatný horoskop. Nejen, že je Venuše přesně na Ascendentu, ale pět ze sedmi planet obývá jejich domicil. Přesto to byl podle dotyčné nejhorší rok jejího života.

Řešení tohoto zdánlivého rébusu spočívá samozřejmě ve zvážení direkcí a chronokratorů. Direkční Ascendent, který je v hranicích Marsu – vládce

natálního pátého domu dětí – na 26° Lva naráží na partile opozici Saturna, vládce natálního osmého domu, umístěného přesně na hrotu pátého domu v revoluci. Dále Jupiter jako vládce roku a univerzální signifikátor dětí, v konjunkci s natálním Měsícem v pádu v pátém domě, tvoří s tímto Saturnem vzájemně aplikující kvadraturu, zatímco Mars se k Jupiteru přibližuje¹⁴³ z opačné strany. Abū Ma'shar ve skutečnosti uvádí jako příklad scénáře, že „pokud byl Jupiter vládcem roku nebo pánem divize, a v revoluci byl se Saturnem pod zemí, znamená to smrt dětí“.¹⁴⁴

Úpadek a utonutí

Nativita D

¹⁴³ Resp. ho uzavírá. RS

¹⁴⁴ Překl. Dykes 2019b: 344 (překlad upraven).

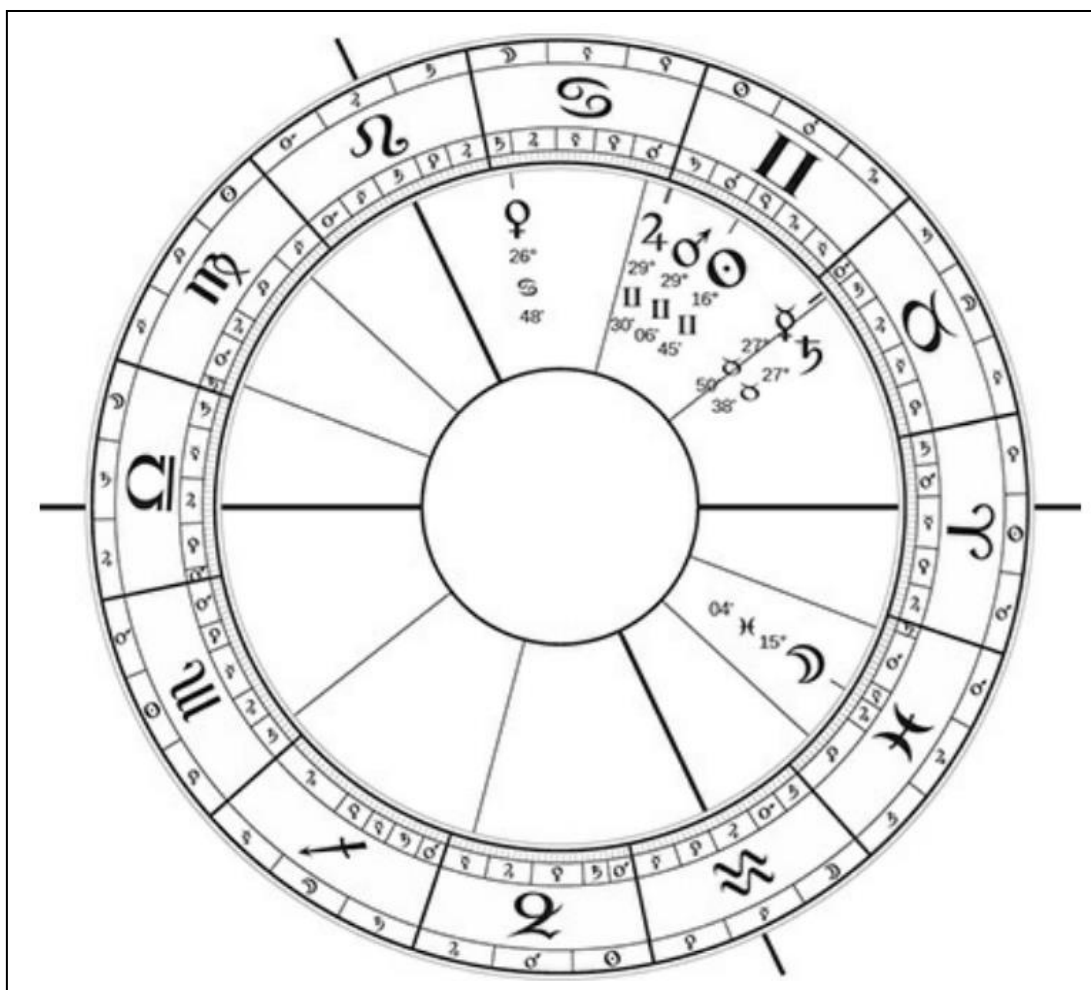
Dalším smutným, ale astrologicky poučným případem je narození muže, který krátce po dvacátých letech opustil vojenskou kariéru, rozhodl se pro strohý život v náboženské oddanosti, ale později začal trpět vysilující duševní chorobou a nakonec se utopil, sám a pravděpodobně úmyslně, krátce po dovršení 47 let (viz obrázek výše).

Saturn, přítomný na Ascendentu a mající zde důstojnost povýšení a triplicity, splňuje Ptolemaiova kritéria pro planetu, aby byla hyleg. Měsíc v pádu ve Štíru tvoří to, co se zdá být poměrně širokou opozicí vůči Merkuru v osmém domě; ale když se vezme v úvahu šířka, vzdálenost se značně zmenší, takže jsou téměř na stejném „horizontu“ – s tím výsledkem, že Saturn byl veden v direkci do opozice Merkuru s šířkou ve věku 47 let, po kterém následovalo tělo Měsíce s šířkou ve věku 48 let. (Někteří by mohli raději vidět Měsíc jako signifikátor nebo hyleg, a Saturna jako promittora, což by znamenalo opačnou direkci; ale to by zatemnilo klíčovou roli, kterou hraje Merkur.)

Ve skutečnosti, i když jedna vlaštovka nedělá léto, toto je jeden příklad, kdy Placidova metoda poziční kružnice – známá jako direkce pod Placidovým pólem signifikátoru – poskytuje výsledky natolik nápadné, že si zaslouží samostatnou zmínku: tyto dvě direkce se zde vyskytují ve dvou měsících od sebe, druhá připadá téměř přesně na 47. narozeniny a o několik měsíců později jej následuje direkce Saturnu ke stálíci Scheat, běžně spojovanou s utonutím – i když jsem nebyl schopen určit, jak stará je tato asociace nebo odkud pochází.¹⁴⁵

Bez ohledu na použitou přesnou metodu direkce, roční profekce došla do Panny, čímž se Merkur – *anaereta* neboli život ohrožující promittor – stal vládcem roku. V revoluci (viz obrázek níže) se Merkur vrátil nejen do svého natálního stupně, ale také do osmého domu, velmi blízko hrotu, kde je partile v konjunkci se samotným Saturnem. Tato umístění nenechají mysl na pochybách, že nedojde k zlomyslné tendenci Merkura v tento života.

¹⁴⁵ Zdá se, že zdrojem většiny nebo všech populárních odkazů na tuto asociaci je Robson 1923: 206.

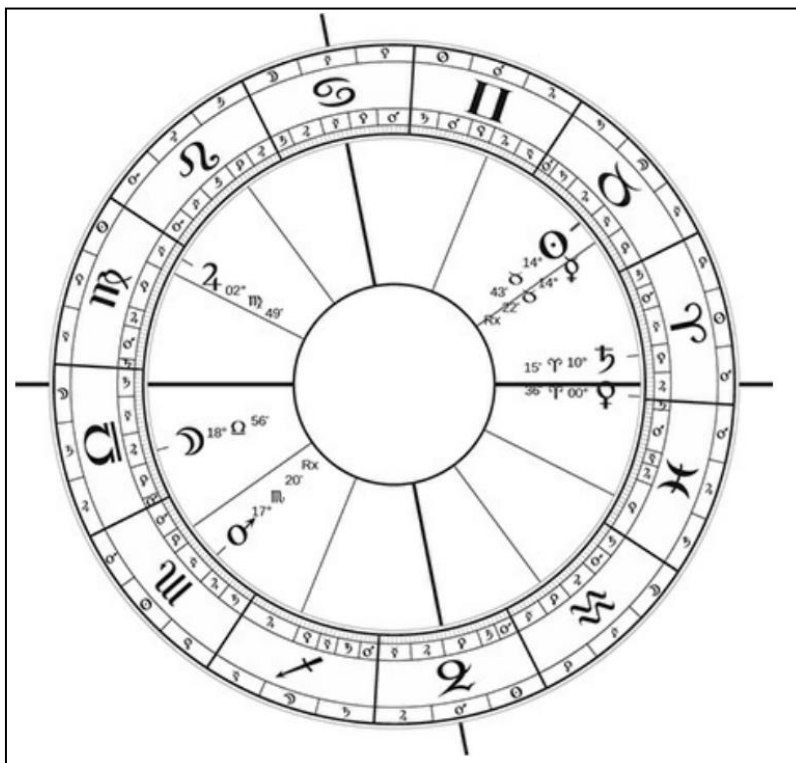
Nativita D, revoluce 47. roku

Ascendent revoluce

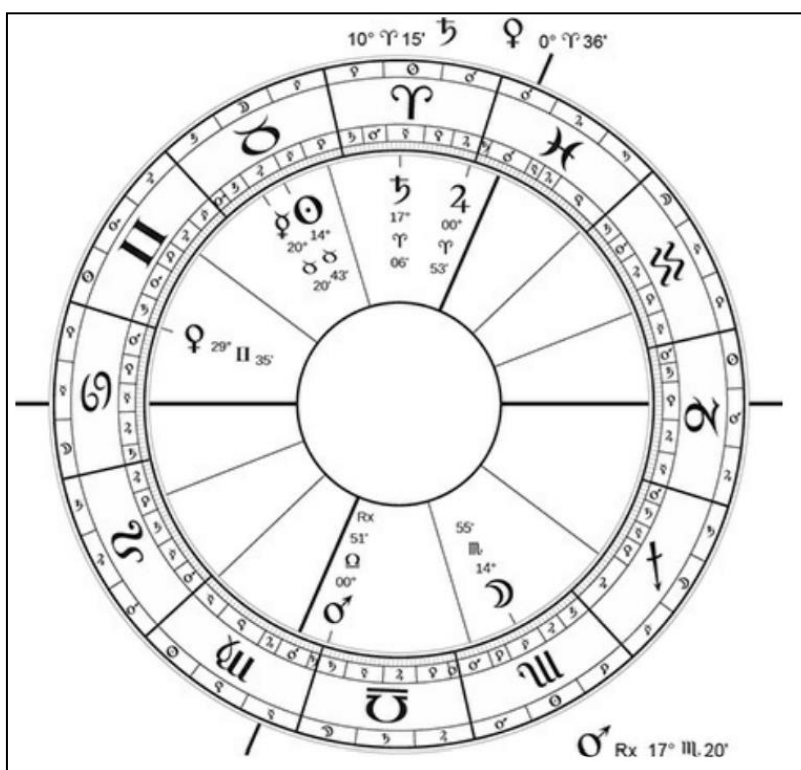
Jak je zmíněno v V. kapitole, persko-arabští astrologové jako al-Andarzagar a Abū Ma'shar a indičtí astrologové *Tádžiky*, kteří je následovali, přikládali velký význam Ascendentu revoluce a všem planetám v něm, včetně planet přítomných v narození. Můj vlastní názor, založený na zkušenostech, je, že vycházející znamení revoluce, jeho vládce a umístěné planety se samy o sobě nekvalifikují jako chronokratoři, ale mohou posílit témata, která již chronokratoři naznačili.

Pro ilustraci se vraťme k nativitě G (viz obrázek níže) a prozkoumejme revoluci ve věku 30 let (viz obrázek níže). V tomto roce dosáhla roční profekce Berana, čímž se Mars stal vládcem roku, zatímco Venuše – umístěná v Beranu v narození – byla distributorem Ascendentu. Figura revoluce má Raka vycházejícího se svým vládcem, Měsícem, v pátém domě ve Štíru, a hlavní

událostí v životě zrozence v tomto roce života bylo narození dcery, která mimochodem měla vycházejícího Štíra ve svém vlastním narození.

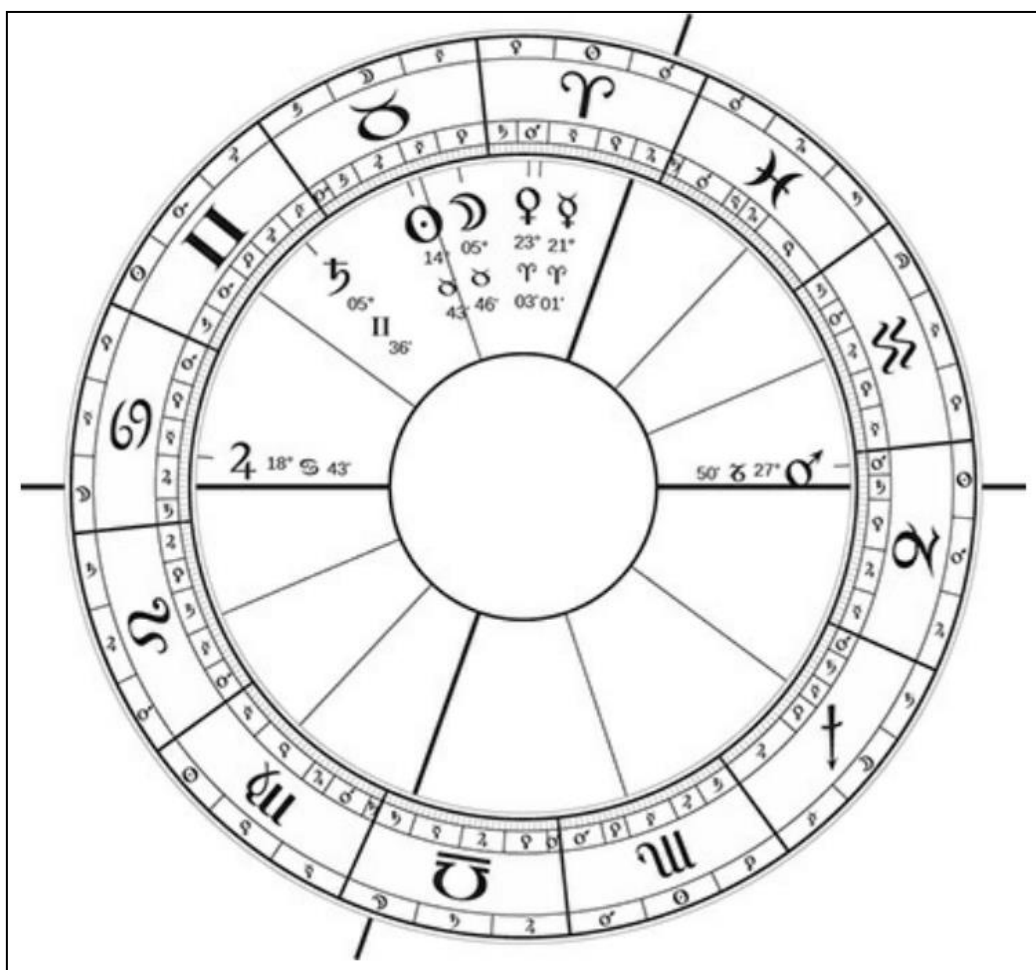
Nativita G

Nativita G, revolute 30. roku s nativními umístěními mimo horoskop

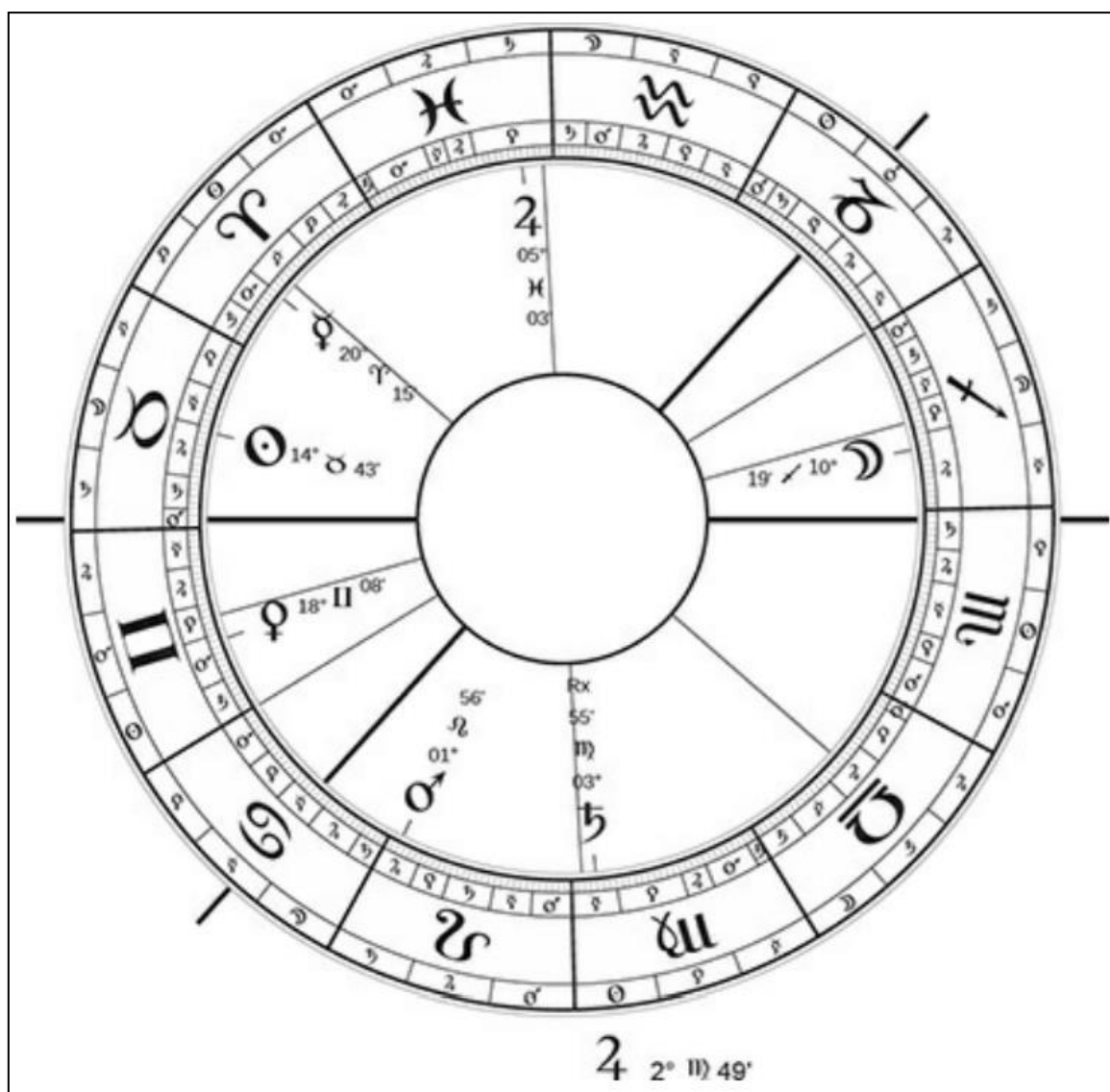
Tento příklad se může zdát přesvědčivý, ale bohužel věci jsou zřídka tak jednoduché. Můžeme si všimnout, že Venuše jako distributor Ascendentu byla natálně spojena se Saturnem, vládcem pátého domu, v Beranu, což je konfigurace, která je nyní aktivována roční profekcí dosahující Berana. Navíc v revoluci byl úhlový Jupiter partile ve spojení s touto natální Venuší a také partile konfigurován s Marsem revoluce jako vládcem roku. Nakonec byl Měsíc v pátém domě v několika stupních v konjunkci natálního Marsu. Bez těchto zásadnějších indicií by k události nemuselo vůbec dojít.

Další pohled na některé z revolucí téže nativity, které jsme již prozkoumali výše, poslouží k tomu, abychom se dostali k věci. Další případ, kdy měl zrozenec vycházejícího Raka v revoluci, byl ve věku 34 let (viz obrázek níže), kdy byl povýšený Jupiter spojen s Ascendentem poblíž natálního MC, a samotný Měsíc byl povýšen v desátém domě.

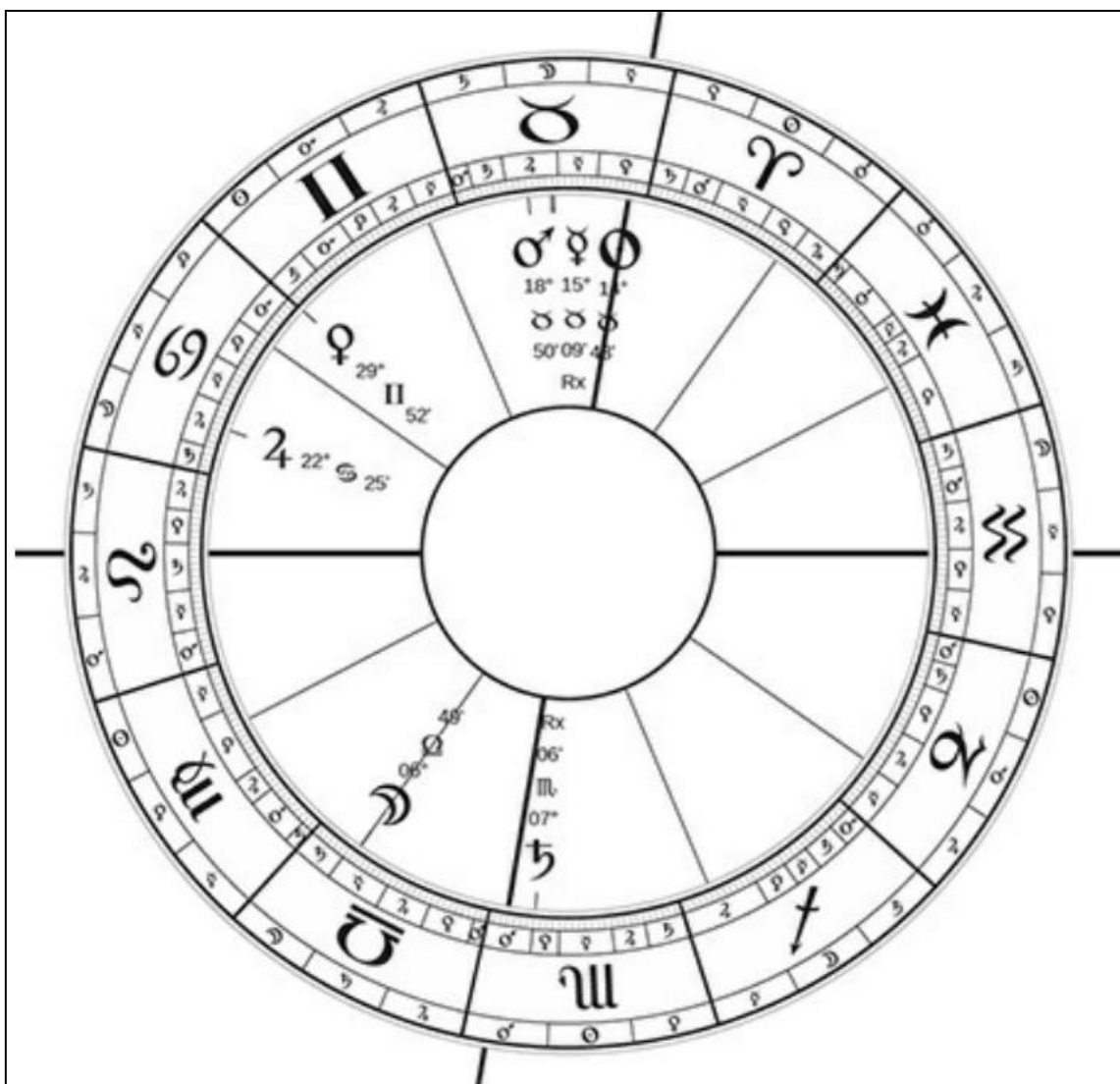

Nativita G, revoluce 34. roku

V tomto roce dotyčný postoupil ve své kariéře dokončením doktorátu; ale Měsíc byl také konfigurován na vládce roku (Slunce) aplikující konjunkcí. Ve věku 41 let (viz obrázek níže), když se dotyčný znovu oženil, Venuše vládla Ascendentu revoluce a byla nakonfigurována na Měsíc v sedmém domě přes aplikující opozici; ale Měsíc ve skutečnosti spojoval Venuši s Jupiterem, vládcem roku, přenosem světla. Nakonec, ve věku 46 let (viz obrázek níže), když dotyčný ztratil svého otce, Slunce (obležené škůdci) vládlo Ascendentu revoluce, ale samo bylo také vládcem roku.

Nativita G, revoluce 41. roku s nativními umístěními mimo horoskop

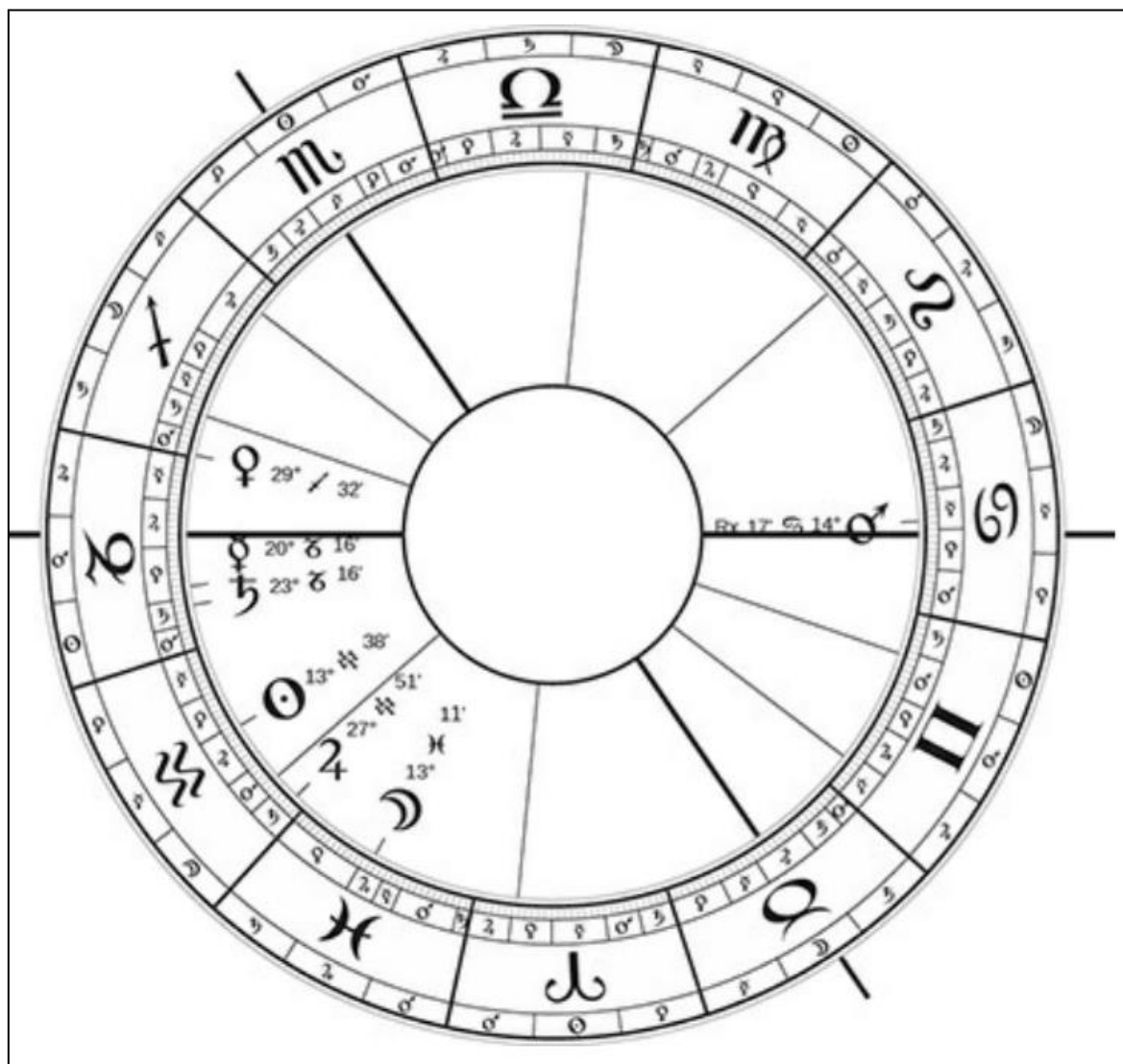

Nativita G, revoluce 46. roku

Nechat promluvit horoskop

V některých nativitách, zvláště se znameními krátkého vzestupu, se toho děje tolik, že se po mnoha letech postaví revoluce do pozadí. Na jeden takový případ jsme se podívali v naší diskusi o direkcích jako samostatné technice v VI. kapitole. Když je rok ve znamení jednoho nebo více hlavních direkcí, zatímco se zdá, že se v revoluci nic moc neděje – žádné planety ani aspekty nejsou přítomny v hranicích direkčních signifikátorů; chronokratoři, kteří nejsou výrazně konfigurováni s jinými planetami –, nejlepší je poslouchat horoskop a zaměřit se na direkce jako na oblast největší aktivity. Nicméně vždy stojí za to mít na paměti, která planeta vládne roku, protože výsledky naznačené

direkcemi budou často směřovány přes její významy, a také si povšimnout obecné síly či slabosti chronokratorů v revoluci.

Nativita F

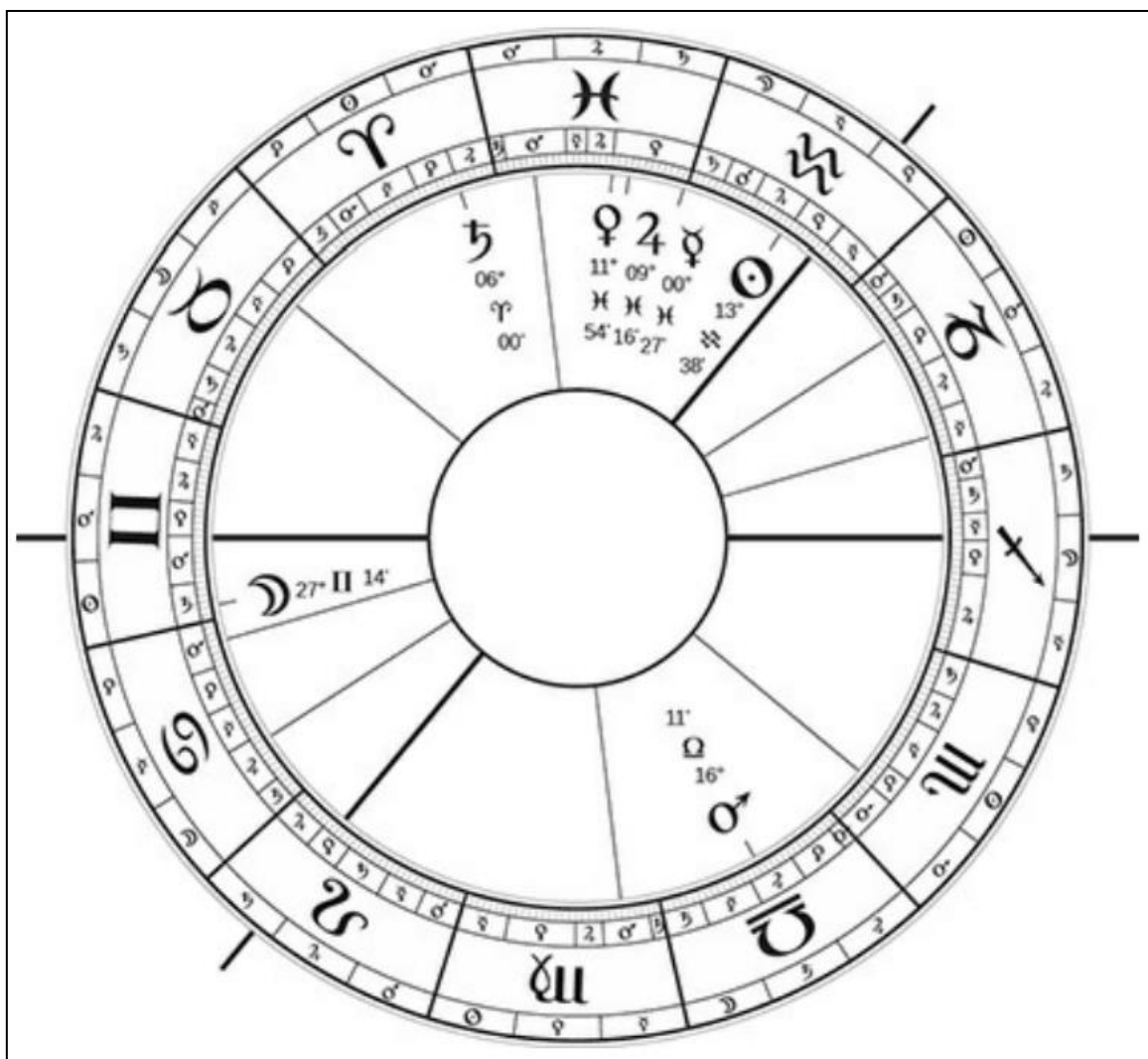
Obrázek výše je zrození, kde direkce, zejména ty Ascendentu, na sebe rychle navazují. Jeho nejnápadnějším rysem je opozice dvou škůdců podél osy Ascendent-Descendent bez zmírňujícího aspektu nějakého dobroděje. Ačkoli je opozice separující, Merkur znovu spojuje Mars se Saturnem prostřednictvím přenosu světla (separuje se od jedné planety a aplikuje se na druhou). Ve skutečnosti, protože proměnlivý Merkur přebírá povahu planet, se kterými je konfigurován, jeho přítomnost se škodlivými planetami zvyšuje potenciál problémů.

Latentní škodlivé konfigurace jsou astrologickým ekvivalentem časovaných bomb a projevují se jako konkrétní události, když jsou zúčastněné planety aktivovány jako chronokratoři. Je však důležité poznamenat, že obtížné konfigurace v nativitě rozhodně neznamenají, že zrozenec je špatný člověk! I když vymezení figur má v tradiční astrologii své místo, horoskop jako celek není považován za horoskop psychiky zrozence, ale za latentní znázornění celého jeho života – a v reálném životě se dobrým lidem stávají špatné věci.

K nejdramatičtějším aktivacím této konkrétní konfigurace došlo, když byl Ascendent veden v direkci přes hranice Merkuru, a zejména Marsu v Beranu, přičemž se postupně setkal s nativními kvadraturami Marsu, Merkuru a Saturnu. Je vhodné dodat, že zrozenec, který je sám praktikujícím astrologem, se domnívá, že jeho skutečný čas narození byl o nějakých pět minut dříve než oficiálně zaznamenaný čas (základ zde uvedených horoskopů). Osobně souhlasím s touto domněnkou, která by ohraničila časový rámec zde diskutovaných direkcí; ale nezměnilo by to chronokratory aktivní během daných událostí.

Ve věku 36 let byl Ascendent veden v direkci přes hranice Merkura (12°–20°) v Beranu, do kterého spadá kvadrurní aspekt natálního Marsu. Merkur vládne šestému domu nemoci a v revoluci Mars znovu vrhl aspekt do stejných hranic opozicí. Roční profekce Ascendentu se vrátila k vycházejícímu znamení Kozoroha, čímž se stal Saturn vládcem roku; natální konjunkce Merkur-Saturn v Kozorohu se dostala do kvadratury v rámci několika stupňů s Marsem revoluce. V této revoluci (viz obrázek níže) planety Merkur i Saturn byly v pádu, a přestože se zdálo, že se Merkur aplikuje k důstojným dobrodějům, nikdy nezdokonalil spojení, ale místo toho se obrátil zpět a vstoupil pod paprsky Slunce.¹⁴⁶ Ke konci tohoto roku se na kůži zrozence náhle a nevysvětlitelně během několika hodin objevily puchýře naplněné tekutinou, které pokrývaly celé jeho tělo, s výjimkou rukou, nohou, obličeje a genitálií. Útok byl tak silný, že zrozenec pochyboval, že by se jeho kůže někdy vrátila do normálu, a žádný ze dvou lékařů, s nimiž konzultoval, nikdy nic podobného neviděl. Naštěstí se nakonec podařilo stav zcela vyléčit homeopatickými prostředky.

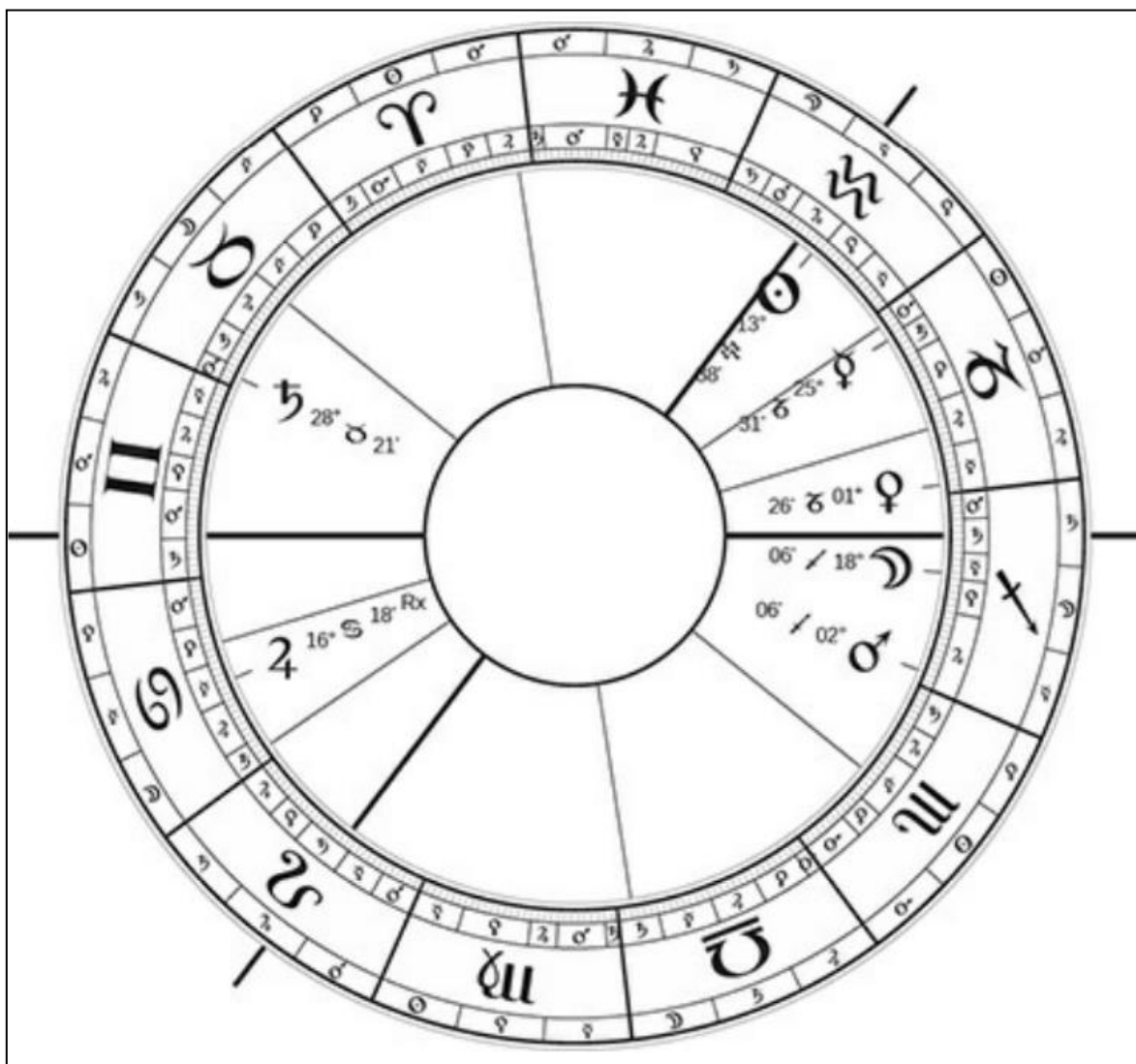
¹⁴⁶ Aspekt nebyl naplněn. RS

Nativita F, revoluce 36. roku

Úplný dopad škodlivých planet byl však pociťován ve věku 40 let s direkcí Ascendentu přes hranice Marsu (20°–25°) v Beranu, v nichž padaly kvadratury Merkuru a Saturnu. Profekce Ascendentu dosáhla Býka, čímž se Venuše stala vládkyní roku a propůjčila definitivní příchuť Venuše formám, které na sebe vzaly škodlivé události. První z nich byla částečně očekávána: dotýčný, který si všiml, že se blíží nepříznivý tranzit, se obával nějaké nehody, a proto se rozhodl zůstat několik dní doma, aby minimalizoval riziko. Místo toho došlo v očekávané době k akutnímu a extrémně bolestivému záchvatu ledvinových kamenů, který byl natolik závažný, že vyžadoval hospitalizaci. Zvláště relevantní se zde jeví umístění Venuše do dvanáctého domu narození. (Tradiční zdroje se poněkud liší v přiřazování ledvin k Vahám, jimž vládne Venuše, nebo Štíru, kterému vládne Mars; Vettius Valens výslovně vztahuje ledvinové kameny k

oběma těmito znamením.¹⁴⁷ V tomto případě byly planety Mars a Venuše aktivní jako distributor a vládce roku.)

Nativita F, revolve 40. roku

Jakkoli byla tato epizoda vážná, pozdější události téhož roku se ukázaly mnohem horší, přičemž se také týkaly umístění Venuše jako vládkyně roku v sedmém domě manželství a vztahů v revoluci (viz obrázek výše). Předloni začal dotyčný vášnivý kolotoč, včetně plánů na svatbu se ženou, která se bohužel ukázala být vážně psychicky nevyrovnaná. Vládce toho roku byl Mars a můžeme si všimnout oslabeného stavu Marsu (retrográdního a v jeho pádu) v sedmém domě narození. Zrozenec byl nucen vztah přerušit a dokonce na několik měsíců opustil zemi. Po návratu se ale jeho bývalá milenka odmítla

¹⁴⁷ Viz Vett. Val. II 37, překl. Riley 2010: 48

smířit s tím, že jejich vztah je u konce. Tato nestálá situace vyvrcholila, když frustrovaná svými pokusy znovu zažehnout plamen, fyzicky zaútočila na dotyčného sekýrou, přičemž křičela, že se ho chystá rozporcovat.

Dotyčný, který unikl a těžce otřesen, uvažoval o nahlášení incidentu policii, ale ze soucitných důvodů se rozhodl proti. Nedlouho poté byl proto šokován, když byl místo toho obviněn z útoku na dotyčnou ženu. Obhájce poučen, aby u soudu nevytahoval podrobnosti o vztahu, mohl jen nedůvěřivě stát, když ho soudkyně uznala vinným pouze na základě výpovědi jeho bývalé přítelkyně (i když trest odložila). Toho dne, slovy zrozence, „něco v něm zemřelo“, a on ztratil veškerou důvěru v soudní systém.

Nejenže bylo hrozné přežít tyto události tak, jak k nim došlo, ale trauma, které vyvolaly, zůstalo po mnoho let a formovalo jeho život v nemalé míře. Ve IV. kapitole jsem se zmínil o názorech renesančního astrologa Johanna Schönera na trvání působení direktí a zdá se být relevantní zde jej citovat doslovně:

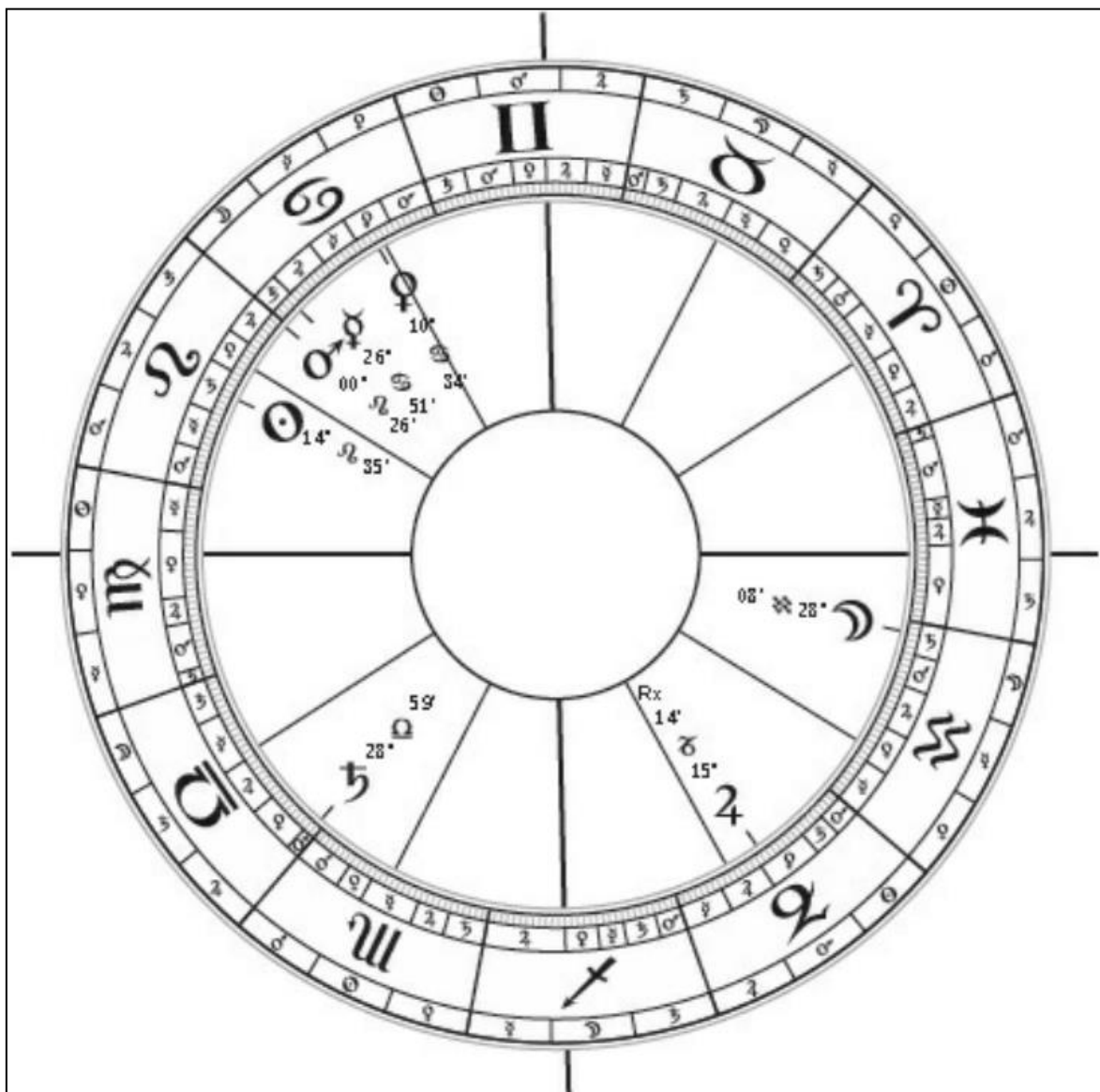
Když [dojde direktce] k Saturnu, pak se zdá, že zlé štěstí dané Saturnem trvá mnoho let, protože se například stane, že se někdo stane nešťastným a uvězněným a onemocní a utrpí několik dalších neštěstí nejen v tom roce, ve kterém nastane direktce k Saturnu, ale také bude trpět těmito souženými deset nebo dvanáct let střídavě.¹⁴⁸

Takové vymezení se přirozeně vztahuje pouze na případy vážného poškození, čehož jsme zde svědky. Kromě řady direktí ke kvadraturám škůdců spadajících do hranic škůdců byl Ascendent veden v direktci ve stejném období k pevné hvězdě známé jako Jižní šupina nebo Dráp (Štíra), a starověcí astrologové ji považovali za kombinovanou povahu Marsu a Saturnu. K přirozeným významům násilí, nepřátelství a ohrožení života a majetku spojených s těmito dvěma škůdci přidává kvadratura Merkura (zejména ve smyslu lživého Marsu) zvláštní významy falešných obvinění a justičních omylů.

¹⁴⁸ Opusculum IV 10, překl. Hand 1994: 90.

Zvraty štěstí

Jako náš závěrečný příklad pro tuto kapitolu porovnejme předchozí nativitu (a náš příklad pouze s direkcí z VI. kapitoly) s příkladem, kde vycházejí znamení dlouhého vzestupu, což má za následek direkce přes hranice, které trvají mnoho let. Zde jasně potřebujeme korelovat životní historii zrozence nejen se direkcemi, ale také s profekcemi a revolucemi, abychom vytvořili jemné chápání astrologických indikací pro každý rok.

Nativita L

Nativita na obrázku je horoskopem zrozence, jehož život nabral neobvyklé obraty. Narození má jasné známky neštěstí, nejdůležitější možná je, že obě Světla (Slunce a Měsíc) jsou umístěna v kadentním šestém a dvanáctém

domě bez aspektu dobrodějů. Slunce – které, jelikož zrození bylo denní, je zároveň Světlem sekty a hlavním signifikátorem otce – má také Mars, škůdce v rozporu se sektou, vycházející těsně před ním.

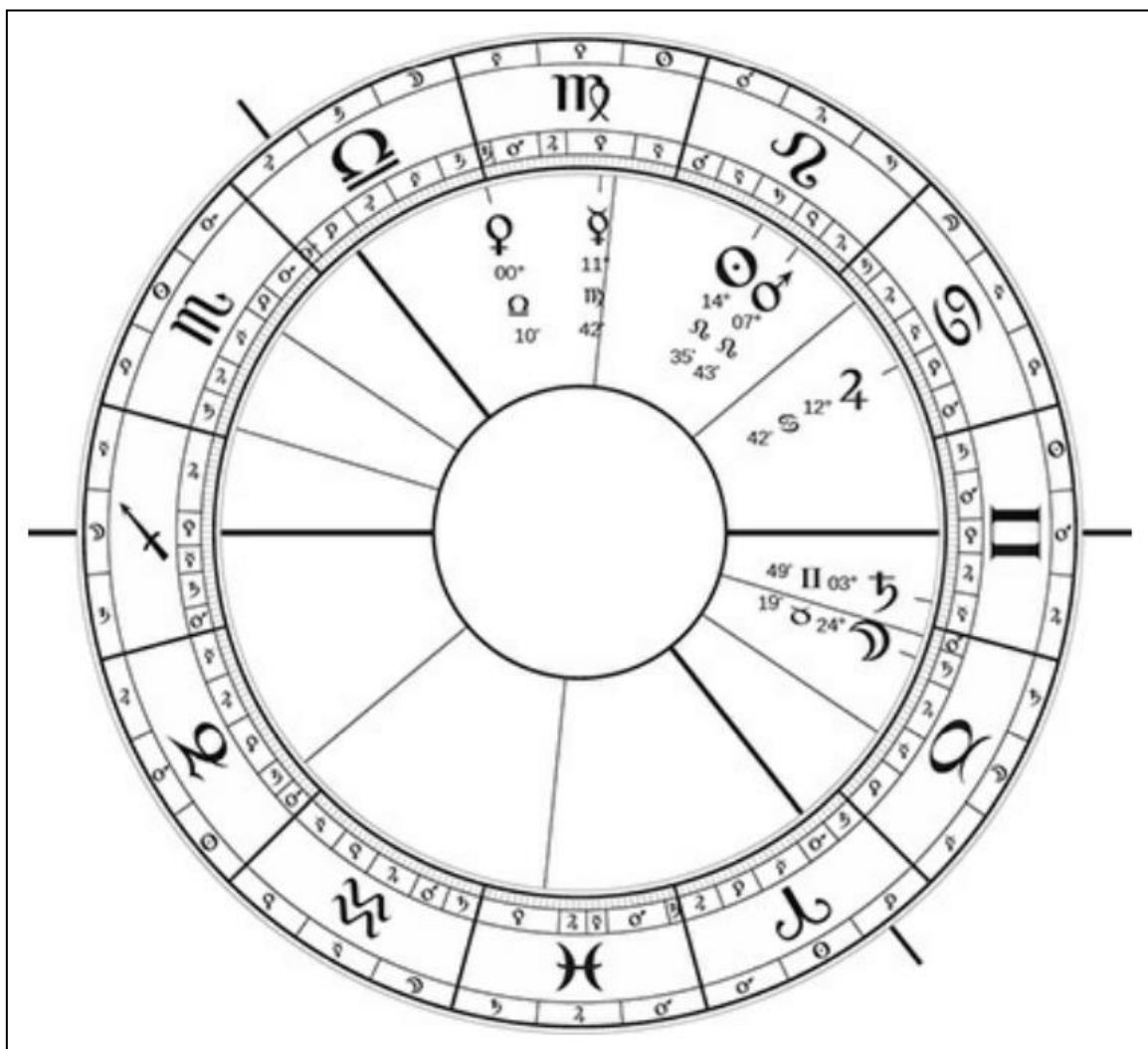
Existují ale i pozitivní indicie. Saturn ve druhém domě, i když je přirozený škůdce, je v sektě a je povýšený, což ukazuje na štěstí – zejména pokud jde o finance – časem a úsilím. Je také participujícím triplicitním vládcem sektového Světla, což souvisí s celkovým životním postavením zrozence, a stává se o to důležitější, že zbylí dva vládci (Slunce samotné a Jupiter) postrádají vliv a stabilitu potřebnou k poskytování velké podpory. Dále, Merkur a Měsíc – univerzální signifikátoři mysli nebo duše – jsou v hranicích Saturna a aplikují se na Saturna (v případě Měsíce jde o trigon s recepcí), což mu dává velký vliv na charakter zrozence. Saturn také mimochodem vládne Daimonu, někdy překládáno jako Duch, který je v konjunkci s Měsícem. Taková umístění podporují konstruktivní vlastnosti Saturnu, jako je introspekce, hluboké myšlení, rezervovanost, osamělost, vytrvalost, askeze, sebekázeň a tvrdá práce. Se superiorií kvadraturou od Merkuru¹⁴⁹ by bylo zvláště upřednostňováno intelektuální a akademické úsilí. Dalším šťastným znamením je Venuše, vládkyně druhého a devátého domu – devátý je spojen s cestováním, učením a náboženstvím –, která je dobře umístěna v jedenáctém domě, v menších hodnotách hranice a triplicity. Venuši také přijímá její exaltační vládce Jupiter, i když samotný Jupiter, který je retrográdní a ve svém pádu, může být nakonec považován za příliš slabý na to, aby pomáhal v záležitostech Venuše (stav známý jako „návrat světla“).

Když bylo dotyčnému sedm let, když roku vládl Mars, jeho otec náhle a nečekaně zemřel na mozkové aneurysma. Během následujících deseti let zrozenec vyrůstal v chudobě a sociálně znevýhodněném prostředí a viděl, jak se jeho vrstevníci zabývají obchodem s drogami a jinou kriminalitou. Neměl žádný kontakt se svou širší rodinou; jeho matka byla nedbalá a neoprávněně si přisvojila jeho dědictví; jeho starší sourozenci, kteří byli v ústavní péči a mimo ni, ho fyzicky týrali. Zrozenec hodně trpěl špatným zdravím (jak by se dalo očekávat od Merkura, vládce Ascendentu, který se nejprve aplikoval k Saturnu jako vládci šestého domu a poté konjunkci k Marsu jako vládci osmého domu), zejména těžkým astmatem, které zhoršovalo kouření jeho matky. Jeho vlastní

¹⁴⁹ Merkur je výše. RS

život byl více než jednou v ohrožení a jeden z matčiných přátel zemřel před jeho očima na následky diabetického šoku.

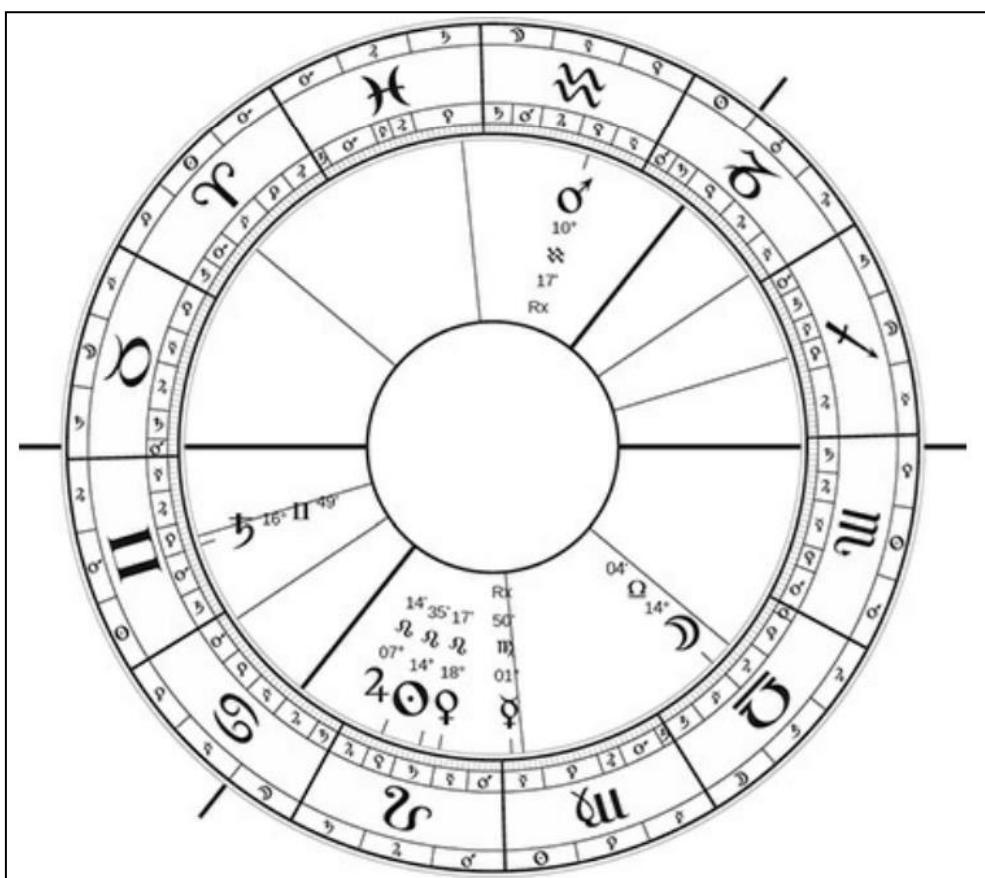
Poté, co byl ve věku 17 let nucen opustit domov, se jeho život postupně zlepšoval. Nakonec získal univerzitní titul, opustil Severní Ameriku, aby hodně cestoval po Asii, a o deset let později se ocitl vysvěcen na buddhistického mnicha. Možná kvůli slabosti Jupitera byl řeholní život zklamáním, zejména s ohledem na domorodého učitele a místní mnišskou komunitu, a nedostatek duchovní a materiální podpory jej přiměl po necelých dvou letech opustit mnišství. Po návratu na Západ a na akademickou půdu byl přijat do doktorského programu na respektované univerzitě, během tří let úspěšně dokončil doktorát a nyní si vytváří kariéru jako učenec. Podívejme se na několik revolucí, které znamenaly důležité body obratu na této rušné cestě.

Nativita L, revoluce 17. roku

Léto, kdy mu bylo 17 let, označil dotýčný za nejstrašnější období svého života. Přijal práci v restauraci rychlého občerstvení, ale byl nucen ji vzdát poté, co utrpěl těžký astmatický záchvat kvůli kouři z kuchyně. Matka mu pak řekla, aby se odstěhoval a nechala ho bez domova a bez příjmu. Na tomto nízkém bodě jej zachránila vlídnost přítelkyně a jejích rodičů, kteří ho na několik měsíců ubytovali - bez nájemného - ve svém sklepě.

Ve figuře revoluce pro tento rok (viz obrázek výše) je pět ze sedmi planet ve svých hlavních důstojnostech domicilu nebo povýšení. Bohužel pro zrozence jsou hlavními chronokratory pro daný rok zbývající dvě planety: Mars (distributor Ascendentu i Slunce) a Saturn (vládce roku a distributor MC). To ukazuje, jak je důležité vědět, které části figury revoluce jsou ve skutečnosti aktivovány na vyšší úrovni v prediktivní hierarchii. Kromě toho, že jsou škůdci a postrádají velkou důstojnost, oba chronokratoři také obývají nešťastné domy a zesilují své nativní vládce: Mars, vládce osmého domu v narození, je v osmém domě revoluce, zatímco Saturn, vládce šestého domu, nyní zaujímá šestý dům revoluce.

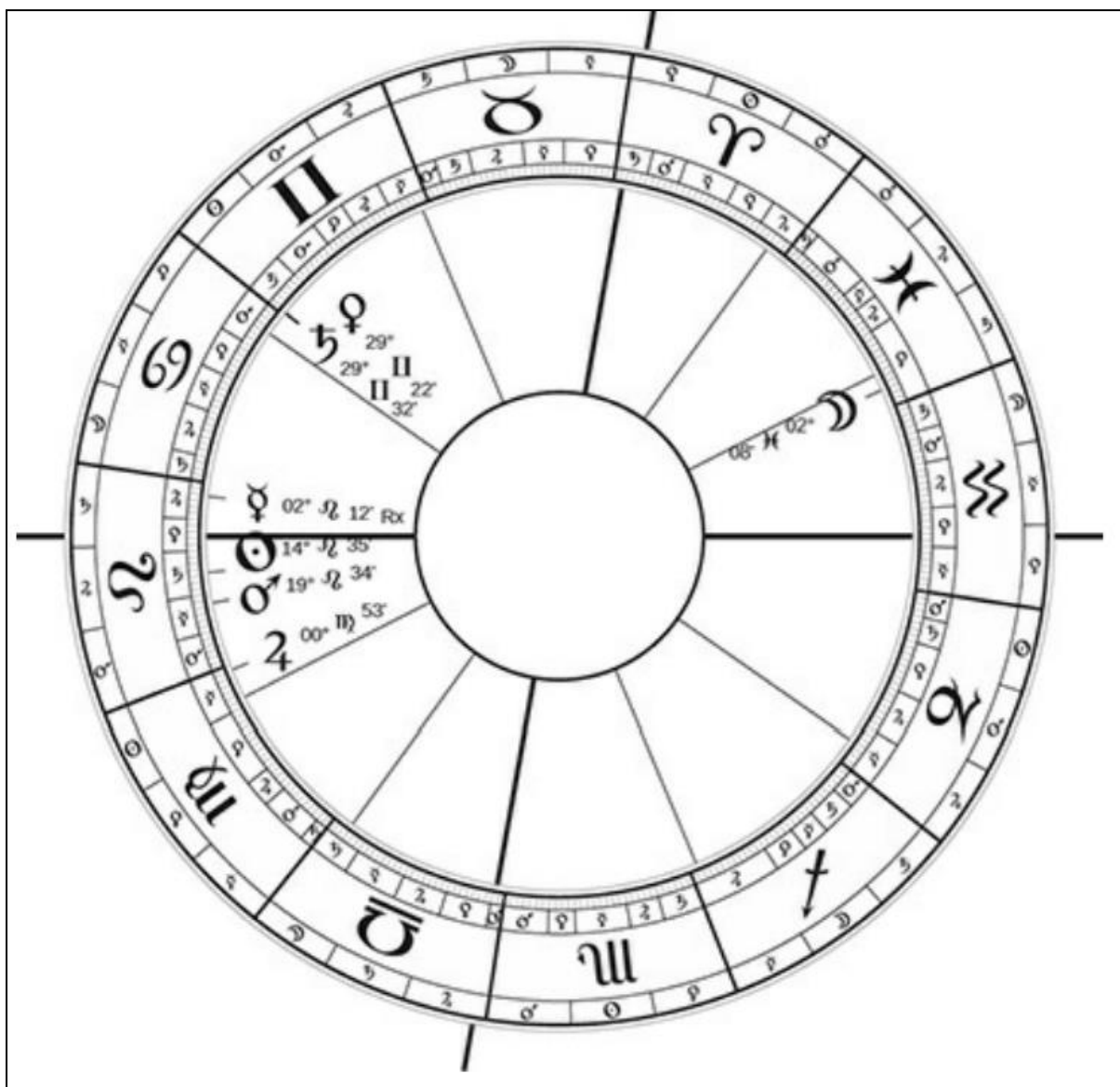
Nativita L, revoluce 18. roku

Pomoc přítelkyně je v revoluci naznačena tím, že se Venuše aplikuje na Saturna (vládce roku) trigonovým aspektem.¹⁵⁰ Venuše je jen pár minut ve Váhách, ve svém domicilu, a tak odevzdává svou sílu Saturnu – ačkoliv samotná Venuše je v devátém domě kadentní, její schopnost pomáhat je poněkud omezená. Saturn má také mnohonásobné důstojnosti na počátku Vah a dalo by se tedy říci, že přijímá Venuši; ale protože jeho vlastní pozice v šestém domě je ještě slabší, může Venuši stěží vůbec asistovat.

Další rok, ve věku 18 let, pokračoval Mars jako distributor Ascendentu i Slunce, ale roku vládl Jupiter. V revoluci (viz obrázek výše) jsou obě tyto planety jako chronokratoři úhlové a navzájem se aplikují opozicí. To je dobré pro významy Marsu, které jsou preferovány aspektem dobroděje, i když méně pro významy Jupitera. V tomto roce začal dotyčný studovat na vysoké škole, ale bez většího úspěchu. Získal však práci hlídače (v souladu s Marsem v desátém domě práce) a také se dal na bojové umění Ju-jitsu, ve kterém se mu dařilo. Když Jupiter vládl čtvrtému domu narození a obsadil čtvrtý dům revoluce, zrozenec si nyní mohl pronajmout vlastní byt. To výrazně zlepšilo kvalitu jeho života, ačkoliv vybavení bylo primitivní a okolí méně než zdravé, jak naznačil Jupiter ve svém pádu v narození a v opozici s Marsem v revoluci.

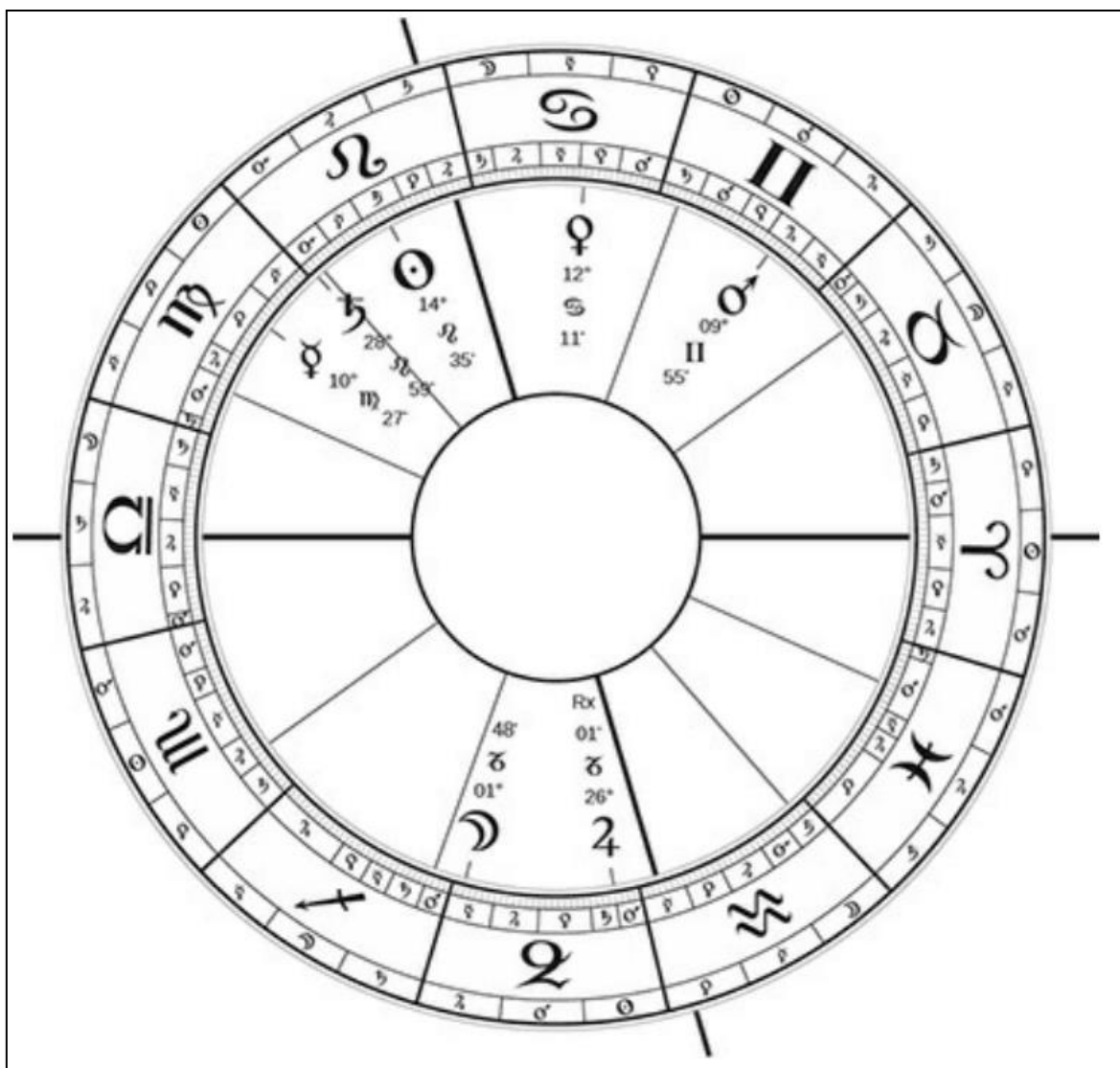
Druhý rok zrozence na univerzitě ve věku 19 let byl mnohem lepší. Direkční MC v hranicích Saturna (24°–30°) v Blížencích nedávno zdokonalilo trigon s povýšeným Saturnem a v revoluci (viz obrázek níže) byl nyní Saturn sám v těchto hranicích v partilní konjunkci s Venuší v jedenáctém domě. Mars, který vládl roku, kromě toho, že pokračoval jako distributor Ascendentu, byl také silně umístěn v prvním domě revoluce – pod slunečními paprsky, ale ve Lvu, kde Slunce přijalo Mars tím, že se na něj aplikovalo –, a Merkur v revoluci byl v konjunkci s nativní pozicí Marsu. Jelikož je Mars univerzálním signifikátorem cestování a zároveň vládcem třetího nativního domu, není divu, že dotyčný koncem tohoto roku odcestoval na několik týdnů do Japonska, kde se již naučil trochu japonsky. Tou dobou také MC vstoupilo do hranic Marsu.

¹⁵⁰ V revoluci 17. roku. RS

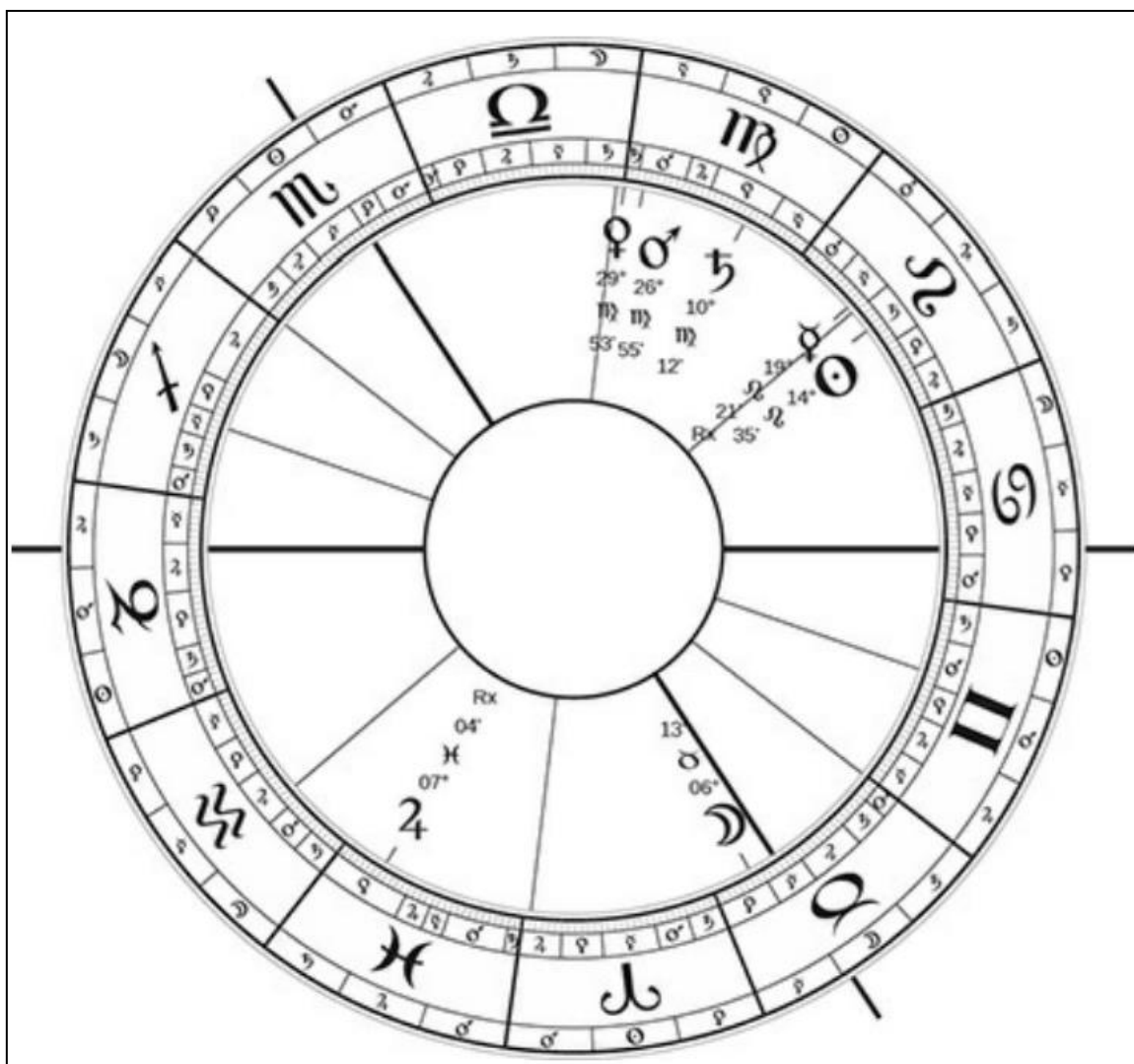
Nativita L, revoluce 19. roku

Během několika příštích let zrozenec pokračoval ve svém vzdělání a promoval, když byl Ascendent veden v direkci do sextilu Merkura ve věku 23 let. Vnitřně bylo toto období stále stresující, protože se vyrovnával s traumaty z dětství a prožíval pocity ,extrémního vzteku a nenávisti' (označované Marsem) vůči své rodině; ale našel útěchu ve stoických a buddhistických spisech. Ve věku 21 let, kdy roku vládl Merkur, se zrozenec vrátil do Japonska na rok studia v zahraničí. O tři roky později, když se Merkur znovu ujal vlády roku, se po promoci znovu přestěhoval do Japonska, aby zde získal magisterský titul v buddhistických studiích.

Nativita L, revoluce 24. roku

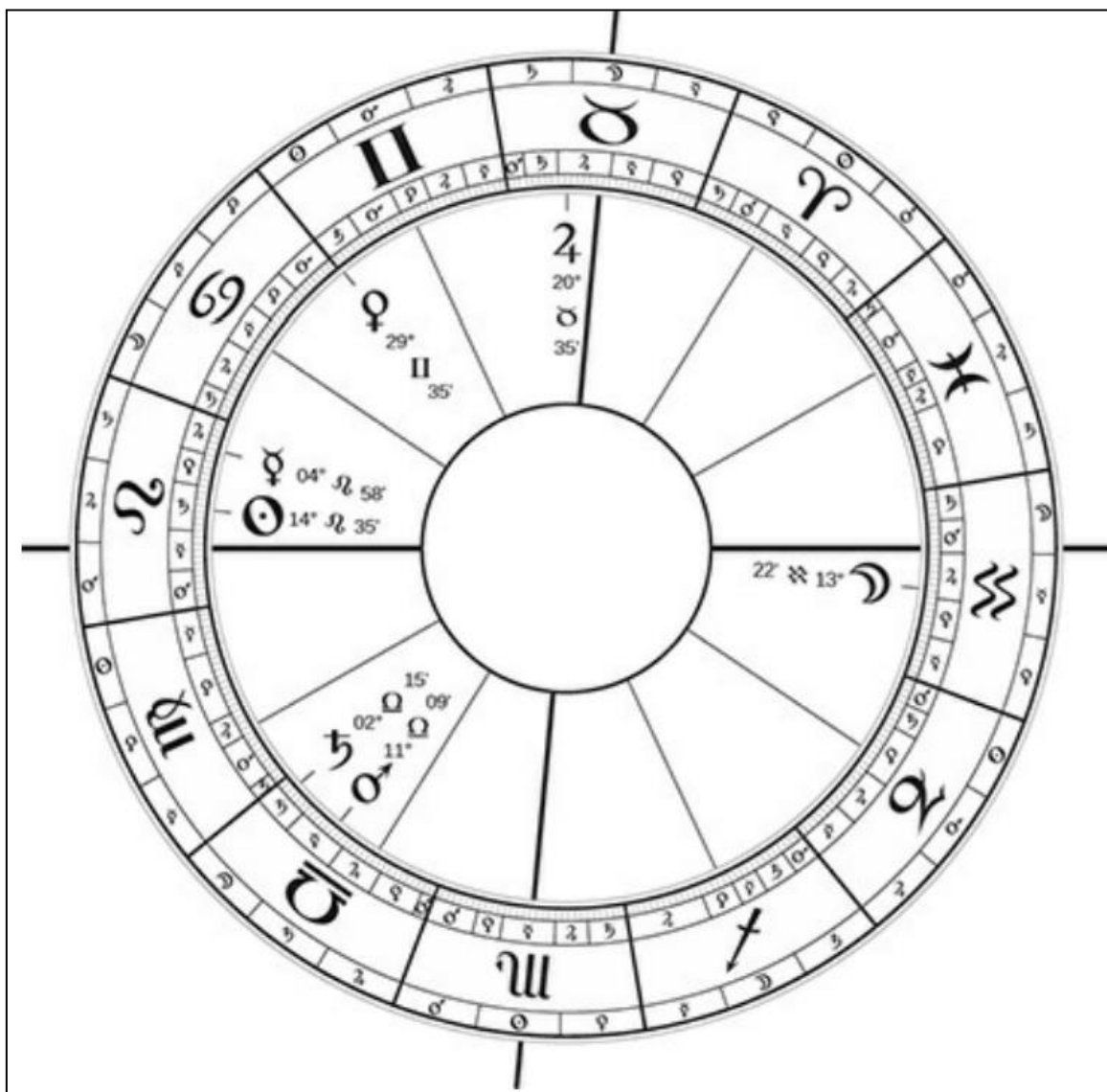
V revoluci pro 24. rok (viz obrázek výše) nacházíme Jupitera, jak vrhá do divize Ascendentu aspekt trigonu. Přestože Jupiter sám – kadentní, retrográdní a ve svém pádu – není schopen poskytnout mnoho vnější podpory, souhlasí s příklonem k moudrosti a náboženství. Merkur jako vládce roku a promittor Ascendentu je povýšen v jedenáctém domě, ve stupni natálního Ascendentu, a přijímá Mars (stále distributor Ascendentu MC) aplikujícím aspektem, což vše přispívá k akademickému úspěchu. Dotyčný aspekt je kvadratura a pozice Marsu v osmém domě, pravděpodobně odráží jeho vnitřní neklid v této době. Merkur se aplikuje i na Mars v nativitě a dalo by se spekulovat, že tato původní aplikace vládce Ascendentu přes hranici znamení je tím, co zvláště naznačuje odchod do zahraničí, když se Merkur a Mars stanou společnými chronokratory.

Nativita L, revoluce 25. roku

Následující rok znamenal důležitou astrologickou změnu, protože po více než deseti letech direkční Ascendent konečně opustil hranice Marsu ve věku 25 let a vstoupil do hranic Saturnu (28° – 30°) v Panně. V revoluci (viz obrázek výše) je Mars sám přítomen v hranicích, zatímco Venuše, která také vládne roku, je na samém konci. Během týdnů po tomto posunu zrozenec poprvé cestoval do Indie a navštívil poutní místo *Bodh Gaya*, kde se říká, že Buddha dosáhl svého probuzení. Když seděl poblíž slavného stromu *Bodhi*, cítil „pocit úlevy, jako bych se mohl zbavit spousty hněvu“. Po několika letech, kdy se svou matkou vůbec nemluvil, jí dotyčný zavolaal a snažil se o usmíření. Kromě měnících se hranic Ascendentu byl Měsíc tento rok veden v direkci k sextilu Jupitera – aspekt, který je posílen opakováním v revoluci, kde jsou obě planety také důstojné a úzce se přibližují novému distributoru (Saturn). Měsíc je univerzálním

signifikátorem jak matky, tak myslí, a tato direkce přesně odráží pozitivní změnu v emocích zrozence i v jeho postoji k matce.

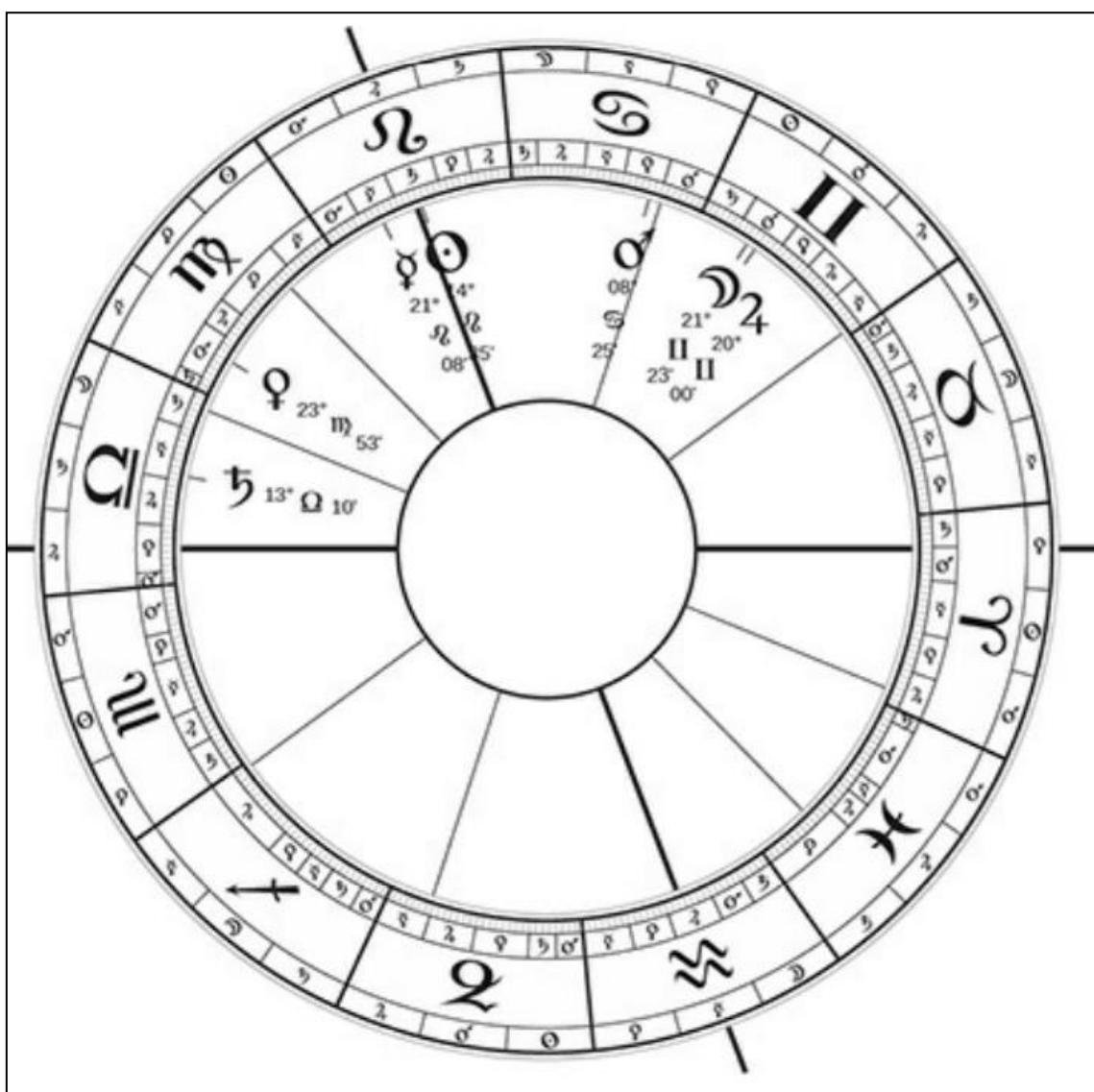

Nativita L, revoluce 27. roku

Zapojení zrozence do buddhismu vedlo ve věku 27 let k další významné události v jeho životě: stát se mnichem nebo *bhikkhu*. Ascendent byl v této době stále veden v direkci přes hranice Saturna – univerzálního signifikátora mnichů, poustevníků a asketů – v Panně, a vládcem roku byl Jupiter, který má spřízněnost s náboženskými praktikami a učiteli. Zatímco Saturn je povýšený jak v nativitě, tak v revoluci, stav Jupitera v těchto dvou časech se značně liší. V revoluci (viz obrázek výše) je ve spojení s MC, ve svých vlastních hranicích, orientální a v sektě, což potvrzuje jeho schopnost projevat své významy. Tyto rysy však zcela nekompensovaly základní slabost natálního Jupitera,

retrográdního a ve svém pádu: jak se ukázalo, preceptor-mnich provádějící obřad svěcení se nedržel tradičních forem, takže se dotyčný cítil „jako podvodník“; ani tento starší mnich nesplnil své sliby, že zorganizuje formální školení pro zrozence, který byl místo toho využíván k levné pracovní síle a ke zlepšení postavení.

Následující dva roky v životě zrozence ostře kontrastují, což je obzvláště zajímavé, protože oběma dominuje jediná planeta: Saturn, který je distributorem Ascendentu a zároveň vládcem obou let. Dvě figury revoluce je nejlepší studovat vedle sebe.

Nativita L, revoluce 28. roku

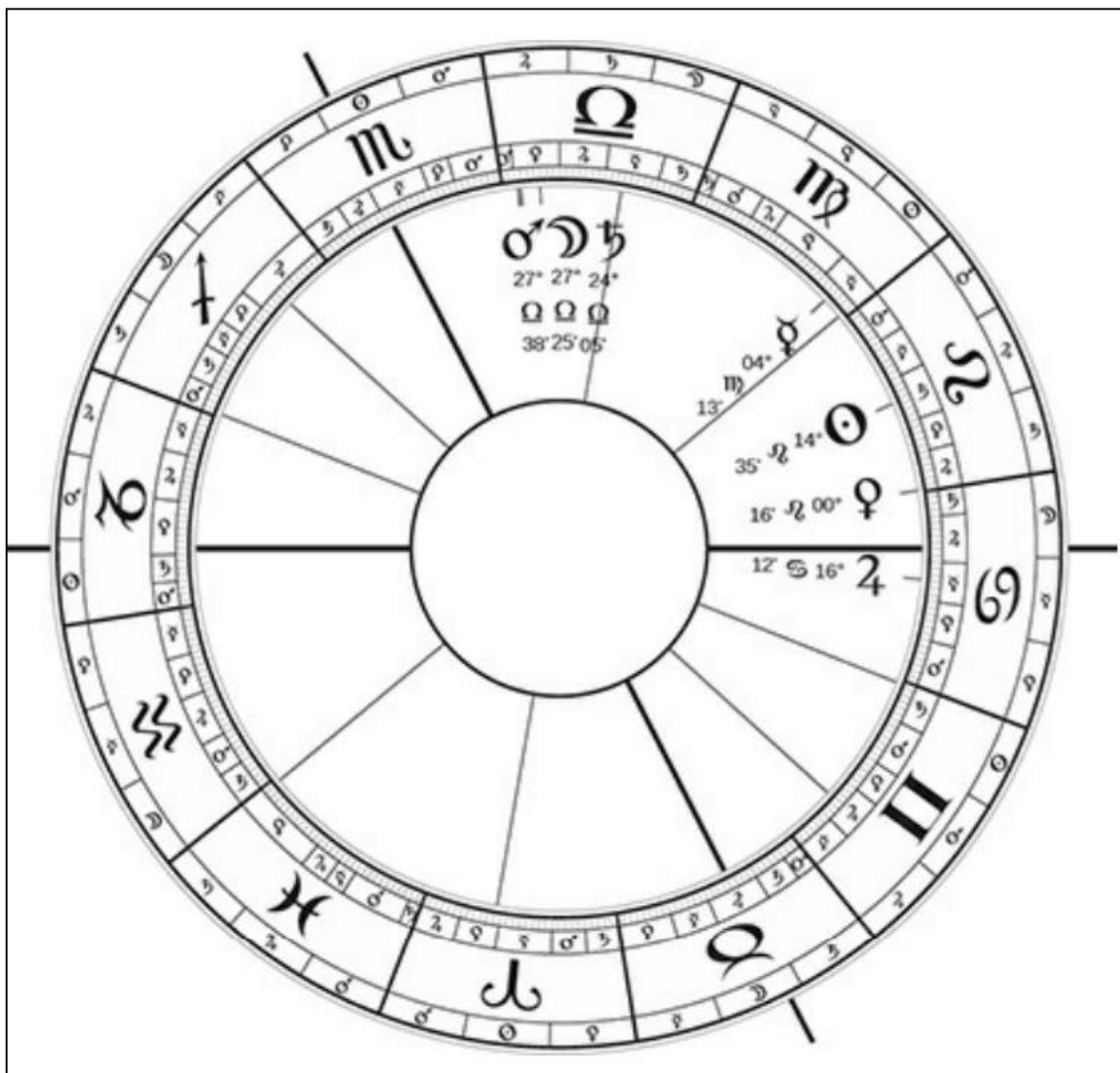
Předchozí rok (28 let) byl emocionálně stresující: zrozenec se cítil „duchovně zlomený“ a byl zapojen do konfliktů uvnitř i vně své vlastní klášterní komunity. Trpěl úplavicí a věřil, že někteří lidé, které rozrušil, se mu pokoušeli ublížit magickými prostředky. Je poněkud ironií, že život buddhistického mnicha se pro cizince také ukázal jako finančně neproveditelný a zrozenec se snažil udržet nad vodou. V revoluci (viz obrázek výše) je Saturn, i když je stále povýšený, ve dvanáctém domě, který je spojen se ztrátou a – stejně jako šestý dům natálně ovládaný Saturnem – s nemocí a nepřáteli; dále je poškozen Marsem v pádu, vládcem nativního osmého domu, aplikujícím se superiorní kvadraturou. Ke konci tohoto obtížného roku, kdy se tranzitující Mars chystal spojit se Saturnem, dotyčný cestoval Nepálem a přinášel oběti ve dvou svatyních zasvěcených božstvu se sloní hlavou Gaṇešovi. Krátce poté, po snu, ve kterém ho Gaṇeša odvedl do bezpečí před pronásledujícím davem, se mu začalo vracet zdraví a získal dostatek finančních prostředků na návrat do Japonska.

Následující rok (29 let) začal rozhodnutím opustit mnišský život, oznámeným během několika dní po revoluci. Během tohoto roku, slovy dotyčného, „všechno jen kvetlo“. Získal významné stipendium, které vyřešilo jeho finanční problémy, byl přijat do doktorského programu na prestižní evropské univerzitě a vrátil se na Západ. Po osmi letech také znovu navštívil svou rodinu a pokusil se, i když s omezeným úspěchem, uzavřít mír se svou matkou. Co stojí za těmito převážně pozitivními změnami?

Na úrovni direktí se Ascendent během předchozího roku posunul z hranic Saturnu v Panně do hranic Saturnu (0°–6°) ve Vahách, kde se setkal s aspektem natálního Marsu (naštěstí se sextilem), zdokonalil se jen několik týdnů před dvacátými devátými narozeninami.

V revoluci pro ten rok (viz obrázek níže) nacházíme prospěšnou Venuši partile na natálním Marsu, takže v sextilu do stejných hranic. Saturn je stále ve Vahách, několik stupňů od své natální pozice, ale v devátém domě (desátý ekvální dům). Měsíc a Mars v partilní konjunkci poblíž natálního Saturnu pravděpodobně odrážejí problémy s matkou; ještě důležitější je, že Mars separující se od Saturnu v revoluci naznačuje, že nedávné útrapy se chýlí ke konci. Tam, kde byl Mars v předchozí revoluci, máme nyní povýšeného Jupitera aplikujícího se na podobně povýšeného Saturna superiorní kvadraturou.

Saturnův druh ze sekty, Slunce, se na něj podobně aplikuje sextilem ze svého domicilu, takže obě planety odevzdávají svou sílu Saturnu. To demonstruje, jak i škůdci, když jsou důstojní a dobře postavení, mohou označovat pozitivní a konstruktivní události.

Nativita L, revoluce 29. roku

Poslední tři kapitoly se pokusily ukázat, jak identifikovat hlavní události a celkové trendy v daném roce života integrací univerzálních chronokratorů (primárních direktí), ročních chronokratorů (profekcí) a figury revoluce. V další a poslední kapitole se zabýváme otázkou, jak identifikovat jednotlivé časy v rámci jednoho roku.

IX. Kritické časy a období během jednoho roku

Přesné určení času očekávané události nebo dokonce jen předpovídání obecných vzestupů a pádů v průběhu roku je možná nejobtížnější částí roční predikce. Není nepodobné, že jste přistáli v rozlehlém městě a zkusili si vybrat cestu bludištěm ulic, které ze vzduchu vypadaly tak úhledně, přesto je často možné předem, alespoň široce a domněle, určit časy, kdy se témata a události označované chronokratory za rok projeví.

Nejdůležitějším faktorem při dělení roku života je Ascendent nebo jiný významný signifikátor měnící hranice podle direkce, což se může stát kdykoli během roku; ale ve většině nativit bude většina roků postrádat takový posun a v každém případě často chceme, aby byl rok rozdělen na více než jen dvě části. Abū Ma'shar pro tento účel představuje matoucí řadu metod – z nichž mnohé se zdají být docela neproveditelné a připomínají ar-Rijálův barvitý popis Abū Ma'shara jako „muže sbírajícího dříví ve tmě“ –, ¹⁵¹ ale podle mých zkušeností jsou nejspolehlivějším nástrojem tranzity v reálném čase. Ve skutečnosti mohou jiné techniky používané pro dělení roku fungovat méně spolehlivě ne proto, že by samy o sobě byly neplatné, ale proto, že jsou tak hluboko v prediktivní hierarchii, že je může překonat silný tranzit.

Obecné indikace časných nebo pozdních událostí

Jak již bylo zmíněno dříve, separace aspektů ve figuře revoluce může znamenat události, které jsou již zcela nebo částečně minulostí. Logickým rozšířením tohoto principu by bylo, že vzdálenost (v čase nebo prostoru), ve které je aplikace dokonalých konfigurací, ukazuje, jak brzy se označovaná událost projeví. Ačkoli jsem to neviděl výslovně vyjádřeno žádným starověkým autorem, moje vlastní zkušenost naznačuje, že tomu tak skutečně je: aspekt, který je v revoluci partile nebo zcela blízko zdokonalování, spíše odpovídá rané události, zatímco aspekt, který má k dokonalosti daleko, tvoří se přes hranice znamení, a/nebo zahrnuje planetu měnící směr, se může projevit blíže ke konci roku.

Příklady jsme již viděli výše. V revoluci muže, který se utopil několik týdnů po svých sedmačtyřicátých narozeninách, byl Merkur, který byl promittorem (anaereta) i vládcem roku, partile spojen se Saturnem na hrotu osmého domu;

¹⁵¹ Cit. in Burnett and Yamamoto 2019: I 4, pozn. 21.

obě planety byly také v partilní konjunkci natálního Merkuru. Naopak v revoluci ženy, jejíž svatba byla posunuta dopředu, aby se uskutečnila na samém konci jejího dvacátého druhého roku života, se Merkur – opětovný vládce roku a také distributor Ascendentu – jakoby separoval od Jupitera (vládce sedmého domu), ale nakonec po několika týdnech změnil směr a zdokonalil aspekt. Další případy budou diskutovány níže.

Identifikace klíčových tranzitů

Jak je uvedeno ve IV. kapitole, nejdůležitějšími tranzity jsou tranzity chronokratorů a direkční místa signifikátorů; a k nim můžeme přidat tranzity do míst narození vůči chronokratorům. To platí jak pro probíhající tranzity během roku, tak pro tranzity „zmražené“ v době revoluce – ale s důležitým dodatečným zohledněním měnících se rychlostí planet: tranzit Měsíce, který pokrývá asi 13° ekliptiky za den, samozřejmě nelze použít analogicky jako u Saturnu, který v průměru urazí stejnou vzdálenost za rok.

Jak již bylo zmíněno dříve (V. kapitola), Abū Ma'shar na samém konci svého pojednání o tranzitech v roční předpovědi uvádí jako pravidlo, že pokud dojde k tranzitní konfiguraci mezi dvěma planetami, které již byly konfigurovány v nativitě, znamená to událost se starou příčinou; pokud byly planety konfigurovány pouze v revoluci, příčina je nedávná; a pokud ani jedno, příčina není známa. Otočíme-li tento princip, pokud jsou dvě planety konfigurovány během revoluce (a ještě jistěji, pokud byly konfigurovány také v nativitě), lze očekávat, že událost označovaná touto konfigurací nastane, když se opakuje při tranzitu. Není mi úplně jasné, zda Abū Ma'shar mluvil o aspektu v reálném čase mezi dvěma tranzitujícími planetami, nebo o tom, že jedna planeta procházela revolučním umístěním jiné, ale podle mých vlastních zkušeností je ten první častější scénář.

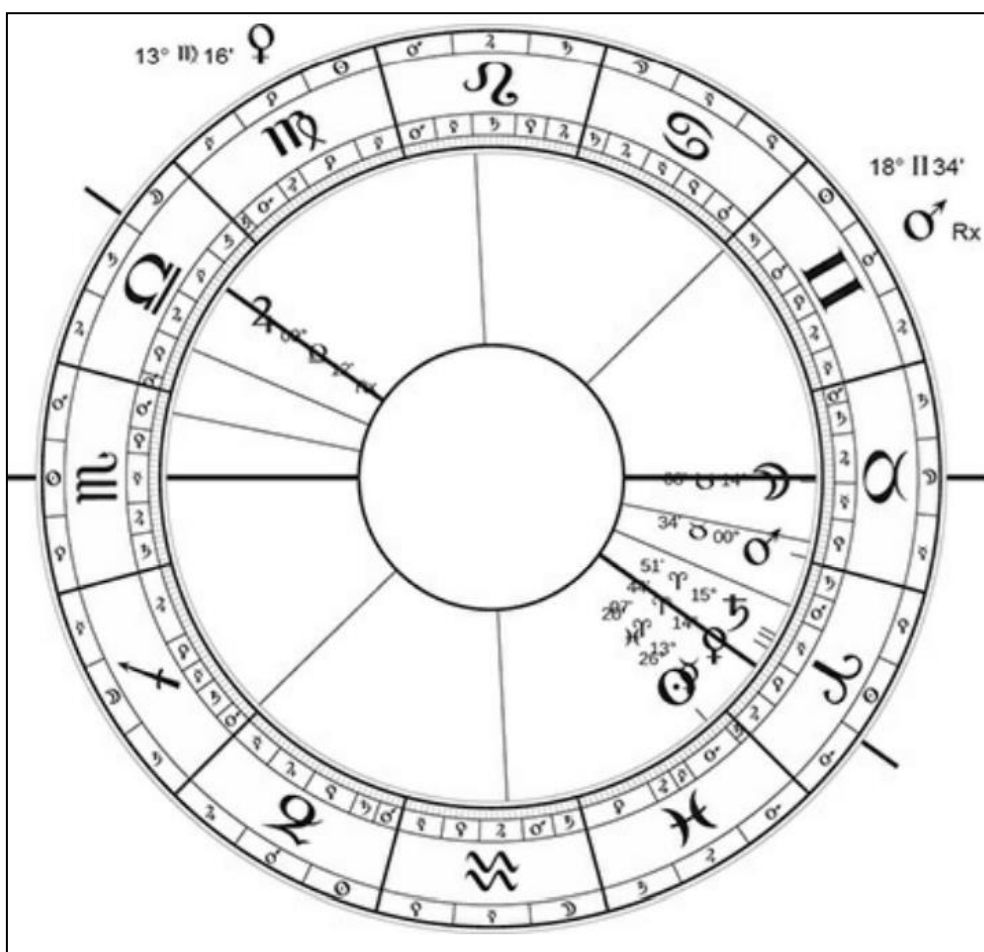
Stejně jako konfigurace aspektů v reálném čase, zodiakální důstojnost nebo slabost v reálném čase a solární fáze příslušných planet jsou důležité při posuzování účinků tranzitů. Zejména stanice pěti planet – retrográdní (první stanice) a opět přímé (druhá stanice) – často doslova znamenají body obratu, tedy definitivní změny k lepšímu i horšímu.

Poslední otázkou je, zda jsou tranzity k revoluci samotné – přes její domy a přes její planety a body aspektů – astrologicky smysluplné. Abū Ma'shar,

nepřekvapivě, chce, aby tranzity byly považovány za relativní nejen ke dvěma, ale třem souborům domů: k domu narození, profekci a revoluci. To není něco, co bych osobně doporučoval, ale v revoluci jsem viděl vhodné tranzity jak přes domy, tak na planetární pozice až příliš často na to, abych je zavrhl. Považuji je však za něco jako završení, podobné a související s ,menším stavem' 'Umara ʿ-Ṭabarīho, o kterém se pojednává níže.

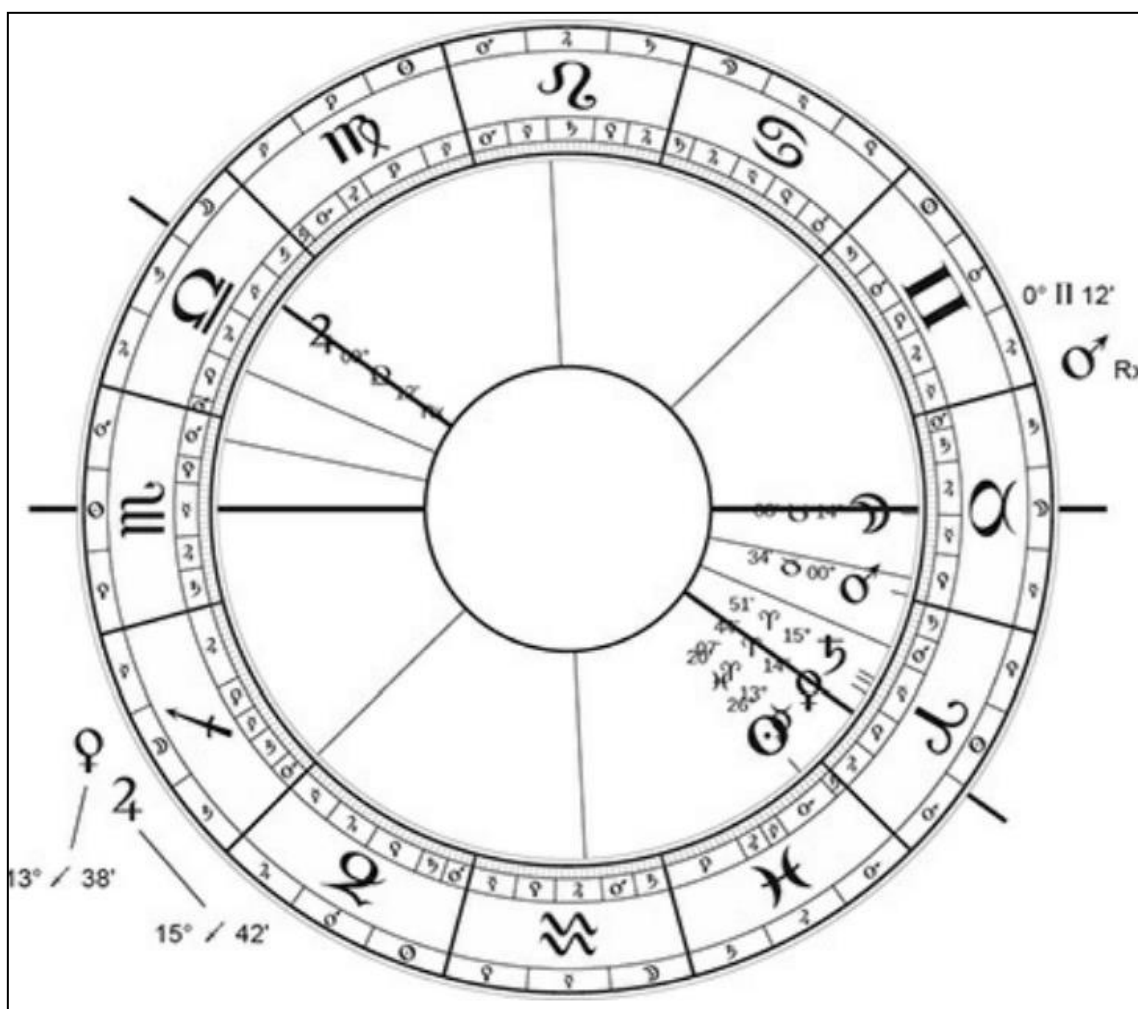
Znovu zpracovaný příklad: na křídlech lásky

V předchozí kapitole jsme zkoumali narození ženy, která, jak byl Ascendent veden v direkci přes hranice Venuše (vládkyně sedmého domu) v trinu na Venuši, porazila svůj strach z létání, aby mohla začít nový život se svým nově nalezeným partnerem (viz obrázek níže). Jak bylo uvedeno v této kapitole, Venuše v revoluci byla mocně umístěna, ale aplikovala se kvadraturou na Mars v sedmém domě. Podívejme se nyní na tranzity.

Nativita H, polední tranzity 15. listopadu 2007

Počáteční neúspěšný pokus o cestu napříč zemí se odehrál kolem poloviny listopadu 2007. I když přesné datum není známo, můžeme si všimnout, že Venuše procházela Pannou – svým znamením pádu – od 3. listopadu do 29. listopadu a opakovala svou kvadraturu k tranzitu Marsu v revoluci, která se dostala do jeho orbisu 12. listopadu. 15. listopadu prošel Mars svou první (retrográdní) stanicí v Blížencích, naproti znamení profekce, a 20. listopadu byla zdokonalena tranzitní kvadratura. Vidíme tedy, že se spojují tři principy interpretace tranzitu: za prvé, že výsledky konfigurací aspektů v revoluci se mohou projevit, když jsou stejné planety konfigurovány tranzitem; za druhé, že důstojnost nebo slabost planety v reálném čase ovlivňuje její činnost při tranzitu; a za třetí, že tranzitní stanice¹⁵² chronokratorů nebo planet s nimi konfigurovaných často ukazují kritické časy.

Nativita H, polední tranzity 30. ledna 2008

¹⁵² Zastávky. RS

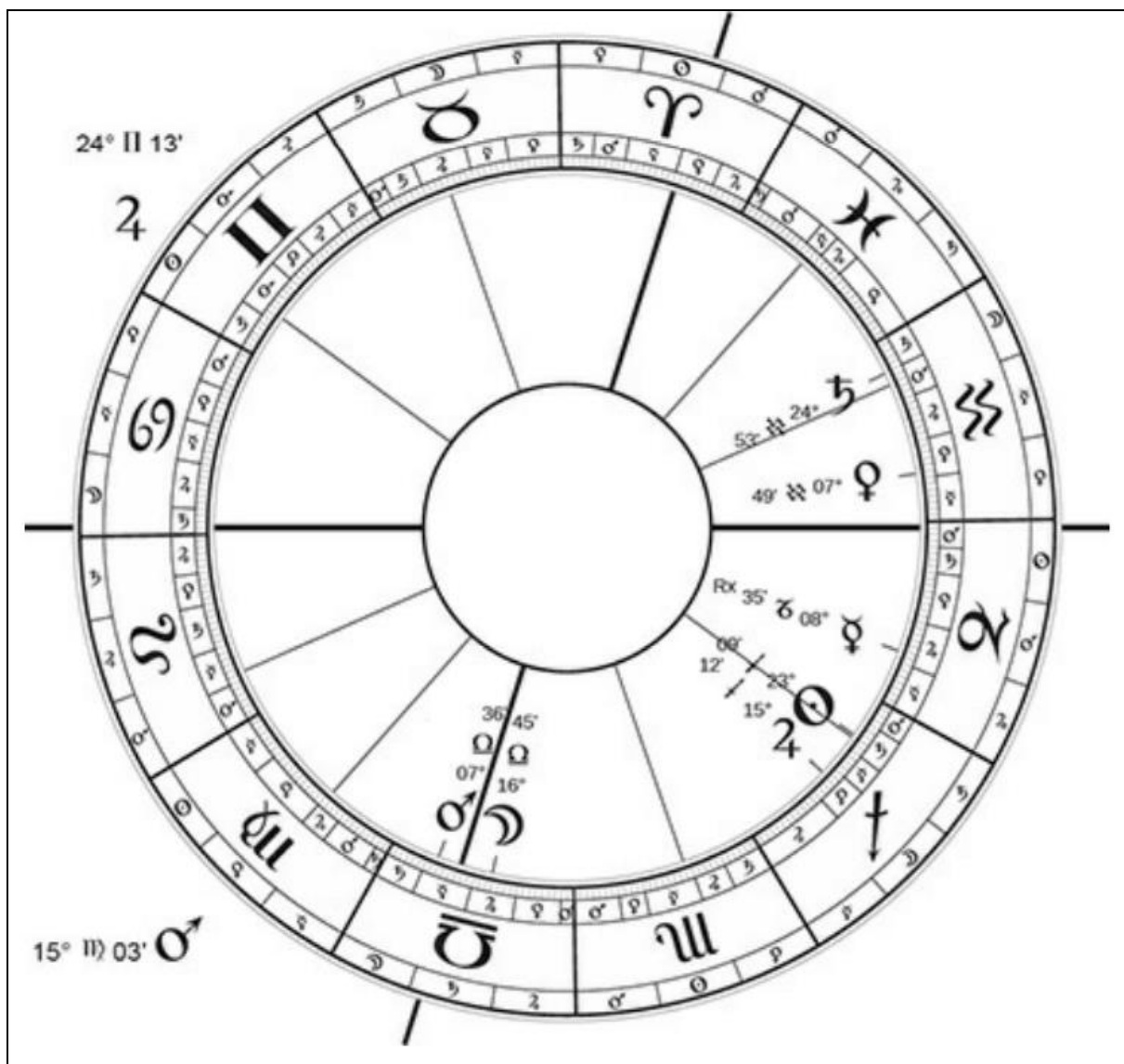
Asi o dva měsíce později uskutečnila 14. ledna 2008 svůj první úspěšný let napříč zemí. Bylo to necelých 24 hodin poté, co Jupiter, vládce roku, vstoupil do hranic Venuše ve svém vlastním domicilu ve Střelci, které bylo také znamením profekce, a odkud těsně uzavřel trinem natální Venuši. Dotyčná se krátce vrátila domů, aby si vyřídila své záležitosti, než se 30. ledna natrvalo přestěhovala. Den před touto poslední cestou tranzitující Venuše přecházela v tranzitu stejnými hranicemi ve Střelci a nyní se v tomto místě aplikovala na spojení s Jupiterem (viz obrázek výše). Opět vidíme, že funguje několik důležitých tranzitních principů, protože dva hlavní chronokratoři aktivovali jak distribuci (hranice směrového signifikátoru, v tomto případě Ascendent na 12°–17° Střelce), tak znamení profekce.

Tento druhý tranzit také znamenal, že natální Venuše jako promittor i distributor byla dvakrát aktivována aspektem trigonu, což si zaslouží samostatnou zmínku: pokud by planety Venuše a Jupiter procházely stejnými stupni v Rybách, například, stále by aktivovaly části ve Střelci tím, že by do něj vrhly své aspekty, ale nebyly by v žádném aspektovém vztahu s natální Venuší v Beranu, což by poněkud snížilo jejich dopad. Samotný fakt spojení dvou blahodárných chronokratorů při tranzitu také ukazuje na pozitivní událost; kromě toho byly obě planety ve své vlastní důstojnosti: ve znameních a hranicích. Konečně datum, kdy byl přesun dokončen, se také shodoval s druhou (přímou) stanicí tranzitního Marsu.

Kritická role stanic (zastávek)¹⁵³

Zatímco velké události se rozhodně mohou odehrávat bez tranzitu planet, zdá se, že takové stanice figuruje v neúměrném počtu případů. V kapitolách VI. a VII. jsme se podívali na horoskop staršího muže, který si zlomil obě nohy při dvou po sobě jdoucích nehodách. Známé je pouze datum první nehody, i když ta druhá se údajně odehrála během měsíce až dvou. Astrologickou indikací dvojité události byl Mars v partile spojení s směrovým Ascendentem a poškozujícím Jupitera – distributorem a vládce roku – v době revoluce partilní kvadraturou, obě planety zaujímaly dvojtělesná znamení a Jupiter byl retrográdní. Mars měl také aspekt s natálním Jupiterem mírně širší kvadraturou.

¹⁵³ Má vlastní závorka. RS

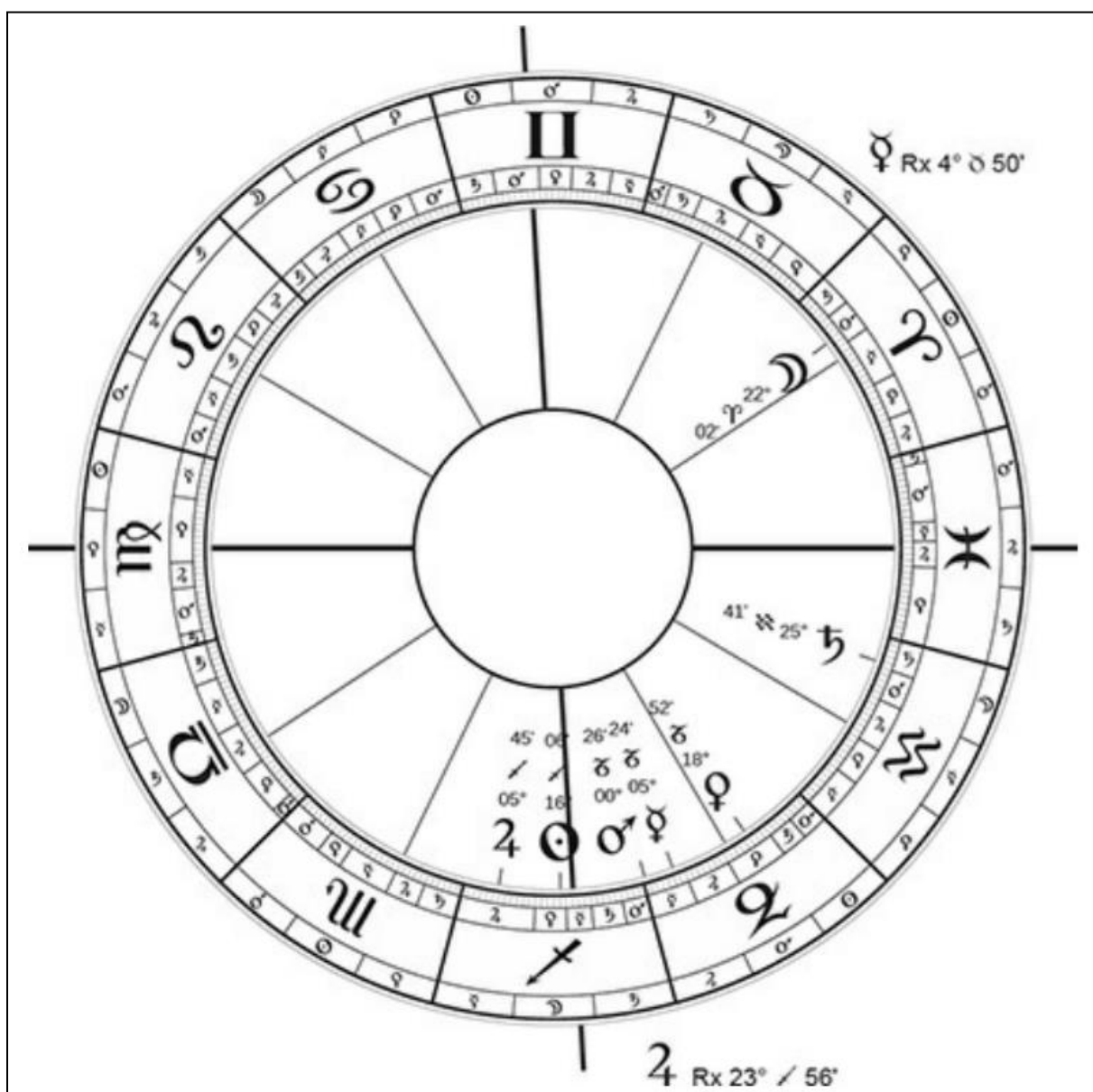

Nativita A, polední tranzity 20. května 2014

Poté, co se Mars po narozeninách separoval od Jupiteru, vstoupil do Vah, kde se umístil na začátku března 2014; během několika dní se Jupiter také zastavil a obrátil se přímo. Mars pak znovu vstoupil do Panny v retrográdním pohybu a znovu se začal aplikovat kvadraturou na Jupitera; k nehodě však došlo až 20. května, kdy se Mars podruhé umístil v partilní kvadratuře k Jupiteru v narození (viz obrázek výše), a v partilní opozici vůči Měsíci v revoluci.

Další narozením, o kterém jsme se podrobně zmínili v předchozích kapitolách, je narození učenice oceněného několika cenami na začátku své kariéry. Obzvláště zajímavé jsou tranzity ve věku 23 let: v revoluci pro ten rok byl povýšený Merkur v konjunkci se Sluncem na MC, přičemž vrhal trigonový aspekt do hranic direkčního Ascendentu v Kozorohu. Silný promittor ve

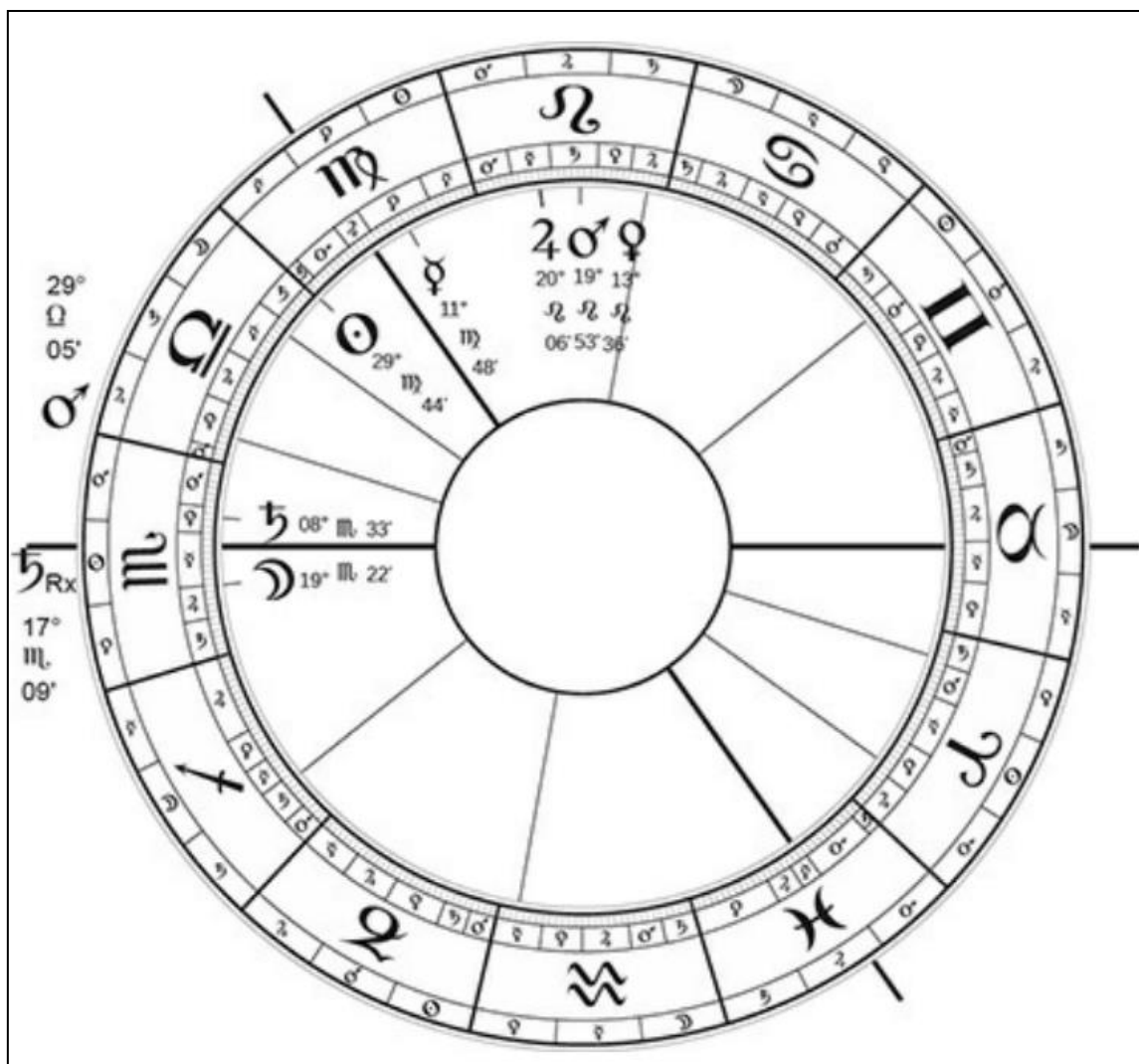
znamení se dvěma těly (Panna) naznačují opakovanou událost související s literárním nebo akademickým úspěchem. Několik měsíců v tomto roce se tranzitní Jupiter umístil poblíž stejných stupňů v Panně, v trigonu k direkčnímu Ascendentu (22°–26°). Zatímco touto oblastí procházel tranzit (přesné datum není k dispozici), dotyčný byl informován, že byl vybrán pro ocenění související s jeho předchozí prací. Asi o pět měsíců později Jupiter znovu procházel stejnými stupni, tentokrát v přímém pohybu. V té době vyšlo jeho nové dílo. Symbolika těchto tranzitů – směřování zpět a vpřed, v tomto pořadí – se zdá být velmi vhodná.

Nativita E, revoluce 37. roku s ranními tranzity 5. května 1996

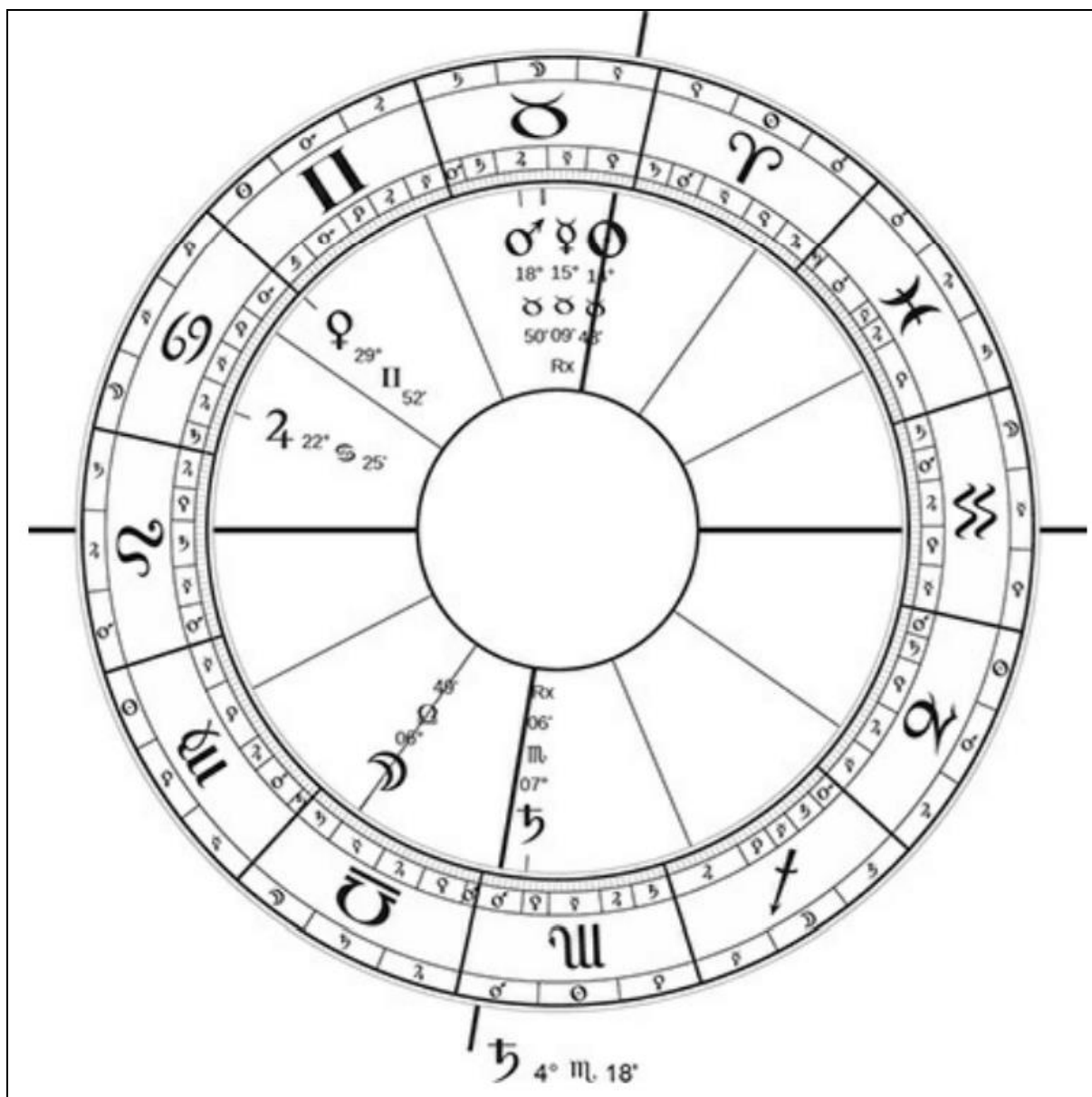
Temnější příklad nalezený v VIII. kapitole je případ jediné smrti viděné z perspektivy dvou horoskopů: muže, který zemřel, a jeho matky, která ho našla. V mužském zrození existovaly dvě možné volby pro hyleg neboli hlavního signifikátora života, totiž Měsíc nebo Mars. Oba tyto planety, spolu s Ascendentem, byly v té době vedeny v direkci přes hranice Jupitera, čímž se Jupiter stal důležitým chronokratozem a dotyčný zemřel během 24 hodin od první stanice, 5. května 1996. Za zmínku také stojí, že ačkoli Merkur nebyl hlavním chronokratozem, také se nacházel necelý den před Jupiterem, v osmém domě revoluce (viz obrázek výše), ve kterém vládl Ascendentu a byl poškozen Marsem (zdánlivě se separoval, ale ve skutečnosti se chystal zpět a zdokonalil konjunkci). Také pro matku byl Jupiter – univerzální signifikátor dětí – důležitým chronokratozem, který vládl roku; jak bylo diskutováno v předchozí kapitole, byl také poškozen jak škůdci v její revoluci, tak konjunkcí nativního Měsíce v pátém domě ve Štíru. Není proto divu, že tranzit Jupiteru by měl z pohledu matky znamenat čas tragické události.

O dvacet let později tato sama zemřela (událost, o které se výše nemluví). Aniž bychom se pouštěli do zapeklité otázky hylegu a procedur délky života, můžeme si všimnout, že profekce v tom roce dosáhla Štíra, čímž se Mars stal vládcem roku. V revoluci (viz obrázek níže) byl profekční stupeň (nezobrazeno) partile ve spojení s Měsícem ve Štíru, univerzálním signifikátorem těla a vládcem prvního domu narození. Měsíc v revoluci se dále separuje od Saturnu (vládce osmého domu v narození) a aplikuje se s Marsem pomocí partilní kvadratury; avšak Mars sám je v partilní konjunkci s Jupiterem, což je polehčující faktor. Ve skutečnosti se stalo, že dotyčná, jejíž celkový zdravotní stav byl značně oslabený, začala trpět těžkou a vleklou nemocí několik týdnů po svých sedmdesátých šestých narozeninách, ale částečně se uzdravila a stabilizovala, navzdory očekávání lékařů. Asi v polovině roku se planety Saturn a Mars obě umístily ve Štíru; o několik měsíců později náhle zemřela ve spánku, během 24 hodin od druhé zastávky Marsu, 1. července 2016.

Nativita B, revoluce 76. roku s nočními tranzity 1. července 2016

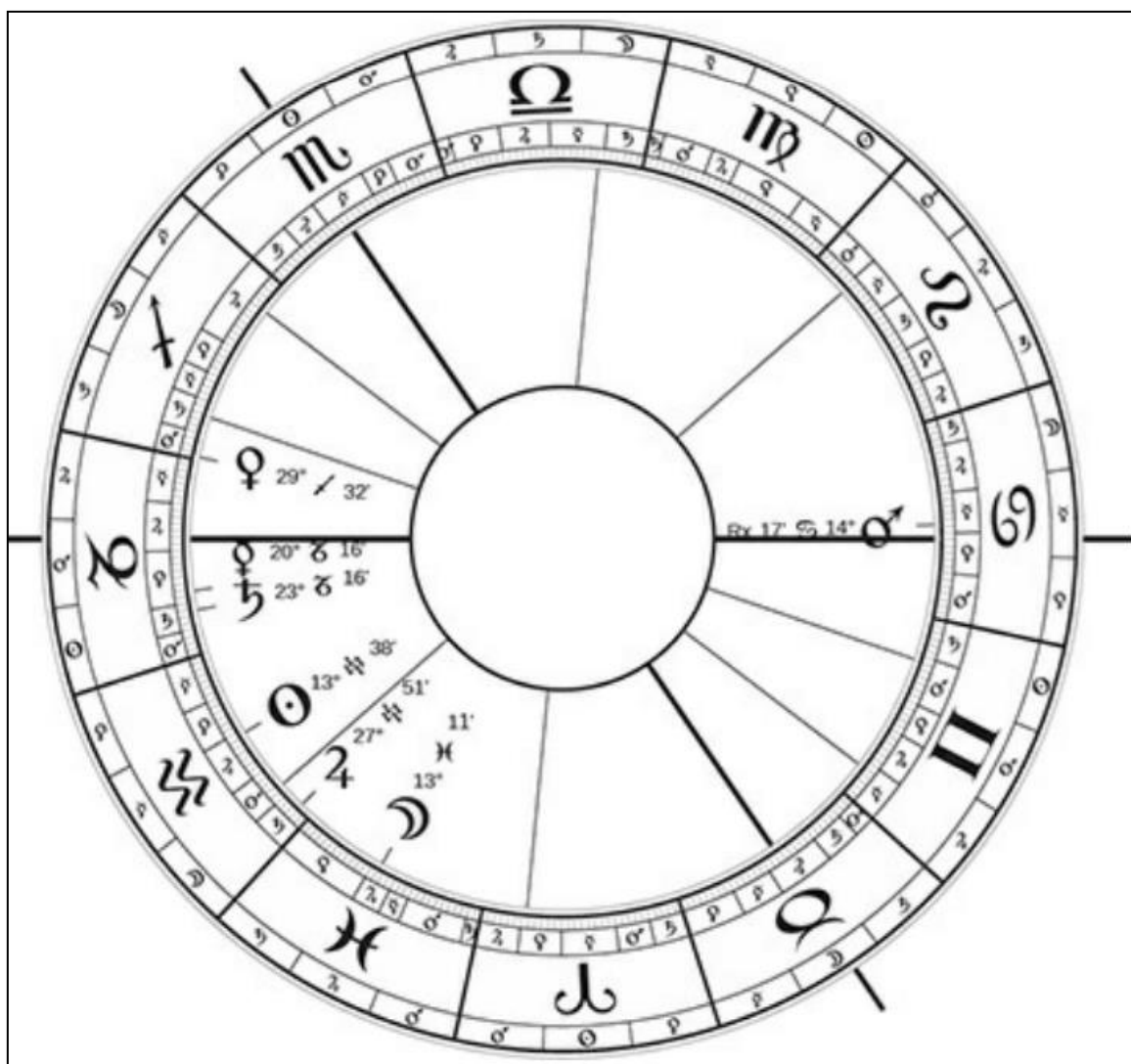
Jako poslední příklad tranzitu stojících chronokratorů (ačkoli by jich snadno mohlo být přidáno mnohem více) se podívejme na příklad z VII. a VIII. kapitoly zrození, který ztratil otce ve věku 46 let (viz obrázek níže). Kromě Slunce, natálně v osmém domě, vládnoucího roku a poškozeného Marsem jak v narození, tak v revoluci, byl direkční Ascendent v hranicích Marsu ve Štíru, v konjunkci IC revoluce (kvadrantový hrot čtvrtého domu, označující rodiče), kde byl retrográdní Saturn. Při posuzování této revoluce jsem uvedl, že i když jsem doufal, že se rodičům zrození nic vážného nestane, pokud by se to stalo, bylo by to pravděpodobně v době druhé stanice Saturnu dne 2. srpna 2015. 3. srpna otec zrození (ve věku 78 let) nečekaně a vážně onemocněl, byl přijat do nemocnice a byla mu diagnostikována sepse – tedy vysoce perzistentní otrava krve (Saturn v hranicích Marsu). Na druhý den zemřel.

Nativita G, revoluce 46. roku s poledními tranzity 4. srpna 2015

Tranzity jako zesilující faktory

V VIII. kapitole jsme probírali některé dramatické události v horoskopu na obrázku níže. Také jsem zmínil, že dotyčný, který je sám praktikujícím astrologem, věří, že jeho skutečný čas narození byl o několik minut dříve než zaznamenaný čas. Tuto domněnku podporují události ve věku 53 let, které jsou uvedeny níže. Kromě důležitosti rozmístění chronokratorů při tranzitu tento příklad ukazuje, jak tranzity k chronokratorům a na direkční místa signifikátorů – zejména tranzity pomalu se pohybujících a/nebo stojících planet – mohou zintenzivnit událost, i když tranzitující planeta (v tomto případě Mars) není ani chronokrátorem.

Nativita F

Podle oficiálního času narození byl Ascendent v tomto roce veden v direkci přes hranice Jupitera (14°–22°) v Býku a asi jeden stupeň za kvadraturou

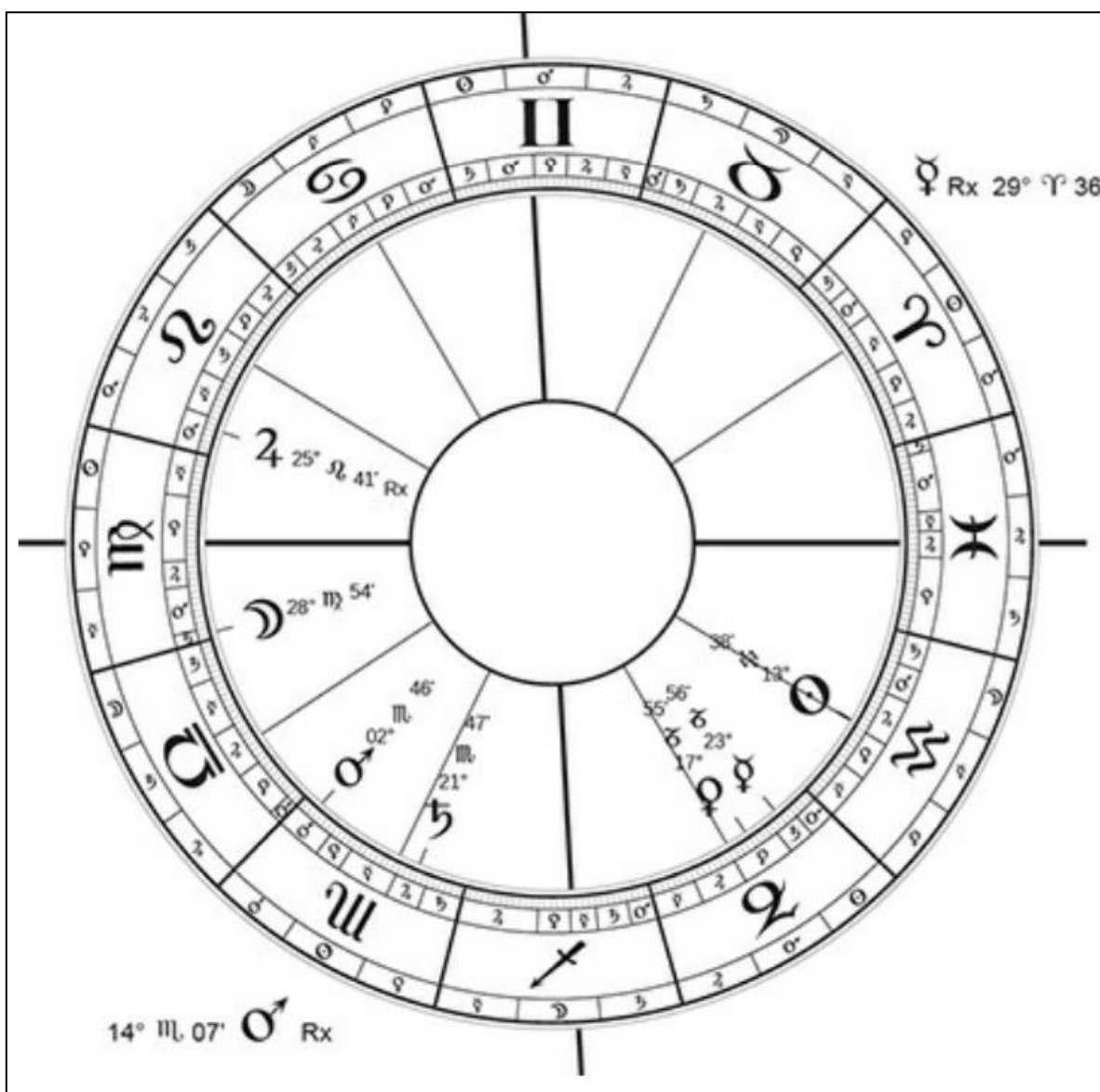
Slunce, což jako vládce osmého domu v prvním (dle kvadrantového dělení) naznačuje potenciální ohrožení života. Čas narození o pět minut dříve by tento aspekt učinil dokonalým ve věku 53 let, s Ascendentem stále v hranicích Merkuru (8° – 14°). Roční profekce Ascendentu po dosažení Blíženců, Merkur (vládnoucí šestému domu nemoci) byl také vládcem roku.

Dotyčný si poprvé uvědomil hrozící nebezpečné konfigurace na začátku roku. Během několika týdnů začal pociťovat bolesti na hrudi a nepravidelný puls a přirozeně měl podezření na nějaké potíže se srdcem (univerzální indikace Slunce). Nepohodlí zesílilo, když tranzitující Mars – který sám nebyl chronokrátorem – postupně zpomaloval a poté se v polovině dubna umístil stacionárně ve Štíru, v rozmezí dvou stupňů kvadratury s nativním Sluncem a naproti direkčnímu Ascendentu. Předchozí negativní zkušenosti z nemocnic a konvenční medicíny způsobily, že dotyčný nebyl ochoten vyhledat odbornou pomoc, ale požádal o můj astrologický úsudek o jeho současném roce života. Po pečlivém prozkoumání revoluce jsem dal za svůj názor, že i když tranzit Marsu může být nebezpečný, tento rok nevypadá fatálně.

Potenciálně kritickým okamžikem byla nadcházející stanice Merkura, vládce roku a pravděpodobného distributora Ascendentu, 28. dubna 2016. Dotyčný žil sám a v den stanice jsem ho kontaktoval, abych zjistil, jak se má. Vyprávěl, že několik dní pociťoval velký tlak na hrudi a slabost v levých končetinách, ale řekl, že se nyní po odpočinku a užívání bylinných doplňků na rozšíření krevních cév cítí lépe. Bohužel, při návratu domů z procházky téhož večera – právě když byl Merkur v zastávce a jen několik hodin po našem rozhovoru – náhle začal pociťovat extrémní bolest na hrudi s prudkým bušením srdce. Když seděl na židli ve svém obývacím pokoji, omdlel, a když se vzpamatoval, zjistil, že leží na podlaze vedle převráceného křesla, zalitý potem a s pocitem těžkých pohmožděnin na hrudi. Navzdory tomu se rozhodl, že jakmile bude schopen vstát, nezavolá lékařskou pomoc, ale jednoduše se odvrátil do postele. Přestože zůstal nějakou dobu slabý a vyčerpaný, jeho hrudník byl příliš bolestivý, než aby zvedl sebemenší předmět, přežil utrpení, kterým byl téměř jistě infarkt myokardu.

V revoluci 53. roku (viz obrázek níže) zaujímá Slunce jako promittor Ascendentu šestý dům nemoci. Dalo by se argumentovat tím, že Jupiter se nedávno stal distributorem, protože je špatně umístěn v revoluci – retrogradní

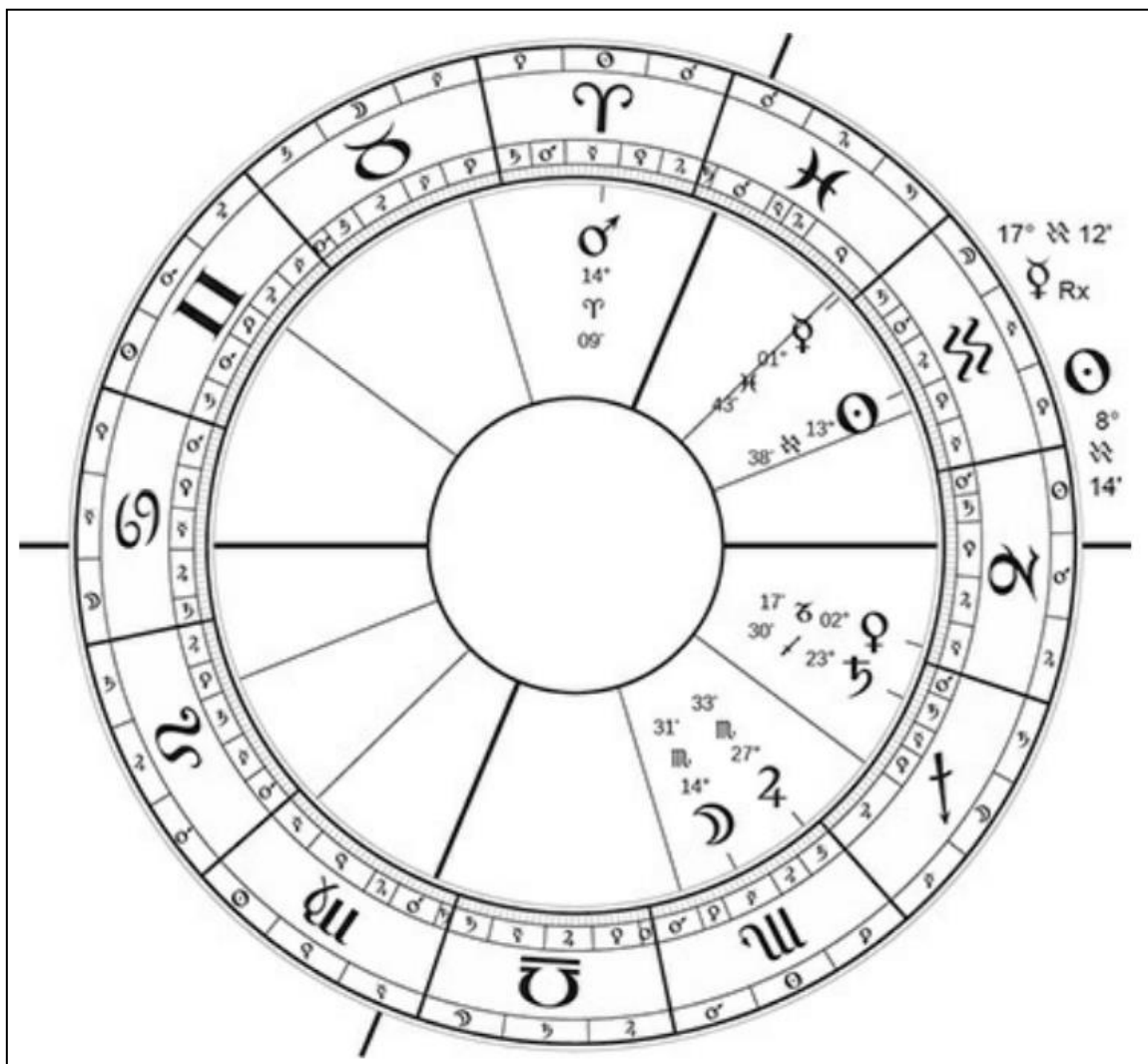
ve dvanáctém domě, ve vzájemně aplikující kvadratuře se Saturnem –, ale protože Jupiter nebyl v době události jasně zapojen do tranzitu, přikláním se spíše k názoru, že čas narození by se měl mírně upravit, zkorigovat časový rámec škodlivé direkce a stejně tak učinit Merkura jako vládce. V obou případech se zdá být jasné, že tranzit Marsu hrál roli nejen v načasování, ale i v zesílení zlých výsledků naznačených direkcí.

Nativita F, revoluce 53. roku s večerními tranzity 28. dubna 2016

V pokračování této události, následně, kdy roku vládl Merkur, což bylo ve věku 56 let, dotyčný znovu utrpěl potenciálně život ohrožující stav způsobený krevní sraženinou – tentokrát ve formě ischemické mrtvice –, ale znovu přežil. V revoluci pro ten rok (viz obrázek níže) je Merkur ve svém pádu v Rybách a do

stupně v sextilu k Venuši; ale tento aspekt nikdy není dokonalý na minutu. Místo toho se Merkur zastaví a začne se aplikovat na konjunktci se Sluncem, vládcem nativního osmého domu a obývajícím osmý dům revoluce. Přestože je Merkur vzdálený a mimo orbis obou planet, je to první aplikace, kterou Merkur skutečně zdokonaluje – což opět souhlasí s principem širokých aspektů, zejména těch, které zahrnují změny znamení a/nebo pohybu, označující události koncem roku.

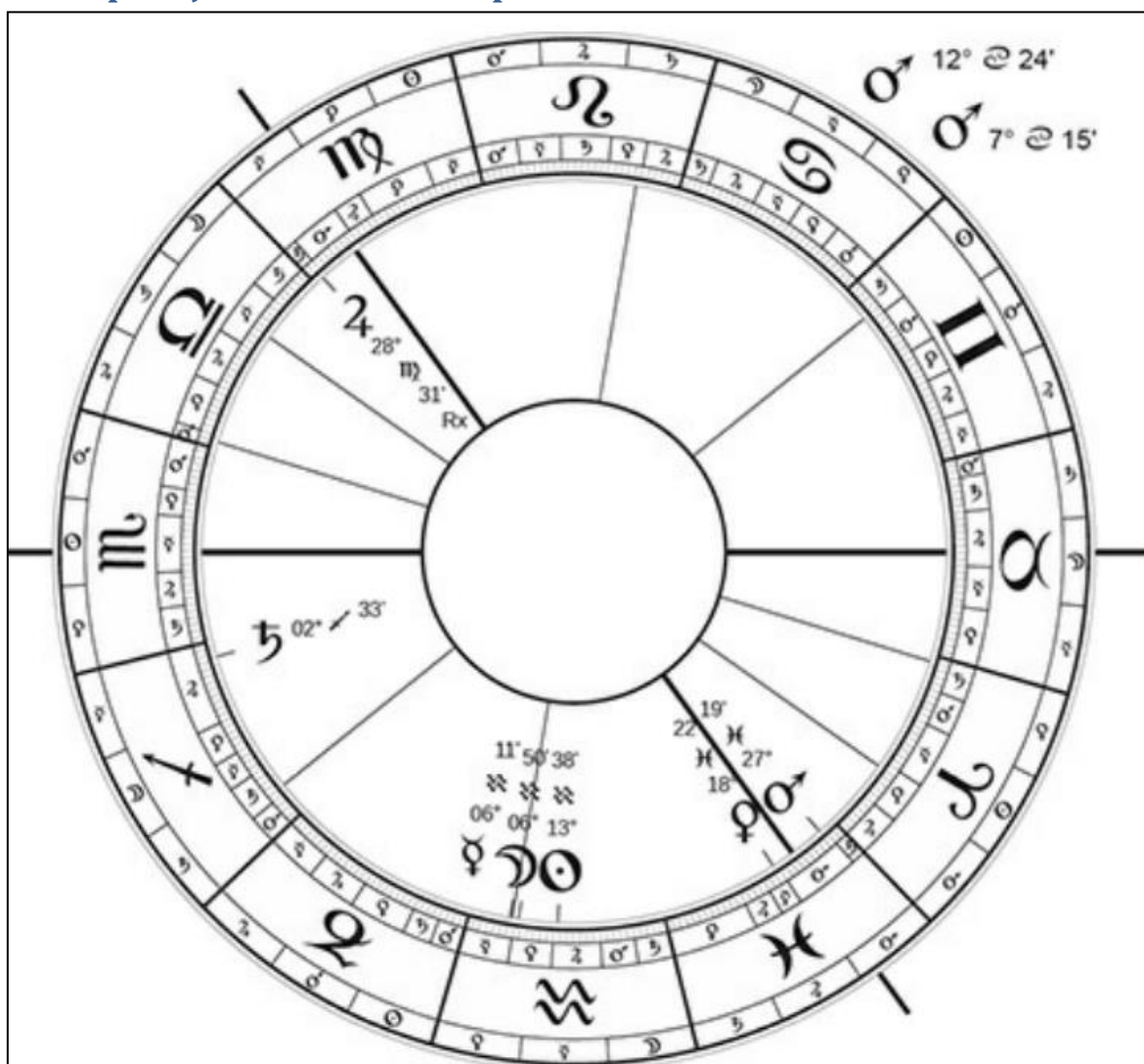

Nativita F, revoluce 56. roku s poledními tranzity 21. února 2020

Do této doby se direkční Ascendent definitivně přesunul do hranic Jupitera v Býku, kde se setkal se sextilním aspektem Marsu v pádu. V revoluci Měsíc (obecně univerzální signifikátor těla) vrhal opoziční aspekt do stejných hranic ze svého znamení pádu. Samotný Mars, silně úhlový, vytvořil partilní kvadraturu ke své vlastní natální pozici a kvadraturu k natálnímu Merkur,

vládci roku, čímž reaktivoval jejich konfiguraci opozicí v nativitě. Vzhledem k jejich náhlé povaze a vztahu ke krvi jsou mrtvice typicky spojovány s Marsem, zejména s Beranem, který označuje hlavu. Dne 17. února 2020 se Merkur opět zastavil a začal se aplikovat na radikální Slunce retrográdním pohybem, zatímco vrhal kvadraturu do hranic direkčního Ascendentu; o čtyři dny později dotýčného postihla mrtvice. Je zajímavé, že v době obou těchto nebezpečných událostí Merkur jako vládce roku byl stacionární v osmém domě revoluce.

Opakující se indikace a spouštěče tranzitu

Nativita F, revoluce 54. roku s poledními tranzity 22. a 30. července 2017

Zůstaneme-li u téhož zrození o něco déle, podívejme se na méně traumatický typ události a uvidíme, jak nám opakování může poskytnout vodítko, na které tranzity si dát pozor. Ve věku 54 let si dotýčný právě koupil

dům na venkově a přestěhoval se, ale svůj byt ve městě ještě neprodal. Během pouhých osmi dnů a bez příčinné souvislosti mezi těmito dvěma událostmi utrpěl vodou škody nejprve ve svém nyní neobydleném bytě a poté ve svém novém domě. Ascendent v této době směřoval v direkci přes hranice Jupitera v Býku, kde IC neboli vrchol čtvrtého domu (označující domov) spadá v narození a do kterého Mars ve svém pádu ve vodním znamení Raka vrhá sextilní aspekt. Profekcí dosáhl Ascendent Raka, čímž zdůraznil toto spojení a učinil Měsíc vládcem roku; samotný Měsíc je v Rybách, dalším vodním znamení.

V revoluci pro tento rok (viz obrázek výše) je Mars jako promittor Ascendentu rovněž v Rybách ve čtvrtém domě a tvoří blízkou a vzájemně se aplikující opozici s Jupiterem, distributorem Ascendentu. Vidíme tedy, že Mars ovlivňuje (a) distribuci nebo hranice direkčního Ascendentu; (b) distributora Jupitera; a c) znamení profekce; také vidíme opakující se důraz na vodní znamení a čtvrtý dům. Mars i Jupiter navíc obsazují dvojtělesná znamení, což naznačuje možnost opakované události. Škodlivá událost (Mars je škodlivý) zahrnující vodu a čtvrtý dům bude pravděpodobně nějakého druhu zaplavení, a signifikátor, který se tranzitem vrací do své nativní polohy ve znamení pádu, což je také aktivováno jako znamení roční profekce, označuje kritický okamžik. To se ve skutečnosti stalo: obě zatopení proběhly, když Mars procházel Rakem blízko své vlastní pozice v nativitě.

Velké a malé stavy (podmínky, okolnosti)¹⁵⁴

Jak bylo stručně řečeno v VII. kapitole, někteří moderní praktici se domnívají, že nauky byly původně používány způsobem, který buď zcela ignoroval stupně, nebo „poskočil“ přesně o 30° na každé narozeniny. Vzhledem k tomu, že v raných pramenech neexistuje žádné skutečné prohlášení v tomto smyslu, je tato víra zcela založena na argumentu mlčení, za předpokladu, že stupně se ve starověké astrologii nikdy nepoužívaly, pokud to nebylo výslovně uvedeno – což je pozice, kterou osobně považuji za nepřesvědčivou. Ať je to jak chce, v osmém století ‘Umar ṭ-Ṭabarī výslovně učil použití profekcí jako kontinuálního pohybu, a to jak pomocí Ascendentu nativity, tak i revoluce.¹⁵⁵ Ve středověkém latinském překladu ‘Umarova díla (arabský text dosud nebyl upraven ani přeložen do moderních jazyků) se první technika nazývá *maiora*

¹⁵⁴ Má vlastní závorka. RS

¹⁵⁵ Umí například *Delphic Oracle*. RS

esse neboli „větší stav“, zatímco druhá je známá jako *minora esse* nebo „menší stav“. Obě tyto metody průběžné profekce jsou také zahrnuty v arzenálu technik Abū Ma'shara pro načasování událostí do jednoho roku.¹⁵⁶ Občas jsem je považoval za užitečné, i když je třeba je brát v úvahu společně s tranzity v reálném čase a mohou být přepsány hlavními tranzity výše diskutovaných typů.

Větší a menší stavy mohou být považovány za systém velkých a menších planetárních období. Větší stav začíná z profekční polohy natálního Ascendentu v den revoluce a pokračuje rychlostí 30° za rok podél ekliptiky (tedy ve zvěrokruhu), což znamená 2°30' za měsíc nebo nějakých 12, 175 dnů na stupeň; – v sexagesimálním formátu, který používá Abū Ma'shar, 12;10,30 dne. Pokud se profekční Ascendent setká s tělem nebo aspektem planety, tato planeta se stane chronokrátorem až do doby dalšího setkání. Abū Ma'shar dodává, že pokud v hranicích, kde je Ascendent, není žádná planeta nebo aspekt, chronokrátorem je vládce samotných hranic.

Profekce menšího stavu funguje stejným způsobem jako větší, ale začíná od Ascendentu revoluce a probíhá rychlostí 360° za rok, což je řekněme 0°59'08" za den (střední denní pohyb Slunce ve zvěrokruhu). Také tyto profekce se provádějí v běžných ekliptických stupních, Dykes: Abū Ma'shar zmiňuje, že denní rychlost je přibližná, protože v ideálním případě by podle jeho názoru měla sledovat skutečný denní pohyb Slunce (který se může lišit od průměru o několik obloukových minut v obou směrech v závislosti na roční době); ale nic nenasvědčuje tomu, že by buď on, nebo 'Umar zamýšleli tuto metodu použít se vzestupnými stupni, tedy jako formu primární direkce. Pokud chcete použít skutečnou rychlost slunečního pohybu, jednoduše si poznamenejte přesnou vzdálenost Slunce od Ascendentu – nebo naopak, podle toho, co je vhodnější – v revoluci a aplikujte stejnou vzdálenost na tranzit Slunce v průběhu roku, abyste zjistili aktuální polohu profekčního Ascendentu.

Z popisu 'Umara ani Abū Ma'shara není zcela jasné, zda se profekční pohyb, zejména většího stavu, odehrává prostřednictvím figury narození, revoluce nebo obojího. Kūshyār ibn Labbān (971–1029) ve svém úvodu do astrologie je trochu explicitnější a zdá se, že obhájí použití obou, ale s určitými výhradami.¹⁵⁷ Planety v nativitě jsou mocnější než planety v revoluci,

¹⁵⁶ Dykes 2010: 32–35. Abū Ma'shar, viz Dykes 2019b: 634–637

¹⁵⁷ Kūshyār III 20,11–12, překl. Yano 1997: 221.

ale pouze pokud jsou v revoluci také úhlové; nativní škodlivé planety, které nejsou v revoluci úhlové, znamenají těžkosti, které lze překonat. Dvě nebo více indikací v revoluci mohou také trumfnout natální indikaci, zvláště pokud jsou planety v revoluci úhlové. A konečně, škodlivé planety v obou figurách mohou být vyrovnány aspekty od dobrodějných, pokud nejsou škodlivé umístěny silněji než dobrodějné. Kūshyār se nezmiňuje o hranicích, ale pouze o tělech a aspektech planet – a od začátku znamení až po první planetu nebo aspekt, vládce znamení jako vládce období.

Abychom tuto metodu ilustrovali, podívejme se na první příklad ženy probíraný v této kapitole, kterou zamilování pobídlo k tomu, aby se přestěhovala přes celou zemi, přestože měla strach z létání. Běžnou roční profekcí, jaká se používá v 'Umarově *větším stavu*, dosáhl toho roku Ascendent Střelce, počínaje 14°54' (stejný stupeň a minuta jako Ascendent v narození). Poté postupoval rychlostí 12,175 dne na stupeň a dokončil plné znamení nebo 30° za 365,25 dne. Tabulka níže ukazuje časy během toho roku, kdy profekční Ascendent vstoupil do různých hranic a setkal se s těly a body aspektů planet v narození a revoluci.

Longitude	Terms	Nativity	Revolution	Days
14°54' ✎	♀	△ ♀		0
15°51'		△ ☿		11
17°00'	☿			25
21°00'	☿			74
22°23'			♂ ☽	91
26°00'	♂			135
26°20'		□ ☽		139
0°00' ☿	☿			183
0°34'		△ ♂		190
4°13'			△ ♀	235
5°20'			* ♀	248
7°00'	♄			269
9°12'		□ ♄		295
13°07'		□ ♀		343
14°00'	♀			354
14°44'		□ ♀		363

Nativita H, „větší stav“, profekční Ascendent se za rok posune o 30° - sledujeme aspekty jak v nativitě, tak v revoluci¹⁵⁸

¹⁵⁸ Má vlastní poznámka. RS

Když se dotyčná poprvé neúspěšně pokusila dostat do letadla, zbývalo jí asi 219 dní v aktuálním roce života (dej nebo vezmi si pár dní, protože přesné datum není zaznamenáno; údaj je 15. listopadu). Jak je vidět z tabulky, profekční Ascendent byl tehdy v hranicích Merkura v Kozorohu, naposledy se setkal s trigonem Marsu v narození. Stojí za zmínku, že Merkur v revoluci byl ve svém pádu v osmém domě. Chceme-li znát přesný stupeň profekce, jednoduše vydělíme 219 dnů 12,175 dne, což dává hodnotu těsně pod 18° , a počítáme je od výchozího bodu ve Střelci. Přesně o 60 dní později dotyčná úspěšně dokončila svou první cestu; tehdejší profekce vstoupila do hranic Jupitera, který byl vládcem roku. V daný den Venuše procházela pozicí Jupitera v revoluci v rozmezí 2° .

Menší stav se vypočítá stejným způsobem, až na to, že výchozím bodem je Ascendent figury revoluce (který byl na $29^\circ 44'$ Raka) a celková vzdálenost za rok je 360° . Úplná tabulka těchto profekcí by se rozkládala na několik stránek, ale přesné pozice pro dvě dotyčná data můžeme vypočítat vynásobením počtu dní¹⁵⁹ hodnotou $0^\circ 59' 08''$ a přičtením výsledku k výchozímu bodu. Pro neúspěšný pokus to dá $5^\circ 34'$ Ryb, partile ve spojení se slabým Merkurem v pádu v osmém domě revoluce; pro úspěšný pokus to dá $4^\circ 42'$ Býka, partilní konjunkce s důstojnou Venuší v desátém domě. Alternativně si můžeme všimnout, že Ascendent revoluce byl přesně $123^\circ 24'$ před Sluncem a přičíst tuto vzdálenost k denním tranzitním pozicím Slunce, což dá hodnoty v rozmezí několika stupňů od právě zmíněných.

I když moje důvěra v tyto metody není z výše uvedených důvodů absolutní, v zásadě existuje další užitečná stránka jemných časovacích technik. Někdy známe čas plánované události – jako je test, pohovor, soutěž nebo oznámení rozhodnutí – předem, ale jsme si méně jisti výsledkem. V takových případech mohou být techniky použity jakoby obráceně, aby se určilo, zda v daný den pravděpodobněji nastane šťastná nebo nešťastná událost.

¹⁵⁹ Od začátku solární revoluce. RS

Primární direkce z revoluce?

Jak již bylo zmíněno, ani 'Umarův ani Abū Ma'sharův popis právě diskutovaných technik neobsahuje žádnou zmínku o vzdálenostech měřených ve stupních vzestupu – jinými slovy o primárních direkcích aplikovaných na figuru revoluce. V dřívější části své práce však Abū Ma'shar mimochodem uvádí takový odkaz:

*A učiníte, že stupně direkce v kořeni nativity jsou roky, ale v revoluci let měsíce a dny, a v revoluci měsíců dny a hodiny.*¹⁶⁰

Kontext této věty objasňuje, že Abū Ma'shar hovoří o skutečných (primárních) direkcích vypočítaných pomocí šikmých, přímých nebo smíšených vzestupů; ale zmínka se objevuje pouze ve třetí knize, která se zabývá direkcemi obecně, a neopakuje se v deváté knize o technikách měření času během jednoho roku, kde se hovoří o *větších* a *menších stavech* (nebo v Dykesově překladu terminologie Abū Ma'shara o *„mocných dnech“* a *„slabých dnech“*).

Nejsem si vědom žádných dochovaných raných příkladů direkcí aplikovaných na figury revoluce. V období renesance však někteří astrologové chtěli skoncovat s čistě symbolickým pohybem profekcí a nahradit je naturalističtější metodou direkcí přizpůsobenou k použití během jediného roku. Nejznámějším zastáncem tohoto přístupu byl Morin, který mu věnoval dvě kapitoly své *Astrologia Gallica*.¹⁶¹ Pro ty, kteří s nimi chtějí experimentovat, astrologický software, jako je freeware Morinus, vypočítává primární direkce z revoluce pomocí rychlosti 0°59'08" za den, aby pokryl celých 360° za rok. Pokud byste raději vyzkoušeli Abū Ma'sharův podnět stupně na měsíc, můžete použít stejnou funkci, ale ignorovat všechny direkce s obloukem nad 12°. Mé vlastní experimenty s direkcemi revoluce (zkoumání tropických i hvězdných figur v duchu otevřeného zkoumání) však nebyly povzbudivé.

¹⁶⁰ Dykes 2019b: 287.

¹⁶¹ Astr. Gall. XXIII 15–16, překl. Holden 2002: 99–117.

Měsíční a denní profekce a revoluce

Dosud prozkoumané metody pro zúžení časů během roku jsou všechny založeny na manipulaci s figurou narození nebo revoluce. Jiným přístupem je vymýšlet další figury nebo vrstvy výkladu. Mezi ty druhé patří měsíční a denní profekce: stejně jako je každé znamení zvěrokruhu přirovnáno k jedinému roku v ročních profekcích, tak v měsíčních profekcích je každému znamení přidělen měsíc, takže zvěrokruh jako celek odpovídá roku; a v takzvaných denních profekcích se celý zvěrokruh rovná měsíci (aby každé znamení skutečně odpovídalo dvěma dnům a zlomku).

Měsíční a denní profekce jsou diskutovány jak Ptolemaiem, tak dalšími řeckými autory, ale jejich metody výpočtu se liší. Ptolemaios obhajoval měsíc 28 dnů, což Abū Ma'shar výslovně odmítl, protože věřil, že je založen na lunárním cyklu; na jeho místě navrhl zcela solární měsíc založený na přechodu Slunce v krocích přesně 30°. ¹⁶² Abū Ma'shar však Ptolemaia téměř jistě špatně pochopil: neexistuje žádný lunární měsíc o 28 dnech – Měsíc dokončí revoluci zvěrokruhu přibližně za 27,3 dne, synodický cyklus se Sluncem má 29,5 dne, a takové nepřesné aproximace pozorovatelných jevů by pro přírodovědce kalibru Ptolemaia nebyly charakteristické. Spíše se zdá, že Ptolemaiova figura je založena na rozdělení slunečního roku do třinácti (nikoli dvanácti) měsíců, aby se vytvořil souvislý pohyb s ročními profekcemi.

Pokud by v roce bylo pouze dvanáct měsíců pro profekci, pak by rok Berana začínal měsícem Berana a končil měsícem Ryb. Poté by následoval rok Býka počínaje měsícem Býka, takže měsíční profekce postupovala přímo z Ryb do Býka, vynechávaje Berana. Aby se předešlo takovým mezerám, je zapotřebí další měsíc; a dělení roku 365,25 třinácti dává měsíc něco málo přes 28 dní (z třinácti 28denních měsíců vychází 364 dní). Zdá se, že jiní autoři, jako například Pavel z Alexandrie, obhajují dvanáct měsíčních profekcí na rok, což by dalo měsíc přibližně 30½ dne. ¹⁶³ To také Abū Ma'shar odmítá. ¹⁶⁴ Pravděpodobně není náhoda, že tyto dva výpočtové modely odpovídají dvěma způsobům odvození tzv. *dodekatemoria* neboli dvanácti částí znamení, z nichž jedno ve skutečnosti dává třináct dělení (první a poslední je přiřazeno k samotnému

¹⁶² Ptol. Tetr. IV 10,20, překl. Robbins 1940: 453; Dykes 2019b: 563.

¹⁶³ Paul. Al. 31, překl. Holden 2012: 69 f

¹⁶⁴ Dykes 2019b: 563.

znamení). Oba modely jsou doloženy z babylonských časů a jsou přítomny v řeckých i sanskrtských zdrojích.

Pokud je doložený text *Tetrabiblu* správný, Ptolemaios nebyl zcela konzistentní, protože trvání jeho „denních profekcí“ má jako $2\frac{1}{3}$ dnů (potvrzeno Abū Ma'shareem). To odpovídá dalšímu dělení 28 dnů dvanácti znameními, ačkoliv by jich bylo potřeba třináct, aby denní profekce navázala na měsíční. Druhá alternativa by trvala přibližně $2\frac{1}{2}$ dnů; ale ačkoli tam jsou nějaké variace v rukopisných zdrojích, žádná varianta nevypadá, že podporuje toto číslo.

Stejně jako technika *velkého stavu* spočívá v nepřetržité roční profekci od narození, rovnající se jednomu roku na 30° , tak někteří astrologové, včetně Kūshyāra ibn Labbāna, popisují nepřetržitou měsíční profekci, která se rovná jednomu roku na 390° (třináct znamení), takže jeden den odpovídá $1^\circ 04' 04''$. To se blíží rychlosti *malého stavu*, ale počítá se spíše od Ascendentu nativity, nežli z revoluce. Abych uvedl jen jeden příklad výpočtu, v nativitě diskutované výše (*Nativita H*) dosáhla profekce Ascendentu v den třicátých sedmých narozenin $14^\circ 54'$ Střelce. Úspěšná cesta se uskutečnila asi 279 dní v tomto roce, což odpovídá oblouku $297^\circ 54'$. Přidáním tohoto oblouku k $14^\circ 54'$ ve Střelci se dostaneme na $12^\circ 48'$ Vah.

Středověcí a renesanční astrologové někdy kromě profekcí různého druhu obhajovali použití samostatných revolučních figur vytvořených pro každý měsíc nebo dokonce den.¹⁶⁵ Ne každý byl však přesvědčen o jejich užitečnosti, přičemž Kūshyār napsal:

*Mnoho astrologů jde do detailů týkajících se operace v revoluci tak, že ji otáčejí měsíc po měsíci, týden po týdnu a den po dni. I když je to součástí umění astrologie, je to jedna z větví, které jsou daleko od základů, přičemž zobecnění učení v ní o jejím úsudku je nemožné, ale závisí na náhodách, jimiž jsou zaplněny stohy papírů.*¹⁶⁶

Nejběžnějším časem, který se používá pro vytvoření měsíční revoluce, je okamžik, kdy Slunce vstoupí do stejného obloukového stupně, minuty a vteřiny, jaké zaujímalo v narození, ale v každém z dvanácti znamení zvěrokruhu. Jinými slovy, toto jsou skutečné solární měsíce, na rozdíl od synodických měsíců

¹⁶⁵ Dnes jsou některými astrology tyto metody oblíbené. RS

¹⁶⁶ Kūshyār III 20,13, překl. Yano 1997: 223.

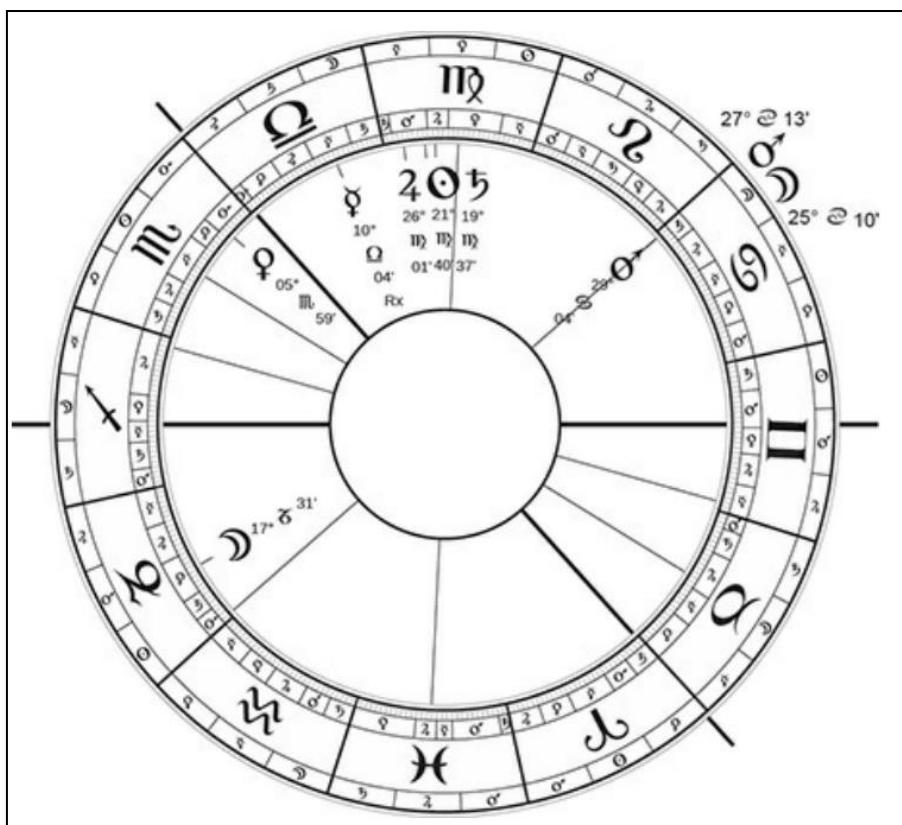
(počítáno od jednoho novu nebo úplňku k dalšímu). Toto je metoda předepsaná Abū Ma'sharem a následovaná indickými astrology *Tádžiky*. Podobně jsou „denní“ revoluce vytvářeny pro okamžik, kdy Slunce vstoupí do své natální minuty a sekundy v každém stupni zvěrokruhu – což znamená, že takových revolucí je pouze 360 v solárním roce, nikoli 365.

Osobně jsem tyto měsíční nebo denní revoluce nepovažoval za astrologicky užitečné. Vidím určitou hodnotu v měsíčních Ptolemaiových profekcích, které považuji za nepřetržitý pohyb, kdy se vládnutí předává z jedné planety na druhou ve třicetistupňových intervalech, na stejném principu jako roční profekce; ale zopakoval bych Ptolemaiovu poznámku, že tranzity v reálném čase *„do míst časů [...] hrají v předpovědi časů událostí nemalou roli“*. Když se nové znamení aktivuje měsíční protekcí, do centra pozornosti se dostanou planety, které jsou takto v nativitě a/nebo roční revoluci (o to více, pokud jsou již aktivovány jako chronokratoři na vyšší úrovni), stejně jako vládce znamení. Může dokonce existovat určitá platnost vytvářet horoskop pro začátek každé měsíční profekce, i když to není praxe zmiňovaná Ptolemaiem.

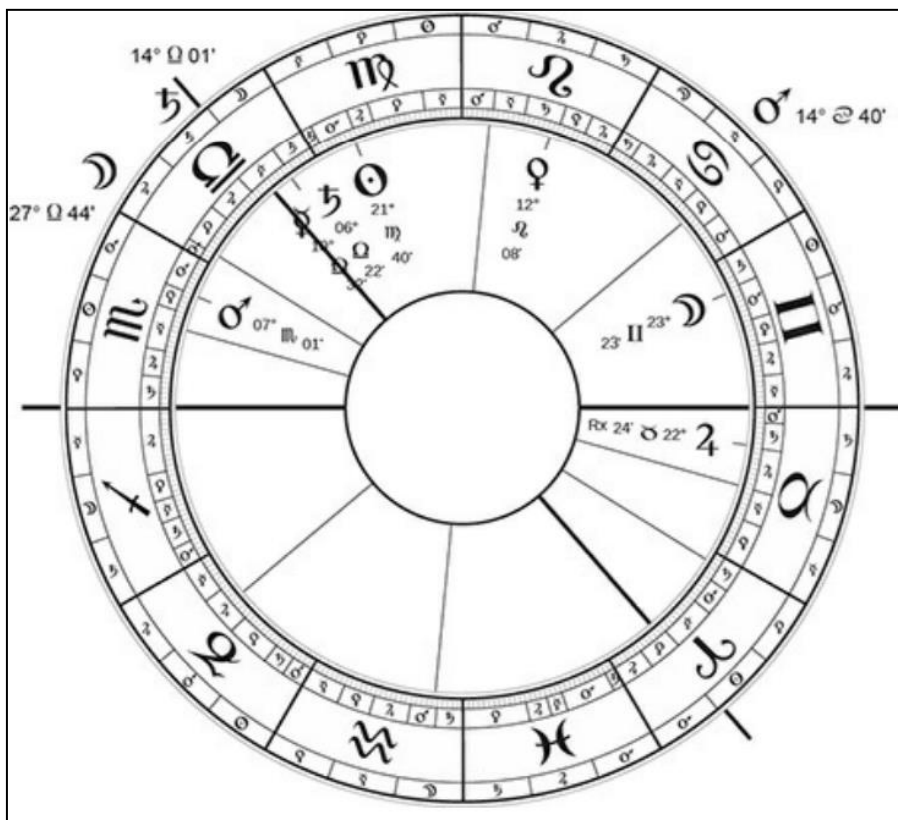
Příklad: tranzity a měsíční profekce

Abychom ilustrovali kombinované použití měsíčních profekcí a tranzitů – a zároveň uznáváme, že tranzity hlavních chronokratorů mohou být často účinné, i když nejsou aktivovány na této úrovni –, podívejme se ještě jednou na narození oceněného učenice a zaměříme se na událost, o které výše nebyla řeč.

Ačkoli byl 31. rok pro zrozence celkově úspěšným rokem, skončilo to otřesně, když jednou pozdě v noci špatně upadl, když šel domů z města, a byl vážně otřesený – relativně malá událost sama o sobě, ale její následky byly pociťovány po mnoho měsíců. Profekce Ascendentu v tomto roce dosáhla Raka, čímž se stal vládcem roku Měsíc. V narození (viz obrázek níže) je Mars na konci Raka v pádu. V revoluci (viz obrázek níže) nejsou v Raku žádné planety a Měsíc nevytváří vůbec žádné aplikační aspekty, dokud neopustí Blížence, poté nejprve zdokonalí kvadraturu se Saturnem a krátce poté trigon s Marsem. To souhlasí s tím, co bylo řečeno výše o aspektech, které jsou široké a/nebo zahrnují změny ve znamení označujících události, které se odehrávají později v roce.

Nativita J, večerní tranzity 30. září 2013

Nativita J, revoluce 31. roku s tranzity na počátku minulého měsíce (Rak)

V době nehody se tranzitující Mars partile vrátil do své natální polohy v Raku (znamení roční profekce), kde Měsíc jako vládce roku jej aplikoval v rámci několika stupňů. Může být také relevantní poznamenat, že direkční Ascendent se v této době posunul z hranic Venuše ve Vodnáři do hranic Jupitera, a že v revoluci byl Jupiter – nový distributor Ascendentu a vládce prvního domu v narození – ve své první (retrográdní) stanici v šestém domě nemoci a zranění.

Když se teď dostaneme k měsíčním profekcím, v Ptolemaiově třináctiměsíčním schématu patří první i poslední měsíc v roce znamení roční profekci – v tomto případě Raku –, ale tranzity během dvou měsíců se budou přirozeně lišit. V samotné revoluci, která byla začátkem prvního měsíce Raka, neprocházely tímto znamením žádné tranzity; ani jeho vládce Měsíc se neaplikoval na žádnou jinou planetu. Naproti tomu na začátku druhého měsíce Raka procházel Mars Rakem (jeho pádem) v osmém domě revoluce a byl dále postižen partilní kvadraturou od Saturnu (viz obrázek výše). Měsíc, vládce měsíce i roku, byl v partile kvadratuře s nativním Marsem v Raku (srov. obrázek výše). Tato umístění můžeme považovat za dějiště nehody, která byla poté spuštěna tranzitní konjunkcí Měsíce a Marsu.

Tádžické systémy *daśā*

Pokud jde o načasování událostí, klasická nebo předislámská indická astrologie spoléhá hlavně na systémy, které rozdělují život na bloky času přiřazené planetám nebo někdy znamením zvěrokruhu. Nejběžnější název pro takové bloky je *daśā* ‚období, stav‘, a *daśā* lze fraktálně rozdělit na pod-období (*antardaśā*), pod-období (*pratyantardaśā*) a tak dále. Systémy *daśā* nalezené v nejstarších sanskrtských textech mají pravděpodobně helénistické kořeny, ale ve středověku se staly populární metody založené na postavení Měsíce vzhledem k dvaceti sedmi nativním asterismům neboli *nakṣatram*. Společným rysem všech systémů *daśā* je nedostatek smyslu pro pohyb, který je charakteristický pro mnoho helénistických astrologických postupů: neexistuje žádné „vysílání“ žádného bodu k pohybu po horoskopu, pouze pevná posloupnost období.

Indičtí autoři, kteří zavedli a rozvinuli tádžickou nebo sanskrtizovanou persko-arabskou astrologii, výslovně stavěli do kontrastu tradiční systémy *daśā* s ročními revolucemi, které podle nich umožňují jemnější a podrobnější

předpovědi. Navzdory tomu však byl model *daśā* natolik zakořeněn, že persko-arabské techniky časování přehodnotili jako miniaturní systémy *daśā*, s největší pravděpodobností omylem. Zdá se, že několik z těchto systémů *daśā* je založeno na *větších* či *menších stavech* ‘Umara, možná jak je s určitými obměnami popsáno v různých arabských zdrojích. Patří sem systémy známé jako *tāsīra* (z arabského *tasyīr* „vyslání“, většinou se používá k označení direkcí, ale někdy také profekcí), nebo *haddā-daśā* (z arabštiny *ḥadd*, množné číslo *ḥudūd*, „hranice“), ale nejběžnější systém se nazývá *pātyāyinī*, „odčítání“ a uspořádává planety a Ascendent v pořadí délek v jejich příslušných znameních. Původní zdroj to pravděpodobně udělal proto, aby určil pořadí, ve kterém by profekční Ascendent navázal kontakt s každou planetou nebo jejím bodem aspektu. Nebudu zde zabíhat do detailů tádžických reinterpretací, protože se domnívám, že jsou založeny na nedorozuměních, ale pojednává se o nich v mém překladu Balabhadrovy *Hāyanaratny*.

Ostatní systémy *daśā* jsou založeny na předislámských indických technikách, jejichž rozsah byl upraven pro použití během jediného roku. „Přirozená období“ (*nisarga-* nebo *naisargika-daśā*) popsaná Varāhamihirou v 6. století,¹⁶⁷ a *vimśottarī daśā* známá všem moderním studentům indické astrologie jsou obě založeny na celkovém cyklu 120 let, a trvání periody každé planety v obou systémech se proto vynásobí 3, aby se získala její délka ve dnech v 360denním roce. (Tento způsob výpočtu neznamena, že rok byl považován za sestávající z 360 skutečných dnů; spíše se jedná o „solární dny“, definované jako čas, který Slunce potřebuje k přechodu 1° ekliptiky. Sluneční dny byly poté podle potřeby převedeny na standardní „civilní dny“.) Z důvodů, které nejsou zcela jasné, jsou miniaturní období *vimśottarī* někdy v Tádžických dílech označována arabským slovem *mudda*, které, stejně jako sanskrtské *daśā*, jednoduše znamená „období“.

¹⁶⁷ Bṛhajjātaka 8.9, transl. Vijnanananda 1979: 161.

Sign	Beginning	Ruler	Solar days
☐ ☐ ☐	0°00′	Ketu	21
☐ ☐ ☐	13°20′	Venus	60
☐ ☐ ☐	26°40′	Sun	18
☐ ☐ ☐	10°00′	Moon	30
☐ ☐ ☐	23°20′	Mars	21
☐ ☐ ☐	6°40′	Rāhu	54
☐ ☐ ☐	20°00′	Jupiter	48
☐ ☐ ☐	3°20′	Saturn	57
☐ ☐ ☐	16°40′	Mercury	51

Vládci *nakṣatry* a jejich období (*mudda-daśā*)

Pro čtenáře, kteří nejsou obeznámeni s indickými *daśami*, tabulka výše uvádí rozšíření standardizovaných *nakṣater* nebo asterismů a jejich vládců v systému *viṃśottarī* (opakujících se třikrát ve zvěrokruhu), spolu s trváním období přiřazených každé planetě (včetně lunárních uzlů, Rāhu a Ketu) v kontextu ročních revolucí. Texty *Tádžiky* poskytují některá kontra-intuitivní pravidla pro výpočet *mudd*, jako je použití polohy Měsíce v narození (nikoli revoluce), a neproporcionální metodu pro výpočet pod-období. Pro stručnou ilustraci metody, se zaměřením na hlavní období, Měsíc našeho otřeseného akademika byl v nativitě na 17°31′ Kozoroha, v asterismu, kterému vládne samotný Měsíc.¹⁶⁸ Měsíc tedy vládl první *daśi* prvního roku života. V jeho druhém roce života (počínaje, když mu byl jeden rok), bude první období ovládat Mars; rok poté bude první období patřit Rāhu a tak dále. Když dotýčný dosáhne 31 let, prvním vládcem *daśā* bude Saturn a zbytek tohoto období v den revoluce bude odpovídat vzdálenosti, kterou ještě musí překonat natální Měsíc ve svém asterismu (rozšíření asterismu jako celku je 13°20′). Vzhledem k tomu, že z natálního asterismu, který končí na 23°20′ Kozoroha, zbývalo 5°49′, dostáváme $5^{\circ}49' / 13^{\circ}20' \times 57 \approx 25$ „solárních dnů“ zbývajících do Saturnovy *daśy*, následované *daśami* a *daśami*, dokud nezačne druhý čas Saturn, Ketu, 32

¹⁶⁸ Podle tabulky výše. RS

dní před dalšími narozeninami. K nehodě tedy došlo ve (druhé) *mudda-daśi* Saturnu.

Opět platí, že podrobnosti o dílčích obdobích a tak dále lze nalézt v mém překladu *Hāyanaratna*. Sám tyto tádžické techniky nepoužívám, ale pro ty, kteří s nimi chtějí experimentovat, indický astrologický software určený k výpočtu ročních revolucí (známý v sanskrtu jako *varṣaphala*) obvykle obsahuje jeden nebo více systémů *daśā*.

Shrnutí

Abych shrnul to, co bylo řečeno v této kapitole, nejužitečnější a nejdůležitější způsoby, jak rozdělit rok života na menší části, jsou podle mých zkušeností a v sestupném pořadí:

Direkce měnící hranice

Pokud se Ascendent nebo jiný důležitý signifikátor v nativitě během roku přesune do nového souboru hranic, čímž se nová planeta stane jeho distributorem, může tento posun signalizovat velkou změnu. Je třeba vzít v úvahu stav distributora jak v narození, tak v revoluci.

Indikace pozdních nebo časných událostí

Události, které jsou indikovány aplikující konfigurací mezi dvěma (nebo více) planetami v revoluci, se často odehrávají na začátku roku, pokud je aspekt/konjunkce partile nebo velmi blízko k dokonalosti. A naopak aspekt, který se aplikuje, ale ještě není v orbisu, nebo který se zdokonalí až poté, co jedna nebo obě planety změní znamení nebo pohyb (změní se přímo nebo retrográdně), často znamená událost ke konci roku. Blízký, ale separující aspekt může znamenat pokračující situaci, která začala před revolucí.

Tranzity v reálném čase

Tranzity chronokratorů a na direkční hranice signifikátorů, do míst narození chronokratorů a prostřednictvím znamení roční profekce jsou nejspolehlivějšími nástroji pro přesné načasování událostí. Dávejte pozor na opakující se konfigurace mezi planetami, které již byly konfigurovány během revoluce, a na tranzity planet opakovaně aktivované direkci a profekci.

Dokonce i planety, které nejsou aktivovány jako chronokratoři, mohou být důležité tím, že buď zesílí, nebo znemožní/zmírní událost, pokud procházejí body, které jsou aktivovány jinými technikami. Měla by se vzít v úvahu důstojnost nebo slabost tranzitujících planet v reálném čase a především jejich stanice: hlavní chronokrator, který se nachází stacionárně, často naznačuje obrat k lepšímu nebo horšímu. Sledování tranzitů přes domy revoluce a přes pozice planet v nich může poskytnout další pohledy.

Velké a malé stavy (podmínky, okolnosti)¹⁶⁹

Nepřetržitou roční profekci Ascendentu zrození rychlostí 30° za rok (tj. 12,175 dne na stupeň) lze sledovat, abyste viděli, kterými hranicemi prochází a se kterými planetami je v kontaktu, v nativitě nebo revoluci a/nebo tranzitem. Ascendent revoluce může být podobně brán rychlostí 360° za rok (0°59'08" za den nebo alternativně v tandemu s tranzitem Slunce v reálném čase). Obě tyto techniky jsou však podřízené a tudíž méně spolehlivé než velké tranzity, zejména tranzitní stanice.

Měsíční profekce

Na konci mého osobního seznamu důvěryhodných technik jsou měsíční profekce Ptolemaia, rozdělující rok na třináct stejných měsíců o něco málo přes 28 dní přiřazených znamením zvěrokruhu (začínající a končící znamením roční profekce). Ty mohou zdůrazňovat umístění v aktivovaném znamení a tranzity skrze něj a planetu, která mu vládne. Nepoužívám profekční měsíční profylaxi (1°04'04" denně), ani tzv. denní profylaxi.

¹⁶⁹ Má vlastní závorka. RS

Příloha I.

Υ	4	6°	♀	12°	♂	20°	♂	25°	♂	30°
♂	♀	8°	♂	14°	4	22°	♂	27°	♂	30°
Π	♂	6°	4	12°	♀	17°	♂	24°	♂	30°
☾	♂	7°	♀	13°	♂	19°	4	26°	♂	30°
♂	4	6°	♀	11°	♂	18°	♂	24°	♂	30°
♂	♂	7°	♀	17°	4	21°	♂	28°	♂	30°
♂	♂	6°	♂	14°	4	21°	♀	28°	♂	30°
♂	♂	7°	♀	11°	♂	19°	4	24°	♂	30°
♂	4	12°	♀	17°	♂	21°	♂	26°	♂	30°
♂	♂	7°	4	14°	♀	22°	♂	26°	♂	30°
♂	♂	7°	♀	13°	4	20°	♂	25°	♂	30°
♂	♀	12°	4	16°	♂	19°	♂	28°	♂	30°

Egyptské hranice

Indické zdroje Tádžiky obbracejí pořadí hranic Venuše a Jupitera v Blížencích a hranic Marsu a Saturnu ve Střelci, pravděpodobně v důsledku textových poškození.

	<i>Diurnal</i>	<i>Nocturnal</i>	<i>Participating</i>
Υ ♀ ♂	♂	4	♂
♂ ♂ ♂	♀	♂	♂
Π ♀ ♂	♂	♂	4
☾ ♂ ♂	♀	♂	♂

Triplicity – denní, noční a participující vládce

Většina indických zdrojů Tádžiky tato vládnutí (známá v sanskrtu jako *trirāśi* nebo *trairāśika*) špatně chápe nebo přehodnocuje. Podrobnosti, viz Gansten 2018.

	☉	☽	♊	♋	♌	♍	♎
<i>Exaltation</i>	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎
<i>Fall</i>	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉

Exaltace (povýšení) a pády

☉	☽	♊	♋	♌	♍	♎
15°	12°	7°	7°	8°	9°	9°

Orbisy aspektů

Příloha II.

Vzorce primárních direkcí

Tyto vzorce jsou určeny pro čtenáře, kteří nemají přístup k softwaru pro výpočet primárních direkcí, nebo kteří dávají přednost provádění vlastních výpočtů. Vezměte prosím na vědomí, že algoritmy pro direkci neúhlového bodu jsou založeny na Ptolemaiově proporcionální poloobloukové metodě používané v této knize (a většinou starověkých a středověkých astrologů). Metody pozice-kruh, které se staly populární v raně novověké Evropě, zde nejsou popsány. Pro podrobnější pokyny a vysvětlení odkazují čtenáře na svou dřívější knihu *Primary Directions: Astrology's Old Master Technique*.

Požadované údaje

Chcete-li vypočítat jakoukoli direkci, potřebujete znát:

1. Zeměpisná šířka (Φ) místa narození;
2. Rektascenze MC (RAMC) nebo místní hvězdný čas (LST);
3. Šikmost ekliptiky (ϵ);
4. Tropické délky (λ) a případně šířky (β) zúčastněných nebeských těles (Slunce nikdy nemá šířku).

Tropická délka je další způsob, jak říci „ekliptická vzdálenost od průsečíku s rovníkem“. To je důležité, protože primární direkce jsou založeny na rovníkovém systému denní rotace. Nemá žádný vliv na otázku, kde začíná zvěrokruh, a neznamena to, že direkce jsou „tropickou technikou“.

RAMC je LST vyjádřená ve stupních, každá hodina se rovná 15° : pokud je například LST 01:45:42, RAMC bude $26^\circ 25' 30''$. Sklon ekliptiky se pomalu zmenšuje, ale hodnota $23^\circ 26' 30''$ (nebo 23,44) bude správná s přesností do půl minuty oblouku pro narození v minulém století.

Výpočet deklinace (δ) a rektascenze (RA)

Astrologický software obvykle udává deklinace a rektascenze nebeských těles (s šířkou pro tělesa mimo ekliptiku), ale je také možné vypočítat tyto hodnoty z údajů uvedených výše. Pro Slunce nebo jiný bod bez šířky (nebo pokud nechcete uvažovat šířku pro planety, ale pouze jejich ekliptické projekce), použijte níže uvedené vzorce.

$$\delta = \sin^{-1} (\sin \varepsilon \times \sin \lambda)$$

Pokud je výsledkem záporná hodnota, má daný bod jižní deklinaci. Dále, abychom našli rektascenzi, nejprve vypočítáme rovnodennostní vzdálenost (ED):

$$ED = \tan^{-1} (\cos \varepsilon \times \tan \lambda)$$

$$RA = ED, \text{ pokud } \lambda < 90^\circ$$

$$RA = ED + 180^\circ, \text{ pokud } 90^\circ < \lambda < 270^\circ$$

$$RA = ED + 360^\circ, \text{ pokud } \lambda > 270^\circ$$

Pro planety nebo jiné body s šířkou použijte tyto vzorce:

$$\delta = \sin^{-1} (\sin \varepsilon \times \sin \lambda \times \cos \beta + \cos \varepsilon \times \sin \beta)$$

$$ED = \cos^{-1} (\cos \lambda \times \cos \beta / \cos \delta)$$

$$RA = ED, \text{ pokud } \lambda < 180^\circ$$

$$RA = 360^\circ - ED, \text{ pokud } \lambda > 180^\circ$$

Tento postup je spolehlivý kromě případů, kdy je λ velmi blízko $0^\circ/360^\circ$ nebo 180° , v takovém případě může být skutečné těleso planety na opačné straně rovníku. Správnost RA lze ověřit pomocí následujícího vzorce, který umožňuje velmi malou rezervu (méně než $1''$) pro chyby zaokrouhlování:

$$\sin RA \times \cos \delta = \cos \varepsilon \times \sin \lambda \times \cos \beta - \sin \varepsilon \times \sin \beta$$

Pokud se tyto dvě hodnoty neshodují, odečtením předpokládané RA od 360° získáte správnou RA.

Direkce MC nebo bodu na něm

Tyto direkce jsou prováděny v rektascenzi (RA) nebo kulminačních časech. Direkční oblouk je známý jako meridiánová vzdálenost (MD) promittoru:

$$MD = RA \text{ promittoru} - RAMC$$

Chcete-li direkci IC nebo bodu na něm k promittoru, jednoduše najděte direkci MC k opačnému bodu. Chcete-li například mít direkci Slunce umístěného na IC na konjunkci Venuše v pátém domě, vypočítejte direkci MC k bodu v jedenáctém domě přesně naproti natální Venuši.

Direkce Ascendentu nebo bodu na něm

Tyto direkce jsou prováděny v šikmém vzestupu (OA) nebo vzestupných časech. Direkční oblouk je známý jako horizontální vzdálenost (HD) promittoru. K jeho výpočtu potřebujeme nejprve znát šikmý vzestup Ascendentu:

$$OA \text{ Ascendentu} = RAMC + 90^\circ$$

Potom potřebujeme znát šikmý vzestup promittora, který zjistíme výpočtem jeho ascensionální difference (AD):

$$AD = \sin^{-1} (\tan \delta \times \tan \Phi)$$

$$OA = RA - AD \text{ pro nativity na severní polokouli}$$

$$OA = RA + AD \text{ pro nativity na jižní polokouli}$$

$$HD = OA \text{ promittoru} - OA \text{ Ascendentu}$$

Chcete-li mít direkci Descendentu nebo bodu na něm k promittoru, vypočítejte direkci Ascendentu k opačnému bodu. Chcete-li například mít direkci Slunce umístěného na Descendentu do konjunkce Jupitera v devátém domě, vypočítejte direkci Ascendentu k bodu ve třetím domě přesně naproti natálnímu Jupiteru. (Tento manévr nám ušetří námahu se zaváděním šikmých sestupů, OD, jako samostatné kategorie.)

Direkce bodu, který není spojen s úhlem

V průběhu let jsem učil studenty dvě metody výpočtu proporcionálních poloobloukových direkcí popsaných Ptolemaiem. Jedna je dnes běžněji používaná, druhá vychází ze starověkých a středověkých pramenů. Zdá se, že to, co je vnímáno jako jednodušší, závisí na studentovi, proto zde uvádím obě metody. Protože se jedná o nejsložitější druh direkce, uvádím také příklad v podobě direkce Slunce k opozici Jupitera s šířkou v narození *Lisy Marie Presley*.¹⁷⁰

Moderní metoda (proporcionální polooblouky)¹⁷¹

Horizont a poledník rozdělují nebeskou sféru (a tím i horoskop) na kvadranty. Čas strávený planetou nebo bodem v jakémkoli kvadrantu se nazývá polo-oblouk (SA):¹⁷² denní, pokud je nad horizontem, noční, pokud je pod horizontem. Dva denní polooblouky (DSA) jsou vždy přesně stejné, stejně jako dva noční polooblouky (NSA); ale denní a noční půloblouk jsou typicky nestejně délky. Určete prodloužení aktuálního půloblouku signifikátoru a jeho proporcionální vzdálenost (PD) v něm takto:

$$DSA = 90^\circ + AD$$

$$NSA = 90^\circ - AD$$

nebo alternativně:

$$SA = HD + MD \text{ (obě tyto hodnoty se považují za kladná čísla)}$$

$$DSA = 180^\circ - NSA$$

$$NSA = 180^\circ - DSA$$

$$PD = MD / SA$$

Příklad: Protože Slunce v nativitě *Presley* je v západní polovině horoskopu, použijeme jeho opačný bod jako signifikátor a nasměrujeme ho na konjunkci Jupitera. Tento opačný bod spadá pod horizont; jeho AD je 12°33' a

¹⁷⁰ Viz VII. kapitola. RS

¹⁷¹ Potřebné hodnoty najdete ve spekulu v Morinovi. RS

¹⁷² Semiarcus. RS

jeho NSA je tedy $77^{\circ}27'$. Jeho MD (měřeno od IC) je $71^{\circ}48'$; jeho PD je tedy $71^{\circ}48' / 77^{\circ}27'$.

Dále určete SA pro promittora ve stejném kvadrantu a jeho projektovanou polohu (PP) v tomto kvadrantu, když se direkce zdokonalí:

$$PP = SA \text{ promittora} \times PD$$

Příklad: Jupiter v narození *Presley* má NSA $81^{\circ}48'$. Vypočítáme $81^{\circ}48' \times (71^{\circ}48' / 77^{\circ}27') = 75^{\circ}50'$.

A konečně, direkční oblouk je rozdíl mezi touto promítnutou pozicí a MD promittora v narození. Co se odečte od čeho, závisí na tom, zda se promittor pohybuje od nebo k poledníku primárním pohybem; ale protože oblouk by měl být kladné číslo, jednoduchým pravidlem je vždy odečíst menší hodnotu od větší:

oblouk = PP - MD, pokud se promittor vzdaluje od poledníku

oblouk = MD - PP, pokud se promittor pohybuje směrem k poledníku

Příklad: Jupiter v narození *Presley* má MD $50^{\circ}50'$. Odečtením tohoto od PP dostaneme $75^{\circ}50' - 50^{\circ}50' = 25^{\circ}00'$. Toto je direkční oblouk, odpovídající přesně 25 letům podle takzvaného Ptolemaiova klíče.

Starověká/středověká metoda (smíšené vzestupy)

Tato metoda je shodná s předchozí až do výpočtu proporcionální vzdálenosti, PD. (Ve skutečnosti starověcí a středověcí astrologové rozdělili půloblouk na šest ,hodin' a podle toho upravili ostatní výpočty, ale tyto kroky jsem eliminoval.) Potom změříme vzdálenost mezi signifikátorem a promittorem dvakrát:

Vzdálenost RA = RA promittoru - RA signifikátoru

Vzdálenost OA = OA promittoru - OA signifikátoru

Příklad: Jupiter v nativitě *Presley* má RA $155^{\circ}35'$ a bod naproti Slunci má $134^{\circ}37'$, což je vzdálenost $20^{\circ}58'$ v RA. Podobně Jupiter má OA $147^{\circ}23'$ a bod naproti Slunci má $122^{\circ}04'$, což je vzdálenost $25^{\circ}19'$ v OA.

Dále najděte rozdíl mezi těmito dvěma, odečtěte menší od většího a použijte jej k určení toho, co je známo jako *rovnice*:

rozdíl = vzdálenost RA - vzdálenost OA, pokud je RA větší

rozdíl = vzdálenost OA - vzdálenost RA, pokud je OA větší

rovnice = rozdíl \times PD

Příklad: V narození Presley je rozdíl mezi těmito dvěma vzdálenostmi $25^{\circ}19' - 20^{\circ}58' = 4^{\circ}21'$. Vypočítáme $4^{\circ}21' \times (71^{\circ}48' / 77^{\circ}27') = 4^{\circ}02'$, což je *rovnice*.

Nakonec je direkční oblouk nalezen přidáním rovnice nebo jejím odečtením od vzdálenosti RA, takže výsledkem je hodnota někde mezi vzdáleností RA a vzdáleností OA:

oblouk = RA vzdálenost \pm rovnice

Příklad: V nativitě Presley je vzdálenost v RA menší než v OA. Přičteme ji tedy k rovnici: $20^{\circ}58' + 4^{\circ}02' = 25^{\circ}00'$. Direkční oblouk je tedy totožný s obloukem zjištěným moderní metodou.

Vezměte prosím na vědomí, že moderní metoda popsaná výše předpokládá, že promittor již zaujímá stejný kvadrant jako signifikátor. Pokud by měli být umístěni v sousedních kvadrantech, musí být tento postup upraven. Pokud by se například signifikátor v nativitě Presley nacházel spíše nad horizontem než pod ním, měli bychom nejprve vypočítat zbývající vzdálenost Jupiteru pod horizontem (jeho HD). Tato HD by se pak přidala k Jupiterovu oblouku od horizontu až do proporcionální vzdálenosti (PD) odpovídající umístění signifikátoru.

Direkce přes hranice

Chcete-li zjistit, kdy signifikátor vstupuje do hranic planety v jakémkoli znamení, zacházejte s výchozím bodem těchto hranic jako s promittozem (bez šířky). Pamatujte, že pokud používáte hvězdný zvěrokruh, musíte nejprve převést počáteční bod hranic do tropického formátu. Například, pokud chcete vědět, kdy signifikátor vstoupí do hranic Jupitera v siderických Rybách (12° – 16°) a precesní hodnota (*ayanāṃśa*) v datu narození byla $23^{\circ}30'$, přičtete tuto

hodnotu k 12° Ryb. To dá tropickou hodnotu $\lambda 5^\circ 30'$, která bude použita jako promittor. Direkce pak vypočítáte příslušným postupem: pravý, šikmý nebo smíšený vzestup, podle toho, kde se nachází váš signifikátor.

Příloha III.

Nastavení softwaru pro tradiční direkce

Rostoucí počet astrologických aplikací nabízí primární direkce jako součást jejich prediktivních technik. Abyste zajistili, že budou vypočteny tradičním způsobem, jak je použito v příkladech probíraných v této knize, postupujte podle pokynů níže.

Obecná nastavení

Řada nastavení obvykle dostupných v astrologickém softwaru, i když nejsou specifická pro techniku primárních direkcí, bude stále ovlivňovat vytvořené direkce. Ne všechny aplikace obsahují všechny zde uvedené proměnné a ty, které ano, se mohou poněkud lišit ve svém rozvržení, ale dostupné možnosti by mělo být snadné najít. Příslušná nastavení mohou zahrnovat:

Výběr zvěrokruhu

Vyberte hvězdný nebo tropický zvěrokruh, a pokud je hvězdný, požadovanou precesní hodnotu (*ayanāmśa*). To ovlivní direkce prostřednictvím hranic (kromě umístění znamení planet a domů a délky roku používaného pro revoluce). Raní helénističtí astrologové jako Dorotheus a Vettius Valens, perští astrologové jako al-Andarzaghar a někteří z raných arabských jazykových astrologů jako Sahl ibn Bišr používali hvězdné hodnoty, stejně jako Tádžikové a jiní indičtí astrologové; Ptolemaios, později byzantští a arabští astrologové a středověká evropská tradice využívali tropických hodnot.

Hranice

Některý software nabízí výběr mezi různými systémy hranic, včetně Ptolemaiových a chaldejských. Převládajícím systémem v pozdní antice, persko-arabských, tádžických a středověkých evropských tradicích však byly tzv. egyptské nebo Dorotheovy hranice.

Paralaxa

Korekce měsíční paralaxy ovlivní všechny direkce zahrnující Měsíc, tím více, čím blíže je v horoskopu k horizontu (Ascendent nebo Descendent). Vyberte korekci paralaxy nebo topocentrickou polohu pro výpočet délky Měsíce, jak je vidět ze skutečného místa narození; geocentrická poloha pro imaginární bod ve středu Země.

Body, syzygy, uzly a stálice

Mezi další body, které můžete chtít použít při práci s direkcemi, patří signifikátoři, jako je Štěstí a možná i další body, a syzygy neboli prenatální lunace; a promittoři, jako jsou lunární uzly a/nebo stálice. Pokud jde o hvězdy, hlavní otázkou je, které z nich zahrnout a zda vzít v úvahu jejich šířky. Ptolemaios používal pevný vzorec pro Štěstí, zatímco jiní autoři používali různé vzorce pro denní a noční porody. Tradiční způsob výpočtu měsíčních uzlů je obvykle označován jako „střední uzly“.

Nastavení specifické pro direkce

The screenshot shows the 'Primary Directions' dialog box. It is configured with the following settings:

- Placidus(semiarc)** (selected)
- Placidus(underthepole)**
- Regiomontanus**
- Campanus**
- Mundane**
- Zodiacal**
- Use latitude of:**
 - Neither**
 - Promissor**
 - Significator** (selected)
 - Both**
- Zodiacal Options**
 - Aspects of Promissors to Significators** (checked)
 - Promissors to Aspects of Significators** (unchecked)
 - Asc, MC as promissors** (unchecked)
- Promissors**
 - Saturn** (checked)
 - Jupiter** (checked)
 - Mars** (checked)
 - Sun** (checked)
 - Venus** (checked)
 - Mercury** (checked)
 - Moon** (checked)
 - Sec. Motion** (unchecked)
 - 3. iteration** (selected)
 - ANode** (unchecked)
 - DNode** (unchecked)
 - Antiscia** (unchecked)
 - MidPoints** (unchecked)
 - LoF** (unchecked)
 - Terms** (checked)
 - FixedStars** (unchecked)
- Aspects**
 - Conjunction** (checked)
 - Sextile** (checked)
 - Square** (checked)
 - Trine** (checked)
 - Opposition** (checked)
 - Parallel** (unchecked)
 - Rapid Parallel** (unchecked)
- Significators**
 - Asc** (checked)
 - MC** (checked)
 - Interm. HCs** (unchecked)
 - Saturn** (unchecked)
 - Jupiter** (unchecked)
 - Mars** (unchecked)
 - Sun** (checked)
 - Venus** (unchecked)
 - Mercury** (unchecked)
 - Moon** (checked)
 - ANode** (unchecked)
 - DNode** (unchecked)
 - LoF** (unchecked)
 - Syzygy** (unchecked)

Nastavení pro direkce v přímém pohybu

Nastavení týkající se zejména primárních direktcí se také liší od jedné aplikace k druhé. Obrázek výše ukazuje hlavní dialogové okno z tradiční verze freewaru Morinus s mým základním výběrem nastavení pro direkte v přímém pohybu.

Počínaje levým horním rohem je direkční metoda zvaná Placidus (polooblouk) tradiční Ptolemaiova metoda používaná v pozdní antice a středověku. Metoda pozičních kružnic vyvinutá některými arabskými astrology a zpopularizovaná v Evropě v patnáctém století se nazývá Regiomontanus, zatímco Placidus (pod pólem) je poziční kruhová varianta blíže k Ptolemaiově systému. Ačkoli je Campanus uveden jako samostatná metoda direkte, žádný takový systém ve skutečnosti neexistuje: kromě takzvaných mundánních aspektů, které nebyly nikdy zmíněny ani jedním z autorů, neexistuje žádný rozdíl mezi direktcemi Regiomontana a těmi, které jsou připisovány Campanovi.

Soubor možností přímo níže se vztahuje k typu použitých aspektů. Před sedmnáctým stoletím byly používány pouze zodiakální aspekty. Zaškrtl jsem *Obojí*,¹⁷³ abych zahrnul konjunkce a opozice s šířkou (identické s „mundánními“ konjunkcemi a opozicemi), což považuji za velmi účinné. Vznikne tak seznam direktcí, které zahrnují i další mundánní aspekty (sextily, kvadratury a trigony označené M), které prostě ignoruji – není to ideální řešení, ale funkční. Pro zodiakální aspekty jsem vybral *Použít šířku signifikátoru*,¹⁷⁴ čímž jsem zajistil, že bude použito skutečné těleso Měsíce (nebo jakékoli jiné planety vybrané jako signifikátor).

V levém dolním rohu jsem zaškrtl pouze *Aspekty promittorů na signifikátory*,¹⁷⁵ protože nyní máme co do činění se signifikátory v tradičním smyslu a aspekty samy o sobě nemohou označovat věc. V posledním, největším boxu jsem vybral pět klasických aspektů; úhly a Světla jako signifikátory; a sedm klasických planet a hranice jako „promittory“ (ačkoli, přísně vzato, hranice nejsou promittory, ale divize).

Další relevantní nastavení, která nejsou zobrazena v tomto dialogovém okně, zahrnují časovou rovnici nebo „klíč“ a volbu přímé a/nebo konverzní direkte. Druhé odkazují na přímé a konverzní v moderním smyslu, to znamená s

¹⁷³ Both. RS

¹⁷⁴ Zodiacal/ significator. RS

¹⁷⁵ Aspects of Promissors to Significators. RS

nebo proti primárnímu pohybu, nebo dopředu nebo dozadu v čase. Před devatenáctým stoletím se používaly pouze direkce s primárním pohybem, takže vybírám pouze „přímé“ direkce.¹⁷⁶ (Konverzní direkce, počítané také s primárním pohybem, budou řešeny za chvíli.) Ohledně časové rovnice používám tzv. Ptolemaiovův klíč neboli 1° za rok. Druhým nejběžnějším klíčem používaným před dobou Placida byl klíč Naiboda (0°59'08" za rok).¹⁷⁷

Placidus(semiarc)					
M/Z	Prom	D/C	Sig	Arc	Date
Z	$\Delta \text{ } \text{♂}$	D →	Asc	0.799	1968.11.20
Z	$\text{♄} \text{ } \text{♀}$	D →	MC	0.834	1968.12.02
Z	$\text{♃} \text{ } \text{♀}$	D →	♄	1.722	1969.10.23
Z	$\ast \text{ } \text{♀}$	D →	MC	1.813	1969.11.25
Z	$\text{♄} \text{ } \text{♂}$	D →	\odot	3.814	1971.11.26
Z	$\Delta \text{ } \text{♄}$	D →	MC	4.573	1972.08.29
M	\odot	D →	Dsc	5.65	1973.09.26
Z	$\text{♄} \text{ } \odot$	D →	Asc	5.651	1973.09.27
M	♂	D →	$\ast \text{ } \odot$	5.666	1973.10.02
Z	$\text{♄} \text{ } \text{♄}$	D →	Asc	5.84	1973.12.05

Částečný seznam direkcí v přímém pohybu

Většina softwaru zobrazí vypočítané direkce v tabulkách, jako je ta od *Morina* na obrázku výše. Sloupce M/Z a D/C ukazují typ příslušného aspektu (mundánní nebo zodiakální) a typ pohybu (vybrány byly pouze „přímé“ direkce v moderním smyslu, to znamená s denním pohybem). Sloupce *Prom* a *Sig* ukazují pohyblivé a pevné prvky direkce („promittor“ a „signifikátor“ v moderním smyslu).

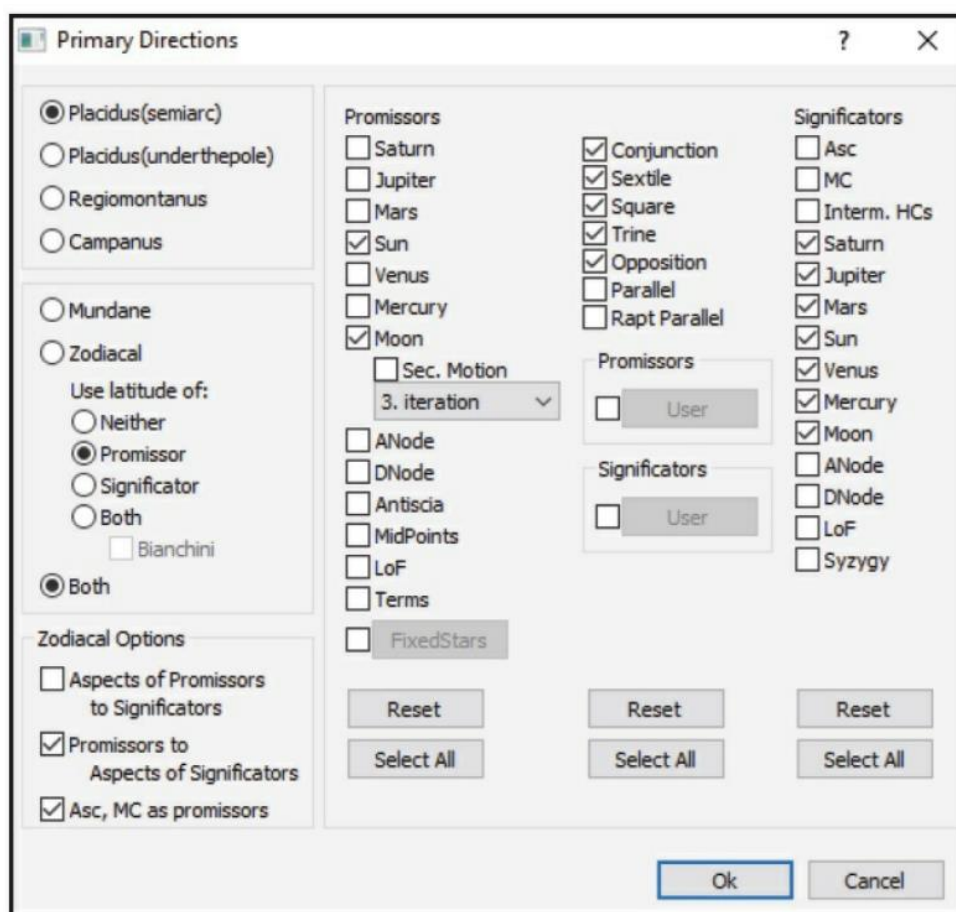
Abychom získali tradiční označení pro direkce v přímém pohybu, musíme číst zprava doleva: například direkce s obloukem 4,573 stupňů (zdokonalování ve věku 4,573 let Ptolemaiovým klíčem) by se nazývala MC k trigonu Jupiteru

¹⁷⁶ Vybírá se v Tables, Primary Directions, Direct. RS

¹⁷⁷ Vybírá se v Options, Primary Keys. RS

[přímým pohybem]. Předposlední zobrazená direkce je mundánní (Placidův) sextil, a tedy příklad druhu aspektu, který bych při procházení seznamu mentálně zavrhl. Signifikátor vstupující do dané sady hranic je označen symboly pro vládce hranic a znamení, do kterého spadají: Ascendent vstupující do hranic Jupitera v Raku má tedy oblouk 5,84 stupně/rok.

Pro konverzní direkce v tradičním slova smyslu potřebujeme, aby si signifikátoři a promittoři vyměnili místa. (Je to proto, že Morinus, stejně jako většina softwaru, používá tato označení v moderním smyslu pro ‚pevný bod‘ a ‚pohybující se bod‘.) Vybírám tedy Světla a úhly jako ‚promittory‘ a sedm planet jako ‚signifikátory‘. Dbám také na to, abych využil šířku „promittorů“ a měl je k aspektům „signifikátorů“, jak ukazuje obrázek níže.

Nastavení direkcí v konverzním pohybu

To dává seznam direkcí, jako je ten na obrázku níže. Protože signifikátoři v tradičním smyslu jsou nyní body, které se pohybují primárním pohybem („promittoři“ v moderním smyslu), odvodíme jejich tradiční označení čtením

zleva doprava: Měsíc k tělu Marsu s šířkou při konverzním pohybu má oblouk 3,306 stupně; Slunce k sextilu Saturnu konverzním pohybem má oblouk 4,842 stupňů; atd. V tomto seznamu je méně direkcí, protože zde nejsou zahrnuty hranice.¹⁷⁸ Stejně jako dříve bych uvažoval o mundánních (M) konjunkcích a opozicích, které jsou totožné s odpovídajícími zodiakálními direkce s šířkou, ale ignoruji mundánní sextily, kvadratury a trigony.

Placidus(semiarc)					
M/Z	Prom	D/C	Sig	Arc	Date
M	♃	D →	♂	3.306	1971.05.24
Z	♃	D →	♂	3.389	1971.06.23
Z	☉	D →	* ♄	4.842	1972.12.05
M	☉	D →	* ♃	11.358	1979.06.12
Z	♃	D →	* ♀	14.854	1982.12.10
M	☉	D →	* ♂	15.314	1983.05.27
Z	MC	D →	* ☉	15.957	1984.01.17
Z	Asc	D →	△ ♃	19.264	1987.05.09
Z	♃	D →	♂ ♃	19.838	1987.12.04
M	♃	D →	♂ ♃	19.91	1987.12.31

Částečný seznam direkcí v tradičním konverzním pohybu (ale stále označeno D jako „přímé“ softwarem)

¹⁷⁸ Morinus v této direkci to neumí. Umí například Placidus. RS

Příloha IV.

Data příkladových horoskopů

- A. Male, 6 January, 1937, 19:14 CET, 56N03, 12E42
- B. Female, 16 October, 1939, 23:40 CET, 56N03, 12E42
- C. Female, 10 October, 1954, 07:30 CET, 53N12, 05E46
- D. Male, 2 July, 1955, 14:35 CET, 60N40, 17E10
- E. Male, 31 December, 1958, 12:40 CET, 56N03, 12E42
- F. Male, 26 February, 1963, 06:20 CET, 55N42, 12E36
- G. Male, 29 May, 1969, 16:21 CET, 55N35, 13E00
- H. Female, 10 April, 1970, 00:30 CET, 63N50, 20E15
- I. Male, 18 December, 1973, 10:05 EET, 60N27, 22E17
- J. Male, 8 October, 1981, 14:21 CET, 55N41, 13E11
- K. Male, 6 November, 1984, 10:46 GMT, 56N24, 03W28
- L. Male, 31 August, 1985, 09:05 MDT, 53N17, 110W00
- Presley, Lisa Marie: 1 February, 1968, 17:01 CST, Memphis, Tennessee:
35N09, 90W03

Bibliografie

Textová vydání a díla v klasických jazycích

Abenragel	‘Alī ibn Abī r-Rijāl. <i>Albohazen Haly filii Abenragel libri de iudiciis astrorum</i> . Basilea [Basel]: Henrichus Petrus, 1551.
Albubather	Abū Bakr al-Ḥasan ibn al-Khaṣīb. <i>Albubather et Centiloquium Divi Hermetis</i> . Venetiis [Venice]: Io. Baptista Sessa, 1501.
Al-qabīṣī	Charles Burnett, Keiji Yamamoto and Michio Yano, edd. and transl. <i>Al-Qabīṣī (Alcabitius): The Introduction to Astrology. Editions of the Arabic and Latin texts and an English translation</i> . London: The Warburg Institute, 2004.
Anon. <i>Quad.</i>	<i>In Claudii Ptolemaei Quadripartitum enarratorignoti nominis, quem tamen Proclum suisse quidam existimant</i> . Basileæ [Basel], 1559.
<i>Astr. Gall.</i>	Jean-Baptiste Morin. <i>Astrologia Gallica principiis & rationibus propriis stabilita, atque in XXVI. libros distributa</i> . Hagae-Comitis [The Hague]: Adrianus Vlacq, 1661.
<i>Bṛhajjātaka</i>	Swami Vijnanananda [Hari Prasanna Chatterjee], ed. and transl. <i>The Bṛhajjātakam of Varāha Mihira</i> . 2nd ed. New Delhi: Oriental Books Reprint Corporation, 1979.
<i>Carm. astr.</i>	David Pingree, ed. and transl. <i>Dorothei Sidonii Carmen astrologicum</i> . Leipzig: Teubner, 1976.
CCAG	Franz Cumont et al., edd. <i>Catalogus codicum astrologorum graecorum</i> . Bruxelles, 1898–1936.
<i>Firm. Mat.</i>	Wilhelm Kroll, Franz Skutsch and Konrat Ziegler, edd. <i>Iulii Firmici Materni Matheseos libri VIII</i> . Leipzig: Teubner, 1897–1913.
<i>Hāyanaratna</i>	Martin Gansten, ed. and transl. <i>The Jewel of Annual Astrology: A Parallel Sanskrit-English Critical Edition of Balabhadra’s Hāyanaratna</i> . Leiden and Boston: Brill, 2020. Available online at: https://doi.org/10.1163/9789004433717
Junctinus	Francesco Giuntini. <i>Speculum Astrologiae</i> . Lugduni [Lyons]: Q. Phil. Tinghi, 1581.
<i>Karmaprakāśa</i>	Śrīdhara Jaṭāśaṅkara Śarman, ed. <i>Saṭīkaṃ sodāhara ṇaṃ Manuṣyajātakam</i> . Mumbai [Bombay], 1886–1887.
Kūshyār	Michio Yano, ed. and transl. <i>Kūshyār Ibn Labbān’s Introduction to Astrology [Al-madkhal fī sinā‘at aḥkām an-nujūm]</i> . Tokyo: Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa, 1997.
<i>Lib. Arist.</i>	Charles Burnett and David Pingree, edd. <i>The Liber Aristotilis of Hugo of Santalla</i> . London: Warburg Institute, 1997.

<i>Opusculum</i>	Johann Schöner. <i>Opusculum astrologicum</i> . Norimbergæ (Nuremberg): Iohan. Petreius, 1539.
Paul. Al.	Emilie Boer, ed. Παύλου Αλεξανδρέως Εἰσαγωγικά = <i>Pauli Alexandrini Elementa Apotelesmatica</i> . Leipzig: Teubner, 1958.
Ptol. <i>Tetr.</i>	Wolfgang Hübner, ed. <i>Claudii Ptolemaei opera quae exstant omnia</i> 3.1: <i>Αποτελεσματικά</i> . Leipzig: Teubner, 1998.
<i>Sefer ha-Moladot</i>	Shlomo Sela, ed. and transl. <i>Abraham Ibn Ezra on Nativities and Continuous Horoscopy: A Parallel Hebrew-English Critical Edition of the Book of Nativities and the Book of Revolution</i> . Leiden and Boston: Brill, 2014.
<i>Tājikabhūṣaṇa</i>	Sītārāma Śāstrin, ed. and transl. (Hindi). <i>Tājikabhūṣaṇa Vidvadvaraśrīgaṇeśadaivajña- viracita</i> . Baṃbaī [Mumbai]: Khema rāja Śrī kṛṣṇadāsa, 2005.
<i>Tājikasāra</i>	Raghuvaṃśa Śarma Śāstrin, ed. <i>Hariharabhaṭṭa- viracitam Tājikasāram Harṣagaṇiviracitayā Kārikā khyayā vyākhyayā samalaṇ kṛtam</i> . Mumbayyāṃ [Mumbai]: Bhagī rathātmaja Hari prasāda, 1898–1899.
Vett. Val.	David Pingree, ed. <i>Vettii Valentis Antiocheni Anthologiarum libri novem</i> . Leipzig: Teubner, 1986.

Díla a překlady v moderních jazycích

Baldwin, Richard S.	
1974	<i>The Morinus System of Horoscope Interpretation</i> . Washington, DC: American Federation of astrologers.
Bezza, Giuseppe	
1996	‘La profezione: Come si calcola, come siinterpreta’. <i>Linguaggio Astrale</i> 104, 5–24. [An English translation is available online at: http://www.cieloterra.it/eng/eng.articoli.profezione/profezione.html]
Brennan, Chris	
2017	<i>Hellenistic Astrology: The Study of Fate and Fortune</i> . Denver, CO: Amor Fati Publications.
Burnett, Charles and Ahmed al-Hamdi	
1991/92	‘Zādānfarrūkh al-Andarzaghar on Anniversary Horoscopes’. <i>Zeitschrift für Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften</i> 7, edd. Fuat Sezgin et al., 294–499. Frankfurt am Main: Institut für Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften.
Burnett, Charles and David Pingree	
1997	<i>The Liber Aristotilis of Hugo of Santalla</i> . London: Warburg Institute.
Burnett, Charles and Keiji Yamamoto	
2019	<i>The Great Introduction to Astrology by Abū Ma‘šar</i> . 2 vols. Leiden and Boston: Brill.
Burnett, Charles, Keiji Yamamoto and Michio Yano	

- 2004 *Al-Qabīṣī (Alcabitius): The Introduction to Astrology. Editions of the Arabic and Latin texts and an English translation.* London: The Warburg Institute.
- Dykes, Benjamin N.
- 2009 *Persian Nativities Volume I: Māshā'allāh & Abū 'Ali.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- 2010 *Persian Nativities Volume II: 'Umar al-Tabarī & Abū Bakr.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- 2017 *Dorotheus of Sidon: Carmen Astrologicum: The 'Umar al-Tabarī Translation.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- 2019a *The Astrology of Sahl b. Bishr Volume I: Principles, Elections, Questions, Nativities.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- 2019b *Persian Nativities IV: On the Revolutions of the Years of Nativities by Abū Ma'shar.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- Gansten, Martin
- 2009 *Primary Directions: Astrology's Old Master Technique.* Bournemouth: The Wessex Astrologer.
- 2010 'Reshaping Karma: An Indic Metaphysical Paradigm in Traditional and Modern Astrology'. *Cosmo logies*, ed. Nicholas Campion, 52–68. Lampeter: Sophia Centre Press.
- 2018 'Origins of the Tājika System of Astrological Aspects and Dignities.' *History of Science in South Asia* 6, 162–199. Available online at: <https://doi.org/10.18732/hssa.v6i0.34>
- 2019 'Samarasimha and the Early Transmission of Tājika Astrology'. *Journal of South Asian Intellectual History* 1.1, 79–132. Available online at: <https://doi.org/10.1163/25425552-12340005>
- 2020 *The Jewel of Annual Astrology: A Parallel Sanskrit English Critical Edition of Balabhadra's Hāyanaratna.* Leiden and Boston: Brill. Available online at: <https://doi.org/10.1163/9789004433717>
- Gansten, Martin and Ola Wikander
- 2011 'Sahl and the Tājika Yogas: Indian Transformations of Arabic astrology'. *Annals of Science* 68.4, 531–546.
- Gramaglia, Eduardo J. and Benjamin N. Dykes
- 2017 *Astrological Works of Theophilus of Edessa.* Minneapolis, MN: Cazimi Press.
- Hand, Robert
- 1994 *Opusculum Astrologicum.* Berkeley Springs, WV: Golden Hind Press.
- Holden, James H.
- 1994 *Astrologia Gallica Book Twenty-Two: Directions.* Tempe, AZ: American Federation of Astrologers.
- 2002 *Astrologia Gallica Book Twenty-Three: Revolutions.* Tempe, AZ: American Federation of Astrologers.
- 2009 *Rhetorius the Egyptian: Astrological Compendium Containing his Explamation and Narration of the Whole Art of Astrology.* Tempe, AZ: American Federation of Astrologers.

- 2011 *Julius Firmicus Maternus: Mathesis*. Tempe, AZ: American Federation of Astrologers.
- 2012 *Paul of Alexandria: Introduction to Astrology*. Tempe, AZ: American Federation of Astrologers.
- Jones, Alexander and John M. Steele
- 2011 'A New Discovery of a Component of Greek Astrology in Babylonian Tablets: The "Terms"', *ISAW Papers* 1. Available online at: <http://doi.org/2333.1/k98sf96r>
- Lilly, William
- 1647 *Christian Astrology*. London: Printed by Tho. Brudenell for John Partridge and Humph. Blunden.
- Pingree, David
- 1973 'Astrology', *Dictionary of the History of Ideas: Studies of Selected Pivotal Ideas* 1, 118–126. New York: Charles Scribner's Sons.
- 1989 'Classical and Byzantine Astrology in Sassanian Persia', *Dumbarton Oaks Papers* 43, 227–239.
- Riley, Mark
- 2010 *Vettius Valens: Anthologies*. Published online: <https://www.csus.edu/indiv/r/rileymt/Vettius%20Valens%20entire.pdf>
- Robbins, Frank Egleston
- 1940 *Ptolemy: Tetrabiblos*. Cambridge, MA: Harvard university Press.
- Robson, Vivian Erwood
- 1923 *The Fixed Stars and Constellations in Astrology*. London: Cecil Palmer.
- Sela, Shlomo
- 2014 *Abraham Ibn Ezra on Nativities and Continuous Horoscopy: A Parallel Hebrew-English Critical Edition of the Book of Nativities and the Book of Revolution*. Leiden and Boston: Brill.
- Vijnanananda, Swami [= Hari Prasanna Chatterjee]
- 1979 *The Bṛihajjâtakam of Varâha Mihira*. 2nd ed. new Delhi: Oriental Books Reprint Corporation.
- Yano, Michio
- 1997 *Kūšyār Ibn Labbān's Introduction to Astrology*. Tokyo: Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa.